

A

FERENCVÁROSI KOMPLEX ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS EGYMI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

(iskolai intézményegység: alsós, felsős, autista szakmai munkaközösség)

(1095 Budapest, Gát u. 6. és Thaly Kálmán u. 17/I.)

OM 038417

Készítette:

Kovács József István igazgató

Hatályba lépés időpontja: **2024. 09. 01.**

BUDAPEST 2025.

Tartalomjegyzék

1. B E V E Z E T Ő	8
1.1. A dokumentumot meghatározó jogszabályok, irányelvek	10
1.2. Az iskola önmeghatározása	10
1.2. Az iskola pedagógiai arculata	11
1.3. Az érdekegyeztetés, érdekérvényesítés és érdekvédelem fórumai.....	14
1.4. Az intézmény társadalmi kapcsolatai	14
1.5. Az intézmény szervezeti struktúrája.....	15
1.6. Az intézmény szerkezeti felépítése	16
2.1. Általános meghatározók.....	17
2.1.1. A választott kerettantervek megnevezése	17
2.1.2. A választott kerettanterv feletti óraszám felhasználása	17
2.1.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	18
2.1.4 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	19
3. N E V E L É S I P R O G R A M.....	20
3.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	21
3.1.1. Pedagógiai alapelvek	21
3.1.2. Nevelési célok, feladatok.....	22
3.1.3. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	24
3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	26
3.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	28
3.3.1. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink.....	28
3.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	29
3.4.1 Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	29
3.4.2 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység.....	32
3.4.3 Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	34
3.4.4 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	36
3.4.5 A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatása	37
3.5. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	39
3.5.1 Oktatási – nevelési színterek	39
3.5.2 A gyermek testi és lelki fejlődését biztosító intézmények	39
3.5.3 Társadalmi, kulturális együttműködés	40

2024.

3.5.4 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák.....	41
3.5.5 A szülők közösségét érintő együttműködési formák.....	41
3.5.6 Fenntartó szervekkel történő kapcsolattartás	42
3.6. Egészségfejlesztési és környezeti nevelési elvek.....	43
3.6.1. Egészségfejlesztés	43
3.6.2. Környezeti nevelési program.....	47
3.7. A tanulók fizikai állapotának felméréséhez szükséges módszerek	50
3.8 A pedagógusok intézményi feladatai, a közösségi nevelés munka tartalma, feladatai	51
3.8.1 A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai	51
3.8.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	52
3.9 A tanulók részvétele az intézményi döntési feladatokban.....	53
3.10 A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai.....	54
3.11 A felvétel és az átvétel helyi szabályai, téves besorolás.....	54
3.11.1. Vélelmezhetően téves szakértői besorolású tanulókkal kapcsolatos eljárásrend	54
3.12 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítási terve	55
3.13. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	56
3.13.1. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai	56
3.13.2. A nevelőmunkát segítő eszközök	59
3.14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	60
3.15. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	62
3.16. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai	62
3.16.1. Az etika oktatása	62
3.16.2. Egész napos iskola	62
3.16.3. Természettudományos nevelés.....	63
3.16.4. Mindennapos testnevelés	63
3.16.5. Mindennapos művészeti nevelés	63
3.16.6. Idegennyelv-oktatása	63
3.17.7. SNI tanulók nevelése-oktatása	63
3.18. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja	64
3.19. Egyéni foglalkozások, tanórán kívüli foglalkozások.....	65
3.20. EGYMI Utazópedagógusi hálózat intézményegység működése.....	66
3.20.1. Az utazó gyógypedagógiai hálózat működési célja	66
3.20.2. Az utazó gyógypedagógiai hálózat feladatai	67
3.20.3. Az ellátás célcsoportja	68

3.20.4. Az ellátottak köre	68
3.20.5. Az ellátás óraszám	68
3.20.6. Az utazótanári szolgálat személyi feltételei	69
3.20.7. Az utazó gyógypedagógiai hálózat tárgyi feltételei.....	69
3.20.8. Az utazó gyógypedagógus feladatai	70
3.20.9. Ellátás óvodában – 2023.12.31-ig	72
3.20.10. Ellátás iskolában	75
3.21. Értékelési rendszerünk	88
3.21.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	88
3.21.2. A számonkérés gyakorisága.....	88
3.21.3. A számonkérés formái	88
3.4.4. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.....	89
3.4.4.1. Írásbeli beszámoltatások formái:	89
3.4.4.2. Írásbeli beszámoltatások rendje, korlátai	89
3.4.4.3. Az írásbeli beszámoltatások értékelésben betöltött szerepe, súlya	90
3.4.5. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	91
3.4.6. Értékelés a tanórákon, félévkor és a szorgalmi időszak végén	92
3.4.6.1. Tanórákon, tanév végén:.....	92
3.4.6.2. Buktatás, évisméltás:.....	93
3.4.6.3. Vizsgáztatás, vizsgakövetelmények teljesítése	94
3.4.6.4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	95
3.4.6.5. Egyéni munkarendű tanuló	95
3.4.7. Magatartás és szorgalom értékelése.....	96
3.4.7.1. Magatartás értékelése.....	96
3.4.7.2. Szorgalom értékelése	98
3.4.8. Dicséret, jutalmazás, elmarasztalás	100
3.4.8.1. Dicséret, jutalmazás	100
3.4.8.2. Elmarasztalások	100
3.4.9. A tantervi hálók bevezetési üteme.....	101
4. A dokumentum érvényessége, nyilvánossága, felülvizsgálata	101
4.1. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala	101
4.2. Értékelés, felülvizsgálat	101
5. Tantervi órahálók és tantárgyi programok	102
5.1. Az enyhe fokban értelmi sérült tanulók óratervi hálója és tantárgyi programjai	103

5.1.1. Enyhe fokban értelmi sérült tanulók óratervi hálójája a 2023-2024. tanévtől.....	104
5.1.1./A. Enyhe fokban értelmi sérült tanulók óratervi hálójája (2020-2021. tanév).....	105
5.1.1./B. Enyhe fokban értelmi sérült tanulók óratervi hálójája (2021-2022. tanév)	106
5.1.1./C. Enyhe fokban értelmi sérült tanulók óratervi hálójája (2022-2023. tanév)	107
5.1.1.1. Magyar nyelv és irodalom 1-8. osztály	108
5.1.1.1.1. Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály	111
5.1.1.1.2. Magyar nyelv és irodalom 3-4. osztály	124
5.1.1.1.3. Magyar nyelv és irodalom 5. osztály	136
5.1.1.1.4. Magyar nyelv és irodalom 6. osztály	144
5.1.1.1.5. Magyar nyelv és irodalom 7. osztály	151
5.1.1.1.6. Magyar nyelv és irodalom 8. osztály	157
5.1.1.2. Matematika 1-8. osztály.....	164
5.1.1.2.1. Matematika 1. osztály	166
5.1.1.2.2. Matematika 2. osztály	171
5.1.1.2.3. Matematika 3. osztály	176
5.1.1.2.4. Matematika 4. osztály	183
5.1.1.2.5. Matematika 5. osztály	190
5.1.1.2.6. Matematika 6. osztály	197
5.1.1.2.7. Matematika 7. osztály	205
5.1.1.2.8. Matematika 8. osztály	212
5.1.1.3. Történelem 5-8. évfolyam + Állampolgári ismeretek 8. osztály	219
5.1.1.3.1. Történelem 5. osztály	221
5.1.1.3.2. Történelem 6. osztály	226
5.1.1.3.3. Történelem 7. osztály	231
5.1.1.3.4. Történelem és állampolgári ismeretek 8. osztály.....	235
5.1.1.4. Környezetismeret 3-4. osztály.....	239
5.1.1.4.1. Környezetismeret 3. osztály	241
5.1.1.4.2. Környezetismeret 4. osztály	247
5.1.1.5. Természettudomány (természetismeret, biológia, fizika, kémia) 5-8. osztály	253
5.1.1.5.1. Természetismeret 5. osztály.....	256
5.1.1.5.2. Természetismeret 6. osztály.....	262
5.1.1.5.3. Biológia 7. osztály	269
5.1.1.5.4. Fizika 7. osztály	275
5.1.1.5.5. Kémia 7. osztály.....	281
5.1.1.5.6. Biológia 8. osztály	284

5.1.1.5.7. Fizika 8. osztály	288
5.1.1.5.8. Kémia 8. osztály	292
5.1.1.6. Földrajz 7-8. osztály	296
5.1.1.6.1. Földrajz 7. osztály	298
5.1.1.6.2. Földrajz 8. osztály	302
5.1.1.7. Hon- és népismeret 5. osztály	307
5.1.1.7.1. Hon- és népismeret 5. osztály	309
5.1.1.8. Etika 1-8. osztály	311
5.1.1.8.1. Etika 1. osztály	313
5.1.1.8.2. Etika 2. osztály	317
5.1.1.8.3. Etika 3. osztály	320
5.1.1.8.4. Etika 4. osztály	324
5.1.1.8.5. Etika 5. osztály	328
5.1.1.8.6. Etika 6. osztály	331
5.1.1.8.7. Etika 7. osztály	334
5.1.1.8.8. Etika 8. osztály	337
5.1.1.9. Idegen nyelv 7-8. osztály	340
5.1.1.9.1. Idegen nyelv 7. osztály	342
5.1.1.9.2. Idegen nyelv 8. osztály	345
5.1.1.10. Digitális kultúra 3-8. osztály	348
5.1.1.10.1. Digitális kultúra 3. osztály	350
5.1.1.10.2. Digitális kultúra 4. osztály	354
5.1.1.10.3. Digitális kultúra 5. osztály	358
5.1.1.10.4. Digitális kultúra 6. osztály	362
5.1.1.10.5. Digitális kultúra 7. osztály	367
5.1.1.10.6. Digitális kultúra 8. osztály	372
5.1.1.11. Vizuális kultúra 1-8. osztály	376
5.1.1.11.1. Vizuális kultúra 1. osztály	379
5.1.1.11.2. Vizuális kultúra 2. osztály	384
5.1.1.11.3. Vizuális kultúra 3. osztály	390
5.1.1.11.4. Vizuális kultúra 4. osztály	395
5.1.1.11.5. Vizuális kultúra 5. osztály	401
5.1.1.11.6. Vizuális kultúra 6. osztály	407
5.1.1.11.7. Vizuális kultúra 7. osztály	413
5.1.1.11.8. Vizuális kultúra 8. osztály	421

5.1.1.12. Ének-zene 1-8. osztály	428
5.1.1.12.1. Ének-zene 1. osztály	430
5.1.1.12.2. Ének-zene 2. osztály	433
5.1.1.12.3. Ének-zene 3. osztály	436
5.1.1.12.4. Ének-zene 4. osztály	439
5.1.1.12.5. Ének-zene 5. osztály	444
5.1.1.12.6. Ének-zene 6. osztály	448
5.1.1.12.7. Ének-zene 7. osztály	452
5.1.1.12.8. Ének-zene 8. osztály	455
5.1.1.13. Technika és tervezés 1-8. osztály	458
5.1.1.13.1. Technika és tervezés 1. osztály	461
5.1.1.13.2. Technika és tervezés 2. osztály	465
5.1.1.13.3. Technika és tervezés 3. osztály	469
5.1.1.13.4. Technika és tervezés 4. osztály	472
5.1.1.13.5. Technika és tervezés 5. osztály	477
5.1.1.13.6. Technika és tervezés 6. osztály	480
5.1.1.13.7. Technika és tervezés 7. osztály	485
5.1.1.13.8. Technika és tervezés 8. osztály	488
5.1.1.14. Testnevelés és sport 1-8. osztály	492
5.1.1.14.1. Testnevelés 1. osztály.....	496
5.1.1.14.2. Testnevelés 2. osztály.....	502
5.1.1.14.3. Testnevelés 3. osztály.....	510
5.1.1.14.4. Testnevelés 4. osztály.....	518
5.1.1.14.5. Testnevelés 5. osztály.....	527
5.1.1.14.6. Testnevelés 6. osztály.....	534
5.1.1.14.7. Testnevelés 7. osztály.....	540
5.1.1.14.8. Testnevelés 8. osztály.....	547
5.1.1.15. Közösségi nevelés óra (közösségi nevelés) 5-8. osztály	553
5.1.1.15.1. Közösségi nevelés óra 5. osztály.....	556
5.1.1.15.2. Közösségi nevelés óra 6. osztály.....	558
5.1.1.15.3. Közösségi nevelés óra 7. osztály.....	561
5.1.1.15.4. Közösségi nevelés óra 8. osztály.....	563

1. BEVEZETŐ

1. BEVEZETŐ

Az intézmény neve Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola
és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az iskola fenntartója Klebelsberg Központ Dél-Pesti Tankerületi Központja
1212 Budapest, Béke tér 1.

Az iskola működtetője Klebelsberg Központ Dél-Pesti Tankerületi Központja
1212 Budapest, Béke tér 1.

Az iskola OM azonosítója 038417

Az intézmény működési területe

Szakvélemény alapján:

- beiskolázási körzettel nem rendelkező intézmény
- utazó gyógypedagógusi hálózat ellátás keretében a Budapest Ferencváros, valamint Belváros-Lipótváros Önkormányzatának területén működő nevelési és oktatási intézményeiben, külön fenntartói szerződéssel Budapest Ferencváros óvodáiban

Az intézmény típusa

Köznevelési intézmény

- óvodai nevelés
- általános iskolai nevelés-oktatás
- utazó gyógypedagógusi hálózat (EGYMI)

Az intézmény telephelyei:

Székhely: 1095 Budapest, Gát u.6. (Iskolai intézményegység / alsó és felső tagozat)

Telephelyei: 1095 Budapest, Thaly Kálmán u. 17/I.

(Iskolai intézményegység / autista tagozat)

1097 Budapest, Vágóhíd u. 35. (Óvodai intézményegység)

1.1. A dokumentumot meghatározó jogszabályok, irányelvek

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei
- Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához
- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának irányelve
- 245/2024. (VIII. 8.) Korm. rendelete a nevelési-oktatási intézményekben a tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köréről, valamint a tárgyakra vonatkozó eljárásrend részletes szabályairól
- 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2024. évi XXX. törvény a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról
- A pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet

1.2. Az iskola önmeghatározása

A Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény alapítása óta értelmi sérültsége folytán sajátos nevelési igényű tanulók szegregált oktatását-nevelését végzi.

Intézményünk **küldetésnyilatkozatában** a következőképpen határoztuk meg gyógypedagógiai tevékenységünk irányvonalát: intézményünk arra törekszik, hogy minden tanulója a neki legmegfelelőbb pedagógiai ellátásban részesüljön. Tanítási módszereink tegyék lehetővé, hogy a tanulók saját képességük szintjén tudják elsajátítani az ismeretanyagot. Pedagógiai tevékenységünkben kiemelt helyet kap a tanulók egyéni fejlesztése, megsegítése.

Pedagógiai törekvésünk, hogy minden tanulónkat eljuttassuk a 8. osztály befejezéséig, képességeikhez mérten továbbtanulásukban segítséget nyújtsunk.

Gyógypedagógiai módszertani intézményünk működtetése lehetőséget ad újabb pedagógiai tevékenységek felkutatására. A többségi intézményekben integráltan tanuló SNI gyermekek gyógypedagógiai megsegítése mellett, más gyógypedagógiai szaktudást igénylő feladatok ellátására is vállalkozunk.

Jelenlegi iskolai működési területek

I. Általános iskola

1. Enyhe fokban értelmileg sérült tanköteles tanulók nevelése-oktatása
2. Értelmileg akadályozott gyermekek fejlesztése integrált formában (autista tagozat)
3. Autista tanulók nevelése-oktatása

II. Pedagógiai szakszolgálat

1. Utazó gyógypedagógusi hálózat működtetése

1.2. Az iskola pedagógiai arculata

Pedagógiai munkánk során a nevelés kiemelt szerepet kap. Az egyéni bánásmód alkalmazásával, a következetesség maximális betartásával kell megszervezni az oktató-nevelő munkánkat. Olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben a felnőtt és a gyermek egyaránt jól érzi magát, ahol az emberi kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak.

Nevelő-oktató munkánk elsődlegesen képességek és készségek kialakítására, fejlesztésére, valamint a jártasságok rögzítésére irányul.

A helyi tantervben megjelölt ismeretek kiválasztása és elrendezése alapvetően ezt a célt szolgálja. Az ismeret, tartalom nem követi az egyes tudomány-területek logikáját, hanem műveltségi területekben integrálva rendezi a tananyagot, mindig figyelembe véve a gyermeki fejlődés törvényeit a kívánt képesség fejlesztése érdekében. Biztosítjuk tanulóink számára, hogy a tankötelezettség idején hozzájussanak a számukra nélkülözhetetlen sajátos nevelési igényüket szolgáló tartalmakhoz, tevékenységi formákhoz, és képességfejlesztési utakhoz. A közös kultúrártékekről nem mondhatunk le, ezért célunk ezek átadása, addig és oly mértékben, amennyire ezt a sérülés típusa, mértéke, és gyermekeink egyéni képessége lehetővé teszi.

A sajátos nevelési igény - iskolánk pedagógiai hitvallása szerint- többek között azt jelenti, hogy tudatosan fejlesztjük a kevésbé sérült funkciókat így biztosítva az eredményesebb kompenzációt minden általunk szervezett csoportban.

Gyógypedagógiai vonatkozásban valljuk azt a tényt, hogy a fogyatékkal élő tanuló sajátos személyiségfejlődése a fejlődést meghatározó, befolyásoló biológiai, pszichológiai, és környezeti célokra vezethető vissza, melyek megléte az átlagos nevelést eredménytelenné teszi. Munkánk során a sajátos nevelési igényhez igazított egyéni megsegítés meghatározó szereppel bír. Tanulóink optimális fejlesztése megkívánja, hogy a sérült funkciók részleges - minél eredményesebb - helyreállításának megkísérlése mellett, olyan többlétszolgáltatásokat nyújtson az iskola, amelyekkel a neveltetésükből, helyzetükből, állapotukból eredő hiányok jelentősen javíthatók, és így képessé válhatnak az önálló életvitelre.

A programunkban megkülönböztetett figyelemmel tervezünk foglalkozást azokkal a gyermekekkel, akiknek integrációja „időszakos” és az alapvető cél, hogy minél előbb a többségi iskolába kerülhessenek. Alapvető nevelési célunk, hogy a szociális alkalmazkodás zavarából adódó - kapcsolatépítésben és kapcsolatfenntartásban jelentkező - beilleszkedési nehézségeket tompítsuk a tankötelezettség végére.

Tapasztalatszerzés útján törekszünk hazánk természeti, kulturális, történelmi értékeinek megismertetésére. Segítjük diákjaink önismeretének, pozitív énképének fejlődését.

Követelmény-rendszerünk összeállításánál és megfogalmazásánál a súlypont nem a tananyagra, hanem a sajátos nevelés igényű gyermekekre és az ő fejleszthetőségére épül, - messzemenően figyelembe véve az egyént és a biológiailag épen maradt képességeket. Követelmény-szelekciónkban figyelembe vesszük a tudás szerkezetét, és ennek ismeretében követelményrendszerünk a műveletek elvégzésére, feladatmegértésre és gyakorlottsági szintek elérésére törekszik. A megnövekedett emberi tapasztalatok köréből a prioritást élvező elemek kerültek be helyi tantervünkbe.

Tanulóink képességeit fejlesztve egyik alapvető célunk, hogy esélyt adjunk számukra a hasznos, elégedett állampolgári életre, valamint, hogy megfelelő munkavállalókká és szülőkké váljanak.

Követelmény-rendszerünkben tehát érvényesülnek a speciális fejlesztésből adódó elvárások, úgy, hogy mi biztosítjuk ennek eredményes elérhetőségét.

Tudomásul kell vennünk, hogy a családdal való kapcsolattartás az esetek egy részében egyoldalú. A tanulók otthoni körülményeinek megismerése érdekében az iskolának, a pedagógusnak jut a kezdeményező szerep. Sokszor nem egyszerű kapcsolattartásra, hanem családgondozásra van szükség. Fontos, hogy a szülő elfogadja gyermekét, tisztában legyen képességeivel. Tanácsadással, ügyeik konkrét intézésével segítjük a családokat.

Széleskörű szolgáltatást kínálunk: napközit, szakköröket, sportköröket szervezünk, logopédiai ellátást biztosítunk.

Integrációs munkánk során, a többségi intézmények felé pedagógiai tanácsadó szerepet építettünk ki.

Szakmai bemutatók, nyílt napok tartásával lehetőséget adunk arra, hogy munkánkat, hétköznapijainkat a szülők és más érdeklődők megismerhessék.

Részt veszünk különböző rendezvényeken: a többségi intézményekben meghirdetett és tanulóink képességeinek megfelelő versenyekre, rendezvényekre jelentkezünk. Ily módon is szeretnénk segíteni tanulóink társadalomba történő beilleszkedését.

Mindennapi pedagógiai tevékenységünkre nagyfokú empátia, együttműködő-készség, és a változásokra való nyitottság jellemző.

Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és EGYMI
Pedagógiai program és helyi tanterv
2024.

1.3. Az érdekegyeztetés, érdekérvényesítés és érdekvédelem fórumai

Szakalkalmazotti

- Szűk körű, kibővített és széles körű iskolavezetőség
- Munkamegbeszélések (az egész nevelőtestület aktuálisan)
- Munkaközösségi megbeszélések (az adott területen dolgozó pedagógusok)
- Szülői Munkaközösség vezetősége rendszeresen ülésezik
Ad-hoc jelleggel bárki a tagok közül, megfelelő indokkal összehívhatja.
- Technikai dolgozók

Tanulói

- Diákönkormányzati Tanács (DÖK segítő tanár és az osztályképviselők)
- Diákönkormányzati Fórum (DÖK segítő tanár és az egész tanulóiifjúság)
- Az iskola vezetői (egyéni, közös egyeztetés)

Szülői

- Iskolaszintű szülői értekezlet
- Osztályszintű szülői értekezlet
- Tanárok
- Vezetők

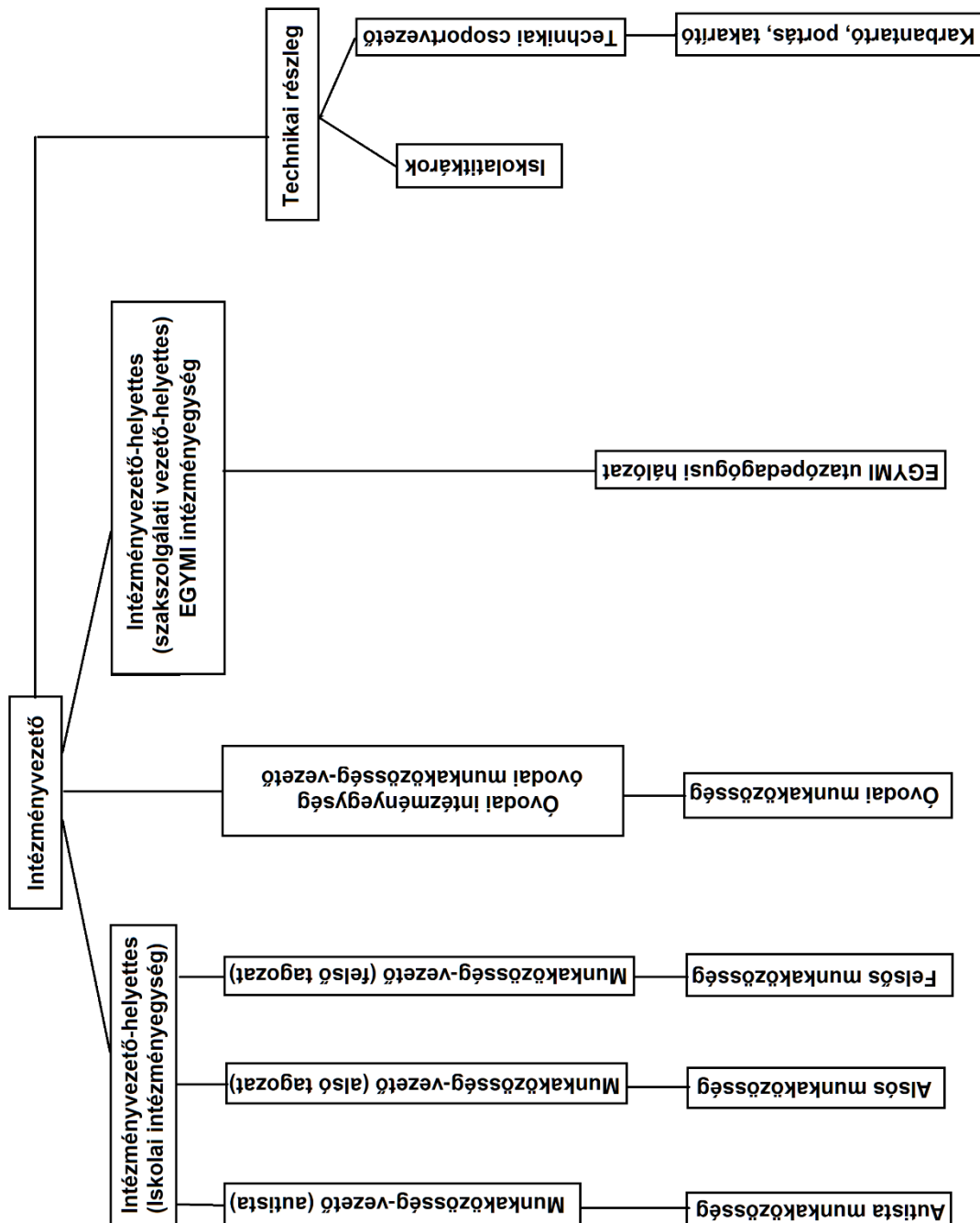
1.4. Az intézmény társadalmi kapcsolatai

A közoktatás irányítással összefüggő alapvető kapcsolatunk - mely meghatározza iskolánk életét - fenntartókkal és működtetőnkkel, a Klebelsberg Központ Dél-Pesti Tankerületi Központjának munkatársaival.

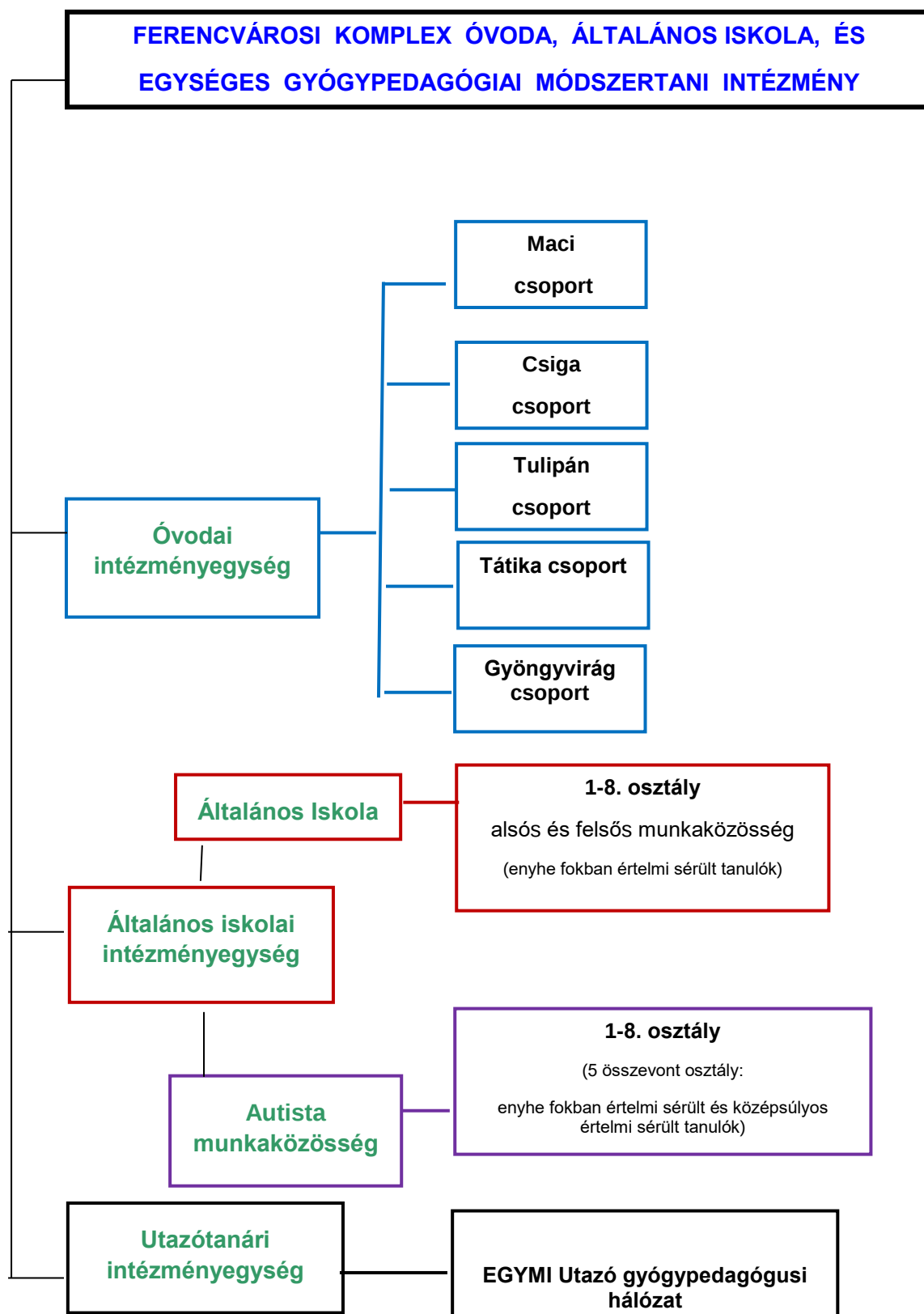
Szakmai munkánk jellemző kapcsolatai:

- a nevelőtestület
- a köznevelésben foglalkoztatottak közössége.
- ELTE BGGYFK és más felsőoktatási intézmények
- Fővárosi Pedagógiai és Pest megyei Szakszolgálat, Székhely Szakértői Bizottság és Tagintézményei
- a Dél-Pesti Tankerületi Központ felvételi körzetében működő enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékos, autista tanulókat nevelő-oktató általános iskolák intézményvezetőivel való kapcsolattartás

1.5. Az intézmény szervezeti struktúrája

1.6. Az intézmény szerkezeti felépítése

2.1. Általános meghatározók

2.1.1. A választott kerettantervek megnevezése

- Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 1-4 évfolyam
- Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 5-8 évfolyam
- Kerettanterv a közép súlyos értelmi fogyatékos tanulók számára 1-8 évfolyam

Figyelembe vett szakmai szabályozó dokumentum:

Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához

2.1.2. A választott kerettanterv feletti óraszám felhasználása

Iskolánkban a kerettanterv órászáma feletti 10 % (TANAK 2 illetve ÉRTAK 2-3 óra/osztály) tanórát az alábbi megosztásban használtuk fel:

Enyhe értelmi fogyatékos (TANAK) óratervében, az iskolai tagozat alsó tagozatán és az 5-6. osztályban a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyak órászámaikat emeltük meg 1 tanórával. Az iskolai tagozat 7. osztályában a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgy órászámát emeltük meg 0,5-0,5 órával, a természettudomány (biológia-fizika-kémia) tantárgy órászámát pedig 1 tanórával. A 8. osztályban a technika és tervezés és a vizuális kultúra tantárgyak órászámát 1-1 órával bővítettük.

Az autista tagozaton az **értelmileg akadályozottak** (ÉRTAK) óratervében az 1. és 2. csoportban az olvasás-írás, valamint az önkiszolgálás tantárgyak órászámát emeltük 1-1 tanórával. A 3. csoportban az ábrázolás-alakítás, valamint az életvitel és gyakorlat tantárgyak órászámát emeltük 1-1 tanórával. A 4. csoportban az ábrázolás-alakítás tantárgy órászámát +1, az életvitel és gyakorlat tantárgy órászámát pedig +2 tanórával emeltük. Az 5. és 6. csoportban a kommunikáció, a társadalmi ismeretek és környezetismeret tantárgyak órászámát emeltük +1 tanórával. A 7. és 8. csoportban az olvasás-írás és a környezetismeret tantárgyak órászámát emeltük meg +1 tanórával.

A szabadon felhasználható tanórákhoz plusz tantárgyi tartalmat nem rendeltünk hozzá, hanem a meglévő tananyag megtanítására tervezett órakeretet nyújtottuk meg a szükséges mértékben.

Iskolánkban szabadon választható tanórák nincsenek.

2.1.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Elvárások a tankönyvekkel szemben:

Amennyiben lehetőségünk van a tankönyvek kínálatában választani, az alábbi elvárásoknak megfelelő tankönyveket részesítjük előnyben*:

- Segítsék a különböző képességek, készségek fejlesztését, begyakorlását.
- Legyen a helyi tantervünkhöz minél jobban alkalmazható, minél nagyobb mértékben fedje le az anyagot.
- Tanulóink számára legyen motiváló jellegű, szívesen vegyék a kezükbe, keltse fel érdeklődésüket. Ennek érdekében: legyen benne ízlésesen elrendezett, sok, színes és megfelelő minőségű fénykép, kép, rajz, amelyeken az ábrázolt téma egyértelműen, félreérthetetlenül megfigyelhető. Ne legyen túlzásfolt ábrákkal, képekkel!
- Fontos, hogy felépítése logikus, szövegezése jól érthető, egyszerű megfogalmazású, legyen, alkalmazkodjon tanulóink életkori sajátosságaihoz.
- Témakörei, anyaga legyen áttekinthető és a hétköznapi élethez alkalmazkodó, gyakorlatközpontú, mely segít a problémák megoldásában.
- Feladatai a könnyűtől a nehezebbek felé, fokozatokon át következzenek.
- Épüljön rá az előző tanév anyagára (alsó- és felső tagozat folyamatosságának biztosítása).
- A leckék vagy a témakörök végén lehetőleg legyen kiemelve az elvárhatóan minimálisan elsajátítandó anyag.
- Kérdésekkel segítse a lényegkiemelést.
- Kínáljon lehetőséget a képesség szerinti differenciálásra egy-egy témakörön belül.
- Az új ismereteket közlő rész különüljön el a feladatsoroktól, rendszerező, összefoglaló részekről.
- Lehetőleg legyen tartóstankönyv, melyet az iskola könyvtári állományba vesz.
- TANAK-os tantervünk szerinti földrajz órákhoz megfelelő Atlasz beszerzése 6. osztályos tanulóink számára, melyet 8. év végéig használhatnak.
- A tankönyv árával biztosítsa tanulóink számára az ingyenes tankönyvhöz jutást.
(Irányelv: az aktuális állami tankönyvtámogatás kereteinek betartása)

*A kiválasztott tankönyvek megfelelőségéről a félévi és a tanév végi munkaközösségi értekezleten beszámolnak az illetékes pedagógusok.

Elvárások a tanulmányi segédletekkel szemben:

- Anyaguk tartós, az igénybevételt jól tűrő.
- Külalakja színes, motiváló, az ábrák, képek ízlésesen, logikusan elrendezettek.
- Méretük, nagyságuk, a rajtuk levő betűk, számok, jelek mérete alkalmazkodjon tanulóink életkori sajátosságaihoz.
- Hatásosan egészítse ki tankönyveink ismeretanyagát, segítse a tanári magyarázatot.
- Jó ha van belőle sorozat (dia-, fotó-, fólia-, tábló-...)
- Cél – forma – összhatás egysége.

2.1.4 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Iskolánkban nincsenek választható tantárgyak, csak szakköri foglalkozások és énekkar. Ezeket szakos pedagógusok tartják, melyek között választási lehetőség nincs.

3. NEVELÉSI PROGRAM

3.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

3.1.1. Pedagógiai alapelvek

Az iskolában folyó legfontosabb tevékenység a gyermek személyiségének, képességeinek sokoldalú kibontakoztatása.

Nevelési tevékenységünk nemcsak normák és szabályok közvetítése, hanem személyes példamutatás, és jól irányított egyéni és kollektív cselekvések szervezése.

Igyekszünk kialakítani tanulóink magatartását meghatározó morálisan magas rendű szokásrendszert, amely a döntésekben segíti őket, amely mindig iránymutató a gyermekkorban és a felnőttkorban egyaránt.

Pedagógiai tevékenységünkben a teljesítmény és személyiségközpontú szemlélet megfelelő egyensúlyát alakítjuk ki.

A pedagógus és a tanuló közös munkájában érvényesül a tudatosság, mely feltételezi a pedagógus részéről nevelőmunkájának folyamatos elemzését, értékelését, s a hatékony, jobb eredményekkel biztató módszerek keresését, alkalmazását. A tanuló részéről ez a nevelési célok, követelmények megértését, elfogadását jelenti.

A gyermeki személyiség fejlesztését (fejlődését) pozitív tartalmú tevékenység szervezésével és irányításával kívánjuk megvalósítani. Olyan egyéni és közösségi feladatokat foglalmazunk meg, amelyekben a tanulók személyisége, erkölcsi tulajdonságaik, készségeik és szokásaik fejlődhetnek.

Figyelembe vesszük a követelmények és feladatok meghatározásakor a gyermeki személyiség egyéni sajátosságait.

Kiemelten nagy fontosságot és figyelmet fordítunk a sajátos nevelési-oktatói igényből adódóan, a sajátos fejlesztő, korrekciós, habilitációs és terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazására.

Figyeljük és megkeressük minden tanulóban az értékes tulajdonságokat, s ezekre alapozva fejlesztjük a gyermek egyéni képességeit, társas kapcsolatait.

Iskolánk nevelőtestülete a nevelőmunka minden területén a programban meghatározott célok és feladatok egységes végrehajtására törekszik.

3.1.2. Nevelési célok, feladatok

Célunk olyan gyermekek nevelése, akiknek viselkedését, magatartását, pozitív erkölcsi értékek irányítják: szorgalom, érdeklődés, a becsület, az őszinteség, a felelősség-vállalás, a felnőttek és a társak tisztelete, tolerancia és segítőkészség, az általános emberi és a nemzeti értékek tisztelete.

Célunk, hogy olyan tanulók kerüljenek ki iskolánkból, akik átérzik, megértik embertársaik másságát, problémáit, ismerik saját erőnyeiket és hibáikat, együttműködő magatartást tanúsítanak.

Tudjanak egymással, a felnőttekkel, a családban, az iskolában és egyéb közösségi szintereken kulturáltan viselkedni.

El kívánjuk érni, hogy tanulóink óvják környezetük rendjét, tisztaságát, ruházatuk, megjelenésük higiénikus, ápoltság legyen.

Kialakítjuk a szokásrendet (tanulás, játék, pihenés megfelelő arányát), a helyes étkezési és közlekedési kultúrát.

Fejlesztjük a tanulók ismeretszerző képességeit, segítjük kreativitásuk, alkotóképességük kibontakozását, érvényesülését.

Hangsúlyozzuk a szellemi és fizikai munka értékteremtő, az egyéni boldogulást megalapozó, örömet adó szerepét.

Törekszünk a társadalmi, családi és iskolai nevelés összhangjára, a környezet negatív jelenségeinek értelmezésére, kezelésére.

Külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.

Megteremtjük tanulóink számára a biztonságot, barátságos környezetet és a tanulók személyiségét és különbözőségeit figyelembe vevő légkört alakítunk ki.

Felhívjuk a figyelmet, az egészséget károsító szenvedély-betegségek veszélyeire és küzdünk ellene.

A gyermek, tanuló felügyelete a nevelési-oktatási intézményben: a gyermek, tanuló testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás, a nevelési-oktatási intézménybe történő belépéstől a nevelési-oktatási intézmény jogszerű elhagyásáig terjedő időben, továbbá a pedagógiai program részeként kötelező, a nevelési-oktatási intézményen kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt

Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és EGYMI
Pedagógiai program és helyi tanterv
2024.

3.1.3. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Egy munkanap akkor tekinthető tanítási napnak, ha az egyes osztályokban a tanítási órák, továbbá az iskola pedagógiai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelési program, a kulturális, sportrendezvény megtartására fordított nap, ha a foglalkozási órák száma eléri a hármat.

Az oktatási célok megfogalmazását a helyi tanterv tantárgyi programja, célkitűzései és fejlesztési követelményei részletesen tartalmazzák.

Általános célunk az általános műveltség megalapozása az életkor, a sajátos nevelési igény, a fejlettség és a képességek, valamint az aktuális „Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve” és Kerettantervek maximális figyelembevételével.

A gyógypedagógia minden pedagógiai eszközével törekszünk az alapvető tanulási képességek fejlesztésére, az ismeretek megszerzése és a továbbtanulás érdekében.

Az alapozást kiegészíti a képességek különböző szintjét figyelembe vevő tehetséggondozás, felzárkóztatás, a sajátos nevelési igényből adódóan hiányzó képességek kialakítása, fejlesztése, kompenzálása.

Célunk, hogy minden évfolyamon fejlesszük azoknak a készségeknek és képességeknek a körét, amelyek az ismeretszerzésben a folyamatos előrehaladást biztosítják. Ehhez felhasználjuk a speciális (gyógy)pedagógiai eljárásokat, terápiákat, szakmai ismereteket és kompetenciánkat.

Nyújtott ütemű olvasás, írástanítással alapozzuk, majd fejlesztjük a tanulók biztos olvasástechnikáját, szövegértő és elemző, lényegkiemelő képességét. Ezért nemcsak a magyar nyelv és irodalom órákon törődünk az olvasástechnika fejlesztésével, hanem felhasználjuk a szaktárgyakon belüli koncentrációs lehetőségeket is.

Legáltalánosabb célunk az egyéni szabott tanulási eljárások kiépítése, az értő olvasás, az emlékezet és a figyelem fejlesztése. Fontosnak tartjuk a kommunikációs készség tudatos fejlesztését.

A pedagógust megilleti a jog, hogy a pedagógiai program alapján az ismereteket, a tananyagot, a nevelés-oktatás módszereit megválassza.

A szakmai munkaközösség és az iskolai szülői szervezet egyetértésével a pedagógiai programban foglaltak megvalósítását szolgáló, a tankönyvjegyzékben nem szereplő könyvek, munkafüzetek, feladatlapok, eszközök és digitális ismerethordozók is beszerezhetők tankönyv helyett, ha az iskolában a nevelő és oktató munkához részben vagy egészben nem alkalmaznak tankönyvet.

Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és EGYMI
Pedagógiai program és helyi tanterv
2024.

3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A sajátos nevelési igényű gyermekek személyiségfejlődésének folyamatában sajátos fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs és terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazása szükséges. A sérült személyiség egészének figyelembe vételével állapítjuk meg azon nevelési területeket, amelyeknek kitüntetett helye és szerepe van a tanulók személyiségfejlesztésében, a sérült, vagy hiányos funkciók alakításában.

A személyiség alakulása, alakítása nem független az adott közösségtől. Az egyén a maga tulajdonságaival hatással van a közösségre. Ez az együttes hatás még erőteljesebb a sérült tanulóink esetében.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

Erkölcsei nevelés

Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. Környezettudatos, fenntarthatósági magatartás kialakítása, az élő természet fennmaradásának elősegítésére.

Értelmi nevelés

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. Az egész életen át tartó, folyamatos tanulásra való törekvés igényének kialakítása. Ismerje meg a korszerű informatikai eszközök kritikus, etikus használatát, kommunikációs jelentőségét.

Közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelés

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az előítélettől mentes együttműködési és szociális készségek kialakítása, illetve fejlesztése. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

Érzelmi (emocionális) nevelés

Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

Akarati nevelés

Az igény felébresztése a tanulóknál személyiségük megismerésére és kibontakoztatására. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése

A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

Állampolgári ismeretek nyújtása

Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és diákotthoni életben való részvételre.

Munkára nevelés

Az emberek, a szülők által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

Testi nevelés

A testmozgás iránti igény felkeltése, a tanulók testi képességeinek fejlesztése, hogy egészségesek és edzettek legyenek. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása és gyakorlása.

A megvalósulás színterei

- Iskolai tanítás-tanulás folyamata
- Óraközi szünetek lehetőségei
- Szervezett délutáni tevékenységek (helyzetgyakorlatok, színházlátogatások, kirándulások, múzeumlátogatások, önismeret- és személyiségfejlesztő foglalkozások)
- Szervezett szabadidős sporttevékenységek (sportdélután, iskolai házibajnokság, erdei iskola, nyári táborok,)
- Tájékoztató, felvilágosító, prevenciós programok az egészséges életmóddal, a drogmegelőzéssel, szenvedélybetegséggel, ill. a felnőtt étellel kapcsolatosan
- A lehetőségektől függően indítható készség- és képességfejlesztő szakkörök
- Iskolaorvos és védőnői szolgálat, iskolafogászat prevenciós szűrései és foglalkozások.

Rendszeresen részt veszünk sportversenyeken, amely fokozza a csapatszellemet, és a versenyek sikerélményhez juttatják tanulóinkat, melyek más területre is kihatnak.

A stresszel való megküzdés pozitív stratégiája, a problémaközpontú, küzdelemre orientált, kognitív és cselekvési lehetőségeket átgondoló, a szociális támogatást, segítséget kérő attitűd elsajátításának kialakítása egyéni és csoportfoglalkozás keretében valósul meg.

3.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelési folyamatnak kiemelkedően fontos része a közösségfejlesztés, szocializáció. Az iskolánkban folyó közösségfejlesztő folyamat célja, olyan harmonikus személyiségű tanulók nevelése, oktatása, akik képesek lesznek a társadalomba való beilleszkedésre, s ott kiegyensúlyozott életet tudnak élni.

3.3.1. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A helyes önirányítás és önértékelés képességének kialakítása

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangoltan tevékenykedni, illetve az elvégzett munkát segítséggel tudják értékelni.

A közösségek egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Megvalósulási formái

Osztályszinten:

- születésnapok és névnapok megünneplése
- tanuló párok kialakítása (amennyiben az osztály összetétele lehetővé teszi)
- tradicionális ünnepek egyéni ajándékozással /karácsony, Mikulás/
- ünnepi készülődés, ünnepségek, előadások közös tervezése, szervezése
- versenyeken való részvétel /tisztasági, sport, kulturális, stb./
- farsang
- osztálykirándulások
- színház- és múzeumlátogatások

Iskolai szinten:

- erdei iskola, témanap
- tábor (Balatonlelle) – esetlegesen megvalósuló, erősen forrásfüggő program, melyen a részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket az alapítványunk, vagy külső forrás támogatja, a különbözetet a szülőknek kell fedezniük
- nemzeti- és tradicionális ünnepek egész iskolát megmozgató programjai, ahol a családok is együtt ünnepelhetnek a gyerekekkel
- diákönkormányzat: a tanulók és a tanuló közösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli szabadidős tevékenységének segítésére az iskolánkban diákönkormányzat működik. Tevékenységét az intézményvezető által megbízott felnőtt segíti, vezeti.
- Hit – és vallásoktatás. Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett történelmi egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek a szülők és tanulók igényeinek megfelelően.
- Iskolánkban szakköri közösségek is működhetnek, ahová a tanulók érdeklődésük és képességeik szerint csatlakoznak.
- szülőkkel és pedagógusokkal közösen szervezett szabadidős programok (Az egyes ünnepkörökhöz kapcsolódó rendezvények: szüreti mulatság, kézműves délutánok húsvét és karácsony környékén, játszóházak, stb.)

3.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

3.4.1 Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Manapság egyre nő az érzelmileg sérült, neurotikus, beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermekek száma. Az értelmi fogyatékos gyermekeknél nemcsak izoláltan az intellektus, defektusáról van szó, hanem messze túl az értelmi funkciók zavarán, az egész személyiség sérüléséről is. Míg az ép személyiséget a harmonikus fejlődés jellemzi, addig a sérült egyén személyisége diszharmonikus.

Beilleszkedési és magatartási zavaros gyermekek azok, akiknek magatartása nem megfelelő, jelentősen eltér az adott korban megkívánható, helyes magatartástól, és az általánosan használt pedagógiai módszerekkel nem lehet náluk eredményt elérni.

Fejlesztési célok: önismeret, önértékelés, akaraterő fejlesztése, frusztrációtűrési, közösségi viselkedés, empátiás érzék fejlesztése, stb.

Módszerek:

- pozitív tulajdonságokra építés
- dicséret, ösztönzés, jutalmazás
- egyéni bánásmód
- differenciált oktatás (kudarckok lehetséges minimalizálása, sikerélményhez juttatás)
- kapcsolattartás a családdal

Az elsősöket és az újonnan érkezőket szeretetteljes, barátságos légkörben fogadjuk. Fontos az iskolába kerülő tanulóink sikeres beilleszkedése, új személyi kötődések kialakítása.

Ennek érdekében fejlesztjük:

- konfliktuskezelő képességüket
- alkalmazkodó képességüket
- aktivitásukat
- hierarchia-, és monotónia tűrésüket
- kommunikációs készségüket
- önfegyelmüket
- munkakultúrájukat.

A tanórán és a tanórán kívüli tevékenységek minden területén törekszünk ennek megvalósítására.

A magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek számára iskolánk biztosítja az egészséges lelki fejlődéshez szükséges feltételeket: a pozitív érzelmi és intellektuális élményeket, kapcsolatokat.

Ennek érdekében feladatunk:

- a belső motiváltság felkeltése,
- szabályok alkotása és azok betartatása a gyermekekkel, diákjaink bevonása az őket érintő döntésekbe,
- a kommunikáció, az érzelmi kapcsolatok támogatása,
- a konfliktusok és a mentálhigiénés problémák kezelése,
- a túlterhelés megelőzése, a teljesítmény, követelmények, elvárások területén,
- a stressz-hatások csökkentése, a stressz elviselésének fejlesztése.

A tanárok és a diákok közötti barátságos viszony kialakítására törekszünk annak érdekében, hogy a gyermek a problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal forduljon tanáraihoz.

A magatartásában, viselkedésében problémás gyermekek társadalmi beilleszkedéséhez nyújt segítséget iskolánk gyermekvédelmi felelőse is.

A *szocializáltság* fontos mutatói az együttműködés, a társadalmi érintkezés normáinak megértése és felhasználása, az egyéni és a közösségi érdekérvényesítés, önmagunk és mások megismerése és elfogadása.

Bevezető szakasz

Feladatok, tevékenységek:

- Az iskolai hagyomány és szokásrend értelmezése, megértése - együttműködés a társakkal, a pedagógussal - például a teremrend, a tanszerek rendje, saját holmi elhelyezéseinek rendje, sorakozások, a tanórai megnyilvánulások, a közös étkezések, óráközi szünetek, a szabadidős foglalkozások terén,
- A pozitív szokásrend megerősítése az önellátásban, az öltözködésben, az elemi tisztálkodásban (kézmosás, fogmosás), a WC használatának elemi szabályai, következetes betartása, működtetése, a felelősi rend értelmeztetése, a felelősi munka elvégzése, a saját, a társak tulajdonának, felszerelésének óvása, tiszteletben tartása.

Ezeket az elvárásokat elsődlegesen az első és a második évfolyamon fogalmazzuk meg. Az érzelmi kötődések, odafordulás, elfogadás, szeretet kimutatása a tanulók formálásának fontos eszköze. A gyakorlást összekötjük az egyén képességeinek legmegfelelőbb feladattal, tevékenységgel.

Alapozó, fejlesztő szakasz

Feladatok, tevékenységek:

Ebben a szakaszban már az alkalmazási szintig juttatjuk el a tanulókat. Célunk, hogy az elsajátított normák, viselkedési szabályok, szokások már belsővé vált szinten működjenek. A szituációk széles körét felkínálva kívánjuk eljuttatni a tanulókat az együttélési normák, az írott és íratlan szabályok megismeréséig, értelmezéséig és azok elfogadásáig, alkalmazásáig. A személyiség értelmi, érzelmi, akarati oldalának erősítése kiemelt szerepet kap.

A serdülőkorban nagyobb figyelmet fordítunk az érzelmi élet gazdagítására, a barátságokra, tartós kapcsolatra, az egymás problémáinak megértésére és kezelésére, a közösségi atmoszférára. Törekedni kell a pozitív tulajdonságok felfedezésére, tudatosításukra, a megerősítésre és fejlesztésre - önmaga és a csoporttársak felé is.

Az intézmény az eredményeit csak valamennyi pedagógusnak, pedagógiai segítőnek, munkatársának egységes elvek szerinti együttműködésével érheti el. Ebben a folyamatban meghatározó a családi háttér megnyerése, támogató megerősítése. A tanulók aktív részvételére számítunk az életüket, a közösségüket érintő tervezésben, szervezésben, kivitelezésben.

3.4.2 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

Tanulási nehézségekkel, sérült személyiséggel, esetleg testi rendellenességgel küzdő tanulóinknak ép társaiknál is nagyobb szükségük van olyan tevékenységek gyakorlására, melyre fogékonyak, amely iránt érdeklődnek, és amelynek eredményei kiváltják környezetük elismerését.

Sajátos nevelést igénylő tanulók esetében a tehetség az osztályszintnél magasabb kvalitást jelez.

Az osztályfőnök, a napközi-vezető, csoportvezető, szaktanár jelzi a szülő felé a tehetséggondozás lehetőségeit iskolánkban.

Tehetséggondozás tanórán

A tehetséggondozás egyik formája a differenciált tanulásszervezés, melynek során figyelembe vesszük tanulóink képességeit, érdeklődését és teljesítményét. Tanulóinknak ezzel lehetőséget biztosítunk, hogy egyéni képességeinek megfelelően ériék el a tantervi követelmények teljesítését.

A figyelem felkeltésének, a cselekedtetésnek, az ismeretek közvetítésének, megerősítésének differenciált formái a képesség szerinti kiscsoportok kialakításával, illetve egyéni bánásmóddal történnek. Kiemelt fontosságot tulajdonítunk a tehetséges, jó képességű, adottságú tanulók sokirányú fejlesztésének.

Ez tanórai keretek között az alábbi módon történhet:

- differenciált ismeretnyújtás és képességfejlesztés
- egyéni képességekhez igazított többletfeladatok nyújtása
- kiegészítő ismeretek elsajátításának biztosítása
- motiválás
- az önálló ismeretszerzés folyamatának elsajátíttatása
- a tanulás tanítása.

Tehetséggondozás tanórán kívül

Napközi: egyéni képességekhez igazodó differenciált segítségnyújtás. A felsőbb évfolyamok tanulóinak kiegészítő foglalkozásai: kiscsoportos felzárkóztató, tehetséggondozó programok a napközis foglalkozásokhoz kötötten szerveződnek.

Ebbe a körbe tartozik a szakköri tevékenység.

A szakköri tevékenység és a tanórai ismeretszerző munka között szoros kapcsolat van, egymást megerősítő hatás érvényesül. A szakkörök kiválasztásánál a tanuló döntését több motívum is befolyásolja.

A programok szerkezete függ a tanulók és szülei igényeitől, a rendelkezésre álló órakerettől. A tehetséggondozó program keretében kell a gyermekek egyéni felkészítését is megoldani a különböző versenyekre. A szakkörök szervezésénél a széles paletta lehetőséget kínál minden érdeklődő, tevékeny tanuló számára egyéni képességeinek kibontakoztatására. Az ép funkciókra épített fejlesztés esetenként lehetővé teszi, hogy – bizonyos esetben – akár ép társaik versenyén is eredményesen szerepeljenek. Tanulóink eltérő képességeik ellenére megtalálhatják azt a területet, ahol legnagyobb mértékben képesek tehetségüket tovább fejleszteni. A tanulók személyiségére jó hatással van a szereplés, a siker. A szakköri és tehetséggondozó tevékenység a sérült funkciók javulását is eredményezi. A tanulók egyszerre több szakkör munkájába is bekapcsolódhatnak.

Tantárgyi versenyek

Minden tanulónak segítséget és alkalmat kell kapnia arra, hogy adottságainak legfelső határáig eljusson. Ehhez nyújtanak lehetőséget a tantárgyi versenyek.

A tantárgyi versenyek célja:

- ismeretek önálló felhasználása
- képességek kibontakozása
- tartalmi gazdagság megőrzése
- az elsajátított ismeretek magasabb szintre hozása, elmélyítése
- tevékenységet igénylő feladatok önálló megoldásának keresése
- a sokféle tartalmi, szervezeti, módszerbeli megoldás lehetőségének felismerése
- tehetséggondozás
- pályaorientáció.

Hagyományos tantárgyi rendezvények:

- tantárgyi versenyek (szépolvasó, mesemondó, versmondó,)
- Országos Komplex Tanulmányi Verseny (iskolai, fővárosi, országos fordulója)
- Kulturális szemle (iskolai, illetve fővárosi rendezvényei)
- kerületi, fővárosi, országos, illetve nemzetközi sportversenyek
- kerületi, fővárosi, illetve országos pályázatok

3.4.3 Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység áthatja az iskolai élet egészét. A nevelő – oktató munkánk mindennapjaiban, a gyermekkel töltött minden mozzanatban érvényesül azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, a rászorulóknak esetében védő-óvó intézkedéseket tegyen, fokozott figyelemmel kísérje a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű gyermekek életét.

A gyermek- és ifjúságvédelem fő feladata, hogy megelőzze, elhárítsa és enyhítse a gyermek egészséges testi és személyiségfejlődését gátló tényezőket. A gyermek- és ifjúságvédelmi munka kiindulópontja a felderítés, az okok feltárása, kezelése.

Fontos, hogy a felderítés után a jelzés időben kerüljön a megfelelő segítő szervezethez.

A gyermek - és ifjúságvédelmi tevékenység a gyermekek életkori szakaszai szerint eltérő.

Bevezető, kezdő szakasz

- > tanulók elemi szükségleteinek ellátása a családban (élelem, ruházat, tanszer, pihenés, stb.)
- > a tanuló egészséges fejlődéséhez szükséges nevelési légkör biztosítása és a testi épségének megővése a családon belül és a családon kívül
- > a tanuló egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatáson keresztül, az iskolaorvosi rendelésekkel, a szakorvosi ellátás (szemészet, fülészet, ortopédia, stb.) és segédeszköz hozzáférhetősége - igény szerint
- > a tanuló intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása (ügyelet, étkezés, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, stb.) a tanuló igénye szerint
- > a család szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különféle támogatások (pénzügyi és természetbeni) felkutatása, információ nyújtása, a hozzájárulás segítése, valamint tanácsadás
- > segítségnyújtás a kulturált szabadidő eltöltéséhez, az életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő rendezvényeken történő részvételhez
- > biztosítani a nyári napközis tábori felügyeletet
- > a gyermekeket veszélyeztető helyzetben gyors és hatékony intézkedést tenni
- > folyamatosan ellenőrizni a tanulók eredményeit, a rendszeres iskolába járást, szükség esetén eljárást kezdeményezni
- > a szociális hátrányokkal küzdő gyermekeknek segítséget nyújtani a hátrányaik csökkentése érdekében, a szabályok, a normák elfogadása érdekében.

Alapozó, fejlesztő szakasz

- > a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését szolgáló családi minta, érzelmi kötődés, törődés figyelemmel kísérése
- > a tanuló kortárcsoporttal való kapcsolatának nyomon követése
- > a gyermek egészségére káros anyagok, szerek használatára, fejlődésére káros életmódra fokozott odafigyelés, prevenciós programok
- > a hátrányos helyzetű, és veszélyeztetett tanulók otthoni életformájának, és ellátásának nyomon követése és ellenőrzése
- > a rendszeres iskolába járás elérése, a lemorzsolódás csökkentése a tanulmányai befejezése, a pályaválasztás és beiskolázás érdekében
- > a család szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különféle támogatások (pénzbeli és természetbeni) felkutatása, információ nyújtása, a hozzájutás segítése, valamint tanácsadás
- > életkorának, fejlettségének megfelelő kulturális programokra mozgósítás
- > nyári napközis tábor szervezése
- > vakációs kínálatok, hasznos szünidei programok biztosítása (külső szervezetekkel együttműködve)
- > folyamatos, őszinte érzelmi kötődés biztosítása, amelyben problémáit nyíltan feltárhatja.

Alkalmazott módszerek

- családlátogatás, nevelési segítség, tanácsadás
- jelzés a Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága felé
- a gyermekek irányítása a Ferencvárosi Pedagógiai Szakszolgálathoz
- a Családsegítő Szolgálat szolgáltatásainak igénybevételére javaslat
- a Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásainak igénybevételére javaslat
- javaslat a gyermek ideggondozói, gyermekpszichiátriai vizsgálatára
- segélykérelem kezdeményezése, illetve kérelem véleményezése
- javaslat a gyermek védelembe vételére
- kezdeményezés a gyermek gyermekvédelmi gondoskodásba vételére
- a gyermek súlyos bántalmazása, abúzus gyanúja esetén rendőrségi feljelentés,
- az iskolapszichológus vezetésével egyéni és/vagy csoportos foglalkozások tartása tanulóknak és szülőknek.

3.4.4 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Tanulóink életében meghatározó szerepet tölt be az egész napos pedagógiai gondoskodás, ezzel a devianciára hajlamosító környezet hatását igyekszünk korrigálni, csökkenteni. A személyiség zavarok, tanulási nehézségek, a szociális környezethez való alkalmazkodási problémák gyógypedagógiai korrekciója a napközis foglalkozásoknak is fontos feladata.

A gyermekek helyzetéből, családi háttéréből adódó szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek rendszere iskolánkban:

- a szociális hátrányok feltérképezése háttérvizsgálattal (az adatvédelmi törvény figyelembe vételével)
- a problémák feltárása és a stratégiák kidolgozása az egyéni megsegítésre
- természetben nyújtott támogatás (ruha, élelmezés, könyv)
- táborozási és alapítványi támogatás
- pszichés segítségnyújtás (nevelési tanácsok)
- egészségügyi gondoskodás
- ügyelet biztosítása a tanítási szünetek idejére, valamint a tanítás kezdetét és befejezését követően
- napközis foglalkozás biztosítása valamennyi tanulónk számára 16.00-16.30 között is
- szabadidős programok biztosítása a gyermekek számára
- szakkörök, sportkör működtetése igény és érdeklődés alapján
- a kulturális hátrányok enyhítésére a tehetségesebb tanulók differenciált megsegítése
- tájékoztató, felvilágosító prevenciós programok a drogmegelőzéssel, szenvedélybetegségekkel kapcsolatosan (a káros szerek ismerete, és elutasítása, a dohányzás és alkoholfogyasztás veszélyeinek megismertetése változatos módszerekkel, és egészségügyi szakemberek közreműködésével is)
- önismereti képességek, pályaelképzelések folyamatos figyelemmel kísérése, elemzése
- választható szakmák megismertetése a tanulókkal és a szülőkkel
- látogatás a szakiskolákban, a gyakorlati képző helyekre
- egyéni segítségnyújtás a szakmaválasztásban
- pályaalakmassági vizsgálatok, az egészségügyi szűrések megszervezése (szükségszerűen) a szülők bevonásával
- a beiskolázási tennivalók elvégzése, a szülők rendszeres tájékoztatása.
- Iskolánk valamennyi tanulója napközis ellátásban részesülhet, a szülők, a tanulók igényei és jelentkezése alapján. A munkahelyi közösségekből kirekedt, szociális nehézségekkel küzdő családok számára gyermekük nevelésében egyik legfontosabb színtér az iskola. Ezért célunk, hogy a tanuló egész napját az iskolában töltse és tanórán kívüli napközis, tanulószobai és szabadidős foglalkozásokon részt vegyen.

A napközis ellátás a következőket biztosítja:

- a kulturált szabadidő eltöltéséhez szükséges időt, helyet, tárgyi és technikai feltételeket
- az étkezés megszervezését
- a házi feladat elkészítését, gyakorlást és tanulást
- mindennapi testedzést, levegőzést
- természetben nyújtott támogatás (tanszerek, tankönyvek)
- étkezés: ingyenes étkezésben részesülnek, azok a tanulók, akik rendszeres gyermekvédelmi támogatást kapnak. 50 %-os kedvezményben részesül az iskola összes többi tanulója.
- táborozási és alapítványi támogatás
- könyvtári szolgáltatás,

3.4.5 A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatása

Iskolánkban az egyéni képességekhez igazodó, az egyéni fejlesztési tervek alapján történő speciális készség- és képességfejlesztés kiemelt jelentőségű.

Legnagyobb figyelmet erre az alapozás éveiben fordítunk. A fejlesztés során figyelembe vesszük tanulóink sérüléséből eredő jellegzetes különbségeit, speciális szükségleteit és egyéni teherbíró képességét.

Az egyénre szabott nevelés – differenciált tartalmakban, a sérülés jellegéhez igazodó módszerek, terápiás eljárások alkalmazásában – a tanórákon, valamint tanórákon kívül az egyéni és kiscsoportos rehabilitációs/rehabilitációs és fejlesztő órákon valósul meg.

A fejlesztés egyéni fejlesztési tervek alapján történik. A tervkészítés a szakértői bizottság fejlesztésre irányuló javaslatainak figyelembe vételével, valamint részletes pedagógiai diagnosztikus vizsgálatokon alapul. A pedagógiai diagnosztikus mérések szempontjai a tanulási képességeket meghatározó pszichikus funkciók vizsgálatára irányulnak.

A fejlesztés célja a személyiség biztonságérzetének megteremtésével annyi, és olyan jellegű tevékenység biztosítása, amennyi a gyermek adott fejlettségi fokán szükséges ahhoz, hogy valamely ismeret, képesség biztos készséggé váljon nála. Saját lehetőségeinek megfelelő, optimális szintre hozása.

A fejlesztés feladata a sérült funkciók korrigálása és a hiányzó funkciók kompenzálása.

A fejlesztés területei:

- motoros és orientációs képességek (izomtónus, egyensúlytartás, nagy- és finommozgás)
- mozgáskoordináció, dominancia, cselekvés- és irányítástervezés, térbeli-időbeli tájékozódás)
- kognitív képességek (észlelési folyamatok, figyelem, emlékezet, koncentráció)
- diszlexia prevenció
- a matematika tanulás zavarainak terápiája
- a beszéd alaki és tartalmi részének fejlesztése (tisztá beszéd, helyes nyelvi rendszer)
- grafomotoros képességek fejlesztése
- rendszerezési képességek fejlesztése
- az értelmileg akadályozott tanulóink készség- és képességfejlesztése (autista tagozat).

Módszerek, fejlesztő eljárások

- Alapozó terápia a motoros és orientációs képességek fejlesztésére
- komplex fejlesztő program a kognitív képességek fejlesztésére
- Ayres – szenzomotoros integrációs terápia
- Sindelar program a részképesség gyengeségek terápiájához
- Frostig terápia a vizuális percepció fejlesztésére
- kiscsoportos személyiségfejlesztő tréning
- művészeti terápia
- Meixner-féle diszlexia prevenció
- diszlexia reedukáció
- diszkalkulia terápia
- anyanyelvi-zenei nevelés a grafomotoros képességek és a helyesírás fejlesztésére
- Tervezett Szenzomotoros Tréning (TSMT)
- logopédiai terápiák: pöszeség, megkésett beszédfejlesztés, diszfázia, dadogás

A korrektív célú fejlesztés folytatódik a felső tagozaton a megelőző évekre alapozva.

A fejlesztésnek itt fokozottabban kell szolgálnia:

- a harmonikus személyiség alakítását
- az önfegyelem fejlesztését
- a tudatos magatartás kialakítását
- a céltudatos feladat és munkavégzést
- az önálló ismeretszerzés igényének kialakítását
- a lényeges ismeretek kiemelésére való képesség fejlesztését
- az információhordozók, IKT eszközök (könyvtár, számítógép, okostelefon) kezelésének megismerését, ezek használatát a Házirend előírásai szerint.

A kognitív képességek fejlesztésében a verbális szint megerősítése kerül előtérbe, a műveletek, feladatmegoldások menetének értelmezése, a szabályok alkalmazása analóg feladatokra, ok-okozati összefüggések keresése, a rendszerezési, a kommunikációs képesség fejlesztése, az időben való tájékozódó képesség megerősítése. Törekvés a kulturális, szociális hátrányok felszámolására, kortárs csoportokba történő visszavezetésre, beilleszkedésre.

3.5. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

3.5.1 Oktatási – nevelési színterek

Szakmai együttműködésen belül iskolánk kapcsolatot tart más partnerintézményekkel, óvodákkal, integrációt felvállaló általános iskolákkal, munkaközösségekkel.

Ezekon a színtereken történik az iskolakezdésre történő felkészítés és az integráltan oktatható gyermekek ellátása.

A munkaközösségek az információcsere és egymás munkájának segítésére szerveződtek. Egyes rendezvényeinket és játékos versenyeket a többségi általános iskolában tanuló diákokkal együtt bonyolítjuk le.

3.5.2 A gyermek testi és lelki fejlődését biztosító intézmények

Iskolánkban kimagasló szerepe van a gyermekvédelmi tevékenységnek. Mindez lehetőséget biztosít, hogy a gyermek testi, lelki fejlődését különféle szolgáltatásokon keresztül is segíteni tudjuk. A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatásokkal, védőnői szolgáltatásokkal és gyámhivatalokkal szorosan együttműködve támogatjuk az egészséges személyiség kialakulását.

Esetmegbeszélések

Hatékony színtere az egyes tanulók oktatásában és nevelésében felmerülő problémák megbeszélésére, és segít a megoldás keresésében.

Itt több szempont egybevetésére adódik lehetőségünk. A sajátos nevelési igény minden formája új feladatokat állít az oktatás elé, mely megoldása TEAM- munkát igényel.

3.5.3 Társadalmi, kulturális együttműködés

A tanév során lehetőséget biztosítunk a gyermek-, szülő-, pedagógus oldottabb helyzetben való együttműködésére, iskolai rendezvényeink által.

Ilyen rendezvények:

- a) sportnap
- b) gyereknapi
- c) farsang
- d) karácsonyi ünnepség
- e) Kulturális szemle / Iskolanap

A külső erőforrások mozgósítása, a potenciális támogatók megnyerése igen fontos feladat. A nehéz anyagi helyzetben lévő családok gyermekei számára a jutalomkirándulás, jutalomkönyv hatalmas motiváló tényező.

Viszonzásul támogatóinkat meghívjuk és vendégül látjuk programjainkon, ünnepségeinken.

Szakmai partnerek

- Szakértői Bizottságok

A Szakértői Bizottságokkal történő együttműködés a legfontosabb alapköve az intézményben történő oktató, nevelő munkának. Az általuk készített szakvéleményre épül a tanulók különleges gondozás keretében történő ellátása, az ellátás módja, formája és helye. Továbbá az ellátáshoz kapcsolódó pedagógiai szakszolgálatok bevonásának szükségessége és a kontroll vizsgálatok idejének kijelölése.

- A pedagógiai szakmai szolgáltatókkal való kapcsolattartás a szakmai munka színvonalának minél magasabb szintű ellátása érdekében, a pedagógiai szakmai szolgáltató intézmények által meghirdetett – programokon, továbbképzéseken, konferenciákon, tréningeken és más rendezvényeken történő részvétel útján valósul meg.

3.5.4 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulók iskolai életének legfontosabb jellemzője a kiszámíthatóság, a pedagógusok iránti bizalom, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör, a diáktársakkal és a pedagógusokkal kialakított kapcsolat.

Az eredményes munkának, a képességek kibontakozásának feltétele a jó iskolai közérzet, a színes, változatos diákélet.

Kiemelt célunk, hogy diákjaink szeressenek iskolába járni. Az iskolai tagozatra járók délutáni napközis foglalkozása nemcsak a tanulási technikák elsajátítását, a másnapi készülést jelenti a

gyerekek számára, hanem számos szabadidős tevékenység megismerését is.

A Diákönkormányzat fejlesztésétől a demokrácia gyakorlásán túl a szabadidő-tervezés terén a tanulói aktivitás fokozódását reméljük.

3.5.5 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Iskolánk igyekszik a lehető legtöbb módon személyes kapcsolatot tartani a szülőkkel, szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt nap, iskolai rendezvények keretein belül.

Szülői értekezlet célja:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,

Feladata:

- a szülők tájékoztatása
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos, és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése, és továbbítása az intézmény vezetője felé.

Fogadóóra, kezdeményezett személyes megbeszélés célja

- a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.

Nyílt tanítási nap

- Célja, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásbeli tájékoztató

- Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai, vagy osztály szintű programokról. Lehetőleg a KRÉTA iskolai digitális rendszer használata e célra.
- Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje az érdemjegy szerzésétől számított következő munkanap 16:00 óra.

A szülők a tanév során, előre egyeztetett időpontban felkereshetik az intézmény pedagógusait. Felvilágosítást, segítséget kaphatnak az őket érintő kérdésekről.

A gyermekért érkező szülő felé a délutáni foglalkozásokat vezető nevelő mindenkor nyitott az aktuális problémák és információk megbeszélésére.

Ha személyes konzultációra nincs lehetőség, a szülőt minden esetben írásos formában tájékoztatjuk.

Szülői panasz kezelése az SZMSZ Panaszkezelési Szabályzatának eljárásrendje alapján történik.

3.5.6 Fenntartó szervekkel történő kapcsolattartás

Szükségesnek tartjuk, hogy a fenntartó teljes mértékben megismerje és felmérje a speciális oktatáshoz elengedhetetlen feltételek meglétét:

- éves munkatervek áttekintése, a megvalósítás feltételeinek számbavétele,
- a fenntartó által szervezett értekezletek szinterei a jogszabályváltozások megbeszélésének
- rendszeres adatszolgáltatás biztosítása
- a nyílt napok és rendezvények keretein belül betekintést nyújtunk iskolánk életébe

3.6. Egészségfejlesztési és környezeti nevelési elvek

3.6.1. Egészségfejlesztés

Az egészség nem csak a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jó-lét állapota is. Nem passzív állapot, hanem folyamat. Egy pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére és ezáltal egészségük javítására.

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.

A megelőzés területei:

Az elsődleges megelőzés a betegség első megjelenésének megakadályozására, az egészség megőrzésre irányul.

Ide tartozik:

- az egészséges táplálkozás,
- az aktív szabadidő eltöltés,
- a mindennapos testmozgás,
- a személyi higiéné,
- a lelki egyensúly megteremtése,
- a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása és fenntartása,
- családtervezési módszerek,
- az egészséges és biztonságos környezet kialakítása,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
- járványügyi és élelmiszerbiztonság megvalósítása.

Mivel a gyermekek, fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolában, ezeknek az intézményeknek ebben a megelőző feladatkörben van jelentős szerepe; elsődlegesen tehát ezekre kell koncentrálnunk.

Módszerek az egészségesebb életmód kialakítására:

Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás:

Itt első sorban az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire hívják fel a figyelmet – elsősorban elrettentő példákkal – megoldásként kínálva a helyes magatartást. Tapasztalatok szerint azonban a tudás, ismeret, felvilágosítás bár nélkülözhetetlen eszköze, ám önmagában nem elegendő a helyes magatartás követéséhez (pl. cigarettás dobozokon is ott van a figyelmeztető felirat, mégis a magyar lakosság 40 %-a cigarettázik). Ebben az esetben az ismeretek átadása általában a hallgatók aktív, személyes bevonása nélkül történik. Ebbe a csoportba tartoznak a gyakran csak alkalmi jelleggel megszervezett iskolai felvilágosító előadások, a különböző brosrák, kiadványok.

Rizikócsoportos megközelítés:

Ez a megközelítés a korai szűrés eredményeként feltárt egészségi problémákkal, illetve sajátos háttérváltozókkal jellemezhető csoportok körében folytatott megelőző tevékenységet jelent. (túlsúlyos személyek, magas vérnyomással élők, alkoholbetegek...gyermekei)

A rizikócsoportokra irányuló megelőző tevékenység közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés, prevenció gondolatához.

Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások:

A kizárólagos, illetve ismeretbővítő módszer hiányosságait, korlátozott hatékonyságát felismerve jöttek létre azok a modellek, amelyek az érzelmi nevelést tekintik megfelelő eszköznek. Lényegük abban a felismerésben rejlik, hogy az egészségkárosító magatartásformák hátterében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztési törekvéseknek a társas-érzelmi készségek fejlesztését kell célul tűzniük. Ilyenek pl. a serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti csoport-foglalkozások, ám ezek csoportvezetésben képzett szakembert kívánnak. Az önismeret fejlődésétől remélhetjük, hogy a diákok egészségesebben fognak élni, ellenállnak a dohányzásnak vagy a droghasználatnak.

Kortárshatások az egészségfejlesztésben:

A korai életszakaszokban jelentkező, aggodalomra okot adó, egészséget veszélyeztető magatartásformák az esetek többségében a kortárscsoport nyomására, hatására jelennek meg. Az első cigaretta elszívása, az első részegség, az első illegális droghasználat: mindegyik a társas tevékenység részeként történik meg. Különösen a serdülőkorú fiataloknál a felnőtteknél sokkal hitelesebb a kortárs, aki ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van. Az egészségfejlesztés terén a képzett kortársoktatók sokat segíthetnek a nemet mondás képességének megtanításában.

Tevékenységünk az egészségfejlesztésben:

Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegítjük tanulóink és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.

Együttműködést alakítunk ki és folytatunk az egészségügyi, pedagógiai, gyermekvédelmi szakemberek, szülők, diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges és biztonságos környezet legyen.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek (a cukros péksütemények, szénsavas üdítők, különös tekintettel a foszforsav tartalmú cola-félék fogyasztásának minimalizálása, a betegségeket kialakítható energiaszállító italok intézménybe behozatalának tiltása, az egészséges élelmiszerek fogyasztásának népszerűsítése tanórákon és tanórán kívüli rendezvényeken), testedzésnek, szabadidő hasznos eltöltésének.

Egységes, iskolai célok:

Az egészség helyes értelmezése, önmagunkkal szembeni felelősségérzet kialakítása.

Helyes viselkedésmódok elsajátítása.

Egészségvédő szokásrend kialakítása, a szociális és családi háttér maximális figyelembe vételével.

Figyelünk a szellemi és fizikai megterhelés egyensúlyára.

Megpróbáljuk elérni, hogy minden napközis tanulónak legyen fogmosó felszerelése, hogy az ebéd utáni fogmosás biztosított legyen.

Minden tanulónknak legyen tornaruhája, hogy ne a napközbeni ruhájába tornázzon, izzadjon.

Tanulócsoportonkénti célok:

1-4. osztály:

Ismerje meg saját testét, annak működését életkorának megfelelően. Tudjon önállóan mosakodni, s erre legyen igénye is. Ismerje és tartsa be a helyes fogmosás szabályait. Tartson rendet szűkebb és tágabb környezetében. Óvja környezete tisztaságát. Figyeljünk a helyes testtartásra írás, olvasás közben. Mindennap csak a szükséges felszerelést hozza magával, ne cipeljen felesleges dolgokat.

Felelősök: osztályfőnökök, szaktanárok, napközis nevelők,

5-6. osztály:

Erősíteni kell a testápolást, azon belül a tisztálkodást, bőrápolást, haj, kéz, köröm ápolást. A kislányokat fel kell készíteni a menstruációra, az ezzel járó viselkedésre, tisztálkodásra. Itt bevonhatók a biológiát, egészségnevelést oktató pedagógusok. Öltözködjön az időjárásnak megfelelően, ismerje a réteges öltözködést. Hordjon minden nap tiszta fehérneműt. Ismerje az egyensúlyt alvás – pihenés – aktivitás között.

Felelősök: osztályfőnökök, szaktanárok, napközis nevelők, szülők

7-8. osztály:

Tudatosuljanak a testápolás alapvető szabályai, tisztálkodási eszközök tudatos használata. Ismerjék meg testük és nemi szerveik felépítését, helyes tisztántartását. Legyen fogalmuk a fogamzásgátlásról, a menstruáció és a szexuális élet higiénijéről. Ismerjék a dohányzás káros hatásait az egészségre. Kapjanak drog-felvilágosítást külső szakértő bevonásával.

Felelősök: osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, külső szakértő

A programok színterei:

közösségi nevelés órák, előadások, beszámolók, külső szakértői megjelenés, rendőrségi szakemberek, szakkörök, délutáni szabadidős foglalkozások,

napközi,

iskolai ünnepségek, osztálydélutánok. Szokásrendszer kialakítása.

szülői értekezletek, szülők felvilágosítása.

3.6.2. Környezeti nevelési program

„A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemtől, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”

Nemzeti Környezetvédelmi Program (a Kormány 2031/1998. határozata)

Helyzetkép:

Az iskola helye és épülete

Iskolánk a Középső-Ferencvárosban található, többcélú, szegregált gyógypedagógiai intézmény. Az iskolai nevelés-oktatás két feladatellátási helyen folyik:

- székhelyépületünkben (1095 Budapest, Gát u. 6.) enyhe fokban értelmi sérült gyermekeket nevelünk 1-8 osztályig, osztályonként 1-1 tanulói csoporttal. Ez az épület eredetileg egyházi ingatlan volt, zárdaként funkcionált. Ezért szűk folyosók, kis alapterületű tantermek jellemzik.
- autista tagozatunkon (1095 Budapest, Thaly Kálmán u. 17/A) enyhe vagy közép súlyos értelmi fogyatékos és autista gyermekek nevelése, oktatása folyik. Az épület újabb, jó állapotban lévő, eredetileg bölcsődének készült.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Iskolában a környezeti nevelési feladatok koordinálását az intézményvezető végzi. Az ő feladata a környezeti neveléssel összefüggő pályázatok, rendezvények, jeles napok, kirándulások, egyeztetése, koordinálása, a feladatok kiosztása, a tevékenységek összehangolása.

A többi pedagógus az arra alkalmas tanórákon illeszti be a fenntarthatóság, környezeti nevelés szempontjait, nevelési célkitűzéseit munkájába. Vannak, akik szinte minden megszervezett akcióban, munkában részt vállalnak, s vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban

Környezetvédelmi ismereteket minden tanulónak joga van tanulni és minden iskolának kötelessége tanítani. A környezetvédelmi ismeretek oktatása szorosan összefügg az egészségnevelési és fogyasztóvédelmi ismeretek oktatásával. („A köznevelés egészét a tudás, ... valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg.” 2011. évi CXCV törvény a köznevelésről: 1. A törvény célja és alapelvei)

Környezetünk védelme, annak rendezettségére, tisztaságára odafigyelés minden magyar állampolgár kötelessége. Tanulóinknak az iskolában meg kell tanulniuk a környezettudatos életvitelt, a fenntarthatóság környezetpolitikáját.

Iskolánk feladatának tekinti, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és attitűddel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének fennmaradása érdekében (fenntarthatóság) is cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva:

- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia és segítő életmód kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése

Feladatunk a mindennapi iskolai élet „fizikai” és szellemi környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében:

- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és tanórai mozzanatok
- pedagógusok, dolgozók példamutatása,
- a szelektív hulladékgyűjtés következetes megvalósítása,
- termék, folyosók és az udvar zöldítése, a tantermek organikus díszítése
- a tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése,
- a menza környezetbarátabb, egészségesebb működtetése,
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, iskolaújság),

Hagyományos tanórai keretben:

A pedagógusok személyes példamutatásán túl az egyes tanórákba is be lehet és be kell építeni a környezetvédelmi nevelés szempontrendszerét. Különösen fontos a következő tanórák attitűdalakító szerepe:

kézműves (természetes anyagok megmunkálása, munkaterület védelme, takarítása)

testnevelés (tornaruha használta, a testmozgás népszerűsítése, mozgásélmény biztosítása, egészséges életmódra nevelés)

környezetismeret, természettudomány (egészséges életmódra nevelés, felelősség kialakítása a környezeti problémákkal kapcsolatban, szelektív hulladékgyűjtésre nevelés, környezet-egészségügyi problémák megismerése)

földrajz (élmények és tapasztalatok gyűjtése a tanulók közvetlen élő és élettelen környezetükből, különböző népek eltérő természeti és gazdasági lehetőségei, ismerjék meg a globális problémákat és azok mérséklési lehetőségeit)

kémia (környezetbiztonsághoz szükséges ismeretek; vegyszerek és veszélyes anyagok, hulladékok kezelése, használata, megsemmisítése; ismerjék a környezetet leginkább szennyező anyagokat, törekedjenek azok használatának mérséklésére, ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és tartózkodjanak azok használatától)

fizika (környezeti változások magyarázata, az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, hullámok, zaj...) egészségkárosításának és csökkentésüknek megismerése, környezeti erőforrásokat csak felelősséggel szabad felhasználni, alternatív energiák)

Nem hagyományos tanórai keretben:

Iskolánkban igyekszünk minden tanévben két alkalommal erdei iskolát szervezni több osztály tanulói számára is. Az itt folyó munka a tanév szerves részét képezi. Az erdei iskolában a munka meghatározott, speciális napirend szerint folyik.

Tanórán kívüli programok:

Környezeti nevelési jeles napok (A Víz világnapja, A Föld Napja, Madarak és Fák Napja...) megrendezése az iskolai és óvodai intézményegységünkbe járó gyerekek számára.

Kirándulások szervezése osztályok, illetve célcsoportok számára.

Erőforrások:

- Iskolán belüli emberi erőforrások: intézményvezetőség, pedagógusok, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak, tanulók
- Iskolán kívüli erőforrások: kerületi önkormányzat, önkormányzati képviselő, tankerület, civil szervezetek (főként kirándulások alkalmával),
- Pénzügyi erőforrások: bevételek, elsősorban pályázatok útján, részben az intézmény alapítványa támogatásával

Az iskola környezeti nevelési szemlélete

A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítania, amelyben hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód is. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani. Intézményünkben kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk, az esetleges otthoni negatív hatásokat mérsékeljük.

Iskolánkban 1995 óta foglalkozunk tudatosan környezeti neveléssel, programok szervezésével. Munkánk során az iskolai élet sok területén (szakkör, jeles napok rendezvényei, kirándulások, tanórák, dekoráció...) foglalkoztunk a fenntarthatóságra neveléssel. Különösen fontos az értelmi fogyatékos gyermek esetében, hogy minél több oldalról kapjon megerősítést egy cselekedet, tevékenység. Csak ekkor van esély arra, hogy ne elszigetelt ismereteket szerezzenek tanítványaink, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert.

Ezt a célt hivatott szolgálni az iskola újkialakítású udvara, valamint a közösségi folyosók, lépcsőház dekorációja is.

3.7. A tanulók fizikai állapotának felméréséhez szükséges módszerek

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 80. § (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban tanévenként – a felnőttoktatásban és az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével – megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik. Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát a testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi.

Erre évente egyszer, január és április hónap között kerül sor (ennek időpontjáról pontos utasítást minden évben az Oktatási Hivatal ad). A felmérés és adatrögzítés a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT[®]) rendszer előírásainak megfelelően történik.

Felelősök: testnevelést tanító pedagógusok

3.8 A pedagógusok intézményi feladatai, a közösségi nevelés munka tartalma, feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját az SZMSZ mellékletében rögzített munkaköri leírásuk tartalmazza.

3.8.1 A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok ellátása,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- közösségi nevelés, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

3.8.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulókörösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztályba járó tanulók szüleivel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelőssével.
- Közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Részt vesz munkakörössége munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

3.9 A tanulók részvétele az intézményi döntési feladatokban

Az intézmény tanulói diákképviselettel diákönkormányzatot alakítanak. A diákönkormányzat az iskolával tanulói jogviszonyban álló diákok érdekképviseleti, érdekvédelmi fóruma.

- A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok fegyelembevételével, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti.
- A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik. Tevékenysége során törekszik, a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulókörösség érdekképviseletében.
- A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van az iskolavezetés és nevelőtestület felé.

A diákönkormányzat tisztségviselői:

- Gyermekvezetők: osztályonként egy-egy képviselő.
- A diákönkormányzat vezetője, aki a városi diákönkormányzatban képviseli az intézmény diákkörösségét.
- A diákönkormányzat felnőtt segítője, aki a gyermekvezetők véleményét, javaslatát, észrevételeit továbbítja a nevelőtestülethez.

A diákönkormányzat működése

- A Diáktanács havonta tart megbeszélést a soros feladatokról.

Döntési joga van

- a diákság közösségi életének tervezésében,
- szervezésében,
- ellenőrzésében és
- értékelésében.

Egyetértési joga van

- a házirend kialakításában,
- az SZMSZ diákokat érintő kérdéseiben,
- a tanulók fegyelmi és jutalmazási szabályzatának kialakításában.

Véleményezési joga van:

- a tanév rendjének meghatározásában;
- a szabadidős, tanórán kívüli programok szervezésében, lebonyolításában;
- meghirdetett versenyek, pályázatok értékelésben;
- a tanulók kitüntetésében, jutalmazásában, büntetésében;

Javaslattevő joga van

- minden, a diákok jogait és kötelességeit érintő kérdésben.

3.10 A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

A vizsgák leírását az iskola helyi tantervének 3.21. pontja tartalmazza.

3.11 A felvétel és az átvétel helyi szabályai, téves besorolás

Iskolánkba a tanulók a **Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat, Székhely Szakértői Bizottság és Tagintézményei** határozata alapján, szakértői véleménnyel, iskolatípus és osztály megjelölésével érkeznek, a fenntartóval való egyeztetés után. Intézményünk ezen szakértői bizottsági határozat alapján fogad(hat)ja be és helyez(het)i el a megfelelő osztályfokba a gyerekeket. Iskolatípus és/vagy tantervmegjelölés nélkül érkező tanulókat a következő szakértői bizottsági vizsgálatig veszi fel intézményünk, TANAK tantervvel oktatva.

Az intézmény más intézményből a fenntartó kérésére / utasítására is felvehet gyermeket. Ilyenkor nem szükséges a szülőnek kérvényezni a gyermekelhelyezését.

3.11.1. Vélelmezhetően téves szakértői besorolású tanulókkal kapcsolatos eljárásrend

Amennyiben a nevelő és oktató munkánk során felmerül annak kétsége, hogy a Pedagógiai Szakszolgálat által kiállított szakértői véleményben a gyermek téves besorolást (*osztályfok, értelmi sérültség, BNO-kód...*) kapott, a következő eljárásrendet szükséges alkalmazni:

- Tapasztalatok, tények összegyűjtése, esetmegbeszélés a gyermeket tanító pedagógusokkal
- Az osztályfőnök (esetleg intézményvezető jelenlétében) informálja a szülőt a tapasztaltakról és a lehetőségekről. (A szülő támogatásának megszerzése fontos!)
- Ha a szülő együttműködő, az intézmény beküldi a **rendkívüli szakértői felülvizsgálati vélemény iránti kérelmet, pedagógiai véleménnyel, intézményvezetői támogató nyilatkozattal** a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálathoz. (Ha a szülő nem működik együtt, nem egyezik bele a vizsgálatba, az intézmény hatósági eljárást kell kezdeményezzen a vizsgálat megindítása érdekében.- 2011. évi CXCV törvény a közoktatásról 47 § (6) „A gyermek, tanuló érdekében az illetékes

tankerületi központ kötelezheti a szülőt, hogy gyermekével jelenjen meg szakértői vizsgálaton, továbbá a szakértői vélemény alapján gyermekét a megfelelő nevelési-oktatási intézménybe írassa be”.)

- A beküldéstől eltelt 30. munkanap után az intézmény megkísérli felvenni a kapcsolatot a Pedagógiai Szakszolgálat valamelyik publikus kapcsolattartási címén (telefon, email) a vizsgálatral kapcsolatos releváns információk beszerzése céljából.
- Az intézmény – a gyermek mindenek fölött álló érdeke miatt (Gyermekek jogok 3. cikk: „A gyermek mindenek felett álló érdekének elvét jogági határoktól függetlenül minden eljárásban és döntéshozatalban kötelező alkalmazni.”) – segíti a gyermek/tanuló megfelelő besorolását és megfelelő intézménybe való továbbbírását.

3.12 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítási terve

Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanítási órákon belül (közösségi nevelés, biológia és testnevelés óra) valósul meg.

Cél: a veszélyhelyzetek felismertetése, a segítségkérés alapelveinek megismertetése. Fontos a sürgősségi szemlélet kialakítása, a baleset valamint a hirtelen bekövetkező egészségkárosodás alapszintű ellátásának elsajátítása. A felelősségteljes és szabálykövető magatartás kialakulásának megalapozása.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Elmélet:

- Vészhelyzet, sürgősségi- sürgős állapotok definíciója
- A sürgősségi betegellátás rendszere
- Baleseti mechanizmusok
- A sebzések fajtái, a sebellátás alapjai
- Mentőhívás
- A fájdalomcsillapítás alapjai
- A recept nélkül kapható gyógyszerek az elsősegélynyújtásban

Gyakorlat

- Keringési paraméterek vizsgálata: pulzustapintás, pulzus megítélése
- Légzési paraméterek vizsgálata: mellkas-vizsgálat, légzés megítélése
- A vérzéscsillapítás módszerei
- Sebellátás;
- Égések, fagyások helyszíni ellátása
- Fektetési módok: stabil oldalfekvés technikája

3.13. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

3.13.1. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai

1. Tanterem

- tanulói asztalok, székek - tanulók létszámának figyelembevételével, életkornak megfelelő méretben
- nevelői asztal, szék - tantermenként 1
- eszköztároló szekrény - tantermenként 1
- tábla - tantermenként 1
- ruhatároló (fogas) - a tanulók létszámának figyelembevételével
- szeméttároló - helyiségenként 1
- sötétítő függöny ablakonként - az ablak lefedésére alkalmas méretben

2. Szaktantermek (a tantermi alapfelszereléseken felül)

a) számítástechnikai terem

- fehér, filctollas tábla - 1
- számítógépasztal - kettő tanulónként 1
- számítógépek és tartozékai - kettő tanulónként 1 felszerelés
- nyomtató – lehetőség szerint
- programok - szükség szerint

b) interaktív táblás szaktanterem

- tanulói asztalok - két tanulónként 1
- fali mosogató - tantermenként 1
- interaktív kivetítő rendszer
- könyvespolc-rendszer

c) művészeti nevelés szaktanterem

- vízcsap (falikút) 1
- elektromos zongora 1
- tábla 1
- CD vagy lemezjátszó, magnetofon vagy dig. hangberendezés 1
- tárolópolcok, szekrények - tantermenként

d) technikai szaktanterem (életvitel és gyakorlati ismeretek céljait is szolgálhatja)

- rajzasztal - tanulók létszámának figyelembevételével 1 hely
- tanulói munkaasztal - tizenöt tanuló részére

e) fejlesztő terem

- számítógépasztal széssel 1
- munkaasztal - 1
- vízcsap (falikút) 1
- polcok, szekrények
- tábla

3. Logopédiai foglalkoztató egyéni fejlesztő szoba

- tükör 1
- asztal 1
- szék 2 (egy gyermek, egy felnőtt)
- szőnyeg 1

4. Tornaterem

- kislabda 5
- labda 5
- tornaszőnyeg 2
- tornapad 2
- zsámoly 2
- bordásfal 2
- mászókötel 2
- gumikötél 5
- ugrókötel 5
- medicinlabda 5
- stopper 1
- kiegészítő tornakészlet 1
- kosárlabda palánk 2
- gyűrű 1

5. Sportudvar

- szabadtéri labdajáték felszerelése 1
- magasugró állvány, lécs 1
- távol-, magasugró gödör 1 (homokkal vagy szivaccsal)
- futópálya 1 - lehetőség szerint kialakítva
- egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések - egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben

6. Vezetői iroda

- íróasztal 3
- szék 4
- iratszekrény 3
- telefon 1
- számítógép 2

7. Nevelőtestületi szoba

- fiókos asztal - 2 pedagógus szerint 1
- szék - pedagóguslétszám szerint 1
- ruhásszekrény vagy fogasok - pedagóguslétszám figyelembevételével
- tükör 1

8. Egyéb ügyviteli helyiség (igazgató-helyettesi, iskolatitkári iroda)

(több helyiségben az eszközök a feladatmegosztás szerint eloszthatók)

- asztal - felnőtt létszám figyelembevételével
- szék - felnőtt létszám figyelembevételével
- iratszekrény 1
- lemezszekrény 1
- fénymásoló 1
- számítógépasztal és szék 2
- számítógép 2
- telefon 1

9. Könyvtár

- tanulói asztal, szék - egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben életkornak megfelelő méretben
- könyvtárosi asztal, szék 1-1 - az asztal egyedi világítással
- szekrény (tároló)
- tárolók, polcok, szabadpolcok háromezer könyvtári dokumentum elhelyezésére
- számítógép, nyomtató 1-1
- videó (lejátszó, felvevő) televízióval 1
- CD vagy lemezjátszó 1
- DVD lejátszó 1

3.13.2. A nevelőmunkát segítő eszközök

Taneszközök

Tárgyak, eszközök, információhordozók az iskola pedagógiai programjában előírt tananyag feldolgozásához évfolyamok, tantárgyak alapján oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa.

Egyéni fejlesztést szolgáló speciális taneszközök évfolyamok, tantárgyak alapján oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa fogyatékos tanulót oktató iskolában.

CD vagy lemezjátszó (székhelyen és telephelyen) 1 - bárhol szükség szerint elhelyezhető.

Az osztálytermekben projektor kivetítő és lehúzható vetítőtábla.

Székhelyen a felsős osztálytermekben projektor kivetítő és lehúzható vetítőállvány.

Interaktív digitális tábla – Iskolánk sokoldalúan használja ki a digitális tábla nyújtotta lehetőségeket. Tantestületünk egyre több tagja készít maga is az éppen aktuális tananyaghoz, téma-, ill. problémakörhöz fejlesztő, motivációs, ill. gyakorló típusú feladatsorokat, amelyeket azután a tantestület számára hozzáférhető helyen gyűjtünk össze és rendszerezünk.

A kiszolgálóhelyiségekben a helyiség rendeltetésszerű használatát biztosító bútorokat, berendezési eszközöket helyezünk el. Valamennyi helyiség berendezésénél figyelembe vesszük az építészeti jogszabályokban előírt szakmai és tartalmi követelményeket, a közegészségügyi előírásokat, a tűzvédelmi, az egészségvédelmi, a munkavédelmi követelményeket. A fűtés megoldásáról, a helyiségek rendeltetésszerű használatát biztosító - a mellékletben fel nem sorolt további - eszközökről (pl. lábtörlő, virágállvány, színes képek, tájékoztató tábla) helyben az iskola vezetése dönt.

Az iskolába csak a szabványnak megfelelő eszközök és felszerelések vihetők be. A pedagógus - az iskola szervezeti és működési szabályzatában, házirendjében meghatározott védő, óvó előírások figyelembevételével - viheti be az iskolai foglalkozásokra az általa készített, használt pedagógiai eszközöket.

3.14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az **igazságosság**, amely annak a biztosítását jelenti, hogy a személyes és társadalmi körülmények, (*nem, társadalmi-gazdasági helyzet, etnikai származás, értelmi szint*) ne jelentsenek akadályt az oktatási lehetőségek kihasználásában.

A **befogadás**, amely azt jelenti, hogy mindenki számára biztosított az oktatás alapvető szintje mindenki legyen képes írni, olvasni, egyszerű számításokat elvégezni.

Az iskolai kudarc kezelése segít leküzdeni a társadalmi hátrányokat.

Az iskola megfelel a mai kor szegregált intézményekkel kapcsolatban támasztott követelményeinek. Minden területen rendelkezésre áll az oktatáshoz szükséges tárgyi és személyi feltétel a sikeres oktatás megvalósításához.

Programunk **célja**, hogy biztosítsuk az intézményen belül az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, figyelembe véve a szülők igényeit és a törvényi előírásokat. A program közvetlen célcsoportja: a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és pedagógusaik.

Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosítása mellett biztosítjuk a tanítványok optimális képzésével az esélyteremtést.

A támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását az esélyegyenlőség előmozdítását az iskola minden tevékenysége során figyelembe veszi és alkalmazza:

- a beiratkozásnál,
- tanításban, ismeretközvetítésben,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályorientációban,
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Az iskolai esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések megvalósítása az intézmény minden dolgozójának kötelessége. A tervezett tevékenységek koordinálása, a program végrehajtása, az iskola mindennapi feladata.

Az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért az iskola igazgatója a felelős.

Ezzel kapcsolatban 3 fős bizottságot állít fel, melynek állandó tagjai:

1. az iskola általános intézményvezető-helyettese,
2. az adott szakmai munkaközösség vezetője
3. az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse.

A tantestület minden tagjának kötelessége betartani az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítani a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkör kialakítását.

Az esélyegyenlőség sérülése esetén a tantestület minden tagjának kötelessége jeleznie azt, az iskola ifjúságvédelemért felelős nevelőjének.

Az iskola kezdő évfolyamán már a tanév elején igyekszünk kiszűrni azon gyermekeket, akik a mindennapi tanulás terén lényegesen elmaradnak társaiktól az osztályban. A lemaradást egyéni foglalkozáson, felzárkóztatáson, a differenciált oktatás pedagógiai módszerek alkalmazásával igyekszünk fejleszteni.

A többi évfolyamon is figyelmet fordítunk a lemaradó tanulók tanulmányi előmenetelére. A jelentős lemaradásokat differenciált oktatással, valamint egyéni és kiscsoportos munka alkalmazásával (rehabilitáció, korrepetálás) pótoljuk, illetve konzultálunk az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal és értesítjük a szülőket is.

Minden esetben törekszünk arra, hogy az évfolyam követelményeinek az alapjait a lehető legalaposabban sajátítsa el minden tanítványunk. Ez lehetőséget teremt tanulóink számára a folyamatos haladásra, az évvesztés elkerülésére.

Az egyes magatartási formák torz, az iskolában nem elfogadható megnyilvánulásáról *jegyzőkönyvet*, vagy *pedagógiai feljegyzést* veszünk fel az eset leírásával, amiről az osztályfőnökök tájékoztatják az ifjúságvédelmi felelőst, majd az a szülőket, és a családsegítő szolgálat munkatársait. Ám ezen tanulóknál is törekszünk arra, hogy felismerjék a tanulás fontosságát.

3.15. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban a csoportok bontását a törvényben meghatározott létszámkeretek alapján végezzük. Az egyéb foglalkozások (szakkörök) minimálisan 8 fővel indíthatók.

3.16. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

3.16.1. Az etika oktatása

A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az általános iskola 1-8. évfolyamán az etika tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik. Az etika tantárgy anyagához 1-4. osztályban a Nat Magyar nyelv és irodalom, Ember és társadalom, Életvitel és gyakorlat, valamint Művészetek műveltségterületének azok a fejlesztési követelményei és közműveltségi tartalmai az irányadók, amelyek az életkori sajátosságoknak megfelelő beszélgetési témákat, magatartásmintákat, életvezetési szokásokat közvetítenek. Az 5-8. évfolyamon az etika tantárgyra az Ember és társadalom műveltségterület etika közműveltségi tartalmai érvényesek.

A hit- és erkölcsstan oktatására vonatkozó szabályok

Míg a hit- és erkölcsstan oktatás etika oktatási területének tartalmát és követelményeit a Nemzeti alaptanterv szabályozza, addig a hit- és erkölcsstan oktatáson belül a tanuló által választható hitoktatás kereteiről.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény másként rendelkezik:

az iskolai keretek között folyó hitoktatás szervezését, tartalmának meghatározását és felügyeletének ellátását minden nevelési-oktatási intézménytípus (óvoda, iskola, kollégium) esetén az adott egyház és az adott egyház nevében eljáró jogi személy hatáskörébe utalja.

3.16.2. Egész napos iskola

Intézményünk nem működik egész napos iskolaként.

Ugyanakkor a nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében valamennyi általános iskola választható foglalkozásokat szervez 16 /16:30/ (szülői igény esetén 17:15) óráig.

Ennek alapján intézményünk délutáni (14-16 óráig) foglalkozásokra szakköröket, énekkart, napközis foglalkozást és sportfoglalkozásokat kínál tanítványainknak.

3.16.3. Természettudományos nevelés

Az egyén, a közösségek és a természet harmóniájának elősegítése a nevelés-oktatás rendszerének kiemelt feladata. A kísérletezés, a megfigyelés, a természettudományos gondolkodás differenciált fejlesztése és alkalmazása, a műszaki ismeretek hétköznapi életben is használható elemeinek gyakorlati elsajátítása a Nat kiemelten fontos tartalma. Cél, hogy a természettudomány ismeretei és módszerei úgy épüljenek be a diákok gondolkodásába és tevékenység-repertoárjába, hogy előhívhatók legyenek a mindennapi problémák értelmezése és megoldása során.

Ezen attitűd megalapozásában segít a Leövey Klára Gimnáziumban működő (TÁMOP-3.1.3-10/1-2010-0002 projekt keretében kialakított), természettudományos labor látogatása felső tagozatos biológia, fizika, kémia, földrajz tanórákon.

3.16.4. Mindennapos testnevelés

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg.

3.16.5. Mindennapos művészeti nevelés

Az alsó tagozatos nevelés-oktatás egyik kiemelt feladata a mindennapos művészeti nevelés, amely az iskola délutáni foglalkozási keretének felhasználásával is megvalósulhat, így teremtve alkalmat a tanulók különféle egyéni, kisközösségi művészeti tevékenységeinek fejlesztésére.

Az 5-8. évfolyamokon folyamatosan biztosítani kell a művészeti nevelés tanórai és tanórán kívüli iskolai feltételeit, lehetőségeit. Ezt iskolánkban a felső tagozaton a Technika, életvitel és a Vizuális kultúra tanórák heti óraszámának 1-1 órával történt megemelésével tudjuk megtenni.

3.16.6. Idegennyelv-oktatása

A Nemzeti alaptantervben leírtakkal ellentétben iskolánkban az idegennyelv-oktatását is a Kerettantervek szabályozzák. Eszerint intézménytípusunkban – a törvényi előírásoknak megfelelően – csak 7. és 8. évfolyamon történik az idegennyelv-oktatása (2 tanóra/hét).

3.17.7. SNI tanulók nevelése-oktatása

Mivel SNI tanulókra szegregált iskola vagyunk, a Nemzeti alaptanterv ajánlása szerint intézményünkben a tanulók önmagukhoz mért fejlődését vesszük értékelésük alapjául.

Erről részletesen a *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve* rendelkezik.

3.18. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

Az Nkt. 97.§ (6) bekezdése értelmében a mindennapos testnevelést 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben – kezdve az 1.,5.,(9.) évfolyamokon – kellett megszervezni, azokon az évfolyamokon, ahol közismereti tárgy oktatása folyik, heti öt testnevelés óra keretében.

Iskolánkban órarend szerinti 5 testnevelés óra van – az idézett törvény szerint – felmenő rendszerben 2012. szeptember 1-jétől az 1. és 5. évfolyamokon. Ezen kívül intézményi szervezésben – az aktuális intézményen kívüli egészségügyi, járványügyi helyzet meghatározottsága alapján – részt vesznek tanulóink úszásoktatáson, jégkorcsolya oktatáson, valamint délutáni tömegsport szervezésen.

3.19. Egyéni foglalkozások, tanórán kívüli foglalkozások

Egyéni foglalkozások:

Egyéni foglalkozások/tanórák

- Logopédiai foglalkozások (logopédus)
- Korrepetálások (szaktanárok szükség szerint)
- Versenyekre való felkészítések (tanulmányi és iskolai tanulmányokkal kapcsolatos {szépiró, szépolvasó, versmondó, népdaléneklő...} versenyek, sportversenyek)
- Rehabilitációs, habilitációs tanórák (Nkt. 27. § (8))
- Egyéni munkarendű tanulók fejlesztő tanórái

Tanórán kívüli foglalkozások:

Sportkör , úszás, korcsolya oktatás:

- Úszás
- Korcsolya oktatás
- Sportkör

Énekkari foglalkozás

Ügyelet: reggel 7.00 – 7.30-ig, délután 16.00 – 18.00-ig

Napközi: munkanapokon 16.00-ig

Érdeklődés szerint szakköröket, szabadidős foglalkozásokat indítunk:

- énekkar
- sportkör

3.20. EGYMI Utazópedagógusi hálózat intézményegység működése

Az EGYMI feladata a többségi intézményekben a sajátos nevelési igényű gyermekek sikeres integrációjának segítése. Ezt utazótanári hálózat megszervezésével és működtetésével látjuk el. Az ellátandó gyermekek létszáma és ezzel együtt a szükséges óraszám is folyamatosan nő.

Intézményünk Utazó Gyógypedagógiai Hálózata a KK Dél-Pesti Tankerületi Központhoz tartozó IX. kerületéhez tartozó oktatási intézményekben integráltan - a többi tanulóval együtt - oktatott sajátos nevelési igényű tanulók ellátását biztosítja.

Tevékenységünk jogszabályi hátterét

- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény („A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.”)
- A 8/2014. (I.30.) EMMI rendelet (A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet módosításáról)
- A 326/2013. (VIII. 30.) Kormányrendelet adja.

3.20.1. Az utazó gyógypedagógiai hálózat működési célja

A többségi intézményekben integráltan nevelt-oktatott sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók közvetett és közvetlen gyógypedagógiai megsegítésének biztosítása. Az utazó szakember-hálózat működtetése egy szolgáltatás. Az utazó gyógypedagógus tevékenységével a szolgáltatást igénylők szükségleteit elégíti ki.

A különleges gondozást a szakértői és rehabilitációs bizottságok szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani. Feladatunk elsősorban a gyermekek szakvéleményében foglaltaknak megfelelően heti rendszerességgel a sérülés specifikumától és az ellátás komplexitásától függően, a törvény (2011. évi CXCV. törvény 6. sz. melléklete, 20/2012. EMMI

138. §) által meghatározott keretek között az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs órák ellátása, valamint az integrált ellátásban résztvevő intézmények részére segítségnyújtás az együttnevelés megvalósításában, az esélyegyenlőség biztosításában.

3.20.2. Az utazó gyógypedagógiai hálózat feladatai

- A többségi intézmények igényeinek felmérése.
- A szolgáltatás ellátásának megszervezése.
- A tanulók készségeinek, képességeinek felmérése.
- Egyéni fejlesztési terv készítése.
- Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs rehabilitációs, fejlesztő foglalkozások biztosítása.
- Az integráló pedagógusok, intézmények részére konzultációs lehetőségek biztosítása.
- A tanuló tanórán történő foglalkoztatásával, fejlesztésével és értékelésével kapcsolatban felmerülő kérdések megbeszélése, a problémák megoldása, kezelése.
- Az integráló pedagógus hozzájárulásával hospitálás a tanórákon, az SNI gyermek megfigyelése tanórai környezetben és szabadidős tevékenység közben.
- Kapcsolattartás, segítségnyújtás szülőknek.
- Előadások, tájékoztatók tartása.

Az ellátás helyszíne

Az integráló feladatokat ellátó többségi óvodák, általános iskolák és középiskolák.

3.20.3. Az ellátás célcsoportja

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodás kortól a tankötelezettség végéig, akiknek ellátási jogosultságát a megyei és/vagy országos tanulási képességet vizsgáló és szakértői és rehabilitációs bizottságok, beszédvizsgáló mozgás-, látásvizsgáló szakértői bizottságok határozzák meg.

3.20.4. Az ellátottak köre

- Beszédfogyatékos gyermek
- Intellektuális képesség zavarral élő gyermek (enyhe értelmi fogyatékos, közép súlyos értelmi fogyatékos/csak autista munkaközösség/)
- Autizmussal élő gyermek
- A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási, folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanuló
- Mutista gyermek
- Kóros aktivitás zavaros gyermek
- Kóros hiperkinetikus gyermek

Az ellátásra való igényt az integráló intézmény minden tanév végén jelzi az utazó hálózat vezetője felé a megfelelő nyomtatvány kitöltésével, és azt az EGYMI-be eljuttatja.

3.20.5. Az ellátás óraszám

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és a Nkt. alapján a szakértői véleményben foglaltak figyelembe vétele mellett meghatározott, a fejlesztés során az egyéni igények alapján változtatható.

3.20.6. Az utazótanári szolgálat személyi feltételei

A fogyatékoság típusának megfelelő végzettségű gyógypedagógus:

- tanulásban akadályozottak / enyhe fokban értelmi sérültek pedagógiája szakos
- autizmus pedagógiája szakos
- szomatopedagógia szakos
- pszichopedagógia szakos
- logopédia szakos
- konduktor

Az utazó gyógypedagógus hálózatban közreműködő szakemberek végzettsége az esetek döntő többségében a gyermek sérüléséhez, fogyatékosági típusához igazodó. Amennyiben kapacitáshiány miatt szakos gyógypedagógust nem tudunk biztosítani, az egyéni igények mérlegelése után - a szükséges szakember mentorálása mellett – más szakos gyógypedagógus is elláthat fejlesztő feladatokat, vagy más szakirányú EGYMI utazótanári szolgálatától igényelhetünk ellátást.

3.20.7. Az utazó gyógypedagógiai hálózat tárgyi feltételei

- Fejlesztőszoba (többségi intézményekben és az EGYMI-ben)
- Fejlesztő eszközök (részben a módszertani intézmény, részben az integráló intézmény biztosítja)
- Fejlesztő feladatlapok, módszertani programok, vizsgálati anyagok gyűjteménye
- Szakkönyvek, gyógypedagógiai szakirodalom

Az ellátás formája

- egyéni foglalkozás
- kiscsoportos foglalkozás (4-6 fő)

Az ellátás időkerete

Heti rendszerességgel a sérülés specifikumától és az ellátás komplexitásától függően a jogszabályi kereteken belül 2-10 óra egyéni igényeknek megfelelően.

Az utazó gyógypedagógus órarendjének összeállításánál figyelembe vesszük a gyermekek

- életkorát,
- napirendjét,
- órarendjét,
- terhelhetőségét,
- a komplex fejlesztésben részt vevő más szakemberek időbeosztását,
- a többségi intézmények helyi adottságait,
- az ellátandó intézmények földrajzi elhelyezkedését.

Az ellátás tervezése

A jogosultságot meghatározó szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményére, a fejlesztési előzményekre és a folyamatos gyógypedagógiai diagnosztizálásra épített fejlesztési terv alapján. A fejlesztés kezdetén a bemeneti mérést követően készül a fejlesztési terv, melyet a fejlesztési ciklus végén felülvizsgál és módosít a fejlesztést végző gyógypedagógus.

3.20.8. Az utazó gyógypedagógus feladatai

1. A gyermekkel való foglalkozás kapcsán

- A fejlesztés kezdetén a gyermek sokoldalú megismerése.
- Kis-, mikrocsoportos formában habilitációs –rehabilitációs foglalkozások tervezése a gyermek aktuális állapota, a meglévő képességek, a környezeti feltételek (intézményi belső dokumentumok, tárgyi feltételek) figyelembevételével, vezetése változatos eszközök felhasználásával (IKT, manipulációs

játékok, interaktív feladatlapok) és tanulói tevékenykedtetésre épülő munkaformákkal.

- Feladata a fejlesztő foglalkozások alapjául szolgáló motiváló légkör tudatos megteremtése, fenntartása
- Időszakos felmérések, mérések (a gyermek önmagához mért fejlődésének, változásának regisztrálására)
- Az SNI tanulók tanév eleji készségeinek, képességeinek felmérése diagnosztikus vizsgálati eljárásokkal.
- Igény szerint tanév közben az SNI tanulók fejlődésének megállapításához és az egyéni fejlesztési terv további elkészítéséhez felmérések

2. Az integráló intézményekkel, pedagógusokkal való kapcsolattartás

Az SNI gyerekek nevelése-oktatása kapcsán fontos, hogy a velük foglalkozó szakemberek, szülők között legyen párbeszéd. Ehhez teremt fórumot az esetmegbeszélés, melynek keretében (igény szerint) egy gyermekkel vagy egy problémás helyzettel kapcsolatosan oszthatják meg véleményüket az érintettek egymással, s jelölhetik ki a megoldást hozó, mindenki által felvállalható lépéseket, teendőket. Az óralátogatások lehetőséget biztosítanak pedagógusoknak és gyógypedagógusoknak, hogy kölcsönösen betekintsenek a másik szakma gyakorlatába, módszertanába.

Szervezünk előadásokat, a többségi intézmények pedagógusai részére, mely nagyban segít(het)i az együttnevelés-együttoktatás elterjedését, minél sikeresebb megvalósítását.

3. A szülőkkel való kapcsolattartás (igény szerint)

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók nevelésével kapcsolatban a szülők is szembesülnek nehézségekkel, problémákkal. Elengedhetetlen, hogy fórumot teremtsünk számukra, ahol szakember segítségével közösen találhatnak válaszokat, megoldási javaslatokat. Egyik fajtája a szülői konzultáció, fogadó óra, melyen lehetőség szerint az integráló intézmény képviselője is jelen van. Rendszeresen tartunk nyílt órákat.

4. Adminisztrációs feladatok

Az SNI tanulók ellátására vonatkozó dokumentáció kezelése, kötelező kontroll figyelemmel kísérése, egyéni fejlesztési terv készítése és felülvizsgálata, egyéni habilitációs napló, későbbiekben Kréta-rendszerben enapló vezetése.

Munkaidő-nyilvántartás készítése (KRÉTA), teljesítésigazolások leadása határidőre

3.20.9. Ellátás óvodában – 2023.12.31-ig

1. Beszéd fogyatékos gyermek

Beszéd fogyatékos gyermek esetén a receptív vagy expresszív beszéd/nyelvi képességrendszer szerveződésének fejlődési eredetű vagy szerzett zavara miatt az anyanyelv elsajátítás folyamata akadályozott, a gyermek életkorától eltérő. A beszéd fogyatékos gyermek szenzoros, motoros vagy szenzomotoros problémája (expresszív diszfázia, receptív diszfázia, kevert típusú diszfázia, a folyamatos beszéd zavarai, logofóbia, centrális eredetű szerzett beszédzavarok, orrhangzós beszéd), illetve a beszéd problémákhoz társuló megismerési nehézségek és viselkedés zavarok miatt eltérően fejlődik.

A nyelvfejlődési és beszédzavarok az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjében, a beszédértés és észlelés nehézségében, kifejezőkészség nehézségében (szegényes szókincs, grammatikai fejletlenség), a beszéd szerveződés nehézségében (mondatalkotási készség nehézsége, összefüggő beszéd kialakulatlansága), a beszéd szervi működés gyengeségében, a

beszédhangok tiszta ejtésének hiányában, az írott nyelv elsajátításának nehézségeit előjelző kognitív képességszavarban (fonológiai tudatosság, taktilis, vizuális észlelés, verbális emlékezet zavarai), a verbális tanulás lassú fejlődésében nyilvánulhatnak meg. A fejlesztés az anyanyelvi nevelést középpontba állító, az aktív nyelvhasználatot segítő, speciális terápiákat alkalmazó fejlesztési környezetben valósulhat meg a gyermek komplex állapotfelmérése alapján. A gyermek egyéni képességeihez igazodó intenzív fejlesztőmunka során fontos, hogy az ismeretszerzést sokoldalú tapasztalatszerzést biztosító módon, cselekvésbe ágyazott játékos módszerekkel tegyük lehetővé, amely segíti a társas kapcsolatok kialakulását és a személyiség fejlődését is.

Az óvodai nevelés, fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, valamint a vizuomotoros koordinációs készség javítása, az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában. A speciális nevelés keretében biztosított fejlesztés segíti az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szint elérését.

2. Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek

Az autizmus spektrum zavarok meghatározó jellegzetessége a társas viselkedést, a kölcsönösséget igénylő kommunikációt és a rugalmas viselkedésszervezést megalapozó kognitív készségek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az állapot hátterében az idegrendszer fejlődési zavara áll. Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekekre jellemző a kölcsönösséget igénylő társas helyzetek megértésének és azokban való részvételének zavara, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmatlan, sztereotip viselkedés, a viselkedésszervezés és kivitelezés zavara és az egyenetlen képességprofil. Autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett épp úgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva. A fejlődési zavar átlagos, vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerés folyamatát és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülés-specifikus fejlesztésre minden érintett gyermeknek joga és

szüksége van. Autizmusban a beszédfejlődés gyakran megkésik, súlyos esetekben nem alakul ki beszélt nyelv. A központi probléma azonban nem a nyelv hiánya, vagy megkésített fejlődése, hanem a funkcionális, kölcsönös kommunikáció sérülése. Az alapvető problémák közé tartozhat a nyelvhasználat színvonalától függetlenül, hogy hiányozhat a kommunikáció és a beszéd hasznának, hatalmának megértése, vagyis hiányozhat annak megértése, hogy mások érzéseit, gondolatait, tetteit kommunikáció útján befolyásolni lehet.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő kisgyermek lehető legkorábbi diagnózist követő habilitációs terápiája megelőzheti egyes tünetek kialakulását, enyhítheti a fejlődés devianciáját. A jó értelmi képességekkel rendelkező, jól beszélő autizmus spektrum zavarral küzdő kisgyermek számára is a kommunikációs, szociális és kognitív habilitációs terápia az óvodai nevelés elsődleges feladata

3. A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet. A kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat: a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával. További feladat megelőzni a teljesítménykudarcokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását, és megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készségeket.

3.20.10. Ellátás iskolában

1. Beszéd fogyatékos tanulók ellátása

- Nyelvi fejlődési zavar (expresszív diszfázia, receptív diszfázia, kevert típusú diszfázia – maradványtüneteként beszédgyengeség)

Az ép értelmű és ép érzékszervű gyermek beszéd illetve nyelvi produkciója jelentős mértékben elmarad a biológiai életkorához képest. Az akadályozott illetve hiányos nyelvi produkció a nyelv többszintű sérülésében a beszédészlelés, beszédmegértés, valamint a nyelvi kifejezés területén jelentkezhet.

A terápia célja:

A nyelvi közlés feldolgozás és kifejezőképesség többszintű összetevőjének (beszédészlelés, és beszédmegértés, valamint a tiszta, pontos artikuláció, szókincs, nyelvtani rendszer, szóbeli és írásbeli kifejezőképesség) sokoldalú, intenzív differenciált fejlesztése, amely specifikusan egyéniesített jellegű.

A logopédiai terápia feladata:

- a mozgások (beszédmozgások és finommotorika) speciális fejlesztése,
- grammatikai rendszer rendezése, fejlesztése, verbális munkamemória fejlesztése
- a beszédre irányuló figyelem és emlékezet fejlesztése,
- az aktív és a passzív szókincs bővítése,
- verbális és nonverbális kifejezőképesség fejlesztése,
- a gondolkodási stratégiák fejlesztése
- a beszédészlelés és -megértés fejlesztése,
- az olvasás/írás/helyesírás zavar megelőzése.

- Dadogás

A beszéd összerendezettségének zavara kommunikációs zavar, amely a ritmus és az ütem felbomlásában és a beszéd görcsös szaggatottságában jelentkezik. A dadogás terápiája komplex (logopédiai, orvosi, pszichológiai), egyénre szabott terv alapján zajlik.

A logopédiai terápia célja:

- relaxációs gyakorlatok
- cselekvéshez kötött beszédindítás,
- helyes légzéstechnika kialakítása,
- mozgás és ritmus- és beszéd koordináció fejlesztése,
- a beszéd automatizált elemeinek technikai fejlesztése és javítása,
- a beszédhez szükséges motiváció megteremtése, az önismeret és önértékelés fejlesztése
- a dadogó és környezete közötti pozitív kapcsolatok kialakításának elősegítése.

➤ Hadarás

A beszéd összerendezettségének zavara, melyre a rendkívüli gyorsaság, a hangok, a szótagok kihagyása, összemosása (tapasztása), a pontatlan hangképzés, a monotónia, az egyenetlen beszédritmus és a beszédhangsúly hiánya jellemző. A hadaráshoz gyakran társul a könnyen elterelhető figyelem és érdeklődés. A hadarás terápiája komplex (logopédiai, pszichológiai) egyénre szabott terv alapján zajlik.

A logopédiai terápia célja:

- a beszédfigyelem fejlesztése,
- helyes légzéstechnika kialakítása,
- beszéddallam és beszédritmus fejlesztés
- az artikulációs bázis ügyesítése
- beszédhangsúly gyakorlatok
- a normális tempójú és ritmusú beszéd automatizálása
- a beszéd prozódiai elemeinek tudatosítása
- az állandó önkontroll kiépítése és fejlesztése

➤ Diszfónia

A hang illetve hangképzés zavara, a beszéd során a hangszín rekedt, a hangképzés kemény, préselt, és a hangteljesítmény lényeges csökken. A diszfónia terápiája komplex (logopédiai, orvosi, pszichológiai), egyénre szabott terv alapján zajlik.

A logopédiai terápia célja:

- a tiszta egyéni beszédhang kialakítása és a folyamatos spontán beszédbe való beépítése,
- a hangminőség és az anatómiai-élettani viszonyok további romlásának megakadályozása.

➤ Orrhangzós beszéd

Az élettani nazális rezonancia kórosan megváltozik.

Legsúlyosabb esetei az ajak- és/vagy szájpadhasadékok következtében alakulnak ki. A szájpadhasadékkal gyakran együtt jár az enyhe fokú nagyothallás.

Az orrhangzós beszéd terápiája komplex (logopédiai, orvosi, esetenként pszichológiai), egyénre szabott terv alapján zajlik.

A logopédiai terápia célja:

- a beszédizomzat fejlesztése
- a légyszájpad izomzat működésének fokozása
- a kóros, nazális rezonancia megszüntetése, illetve csökkentése
- a beszédartikuláció javítása az anatómiai viszonyok figyelembe vételével

➤ Olvasás/írás/helyesírás tanulási zavara (verbális tanulási zavar esetén)

Az intelligencia szinttől független gyenge olvasási és írásteljesítmény.

A logopédiai terápia célja:

- mozgáskoordináció és ritmusérzék fejlesztés
- iránydifferenciálás, téri észlelés fejlesztése
- beszédészlelés fejlesztése
- fonológiai tudatosság fejlesztése
- a tévesztett betűk differenciálása, a folyamatos olvasás automatizálása
- a beszédemlékezet és figyelem fejlesztése
- szövegértés fejlesztése: beszéd- és nyelvi fejlesztés
- grafomotoros készség fejlesztése, írás- és helyesírás-készség javítása

- Számolás tanulási zavara (verbális tanulási zavar esetén)

Az intelligenciaszinttől független gyenge számolási teljesítmény.

A logopédiai terápia célja:

- képességfejlesztés (mozgás, észlelés, kognitív és tanulási funkciók fejlesztése)
- szám- és műveleti fogalmak kiépítése (számosság, számérzék, analóg mennyiség rendszer; alapműveletek)
- alapvető mennyiségi és matematikai ismeretek kialakítása
- matematikai fogalmak megértése és használata
- matematikai szimbólumok tartalmi azonosítása
- matematikai szövegértés fejlesztése
- geometriai alapismeretek
- idői tájékozódás

2. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésének általános céljai, feladatai

- A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.

– A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt – a továbblépés előtt – külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos, problémamegoldási módszerek tanítása.

– A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség egész életen át megfelelő alkalmazhatósága. A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges információkat szűrni kell, mert a tipikusan fejlődő gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek számára nehéz tananyagot jelent.

A fejlesztési célokat a fenti szempontok alapján fontossági sorrendben kell értelmezni, és e szerint kell az egyéni fejlesztési tervekbe iktatni.

A tanulók fejlesztési céljai hierarchikus rendben helyezkednek el abból a szempontból, hogy mennyire szükségesek a gyermek szociális alkalmazkodása és önszabályozása kialakításához (az egyéni fejlettségének szintjén). A típusos egyenetlen fejlődés azt jelenti, hogy a hiányzó vagy elmaradó készségek spontán fejlődésére nem építhetünk: minden egyes hiányzó részfunkció, illetve korábbi fejlődési szakaszból hiányzó alapozó funkció fejlesztését be kell illesztenünk ebbe a hierarchiába. Pl. a veszélyeztető viselkedések kezelése, más, elfogadható viselkedések kialakításával, viselkedésterápiával a célok hierarchikus rendjében így alakul:

- az ön-(esetleg köz-) veszélyes viselkedések kezelése,
- a családi életet akadályozó viselkedések kezelése,
- a taníthatóság és a csoportba való beilleszkedés kialakítása,
- az iskolán kívüli környezethez való adaptív viselkedés kialakítása.

Típusos nehézségek és kognitív problémák, amelyekkel számolni kell a fejlesztés során:

- Az érzékszervi ingerfeldolgozás zavarai, túlérzékenységre és/vagy fokozott ingerkeresésre utaló viselkedések (hallás, látás, fájdalom stb.).
- Figyelemzavar gyakorisága.
- Az utánzási képesség kialakulásának hiányosságai.
- Ingerfeldolgozási, vizuomotoros koordinációs problémák.
- Tér-idő értelmezés interiozációjának gyengesége, esetleg hiánya.
- Analízis (sorrendiség)-szintézis műveleteinek problémája.

- Ok-okozati összefüggések felismerésének problémája.
- A lényegkiemelés, problémamegoldó gondolkodás deficitje.
- Az általánosítás, a tanultak új helyzetben való alkalmazásának sérülése.
- Felidézési problémák (pl. speciális szociális tartalmaknál és személyes élményeknél).
- Ismert tananyagban váratlan nehézség felmerülése szociális elem bevezetésével vagy új körülmények közötti alkalmazás során.
- A feladat céljának nem értése, reális jövőre irányultság hiánya.
- A szimbolikus gondolkodás (pl. játék) fogyatékosága.
- A valóság téves értelmezése, felfogása.
- Realitás és fantázia összetévesztése.
- A szóbeli kérések, közlések félreértése, különösen a többértelmű, elvont kifejezések, többrészes utasítások esetén. Szó szerinti értelmezés.
- Képességek, ismeretek önálló, változatos alkalmazásának nehézsége.
- Gyermekközösségben áldozattá, illetve bűnbakká válás, más esetekben szociálisan a helyzetnek nem megfelelő viszonyulás a kortársakhoz.
- Szabadidőben passzivitás, kudarcokból eredő viselkedésproblémák megjelenése.
- Félelmek, fóbiák, szorongás.

3. A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,

- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előre haladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

- Diszlexia - az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- a rövid távú emlékezet,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analízáló-szintetizáló módszerrel,
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

- Diszortográfia - a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonéma feldolgozás zavara,
- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngéesség mentén),
- helyesírási hibák halmozódása,
- a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

- Diszgráfia - az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

Jellemzői

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
- szaggatott betűalakítás és betűkötések,
- rossz csukló, - kéz, ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
- kialakulatlan kézdominancia,
- lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé,

- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondat szerkezet, helyesírás).

A fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása.

➤ Diszkalkulia - a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
- helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
- számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei,

- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
- figyelemzavar.

A fejlesztés célja:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- Matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- a diszkalkúlia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,

- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

➤ Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitással, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
- megkezdett tevékenység befejezetlensége,
- ingersorozatok hibás kivitelezése,
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

A fejlesztés célja

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.
- A fejlesztés feladatai
- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek háttérében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja

- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik.

Eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
- pszichoterápia,
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
- önértékelési képesség fejlesztése,
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

3.21. Értékelési rendszerünk

3.21.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanév során ügyelni kell az írásbeli és a szóbeli számonkérések arányára. Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést az elektronikus naplóban feltüntetni. Az elektronikus napló értékelő részéről havonta egyszer nyomtatott, papír alapú értesítést is kaphat az a szülő, aki ezt az osztályfőnöknek írásban jelzi.

3.21.2. A számonkérés gyakorisága

Az írásbeli számonkérés gyakorisága legyen összhangban a heti óraszámmal:

- heti egy vagy annál kevesebb óraszám esetén legalább félévente egy,
- minden más esetben legalább témakörönként egy.

A tanév során minden tanuló kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra, hiszen ez egyúttal fejleszti a tanulók beszédképességét, aktiválja a szókincsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására.

3.21.3. A számonkérés formái

A tanórákon szóban, írásban vagy digitális formában számolnak be a gyerekek tudásukról. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult, de – előre jelzetten - a tananyaghoz kapcsolódó egyéb követelményekre is.

- Szóbeli számonkérések:

- szóbeli felelet: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján,
- órai munka: az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége, eredményessége
- online oktatás: lehetséges online oktatásra alkalmas szoftver használatával

- Írásbeli számonkérések: Egy adott témakörben, témában szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül.

Fajtái:

- írásbeli felelet (max. 15-20 perc időtartamban),
- diagnosztizáló felmérés, szintfelmérés
- témazáró dolgozat (45 perc időtartamban).
- digitális, online írásbeli munka

Különleges munkarend, digitális oktatás esetén a szóbeli, írásbeli feladatok megoldását és a beszámoltatás rendjét a tantárgyat tanító vagy helyettesítést végző pedagógus határozza meg.

- Gyakorlati számonkérések:

- A számonkérés ezen formája elsősorban a készségtárgyak esetében alkalmazható.
- Ide tartozik az önállóan végzett gyűjtőmunkák ellenőrzése és értékelése is.
- Online oktatás keretében a feladott feladatok dokumentálása elektronikus úton

3.4.4. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

3.4.4.1. Írásbeli beszámoltatások formái:

- diagnosztizáló felmérő, (nincs osztályzás!)

- írásbeli felelet: teszt, tudáspróba: **100 %**

- témazáró dolgozat: **200 %**

- félévi és év végi felmérések. **200%**

- Digitális oktatási rendben a fényképezve, szkennelten vagy papír alapon visszaérkezett feladatok értékelése a pedagógus általi előzetes értesítés alapján történik. Lehetséges több írásbeli munka értékelése egy osztályzattal, vagy szöveges formában, esetleg egy téma vagy témakör zárásaként készített írásbeli vagy más produktum (mozgás dokumentálása, művészeti anyag dokumentálása) értékelése osztályzattal vagy szöveges formában. Az értékelés a „Házi feladat” jelöléssel történik - amíg erre az elektronikus naplóban más, konkrétabb lehetőséget nem teremtenek -, súlyozása: **75 %**

3.4.4.2. Írásbeli beszámoltatások rendje, korlátai

- **Írásbeli felelettel** alkalmasszerűen tájékozódunk a tanulók pillanatnyi tudásáról.

- **Diagnosztizáló felmérőt** a pedagógus belátása szerint, nem osztályozó célzattal bármikor írathat.

- **Témazáró dolgozat** írására a témaköröknek megfelelően kerüljön sor.

- Két témazárónál többet egy napon nem szabad íratni!

- A **témazáró dolgozatokat** egy héttel előbb be kell jelenteni, az elektronikus naplóban piros jeggyel kerül bejegyzésre, 200 %-os súllyal.

- Az **év eleji felmérés** célja az aktuális tudásszint felmérése, a tovább haladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése. Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.

- A **félévi és év végi felmérés** a tanév adott szakasza tananyagának alapkövetelményeit méri. Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Az év végi felmérések osztályzata témazáró értékű (200 %) jegynek felel meg.

- A digitális oktatási rendben a számonkérés gyakorisága a pedagógus beosztása és az általa nyújtott értesítés alapján történik. Havonta legalább egy értékelés/osztályzat ebben az esetben is kötelezően adandó.

3.4.4.3. Az írásbeli beszámoltatások értékelésben betöltött szerepe, súlya

A félévi és tanév végi osztályzatok kialakításánál kiemelt szerepe van a témazáró dolgozatnak.

A témazáró dolgozatok valamint az év eleji és év végi felmérők osztályzatánál általánosan* az alábbi százalékos teljesítményeket kell figyelembe venni:

	Szöveges értékelés	Érdemjeggyel való értékelés
0-39 %	Felzárkóztatásra szorul	Elégtelen (1)
40-59 %	Megfelelően teljesített	Elégséges (2)
60-79 %		Közepes (3)
80-89 %	Jól teljesített	Jó (4)
90-100%	Kiválóan teljesített	Jeles (5)

A enyhe értelmi sérültek 5-8. osztályaiban, a következő tantárgyak esetében, az értékelés során, az alábbi százalékos teljesítmények is figyelembe vehetők: **természetismeret, földrajz, történelem, idegen nyelv**

	Érdemjeggyel való értékelés
0-30 %	Elégtelen (1)
31-50%	Elégséges (2)
51-70%	Közepes (3)
71-84%	Jó (4)
85-100%	Jeles (5)

*Az írásbeli értékelésnél is figyelembe vesszük a gyermek önmagához képest nyújtott teljesítményét. Ez alapján – esetlegesen és egyedi esetben – a gyermek javára eltérhet a pedagógus a fenti táblázat százalékos értékelési kereteitől.

3.4.5. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladatok – mind a szóbeli, mind az írásbeli – a tanítási órán feldolgozott ismeretek gyakorlását, elmélyítését szolgálják. A kiemelkedő munka, pl. önálló gyűjtőmunka, előadás, felkészülés szaktanári dicsérettel vagy ötös érdemjeggyel jutalmazható.

A házi feladat vagy a felszerelés eseti (nem rendszeres) hiányára, illetve a tanuló magatartására nem adható tantárgyi elégtelen. A házi feladat vagy a felszerelés hiányát a KRÉTA rendszerben jelölni szükséges. Az ötödik jelölés után „N.a.” jelzéssel, „Rendszeres felszerelés vagy házi feladat hiány” megjegyzéssel ellátva elégtelen (1-es) értékelés adható. **Az értékelés súlyozása 50 %.**

Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.

Fontosnak tartjuk, hogy a napközis és otthoni felkészülés mellett a gyerekeknek maradjon idejük életkori sajátosságuknak, gyermeki személyiségüknek megfelelő tevékenységekre; pihenésre, regenerálódásra, mozgásra, játékra.

Ennek tükrében az otthoni és napközis felkészüléshez az alábbi elveket és korlátokat alkalmazzuk:

- A tanultak begyakorlása érdekében a tanulók otthoni (és napközis) felkészülés formájában szóbeli, írásbeli és digitális formában házi feladatot kaphatnak.
- Az osztályfőnökök és szaktanárok a házi feladatok, feladásakor figyelembe veszik a tanulók egyéni képességeit, életkori sajátosságait, aktuális állapotát és ezekből kiindulva differenciált formában adhatnak feladatokat az otthoni és napközis felkészüléshez.
- Emellett folyamatos konzultációt folytatnak a napközis nevelőkkel, akik visszajelzésekkel tájékoztatják a délelőtti nevelőket a házi feladatokkal kapcsolatos tapasztalataikról.
- A házi feladatok mennyiségét úgy határozzuk meg, hogy a szóbeli és írásbeli felkészülés tantárgyanként az alsó tagozaton napi 15 percnél, a felső tagozaton napi 25 percnél többet ne vegyen igénybe.

3.4.6. Értékelés a tanórákon, félévkor és a szorgalmi időszak végén

3.4.6.1. Tanórákon, tanév végén:

Az **első évfolyamon félévkor és tanév végén**, a **második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel** fejezzük ki, hogy a tanuló **kiválóan, jól** vagy **megfelelően teljesített**, illetve **felzárkóztatásra szorul**. A **második évfolyam év végén** és a **további évfolyamokon** a tanulók értékelése – az 5 fokozatú skála alapján – **osztályzással** történik (a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1))

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét a tanulmányi rendszerben történő rögzítéssel szakmailag indokolható határidőn belül (legkésőbb az érdemjegy megszerzését követő munkanap 16:00 óra) értesíteni kell. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti.

A **témazárók** osztályzatait a KRÉTA elektronikus naplóban „Témazáró” beállítással jelöljük, a rendszer pedig piros érdemjeggyel rögzíti. (200 %)

Az értékelés során a kiemelkedő írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati teljesítmény **„csillagos”** jeggyel is értékelhető. Ennek súlyozása:

- témazáró dolgozat: 220 %
- írásbeli röpdolgozat: 110 %
- szóbeli felelet: 110 %
- beszámoló: 110 %
- gyakorlati feladat: 110 %
- házi feladat: 83 %
- projektmunka: 110 %
- órai feladat: 110 %
- órai munka: 115 %

Az **alsó tagozaton** a tanulmányi munka értékelésére, a tanulók motiválására tanév közben a **szöveges, illetve érdemjegyes értékelésen kívül egyéb értékelés is megengedett** (pl. *színes pontok, mesenyomda, „jutalomtéglák”...stb*).

A félévi és tanév végi tantárgyi osztályzatok kiszámítása: az érdemjegyek számtani közepe, 5 tized alatt lefelé, 5 tizedtől felfelé kerekítve. A félévi és év végi osztályzatok lezárásánál, illetve értékelésnél a tanulók **egyéni, önmagához képest nyújtott teljesítményét** és a **gyermek érdekét** kell figyelembe venni.

Ha a tanuló a félév végéig a tanórák legalább 30 %-át mulasztotta, osztályozó vizsgát kell tennie.

Nevelőtestületi dicséretet kaphat a tanuló egész éves szorgalmáért, tanulmányi és/vagy sporteredményéért, példamutató magatartásáért.

A tanév közben illetve a tanév végén történő értékelés, beszámoltatás nem azonos, hanem kiegészítik egymást és mindkettő az oktató-nevelő munka eredményességét vizsgálja.

Az ellenőrzés / értékelés rendszeres az egész tanév folyamán:

- szóbeli feleltetés,
- röpdolgozat (*arra az órára feladott tananyagból*)
- témazáró értékelés és minősítés,
- legalább egy minősítő értékelés havonta,
- önálló pedagógiai értékelési rendszer alapján akár óránkénti értékelés is lehet egy meghatározott rendszer szerint, de a havonta egy kötelező jellegű minősítő értékelés ebben az esetben is érvényes. (numerikus pontozás, pontozás stb.)

3.4.6.2. Buktatás, évismétlés:

Az alábbi esetekben áll fent az évfolyam ismétlésének **lehetősége**:

- ha a pedagógus és szülő konzultációja során – az általános iskolai tanulmányok alatt legfeljebb egy alkalommal – a szülő írásban kéri az első évfolyam megismétlését akkor is, ha a tanuló a követelményeket sikeresen teljesítette (ebben az esetben a sikertelen tanév előkészítő évfolyamnak minősül) Ebben az esetben a tanuló csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt (Kt. 57.§ (1)),
- ha a tanuló (maximum 3 tantárgyból) a – helyi tantárgyi programokban meghatározott – tovább haladáshoz szükséges minimális követelményeket nem teljesítette → javító vizsgát tehet.
- ha a tanuló az igazolt és nem igazolt mulasztásaival a szorgalmi időszak során elérte vagy meghaladta a törvényben meghatározott (250) tanítási órát, de ebből az összes tantárgyra vonatkozó igazolatlan mulasztások száma nem haladja meg a 20 órát! → osztályozó vizsgát tehet.

Évfolyamot akkor **kell** ismételni a tanulónak, ha

- osztályozó vagy javító vizsgáján elégtelen érdemjegyet szerzett (Osztályozó vizsga is javítható javító vizsgával! Javító vizsgát csak augusztus 15-31. között lehet tartani – egy alkalommal.)
- vagy a tanuló az igazolt és nem igazolt mulasztásaival a szorgalmi időszak során elérte vagy meghaladta a jogszabályban meghatározott (250) tanítási órát- és ebből igazolatlan mulasztásaival a 20 órát, valamint az iskola eleget tett a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51.§ (3) bekezdésben meghatározott értesítési kötelezettségének.

Az osztályfőnök a tanuló szüleit legkésőbb május 20-ig írásban értesíti arról, ha a tanuló valamelyik tantárgyból bukásra áll.

3.4.6.3. Vizsgáztatás, vizsgakövetelmények teljesítése

1. **Javítóvizsga:** Ha egy tanuló legfeljebb három tantárgyból elégtelen vagy „Felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskola **a szorgalmi időszak végén** (augusztus 15-31. között) javító vizsgát szervez részére. A javító vizsgán a részvétel nem kötelező. A javító vizsgán elért eredményt kell beszámítani a tanuló további haladásának engedélyezésébe. A javító vizsga a vizsgabizottság határozatával zárul, melyből egyértelműen kiderül, hogy a vizsgázó sikeresen zárta-e az évfolyamot vagy meg kell azt ismételnie. Javítóvizsgára bocsátható a tanuló akkor is, ha az osztályozó vizsgán saját hibájából nem jelent meg, arról elkésett, vagy azon elégtelen osztályzatot szerzett.
2. **Osztályozó vizsga:** Ha egy tanuló az intézménnyel egyéni munkarend jogviszonyban áll, vagy mulasztásai elérik ill. meghaladják a törvényben előírt lehetséges 250 órát, és a nevelőtestület engedélyezi, vagy az első félév végéig mulasztásai elérték a 250 tanórát vagy addig a **tanórák legalább 30 %-át mulasztotta**, vagy engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget; osztályozó vizsgát tehet. Osztályozó vizsgát minden tantárgyból tennie kell a tanulónak, hacsak részképeség-zavar, szakértői vélemény alapján az intézmény vezetője felmentést nem adott az adott tantárgy értékelése alól a tanulónak.

Osztályozó vizsgát az iskola **a tanévben bármikor**, de jellemzően a szorgalmi időszak végén vagy augusztusban szervez. Osztályozó vizsgát kezdeményezhet az igazgató, osztályfőnök, szülő, családgondozó, illetve jogszabályban rögzítetten. Az osztályozó vizsgán elért eredményt kell beszámítani a tanuló további haladásának engedélyezésébe. Az osztályozó vizsga a vizsgabizottság határozatával zárul, melyből egyértelműen kiderül, hogy a vizsga sikeres volt-e.

3.4.6.4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A magasabb évfolyamba lépés feltétele a tantárgyi programok végén rögzített, minimális követelményeinek teljesítése. A tanév során megszervezett erdei iskolában való részvétel nem feltétele a tovább haladásnak.

3.4.6.5. Egyéni munkarendű tanuló

A tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól;

- SNI-s gyermek esetében a tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;

- a tartós betegsége tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;

- a tanuló az iskola igazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;

- a tanuló kérelemre, az iskola igazgatójának engedélyével felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásokra;

- az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;

- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

3.4.7. Magatartás és szorgalom értékelése

Az osztályfőnök a gyermek egyéni sajátosságai, önmagához viszonyított magatartása és szorgalma alapján dönt, hogy az alábbi kritériumokat milyen súlyozással veszi figyelembe a tanuló értékelésnél. Mindig törekszik a pozitív megerősítés elvét alkalmazni.

3.4.7.1. Magatartás értékelése

1.- 4. évfolyam

Példás (5) az a tanuló, aki a házirendet betartja, pozitív hatást gyakorol a közösségre. Nevelőivel tisztelettudó, társaival barátságos, segítőkész.

Jó (4) az a tanuló, aki törekszik a házirend megtartására, a közösségi munkára ösztönözhető. Nevelőivel többnyire tisztelettudó, társaival általában barátságos, segítőkész, de erre időnként figyelmeztetni kell.

Változó (3) az a tanuló, aki a házirendet gyakran, megsérti közösségi tevékenysége változó, a felnőttekkel szemben tiszteletlen és társai testi épségére nem vigyáz. Az iskolai szabályok betartására gyakran figyelmeztetni kell.

Rossz (2) az a tanuló, aki a házirendet rendszeresen és **tudatosan** megszegi, nevelőkkel, a közösséggel szembenállást tanúsít, az iskola tárgyi eszközeit rongálja, közösségi munkát nem végez, többszöri intőben és/vagy rozóban részesült.

5. – 8. évfolyam

Példás (5) az a tanuló, aki a házirendet betartja, aktívan tevékenykedik a közösségben. Nevelőivel tisztelettudó, társaival barátságos, segítőkész.

Jó (4) az a tanuló, aki a házirend betartására törekszik, a közösségi munkára ösztönözni kell. Nevelőivel többnyire tisztelettudó, társaival általában barátságos, segítőkész.

Változó (3) az a tanuló, aki gyakran akadályozza a tanítás-tanulás folyamatát, a nevelőkkel szemben is tiszteletlen. Figyelmeztetőben és/vagy közösségi nevelés intőben részesült.

Rossz (2) az a tanuló, aki tudatosan és rendszeresen megszegi a házirendet, a tanulóközösséggel szembehelyezkedik, a közösség fejlődését hátráltatja, környezetével szemben durva, goromba, társai testi épségét veszélyezteteti vagy megsérti, szándékosan kárt okoz az iskola tárgyi eszközeiben, közösségi nevelés rovóban és/vagy igazgatói intőben, rovóban részesült.

3.4.7.2. Szorgalom értékelése

1. – 4. évfolyam

Példás (5) az a tanuló, aki a kapott feladatokat képességeihez mérten a legjobban elvégzi, figyel az órán, aktívan részt vesz a foglalkozásokon.

Jó (4) az a tanuló, aki a tanítási órákra felkészül, feladatait többnyire elvégzi, a tanórákon általában aktív.

Változó (3) az a tanuló, akinek teljesítménye nem egyenletes, érdeklődése és figyelme ingadozó, az órai feladatokat esetenként hárítja, képességeinél gyengébb eredményt ér el.

Hanyag (2) az a tanuló, aki a tanulással szemben közönyös, érdektelen, képességeihez mérten gyenge tanulmányi eredményt ér el, feladatait nem végzi el és/vagy igazolatlan mulasztásai vannak.

5. – 8. évfolyam

Példás (5) az a tanuló, aki figyel az órán, aktívan részt vesz a foglalkozásokon, a kapott feladatokat képességeihez mérten legjobban látja el, taneszközeit pontosan magával hordja, melyeket véd az elhasználódástól.

Jó (4) az a tanuló, aki a tanítási órákra felkészül, feladatait többnyire elvégzi, a tanórákon általában aktív, felszerelése ritkán hiányos. Legfeljebb 1-2 igazolatlan órája van.

Változó (3) az a tanuló, akinek teljesítménye nem egyenletes, érdeklődése és figyelme ingadozó, taneszközei rendetlenek, gyakran otthon felejt, képességeinél gyengébb eredményt produkál és/vagy igazolatlan mulasztásai vannak. Max. 10 igazolatlan órája van.

Hanyag (2) az a tanuló, aki a tanulással szemben érdeklődést nem mutat, közömbös, érdektelen, képességeihez mérten gyenge tanulmányi eredményt ér el, taneszközeit rendszeresen otthon hagyja, a tanulmányi munkába nem kapcsolódik be. 11-nél több igazolatlan órája van.

A magatartás és szorgalom értékelését, minősítését minden osztályfőnök a tárgyhónap végén a pedagógusok véleményének kikérésével állapítja meg, melyeket a digitális napló értékelő részébe bevezet, majd a KRÉTA elektronikus rendszeren keresztül a tanulót és a kiskorú szülőjét is értesíti.

3.4.8. Dicséret, jutalmazás, elmarasztalás

3.4.8.1. Dicséret, jutalmazás

Tantárgyi dicséret, szaktanári dicséret, közösségi nevelés dicséret, igazgatói dicséret, jutalomkirándulás, jutalomtábor, tárgyjutalom...

3.4.8.2. Elmarasztalások

A szaktanárok, osztályfőnök és az igazgató:

(Az elmarasztalások sorrendje és száma)

1. Szaktanári/közösségi nevelés figyelmeztetés (2 db)
2. Közösségi nevelés intő (1 db)
3. Közösségi nevelés rovó (1 db)
4. Igazgatói intő (1 db)
5. Fegyelmi tárgyalás

Rendkívül súlyos fegyelmi vétség esetén:

(pedagógus bántalmazása, egyértelműen szándékos ablakbetörés, ajtóleszakítás, gyújtogatás, köpködés, (pl. osztálynapló) szúró, vágó, lövő eszközzel fenyegetés, pedagógus fenyegetése...)

A fegyelemsértést **észlelő** (akkor is, ha nem a tanuló felügyeletével megbízott) **személy értesíti a tanuló osztályfőnökét**, akivel **közösen megbeszélve a problémát döntenek**, javaslatot tesznek az elmarasztalás fajtájára. Rendkívül súlyos fegyelmi vétség esetén az elmarasztalás **legenyhébb fokozata az közösségi nevelés rovó lehet!**

Alapelvünk, hogy az elmarasztalásokat is minden esetben **javító szándékkal** alkalmazzuk, a **helyes viselkedésre serkentve** tanulóinkat. Lehetőség szerint minden kisebb vétség elkövetése esetén a **pozitív motiváció** *(dicséret a helyes viselkedésért, jutalmamegvonás a fegyelemsértőnek...)* alkalmazásával és ne írásos figyelmeztetőkkel büntessünk!

3.4.9. A tantervi hálók bevezetési üteme

Az új tantervi hálót a 2020-2021-es tanévben az 1. és 5. évfolyamon, majd felmenő rendszerben vezetjük be.

4. A dokumentum érvényessége, nyilvánossága, felülvizsgálata

A Pedagógiai Program hatálya: a Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és EGYMI Iskolai intézményegységének (autista, alsó, felső) 1-8. évfolyamára érvényes.

Ezen Pedagógiai Program fenntartói jóváhagyás után **2024. szeptember 01-jén** lép érvénybe. Törvényi változás esetén a Pedagógiai program szövege, összetétele is változhat! A változásokat számozott mellékletek formájában csatoljuk a dokumentumhoz. A mellékleteket két évenként egybeszerkesztjük a Pedagógiai Programmal.

4.1. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

Az iskola programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- vezetői irodában
 - iskola nevelői szobájában
- } nyomtatott formában
- az iskola honlapján (<http://www.fkoai.fw.hu>) elektronikusan

4.2. Értékelés, felülvizsgálat

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri.

Budapest, 2013. március 27.

/: Tőkés Sándor igazgató:/

Felülvizsgálat, aktualizálás, változáskövetés:

Budapest, 2024. 08. 30.

/: Kovács József István intézményvezető:/

5. Tantervi órahálók és tantárgyi programok

5.1. Az enyhe fokban értelmi sérült tanulók óratervi hálója és tantárgyi programjai

5.1.1. Enyhe fokban értelmi sérült tanulók óratervi hálója a 2023-2024. tanévtől

Évfolyamok, osztályok:		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
TANTÁRGYAK	Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	7+1	4+1	4+1	4+ 0,5	4+ 0,5
	Idegen nyelv							2	2
	Matematika	4+1	4+1	3+1	4+1	4+1	4+1	4+ 0,5	4+ 0,5
	Etika	1	1	1	1	1	1	1	1
	Történelem					2	2	2	1
	Állampolgári ismeretek*								1↑
	Hon- és népismeret					1			
	Környezetismeret			1	1				
	Természettudomány** - természetismeret, - biológia, - fizika, - kémia, - földrajz					2	3	3+1	3+1
								2↑	2↑
	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	1	1
	Vizuális kultúra	2	2	2	1	2	2	1	1
	Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1
	Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
	Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
	Közösségi nevelés óra					1	1	1	1
Kötelező óraszám:		24	24	24	25	28	28	30	30
Szabadon tervezhető:		+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2
Köznevelési törvény szerint kötelező rehabilitációs órák:		3	3	3	3	3	3	3	3
Összes kötelező óraszám:		27	27	27	28	31	31	33	33

* Az „Állampolgári ismeretek” tantárgy tananyaga és óraszama a **történelem** tantárgyba integrálódott!

**A „Földrajz” tantárgy ismeretanyaga a „Természettudomány” tantárgyba integrálódott!

5.1.1./A. Enyhe fokban értelmi sérült tanulók óratervi hálója (2020-2021. tanév)
(Átmeneti óraháló)

Évfolyamok, osztályok:		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
TANÍTÁRGYAK	Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	7+1	4 +1	4	4	4
	Idegen nyelv							2	2
	Matematika	4+1	4+1	3+1	4+1	4 +1	4	4	4
	Etika	1	1	1	1	1	1	1	1
	Történelem / Történelem és társadalmi ismeretek					2	2	2	2
	Hon- és népismeret					1			
	Környezetismeret		2	2	2				
	Természettudomány / Természetismeret					2	2	4	4
	Földrajz						1	1	2
	Ének-zene	2	1	2	2	2	2	1	1
	Digitális kultúra / Informatika			1	1	1	1	1	1
	Technika és tervezés / Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1+1	2	1+1
	Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2+1	1+2	1+1
	Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
	Közösségi nevelés óra					1	1	1	1
Kötelező óraszám:		24	25	25	27	28	28	31	31
Szabadon tervezhető:		+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2
Köznevelési törvény szerint kötelező rehabilitációs órák:		3	3	3	3	3	3	3	3
Összes kötelező óraszám:		27	28	28	30	31	31	34	34

* A +1 (+2) tanórák a szabadon tervezhető órakeret terhére tervezettek!

5.1.1./B. Enyhe fokban értelmi sérült tanulók óratervi hálójá (2021-2022. tanév)

(Átmeneti óraháló)

Évfolyamok, osztályok:		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
TANÍTÁRGYAK	Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	7+1	4 +1	4+1	4	4
	Idegen nyelv							2	2
	Matematika	4+1	4+1	3+1	4+1	4 +1	4+1	4	4
	Etika	1	1	1	1	1	1	1	1
	Történelem / Történelem és társadalmi ismeretek					2	2	2	2
	Hon- és népismeret					1			
	Környezetismeret			2	2				
	Természettudomány / Természetismeret					2	3	4	4
	Földrajz							1	2
	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	1	1
	Digitális kultúra / Informatika			1	1	1	1	1	1
	Technika és tervezés / Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	2	1+1
	Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1+2	1+1
	Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
	Közösségi nevelés óra					1	1	1	1
Kötelező óraszám:		24	24	25	27	28	28	31	31
Szabadon tervezhető:		+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2
Köznevelési törvény szerint kötelező rehabilitációs órák:		3	3	3	3	3	3	3	3
Összes kötelező óraszám:		27	27	28	30	31	31	34	34

* A +1 (+2) tanórák a szabadon tervezhető órakeret terhére tervezettek!

5.1.1./C. Enyhe fokban értelmi sérült tanulók óratervi hálójá (2022-2023. tanév)

(Átmeneti óraháló)

Évfolyamok, osztályok:		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
TANÍTÁRGYAK	Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	7+1	4 +1	4+1	4 +0,5	4
	Idegen nyelv							2	2
	Matematika	4+1	4+1	3+1	4+1	4 +1	4+1	4 +0,5	4
	Etika	1	1	1	1	1	1	1	1
	Történelem / Történelem és társadalmi ismeretek					2	2	2	2
	Hon- és népismeret					1			
	Környezetismeret			1	2				
	Természettudomány / Természetismeret					2	3	3+1	4
	Földrajz							2	2
	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	1	1
	Digitális kultúra / Informatika			1	1	1	1	1	1
	Technika és tervezés / Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1+1
	Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1+1
	Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
	Közösségi nevelés óra					1	1	1	1
Kötelező óraszám:		24	24	24	27	28	28	30	31
Szabadon tervezhető:		+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2
Köznevelési törvény szerint kötelező rehabilitációs órák:		3	3	3	3	3	3	3	3
Összes kötelező óraszám:		27	27	27	30	31	31	33	34

* A +1 (+2) tanórák a szabadon tervezhető órakeret terhére tervezettek!

5.1.1.1. Magyar nyelv és irodalom 1-8. osztály

Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam

A magyar nemzeti kultúra alapja a magyar nyelv. Nyelvünk és kultúránk, benne irodalmunk a nemzeti identitásunk megteremtői, őrzői és alakítói. Az oktatásban a magyar nyelv és irodalom tantárgynak ezért kulcsszerepe van: ismereteket ad, készségeket, képességeket, gondolkodást fejleszt, szellemi, erkölcsi örökséget hagyományoz. Az érzelmi nevelés egyik fontos eszköze. Az irodalmi alkotások nemcsak esztétikai teljesítmények, hanem közösséget és személyiséget formálnak, tehát jövőt alakító képességük is van. Nyelvünk és irodalmunk nemzeti identitásunk alapját képezik. Kultúránk a Kárpát-medencei magyarság kultúrája, ezért a magyar nyelv és irodalom tantárgy a Kárpát-medencei magyarság irodalmát, szellemi örökségét egységesen és egységesen kezeli.

Az egyéni, a közösségi, a társadalmi kommunikáció alapja a magyar nyelv ismerete és használata. A nyelv kultúrát formál, őriz és közvetít. A nyelv az emberi kommunikáció, a gondolkodás, a tanulás, az önismeret kibontakozásának közege, előfeltétele és legfőbb eszköze. Kulcsszerepe van a kulturális önazonosság, tudatosság és kifejezőképesség, az erkölcsi, az esztétikai, a történeti és a mérlegelő érzék kialakításában. Az anyanyelvi készségek birtoklása segíti a társadalom közösségeiben való aktív részvételt. A magyar nyelv és irodalom műveltségi területnek meghatározó szerepe van az önálló tanulás kialakításában, az önműveléshez szükséges képességek fejlesztésében.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy legalapvetőbb célja az anyanyelvi kommunikációhoz szükséges képességek kialakítása, illetve fejlesztése, valamint az ehhez elengedhetetlen ismeretek elsajátíttatása.

A magyar nyelv a tanulás célja és az ismeretszerzés eszköze is. Célja és feladata a szókincsfejlesztés és gazdagítás, a növekvő igényű helyes nyelvhasználat erősítése, a nyelvi hátrányok csökkentése. Feladata az eredményes olvasás-, írástanulás feltételeinek megteremtése, az ehhez szükséges készségek kialakítása, megerősítése. Kiemelkedő szerepe van a nyelv rendszerére, a helyesírásra vonatkozó alapvető tudás elsajátításában.

Az alapozásban építeni kell a tanulók tapasztalatszerzésére, a fogalmak tartalmának lassú érlelésére, a fejlesztő célú gyakoroltatásra.

Az irodalmi nevelés feladata az olvasás megszerettetése, az olvasási kedv felkeltése és megerősítése. Az irodalmi műveltség megalapozásához kisiskolás korban a szövegolvasáshoz kapcsolódó szövegelemző és értelmező együttgondolkodás, egymás véleményének meghallgatása, megismerése, a saját gondolatok kifejtése, valamint az irodalmi szövegekkel kapcsolatos tapasztalatszerzés, az esztétikai, erkölcsi értékek felfedezése, érzelmileg is megalapozott befogadása nyit utat.

Az iskolai oktatás, nevelés a sérülésből, a fogyatékossgból eredő tanulási nehézségek leküzdését, a jól működő funkciók továbbfejlődését individualizált programok, terápiák, differenciáló pedagógiai eljárások alkalmazásával támogatja.

A tantárgy feladatai a vizuális észlelés és differenciálás, auditív észlelés és differenciálás, fonematikus észlelés, érzékelés, figyelem, gondolkodás, emlékezőképesség, analízáló-szintetizáló képesség, ritmus, mozgás, finommotorika, szem-kéz koordináció fejlesztése. A kommunikációs képességek fejlesztése különféle élethelyzetek során, az aktív- és passzív szókincs-gazdagítás, a kommunikációs helyzetnek megfelelő kulturált nyelvi magatartás, viselkedés gyakorlása, továbbá a tanult nyelvi fordulatok alkalmazása tanulási helyzetben és a spontán beszédben is.

Kiemelt feladat az önismeret erősítése, lehetőséget teremtve a véleménynyilvánításra, mások véleményének meghallgatására. A szövegtartalom visszaadásának gyakorlása különféle kommunikációs eszközökkel történik, fokozódó önállósággal valósul meg.

Az írás eszközszintű használata, a helyesírási készség fejlesztése, továbbá a rendezett íráskép kialakítása az egyéni adottságok figyelembevételével valósul meg.

1–2. évfolyam

Az anyanyelv a viselkedési szabályrendszer átadásának egyik leghatékonyabb eszköze. A pedagógus a tanulók fejlettségére figyelve, differenciált tervezéssel és tanulásirányítással fokozatosan növeli a terhelést és a teljesítményelvárásokat. A tanulók előmenetelét, fejlesztő értékeléssel segíti elő. Éléményszerű, problémahelyzetekből kiinduló tanulással, fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket. Formálja az attitűdöket, közvetíti az elemi ismereteket, valamint a tanulási és magatartási szokásokat. Mintákat és gyakorlóterepet ad magatartási normák, szabályok elsajátításához, a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Az anyanyelv elsajátításának folyamatában az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a beszédcentrikusságot kell előtérbe helyezni. A beszédértés és a beszédprodukció fejlesztése az elsődleges feladat. A beszédfejlesztést az egyén képességének és beszédállapotának figyelembevételével végezzük. A bevezető szakasz célja átvezetni a gyermekeket az óvodai játékközpontú tevékenységből az iskolai tanulás tevékenységeibe. A szakasz célja, olyan fejlettségi szintre hozni a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichikus funkciókat, hogy a tanuló az alapvető kultúrtechnikák elsajátítására az állapotához mért kellő idő biztosítása mellett felkészült legyen. Fel kell kelteni az érdeklődését a tanulás iránt, oly módon, hogy tág teret adunk az életkorának, a fejlettségének megfelelő játéknak és mozgásnak.

Az olvasás és írás tanításának kezdő időszakában kiemelt szerepet kap a cselekvéses tanulás. A tantárgy tanítása során megvalósul az olvasás elsajátításához szükséges hármasszociáció kialakítása és megerősítése, a vizuális, akusztikus és beszédmotoros észlelés, a téri és síkbeli tájékozódás, a grafomotoros készségek és a vizuális, akusztikus memória fejlesztése.

Az olvasás és írás jelrendszerének elsajátítása a diákok egyéni sajátosságainak figyelembevételével történik.

Magyar nyelv és irodalom tantárgyból a tanulók teljesítményének értékelését két részre bontjuk.

Értékelést kapnak olvasásból, illetve írásból.

5.1.1.1.1. Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály

Tematikai egységek:

- 1. Beszédkészség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása**
- 2. Olvasás, az írott szöveg megértése**
- 3. Írás, szövegalkotás**
- 4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről**
- 5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése**

Elvárható előzetes tudás
Iskolaérettség

A tantárgy heti/éves órakerete: 8 /288 óra

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	1. Beszédkészség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
56/5 óra	1.1 Beszédhallás, hallás utáni értés Hangfelismerési és hangutánzó gyakorlatok végzése. Beszédlégzés tudatosítása légzőgyakorlatokkal. Szájterben való tájékozódás gyakorlása. A hangok tiszta ejtésének gyakorlása. A beszédhangok időtartamának érzékeltetése. Beszédrítmus, beszédtempó megfigyelése és visszaadása utánmondással. Hang-, szótag- és szó sor ismétlése. Hang, szótag, szó fogalmának kialakítása. Képek, tárgyak megnevezése (szókincsfejlesztés). Versek, mondókák ritmusának megfigyelése, érzékelése. Rövid hallott szövegek megértése hallás után. Szöveges kiejtési gyakorlatok.	Belégzés, kilégzés, levegővétel, hang, szó, rövid, hosszú, halk, hangos, hangerő, gyors, lassú, tempó, hangsúly, kép, esemény, vers, mondóka, kiszámoló, dal, jel, szokás, kérdés, válasz, jó, rossz, szép, csúnya.	x				

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	1.Beszédkésztség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
	1.2. Beszédfejllettség Figyelem a kortárs és felnőtt beszélgetőtársra, részvétel a tanulócsoportban folyó beszélgetésben. Helyzetfelismerés, alkalmazkodás a beszédhelyzethez. Társas nyelvi magatartás gyakorlása, elsajátítása (bemutakozás, köszönés, megszólítás, kérés, megköszönés, kérdezés, válaszadás). A helyes ejtés gyakorlása játékos utánmondással. Saját élmények megfogalmazása. Mindennapi élethelyzetekhez kapcsolódó szituációs- és beszédgyakorlatok végzése. Képről – kérdések segítségével – mondatok alkotása. Eseményekről, élményekről, képekről, képsorokról, az időrend betartásával mondatok alkotása. Természetes beszédhangsúly mintaadás utáni gyakorlása. A magyar nyelv szabályainak megfelelő hangsúly, hanglejtés gyakorlása. Kérdezés és válaszadás gyakorlása mindennapi élethelyzetekben. A jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmainak használata mindennapi élmények kapcsán folytatott beszélgetésekben, szituációkban. Szerepek eljátszása dramatikus eszközökkel, konfliktusok megjelenítése.		x				

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	1.Beszédképesség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
	1.3. Memoriterek szövegű tolmácsolása Érzelmeinek kifejezése. Ritmikus tevékenységek végzése szövegkísérettel. Megfelelő hangerő, hanglejtés, hangsúly kialakítása. Nyelvtörők, kiszámolók tanulása. Mimetizálás – helyzethez alkalmazkodó arcjáték, tekintet, gesztikuláció, testtartás.		x				

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	2. Olvasás, az írott szöveg megértése	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
92/6 óra	2.1. Felkészülés az olvasásra Tárgyak, képek, vizuális jelek azonosságának, hasonlóságának, különbözőségének megfigyelése, megfogalmazása. Képolvasási gyakorlatok végzése. A rész-egész viszonyának megtapasztalása. Szótagolás tapssal kísérvé. Közvetlen környezet hangjainak megfigyelése, differenciálása. Beszédhangok megkülönböztetése. Rövid-hosszú hangok differenciálása. Globálisan észlelt nyelvi egységek (szavak) hangokra bontása. Zöngés-zöngétlen hangok megkülönböztetése. A téri tájékozódás fejlesztése, irányok megnevezése. Irányított szemmozgás gyakorlása, szemfixáció megerősítése. Ritmus-, mozgás- és beszédgyakorlatokkal kombinált (koncentrációs) játékos memóriagyakorlatok végzése. Szövegtanulási technikák megismerése. Jelek, piktogramok, rajzos utasítások felismerése, értelmezése.	Azonos, egyforma, különböző, hang, betű, szótag, szó, mondat, szöveg, írásjel, pont, vessző, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű, nyomtatott betű, betűkártya, nyelv, fogsor, szájpaddás, ajak, sor, oszlop, vízszintes, függőleges, bal, jobb, alatt, fölött, mellett, között, előtt, mögött, oldal, néma olvasás, hangos olvasás, cím, tartalom, cselekmény, szereplő, közmondás, szólás, szín.		x			

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	2. Olvasás, az írott szöveg megértése	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
	2.2.Az olvasás jelrendszere Hanganalízis: hangok felismerése, megkülönböztetése, kapcsolása, leválasztása, helyének meghatározása a szóban. Hang és betű azonosítása. Betűk felismerése szavakban, szövegben. Az olvasás teljes jelrendszerének megtanulása (kis- és nagybetűk). Egy- és többtagú szavak kirakása, összeolvasása. Szótagok, szavak, mondatok, rövid szövegek olvasása szótagoló, ill. szóképes formában. Hangos olvasás gyakorlása. Törekvés a szöveghű olvasásra. Hangsúly, hanglejtés érzékeltetése utánzással.			X			

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	2. Olvasás, az írott szöveg megértése	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
	2.3. Az írott szöveg megértése Tájékozódás a tankönyvben. Tájékozódás a szövegben. Az adatok visszakeresése. Információk kiemelése. A megértés bizonyítása rajzzal, színezéssel. Szó és kép, illetve mondat és kép egyeztetése. Mondatok kiegészítése képek segítségével. Mondatok hangos és néma olvasása. Rövid szöveg hangos és néma olvasása. Az olvasmányhoz kapcsolódó személyes élmények felidézése és megosztása. Cím, szereplők, események megbeszélése. Olvasmányokhoz kapcsolódó feladatok megoldása (segítséggel, irányítással). Tartalom elmondása. A történet dramatizálása. Szerepjátékok önismereti gyakorlatok végzése. Közmondások, szólások jelentésének megbeszélése. Az erkölcsi és esztétikai értékrend formálása.			X			

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	3. Írás, szövegalkotás	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
72/5 óra	3.1. Az írás jelrendszere Térbeli, síkbeli tájékozódás gyakorlása. Az irányok felismerése, megnevezése és összekapcsolása az irányokat kifejező szavakkal. Az írófelületen való tájékozódás gyakorlása. Tájékozódás vonalközben. Nagymozgások, kismozgások végzése. Az íráshoz szükséges helyes testtartás kialakítása. A kézíráshoz szükséges ceruza fogás elsajátítása. Egyszerű formák vázolása, rajzolása, vonalkövetés, ráírás. Sorkövetés, sorváltási tevékenység. Betűelemek vázolása, elhelyezése a vonalközben, írása, kapcsolása. Írott kis- és nagybetűk vázolása, elhelyezése a vonalközben, írása. Írott kis- és nagybetűk összekapcsolása. Betűk írása tollbamondással. Írásjelek írása, alkalmazása. Szavak írása másolással, tollbamondással és emlékezetből. Magán- és mássalhangzók hosszúságának megfigyelése, jelölése. Szószerkezetek írása másolással, tollbamondással és emlékezetből. Nagybetűk alkalmazása nevek írása során. Mondatkezdő nagybetű használata. Önellenőrzés irányítással. Hibajavítás segítséggel.	Vonal, vonalköz, vastag vonal, segédvonal, margó, rajta, vissza, ráírás, grafitceruza, postairon, álló egyenes, fekvő egyenes, ferde egyenes, kör, csészevonal, kapuvonal, cseppvonal, fecskevonal, hullámvonal, írott kis- és nagybetű, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, tollbamondás, másolás, ékezet, hiba, ellenőrzés, javítás.			x		

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
26 óra	4.1. Alapvető kommunikációs helyzetek nyelvi és magatartási mintái Kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás és kapcsolat zárása: Társas nyelvi magatartás kialakítása (bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérdés, megköszönés, kérdezés, válaszadás, búcsúzás). Beszélgetés, vita: Figyelem a kortárs és felnőtt beszélgetőtársra, részvétel a tanulócsoportban folyó beszélgetésben. Saját élmények egyszerű megfogalmazása. Helyzetfelismerés, alkalmazkodás a beszédhelyzethez. Nyelvi mintakövetés beszédben. Konkrét élethelyzetben meg tapasztalható elemi erkölcsi fogalmak tisztázása. 4.2. Szavak jelentése, szókincs Szókincsbővítés: tárgyakkal, képekkel, rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakkal, a szavak jelentésének sokoldalú érzékeltetésével.	Bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérdés, megköszönés, kérdezés, válaszadás, búcsúzás, beszélgetés, vita, vélemény, hang, betű, szótag, szótagolás, szó, mondat, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, időtartam, hosszú, rövid, hangsúly, kisbetű, nagybetű, név.				x	

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
	4.3. Hang, betű, szótag, szó A beszédhangok differenciálása és felismerése szavakban. Betűk válogatása, csoportosítása. Szavak hangokra bontása. Magánhangzók, mássalhangzók időtartamának megfigyelése, helyes ejtésük gyakorlása, jelölésük. Szótagolás tapssal, szótagok számlálása. 4.4. Modalitás szerinti mondatfajták Kérdés, kijelentés és felszólítás mondathangsúlyának érzékeltetése mintakövetéssel. 4.5. Alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályok, írásjelek Magánhangzók időtartamának jelölése előkészítés után másolásnál, tollbamondásnál. Hosszú mássalhangzók jelölése a szavakban másolással. Nagybetűk használata nevek írásakor és mondatkezdésnél. Mondatvégi írásjelek alkalmazása.					X	

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
26 óra	5.1. Szerzők és művek Népköltészet, klasszikus és kortárs magyar szerzők gyermekversei, meséi Mesehallgatás. Mondókák, kiszámoló, népi játékok, népdalok tanulása, eljátszása. Rövid gyermekversek, versrészletek meghallgatása, elolvasása, megtanulása. Rövid mesék olvasása. Klasszikus magyar szerzők gyermekversei. Kortárs magyar szerzők gyermekversei, meséi. 5.2. Epikus művek jellemzői Szereplők, helyszín kiemelése irányítással. Cselekmény megfogalmazása segítséggel. Szereplők tulajdonságainak és cselekedeteinek megítélése – a jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmának ismerete, használata. 5.3. Lírai alkotások jellemzői Vers, versszak felismerése. 5.4. Báb- és drámajátékok jellemzői A mesék cselekményének eljátszása.	Mese, vers, mondóka, kiszámoló, dal, népi játék, történet, szereplő, helyszín, báb, jó, rossz, szép, csúnya.					x

A továbbhaladás feltétele

Saját személyi adatok elmondása. Napszaknak megfelelő köszönési formák használata. Szókincs gyarapodása.

A kommunikációs készség fejlődése. Bekapcsolódás a beszélgetésekbe, kérdésekkel, válaszadással.

Közreműködés egyszerű üzenetek átadásában.

Ismeret- és élménykörből tárgyak megnevezése.

Kérdések és szemléltetés segítségével beszámolás eseményekről.

Négy-öt mondóka, vers ismerete, bekapcsolódás a dramatikus játékokba.

Az olvasás teljes jelrendszerének ismerete (egyéni sajátosságok figyelembevételével).

Szavak, mondatok, rövid szövegek ütemes szótagoló olvasása.

Beszámolás hangosan vagy némán olvasott szövegrészek tartalmáról kérdések segítségével. A szereplők és események megnevezése.

A szövegértést bizonyító feladatok megoldása előkészítés után, segítséggel.

Az írás teljes jelrendszerének ismerete (egyéni haladási ütemnek megfelelően). A kis- és nagybetűk szabályos alakítása és kapcsolása.

Szavak, rövid mondatok másolása előkészítéssel írott, nyomtatott szövegről. 2-3 betűből álló szavak leírása tollbamondás után.

Az írott nagybetűk alkalmazása másolásnál önállóan, tollbamondásnál előkészítés után.

Olvasható íráskép.

3-4. évfolyam

Az anyanyelv birtoklása pozitívan hat a társas kapcsolatok alakulására, a társadalom közösségeiben (pl. család, iskola, munkahely) való aktív részvételre. Meghatározó szerepe van a társadalom egyéb értékeinek közvetítésében is.

Az irodalmi művek elemzésével megalapozzuk az együttműködés, az együttérzés, a segítőkészség, az önkéntes feladatvállalás, a felelősségvállalás, a tisztelet, a kötelességtudat, az önfegyelem készségét. E tevékenység során alakul a tanuló attitűdje önmagához, szűkebb és tágabb környezetéhez, a történelmi múlthoz. Fejlődik az önismerete, erősödik az önbizalma. Az ismerettartalmú szövegek olvasásával egészséges és tudatos életmódra, környezettudatosságra ösztönözzük a tanulókat. Fontos a család szerepének hangsúlyozása, az erkölcsi normák közvetítése.

Az irodalmi nevelés fejleszti a mérlegelő érzéket. Megteremti az önkifejezés iránti nyitottságot. Fejleszti a kreativitást, gazdagítja az önismeretet.

A szövegértés-szövegalkotási kompetencia fejlesztése a különböző észlelések, tapasztalatok megfogalmazását teszi lehetővé szóban és írásban. Segíti a saját gondolatok pontosabb kifejezését, mások gondolatainak követését. Erősíti a döntési és szervezőképességet, a vitakészséget és az önérvényesítést. Fejleszti a mérlegelő gondolkodáshoz szükséges kulcskompetenciákat. Az infokommunikációs technikák alkalmazása lehetővé teszi az önálló ismeretszerzést.

A szakasz kiemelt célja a tanulási képességek intenzív fejlesztése. A 3–4. évfolyam feladata a kreativitásra, a tevékenységre való ösztönzés. A tanulási, viselkedési szokások kialakítása, magatartási normák közvetítése elősegíti a tanulók személyiségének érését, önismeretük fejlődését.

A kommunikációs kompetenciák alapozása és fejlesztése a szövegértés-szövegalkotás tevékenységrendszerébe ágyazva valósul meg. A nyelvtan tanítása során tudatosodik a nyelvhasználat. A képességfejlesztés áll a középpontban, ezért a megfigyelés, a tapasztalás, a feladathelyzetből kiinduló, készségeket fejlesztő gyakorlati tevékenység a vezető szerep. Az irodalmi ismeretek célja, hogy műveken keresztül gazdag tapasztalatokhoz juttassa a tanulókat a világról, az emberi természetről, az emberi létről, érzelmekről, a valósághoz való sokrétű viszonyulásról. Cél a szövegértés fejlesztése, szövegösszefüggések megláttatása. Fontos szerepet kap a helyesírási szokások kialakítása, megerősítése.

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében fokozottan szükség van a játékos, önkifejező gyakorlatok lehetőségének megteremtésére, amelyek támogatják a nyelvi tudatosságot, az árnyalt önkifejezés megvalósulását, felkeltik a másik megértésének igényét, alakítják az erre alkalmassá tevő képességet. A korai tanulási kudarcok kialakulásának megelőzése érdekében a fejlesztés kritikus pontjain hosszabb fejlesztő szakaszok iktathatók be.

5.1.1.1.2. Magyar nyelv és irodalom 3-4. osztály

Tematikai egységek:

- 1. Beszédkészség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása**
- 2. Olvasás, az írott szöveg megértése**
- 3. Írás, szövegalkotás**
- 4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről**
- 5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése**

Elvárható előzetes tudás

Érthető, tagolt beszéd.

Saját személyi adatok elmondása. Napszaknak megfelelő köszönés.

Bekapcsolódás a beszélgetésekbe, kérdésekkel, válaszadással, ezekhez a tevékenységeknek megfelelő szókinccsel.

Ismeret- és élménykörből tárgyak megnevezése.

Az iskolás élettel kapcsolatos életmódbeli szokások alkalmazása. A közvetlen környezet gyakori tárgyainak, élőlényének megnevezése, az ott előforduló jelek, piktogramok értelmezése. Anyagok megnevezése, csoportosítása tulajdonságaik szerint. Az időjárás és az évszakok jellemzőinek megnevezése segítséggel. Az évszakokhoz kötődő helyes táplálkozási szokások, az egészségvédelemmel kapcsolatos fogalmak ismerete.

Kérdések és szemléltetés segítségével beszámolás eseményekről.

Négy-öt mondóka, vers ismerete, bekapcsolódás a dramatikus játékokba.

Az olvasás teljes jelrendszerének ismerete (egyéni sajátosságok figyelembevételével).

Szavak, mondatok, rövid szövegek ütemes szótagoló olvasása.

Beszámolás hangosan vagy némán olvasott szövegrészek tartalmáról kérdések segítségével. A szereplők és események megnevezése.

A szövegértést bizonyító feladatok megoldása előkészítés után, segítséggel.

Az írás teljes jelrendszerének ismerete. A kis- és nagybetűk alakítása és kapcsolása. Olvasható íráskép.

Szavak, rövid mondatok másolása előkészítéssel írott, nyomtatott szövegről. 2-3 betűből álló szavak leírása tollbamondás után.

Az írott nagybetűk alkalmazása másolásnál önállóan, tollbamondásnál előkészítés után.

Magyar nyelv és irodalom 3-4.osztály							
Óraszám: (összes/függő)	1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
3. osztály 40 óra 4. osztály 38 óra	1.1. Beszédhallás, hallás utáni értés Helyes beszédlégzés megfigyelése és alkalmazása hangkapcsolatok, szósorok, szövegek, versek mondása során. Hangkapcsolatok tiszta ejtésének gyakorlása változó szó- és szövegkörnyezetben. Mondatfonetikai gyakorlatok végzése, különböző beszédhelyzetnek megfelelő hangerő, hangszín, beszédtempó megválasztása, gyakorlása; ritmusváltás, hangerőváltás, szünettartás. Szókincs gyarapítása szógyűjtéssel, képek és kérdések segítségével; tulajdonságok gyűjtése, kiválasztása, mondatba foglalása. Rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak gyűjtése. Szavak mondatba helyezése, beépítése a beszédbe. Segítséggel három-négy mondat összefűzése az időrend betartásával.		x				

Magyar nyelv és irodalom 3-4. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
	1.2 Beszédfejllettség Mindennapi élmények, olvasmányok, látvány-, hang-, mozgóképélmények tartalmának felidézése, elmondása az időrend betartásával. Bekapcsolódás társak és felnőttek beszédébe (figyelem a kortárs és felnőtt beszélgetőtársra). Udvariassági formák gyakorlása: megszólítás, kérdés, megköszönés, jókívánság megfogalmazása. Viselkedési normák betartása könyvtárban, színházban, múzeumban, kiránduláson, tömegközlekedés során. Címadási gyakorlatok. Szerepjátékok gyakorlása mesedramatizálással (bábjáték, árnyjáték). Véleményalkotás, mások véleményének meghallgatása. A jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmainak helyes megítélése és használata mindennapi élmények kapcsán folytatott beszélgetésekben.		x				

Magyar nyelv és irodalom 3-4. osztály							
Óraszám: (összes /függő)	1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
	1.2 Memoriterek Mimetizálás (arcjáték, tekintet, gesztikuláció, testtartás használata a helyzethez alkalmazkodva) Nyelvtörők, kiszámolók, versek tanulása.		x				

Magyar nyelv és irodalom 3-4. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	2. Olvasás, az írott szöveg megértése	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
3. osztály 68/7 óra 4. osztály 76/8 óra	2.1. Az olvasás jelrendszere Rendszeres mesehallgatás a tanító tolmácsolásában vagy infokommunikációs eszközök használatával. Olvasástechnika fejlesztését szolgáló gyakorlatok végzése, hangerő, hangsúly, hanglejtés megfelelő használata. Mondatok hangos és néma olvasása. Törekvés a szöveghű olvasásra. Válogató-, staféta- és párbeszédes formában a hangos olvasás gyakorlása. 2.2. Az írott szöveg megértése Mondatok hangos és néma olvasása, tartalmának megértése. Rövid szöveg üzenetének, érzelmi tartalmának megértése. Cím, szereplők, helyszín kiemelése, időpont megállapítása, cselekmény követése, tartalom elmondása. Szövegösszefüggések keresése. Olvasmányokhoz kapcsolódó feladatok megoldása segítséggel, irányítással, a megértés bizonyítása rajzzal, színezéssel. Mondatok és képek egyeztetése, szereplők tulajdonságainak felismerése. Vázlatkészítés rajzzal, szöveg kiegészítésével. Közhiedelmek, szólások, találós kérdések értelmezése. Versolvasás, verstanulás. Ismerkedés a néphagyományokkal; ezek őrzése, ápolása.	Stafétaolvasás, párbeszéd, gondolatjel, bekezdés, helyszín, időpont, vázlat, találós kérdés, népszokás, hagyomány, szabály.		x			

Magyar nyelv és irodalom 3-4. osztály							
Óraszám: (összes /függő)		Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
3.osztály 40 óra 4. osztály 48 óra	3.1. Az írás jelrendszere Az írástechnika gyakorlása. Betűalakítások és kapcsolások gyakorlása az új vonalrendszerben. Szavak, szó szerkezetek, mondatok, összefüggő szövegek másolása (írottról, nyomtatottról). Szavak, rövid mondatok írása látási-hallási előkészítéssel, tollbamondással. Írásjelek alkalmazása. Nagybetűk alkalmazása nevek és a mondatok írása során. Hibafelismerés, hibajavítás segítségével. 3.2. Szövegalkotás írásban Szavak gyűjtése és írása. Mondatok kiegészítése, mondatbővítés, mondatbefejezés. Mondatalkotás. Szövegalkotás mondatok összekapcsolásával. Meghívó megfogalmazása, megírása. Rövid szöveges üzenetek írása sms és e-mail formában.	Egy-, két- és háromjegyű betű, írott kis- és nagybetű, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, tollbamondás, másolás, ékezet, hiba, ellenőrzés, javítás, szöveg, szó, mondat, cím, vélemény, értesítés, meghívó, hirdetés, sms, e-mail, rendezett íráskép			x		

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
3. osztály 50/7 óra 4. osztály 64/8 óra	4.1. Alapvető kommunikációs helyzetek nyelvi és magatartási mintái Kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás és kapcsolatzárás, részvétel a tanulócsoporthoz folyó beszélgetésben. Társas nyelvi magatartási formák alkalmazása. Beszélgetés, vita: helyzetfelismerés, alkalmazkodás a beszédhelyzethez, a vitakultúra formálása. Vélemény megfogalmazása, megosztása. 4.2. Szavak jelentése, szókincs Szavak csoportosítása jelentésük szerint: rokon értelmű szavak, több jelentésű szavak, azonos alakú szavak. Állandósult szókapcsolatok értelmezése. Közmondások, szólások értelmezése. 4.3. Hang, betű, szótag, szó, szótő, toldalék Hang és betű megkülönböztetése. A magánhangzók és mássalhangzók időtartama: megfigyelése, jelölése begyakorolt szóanyagban. Toldalékos szó megfigyelése, szótő és toldalék elkülönítése. A kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok megfigyelése a szavakban és a szavak végén, helyesírása begyakorolt szókészletben.	Hang, betű, szótag, szótagolás, szó, mondat, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, kötőjel, időtartam, hosszú, rövid, hangsúly, kisbetű, nagybetű, név, magánhangzó, mássalhangzó, kijelentő mondat, kérdő mondat, felszólító mondat, felkiáltó mondat, óhajtó mondat, közlés, kijelentés, megállapítás, kérdés, érdeklődés, tudakozódás, kérés, tiltás, parancs, utasítás, öröm, fájdalom, meglepődés, kívánság, melléknév, tulajdonság, ige, cselekvés, történés, főnév, köznévi, tulajdonnév, számnév, határozott, határozatlan				x	

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes /függő)	4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
	4.4. Szófajok Szavak csoportosítása kérdések alapján, jelentés szerint. 4.5. Modalitás szerinti mondatfajták Mondatfajták: közlés, kérdés, felkiáltás, óhajtás, felszólítás megfigyelése, felismerése olvasott szövegekben, helyes használata a mindennapi beszédben, írásbeli gyakorlása. 4.6. Alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályok, írásjelek Írásjelek megfigyelése, használata a mondatok végén előkészítés után. A „j” hang kétféle jelölése begyakorolt alapszókészletben. A szóvégi -ó, -ő, -ú, -ű jelölésének gyakorlása megadott szókészletben. Szótagolás, szavak csoportosítása szótagszám szerint, az elválasztás eseteinek megfigyelése. A teljes ábécé, betűrend ismerete. A mondat szavakra tagolása.					x	

Magyar nyelv és irodalom 1-2. osztály							
Óraszám: (összes/függő)	5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
3. osztály 40 óra 4. osztály 46 óra	5.1. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése Népköltészet Klasszikus magyar szerzők gyermekversei, meséi, elbeszélései Klasszikus európai szerzők gyermekversei, meséi, elbeszélései Kortárs magyar szerzők gyermekversei, meséi, elbeszélései 5.2. Epikus művek jellemzői Rövid epikai művek, népköltészeti alkotások, elbeszélések hangos és néma olvasása. A történet idejének és helyszínének azonosítása segítséggel Történet főszereplőinek azonosítása. Tartalommondás; a cím és a szöveg kapcsolatának magyarázata; címadás gyakorlása. 5.3. Lírai alkotások jellemzői Versek hangos és néma olvasása. A lírai mű témájának és hangulatának, érzelmi tartalmának felismerése. A vers versszakokra bontása, a versszak felismerése, egyszerű jellemzése (sorok száma, hosszúsága, szótagszáma), rím felismerése. 5.4. Báb- és drámajátékok jellemzői Népi játékok játéka. Mese, meserészlet megtanulása, közös	Író, költő, valóság, mese, népmese, vers, verssor, versszak, rím, refrén, mondóka, kiszámoló, dal, népi játék, történet, szereplő, főszereplő, helyszín, párbeszéd, hangulat, ellentét, ismétlés, jó, rossz, szép, csúnya.					x

A továbbhaladás feltétele

A hangok hosszúságának érzékelteése. Megfelelő beszédtempó, hangerő, beszédtechnika, hangsúly.
A megtanulandó memoriterek képességi szintnek megfelelő tolmácsolása.
Egyéni fejlettségi szintnek megfelelő részvétel a dramatikus, szerep- és szituációs játékokban.
A megismert nyelvi formák alkalmazása a társas érintkezésben.
Kérdésekre adekvát válaszadás a szituációnak megfelelően.
A környezet tárgyairól, eseményekről, élményekről három-négy összefüggő mondat megfogalmazása.
Összefüggő szóbeli szöveg alkotása segítségével.

Szóképes, szöveghű olvasás.
Olvasott szövegrészek, szövegek tartalmáról beszámolás segítségével.
Szövegértést bizonyító egyszerű feladatok megoldása. A szereplők, helyszín, időpont megnevezése.

Mondatok és rövid szövegek másolása írott és nyomtatott mintáról.
Az írott nagybetűk alkalmazása.
A begyakorolt alapszókészlet szavainak leírása tollbamondással.
Írásos feladatok megoldása fokozódó önállósággal.
A tanult nyelvhelyességi és helyesírási ismeretek alkalmazása.
Olvasható íráskép.

Magyar nyelv és irodalom 5-8. évfolyam

A tantárgy célja és feladatai:

Az egyéni, a közösségi, a társadalmi kommunikáció alapja a magyar nyelv ismerete és használata. A nyelv kultúrát formál, őriz és közvetít. A nyelv az emberi kommunikáció, a gondolkodás, a tanulás, az önismeret kibontakozásának közege, előfeltétele és legfőbb eszköze. Kulcsszerepe van a kulturális önazonosság, tudatosság és kifejezőképesség, az erkölcsi, az esztétikai, a történeti és a mérlegelő érzék kialakításában. Az anyanyelvi készségek birtoklása segíti a társadalom közösségeiben való aktív részvételt. A magyar nyelv és irodalom műveltségi területnek meghatározó szerepe van az önálló tanulás kialakításában, az önműveléshez szükséges képességek fejlesztésében.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy legalapvetőbb célja az anyanyelvi kommunikációhoz szükséges képességek kialakítása, illetve fejlesztése, valamint az ehhez elengedhetetlen ismeretek elsajátítása.

A magyar nyelv a tanulás célja és az ismeretszerzés eszköze is. Célja és feladata a szókincsfejlesztés és -gazdagítás, a növekvő igényű helyes nyelvhasználat erősítése, a nyelvi hátrányok csökkentése, a jövőbeni tanulmányokhoz szükséges és a felnőtt életben, az élethosszig tartó tanulás során használható olvasni és írni tudás (szövegértés és szövegalkotás) gondozása és továbbfejlesztése. A kultúrához hozzásegítő, valamint a nemzeti hovatartozás érzését növelő anyanyelvi képességeknek, készségeknek a továbbfejlesztése.

Az irodalmi nevelés feladata az olvasás megszerettetése, az olvasási kedv felkeltése és megerősítése. Az irodalmi műveltség megalapozásához felső tagozatban a tantárgy az irodalmi élmény nyújtása mellett az anyanyelvi kompetencia fejlesztésének legfontosabb eszköze. Alapvető feladata, hogy a tanulók szövegalkotási tudásának gyarapításával képessé váljanak a társadalmi kommunikációra, az önkifejezésre.

Az alapozásban építeni kell a tanulók tapasztalatszerzésére, a fogalmak tartalmának lassú érlelésére, az értelmes és fejlesztő célú gyakoroltatásra. A pedagógus feltérképezi a tanulók egyéni fejlesztési szükségleteit. Kellő időt enged a tanulási feladatok pszichológiai feltételeinek beéréséhez, és személyre szóló fejlesztéssel és értékeléssel esélyt teremt a sikeres iskolai pályafutás, valamint az élethosszig tartó tanulás biztonságos megalapozásához. Az eszközszintű olvasás elsajátítása, az önkifejező írás megszerettetése, a szóbeli és írásbeli kommunikáció eszköztárának megismertetése, használatának megerősítése szintén a tantárgy tanításának célja és feladata.

A tantárgy feladatai közé tartozik a vizuális észlelés és differenciálás, auditív észlelés és differenciálás, fonematikus észlelés, érzékelés, figyelem, gondolkodás, emlékezőképesség, analizáló-szintetizáló képesség, ritmus, mozgás, finommotorika és a szem-kéz koordináció fejlesztése. A kommunikációs képességek fejlesztése, különféle élethelyzetekben az aktív és passzív szókincs-gazdagítás, a kommunikációs helyzetnek megfelelő kulturált nyelvi magatartás, viselkedés gyakorlása, továbbá a tanult nyelvi fordulatok alkalmazása tanulási helyzetben és a spontán beszédben is. Mindezek során megvalósul az önkorrekciós képesség fejlesztése, a hibakeresés, -javítás, a helyesírási problémahelyzetek felismertetése.

Kiemelt feladat az önismeret erősítése, lehetőséget teremtve a véleménynyilvánításra, mások véleményének meghallgatására. A szövegtartalom visszaadásának gyakorlása különféle kommunikációs eszközökkel történik, fokozódó önállósággal valósul meg.

Az írás eszközszintű használata, a helyesírási készség fejlesztése, továbbá a rendezett íráskép kialakítása az egyéni adottságok figyelembe vételével valósul meg.

5.1.1.1.3. Magyar nyelv és irodalom 5. osztály

A tantárgy heti/éves **órakerete 5. évfolyamon:** 5/180

Irodalom: 2,5/90

Magyar irodalom 5. osztály

Tematikai egységek

- 1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása**
- 2. Olvasás és írott szöveg megértése**
- 3. Írás, szövegalkotás**
- 4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről**
- 5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése**

Elvárható előzetes tudás

Képes az irodalmi művek olvasásakor az élményt nyújtó szerep megtapasztalása. Az olvasottakat értelmezi a cím, szereplők, helyszín megfogalmazásával. A vers és próza megkülönböztetésére képes. Néhány mondatos szövegek szövegértő olvasására képes. A szóban kapott utasításokat követi. A tanulási technikákat közvetlen tanári irányítással használja.

IRODALOM, 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
2	Bevezetés - év eleji ismétlés - diagnosztizáló felmérés	szövegértés		X			
15/1	A dal - műfaji jellemzőinek felismerése - az egyes műnemek jellemző jegyeinek felismerése - különbségtétel népdal és műdal között - népdalfajták - összezsengő sorok jelölése - rímfajták - az ismétlődő sorok, kifejezések felismerése - ritmus különböző módon történő bemutatása, jelzése	dal, népdal, népdalgyűjtés, műdal, líra, verses forma, bölcsődal, játékdal, csúfolódó szerelmes dal, rím, dallam, ritmus	X	X			X

IRODALOM, 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
30/2	A mese - az alapvető emberi érzések, hangulatok ábrázolási módjainak megismerése - a mesék általános jellemzői - mesék csoportosítása - szövegrészek tagozódásának megfigyelése - szereplők tulajdonságainak gyűjtése, csoportosítása - egy-egy szövegrészlet bemutatása (szituációs játék, felolvasás)	mese, népmese, műmese, epika, próza, mesei számok, tárgyak, mesék kezdete, vége, szereplő, helyszín, cselekmény, vázlat, tündérmese, állatmese, fabula, vázlat	X	X	X		X
7	Bibliai történetek - az alapvető erkölcsi fogalmak és értékek ábrázolási módjainak megismerése - a Biblia fő részeinek megnevezése, elkülönítése - a fő tanítások értelmezése	Biblia, Ószövetség, Újszövetség, zsidó, keresztény, Krisztus, tanítás, apostol	X	X			X
10	Legenda, monda - az alapvető emberi lelkiállapotok, a valóság és a képzelet ábrázolási módjainak megismerése - a cselekmény tér- és időbeli viszonyainak meghatározása - különbségtétel csoda és valóság között	legenda, szent, monda, epika, próza, szereplő, helyszín, cselekmény, vázlat, valós elem, csodás elem	X	X	X		X

IRODALOM, 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
14/1	Elbeszélés - a szerzői szándék, a szöveg hangulatának jellemzése, megfogalmazása - szerzői életúttal való ismerkedés - új műfaj tanulása, elhelyezése - egy-egy szövegrészlet bemutatása (szituációs játék, felolvasás) - szereplők jellemzése - a szöveg kisebb egységekre tagolása	elbeszélés, életrajz, epika, próza, szereplő, helyszín, cselekmény, vázlat	X	X	X		X
7/1	Elbeszélő költemény - az alapvető emberi viselkedésformák, társadalmi kérdések ábrázolási módjainak megismerése - új műfaj bevezetése - szövegrészek tagozódásának megfigyelése - szereplők tulajdonságainak gyűjtése, csoportosítása - irodalmi ismeretek	elbeszélő költemény, levonás, terjedelem, részlet, verses forma, szereplő, helyszín, cselekmény	X	X			X
5	Tanév zárása - diagnosztizáló felmérés - összefoglalás - témazáró	szövegértés	X	X	X		X

A továbbhaladás feltétele

Az olvasott művekben megnevezi a helyszínt, a szereplőket. Fel tud olvasni szépirodalmi szövegeket felkészülés után. Képes az egyszerű szövegben való tájékozódásra. El tudja mondani egy átélt esemény lényegét. Rendelkezik alapvető irodalomelméleti ismeretekkel. Meg tudja különböztetni a dal, a mese, az elbeszélés jellemzőit.

Magyar nyelvtan 5. osztály

A tantárgy heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 5/180

Nyelvtan: 2,5/90

Tematikai egységek

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása
2. Olvasás és írott szöveg megértése
3. Írás, szövegalkotás
4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről
5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése

Elvárható előzetes tudás
A tanuló a szóban kapott utasításokat tudja követni. Ismeri az írás különböző lehetőségeit (másolás, írás emlékezetből, diktálás utáni írás). A tanuló alapvető kommunikációs helyzetekben eligazodik, tud kapcsolatot kezdeményezni, beszélgetésben részt venni A tanult helyesírási szabályokat igyekszik alkalmazni.

Magyar nyelv, 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
5	Bevezetés • év eleji ismétlés • felmérés • hiányosságok pótlása		X		X	X	
5	Beszéd és közlés • a nyelvi közlés fajtái • a szóbeli kommunikáció alapjai • az írásbeli kommunikáció alapjai	hangok, szó, mondat, szöveg, beszéd, arcjáték (mimika), kézmozdulat (gesztikuláció), befogadó, továbbító, párbeszéd, jelek, üzenet, bemutatkozás, illemszabály, megszólítás, elbúcsúzás	X		X	X	
20/2	A mondat • a mondat • mondatfajták a beszélő szándéka szerint • a mondatírás szabályai • különböző mondatfajták adekvát használata szituációtól függően • állítás és tagadás • az elbeszélő fogalmazás írásának szabályai	a beszélő szándéka, mondatfajta, közlés, kijelentő, kérdő, felszólító, felkiáltó, óhajtó, mondatkezdés, mondatvégi írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, hanglejtés, hangsúly, ereszkedő, emelkedő, kérdőszó, tiltószó, indulatszó, vessző, állítás, tagadás, elbeszélés	X		X	X	

Magyar nyelv, 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
5	A szószerkezet - mondatalkotás alárendelő szószerkezetek felhasználásával - mondatbővítés mellérendelő szószerkezetek felhasználásával	alárendelő szószerkezet, mellérendelő szószerkezet	X		X	X	
16/1	A szó - betűcsoport és szó közötti különbségtétel - szócsoportosítás hangalak és jelentés alapján - a leíró fogalmazás jellemzői	Szó, hangalak, jelentés, egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú, rokon értelmű, ellentétes jelentésű, hangutánzó, hangfestő, hangsor, jelölés, leírás,	X		X	X	
19/1	Szóelemek - a szavak szerkezetének vizsgálata - helyesírási alapelvek - különbségtétel a toldalékos és összetett szavak között	szótő, toldalék, kötőhangzó, helyesírási alapelvek, kiejtés, hagyomány, szóelemzés, összetett szó, előtag, utótag	X		X	X	
15/1	Hangok és betűk - különbségtétel hang és betű között - a hangok mint a beszéd legkisebb egységei - helyesírásunk alapelveinek használata a gyakorlatban - elválasztási szabályok gyakorlati alkalmazása	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, magas, mély, hosszú, rövid, egy-, két-, háromjegyű, ábécérend, szótag, elválasztás	X		X	X	
5	Tanév zárása - összefoglalás - témazáró		X		X	X	

A továbbhaladás feltétele
A tanuló eligazodik a mindennapi kommunikációs élethelyzetben: kapcsolatfelvétel, szándék- és véleménynyilvánítás, tájékoztatás. Felismeri a nyelv tanult szerkezeti egységeit. Rövid szöveget mondatokra, mondatokat szavakra, szavakat betűkre bont. Felsorolja a mondatvégi írásjeleket és a mondat fajtáit a beszélő szándéka szerint. Másolásban kevés hibát vét. Az egyszerűbb helyesírási szabályokat igyekeznek alkalmazni.

5.1.1.1.4. Magyar nyelv és irodalom 6. osztály

Magyar irodalom 6. osztály

A tantárgy heti/éves **órakerete 6. évfolyamon: 5/180**

Irodalom: 2,5/90

Tematikai egységek

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása
2. Olvasás és írott szöveg megértése
3. Írás, szövegalkotás
4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről
5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése

Elvárható előzetes tudás
Az olvasást az információszerzéshez és átadáshoz felhasználja. Lényegkiemelésre, tartalom rövid visszaadására képes (esetleg tanári kérdések alapján). A tanult irodalmi művek tartalmát ismeri, a szereplőket, helyszínt azonosítja. Az olvasott műveket hozzá tudja rendelni a tanult irodalmi műfajokhoz. (dal, mese, monda, legenda, bibliai történet, elbeszélés, elbeszélő költemény).

IRODALOM, 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
5	Bevezetés - év eleji ismétlés - felmérés - hiányosságok pótlása - diagnosztizáló felmérés	szövegértés	X	X	X		X
12/1	Népköltészeti alkotások bővítése – népdal, népmese, népballada - új népdalfajták összehasonlítása az eddig tanultakkal - a rímekről tanultak alkalmazása az új műveken - a tanult népmesei elemek, jellemzők beazonosítása önállóan vagy kevés segítséggel - a népballada jellemzőinek megismerése - a tanult jellemzők idézetekkel való alátámasztása	líra, epika, dráma, népdal, népdalfajták, ballada, népballada, párbeszéd, refrén, tragédia, népmese, vers, rím, rímképlet, próza	X	X			X
12/1	Petőfi Sándor lírája - történelmi bevezetés - Petőfi Sándor teljes életútjának megismerése - a vers mint irodalomelméleti fogalom árnyalása - verselemzési szempontok megerősítése - memoriterek - Petőfi műveinek hatása a kortárs művészetekre	líra, életút, versszak, strófa, rím, rímképlet, családi líra, szerelmi líra, tájleíró vers, forradalmi líra	X	X			X

IRODALOM, 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
23/1	Elbeszélő költemény (Petőfi Sándor: János vitéz) - a mű keletkezési körülményei - a műfaj jellemzőinek felelevenítése - a mű szerkezete - költői képek - jellemek és cselekmény közötti összefüggések - folyamatos szókincsbővítés - memoriterek	elbeszélő költemény, előkészítés, bonyodalom, fordulópont tetőpont, megoldás, hasonlat, költői szóhasználat, időrend, leírás	X	X	X		X
32/2	Regény - a szerzői életút - a mű történelmi háttérének felelevenítése - a műfaj jellemzői - a mű feldolgozása fejezetekre tagolás alapján - részletek elemzése a műből	regény, történelmi regény, próza, epika, szerkezet, fejezet, cselekményszál, konfliktus, valóság, kitaláció, átvitt értelem	X	X	X		X
6	Tanév zárása - diagnosztizáló felmérés - összefoglalás - témazáró	szövegértés	X	X	X		X

A továbbhaladás feltétele

Képes néma olvasással egyszerű stílusú, legfeljebb fél oldalas gyermekeknek szóló szöveg áttekintésére, megértésére adott szempontok alapján. Ismeri a tanult írók, költők életrajzának legfontosabb elemeit. Életkorának megfelelő szövegeket gyakorlás után megfelelő tempóban olvas/felolvas. Felismeri a tanult irodalmi művekben a pozitív és negatív hősöket, irányítással véleményt nyilvánít a művekkel kapcsolatban. Rendelkezik alapvető irodalomelméleti tudással. Meg tudja különböztetni a vers, az elbeszélő költemény, a regény jellemzőit a tanult művek alapján. A kijelölt memoriterek viszonylag szöveghűen elmondja.

Magyar nyelv tan 6. osztály

A tantárgy heti/éves **órakerete 6. évfolyamon:** 5/180

Nyelvtan: 2,5/90

Tematikai egységek

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása
2. Olvasás és írott szöveg megértése
3. Írás, szövegalkotás
4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről
5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése

Elvárható előzetes tudás
A tanuló társalgásban részt tud venni. A tanult beszédtechnikai elemeket alkalmazza. Képes a közlés kifejező és tájékoztató funkciójával élni. Tudja az írást az információszerzéshez és átadáshoz, kommunikációs célokra használni. Néhány mondatos olvasható, áttekinthető írásművek készítésére képes, megadott szempontok alapján. Szavakat átalakít, csoportosít, szóösszetételeket alkot, használ saját gondolatainak kifejezése érdekében. A tanult nyelvtani szabályokat igyekszik alkalmazni. Tisztában van a tanult nyelvtani fogalmak jelentésével.

Magyar nyelv, 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
4	Bevezetés • év eleji ismétlés • felmérés • hiányosságok pótlása		X		X	X	
31/2	Szófajok az ige • jelentése • ideje • száma • személye • a személyes névmás • módja	az ige jelentései, cselekvés, történés, létezés, rokon értelmű igék, ellentétes értelmű igék, -ul, -ül, -ít végű igék, igekötős ige, a cselekvő száma, személye, igeidők (jelen, múlt, jövő), igemódok (kijelentő, felszólító, feltételes)	X		X	X	
19/1	a főnév • jelentése • fajtái • toldalékos főnevek helyesírása • a tulajdonnevek helyesírása	élőlények, gondolati dolgok, tárgyak, a többes szám jele, a köznév, a tulajdonnevek fajtái					
8	a melléknév • jelentése • fokozása	(személy- és állatnevek, márka-és intézménynevek, címek, földrajzi nevek), toldalékos főnevek					

Magyar nyelv, 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
11/1 2	a számnév • jelentése • fajtái helyesírása a névelő • fajtái	alap-, közép-, felsőfok kérdőszó, határozott, határozatlan, tő-, törtszámnév, sorszámnév, dátum, címzés	X		X	X	
10/1	Szövegalkotás • elbeszélő fogalmazás • leírás • jellemzés	téma, cím, bevezetés, tárgyalás, befejezés, külalak, leírás, jellemzés, külső/belső tulajdonság, szövegalkotás, hír, meghívó, e-mail, sms, chat, blog	X	X	X	X	
5	Tanév zárása • összefoglalás • témazáró		X		X	X	

A továbbhaladás feltétele

A tanuló alkalmazza a kapcsolattartás elemi udvariassági formáit. Megfelelően írja az iskolai tanulmányokban és a magánéletben gyakran használt szavakat. Képességeihez mértén alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat. Szavakat szófajok szerint csoportosít (segítséggel). Képes összefüggő (3-4 mondatos) szóbeli és írásbeli szövegalkotásra.

5.1.1.1.5. Magyar nyelv és irodalom 7. osztály

Magyar irodalom 7. osztály

A tantárgy heti/éves **órakerete 7. évfolyamon:** 5/180

Irodalom: 2,5/90

Tematikai egységek

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása
2. Olvasás és írott szöveg megértése
3. Írás, szövegalkotás
4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről
5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése

Elvárható előzetes tudás
A tanult irodalmi művek tartalmát ismeri, a szereplőket, helyszínt azonosítja. Irodalmi alkotások esetében tud összehasonlítani, értelmezni, elemezni. Líra, epika, dráma fogalmát ismeri, tud ennek megfelelően csoportosítást végezni a tanult műfajok körében. Lényegkiemelésre, tartalom rövid visszaadására képes (esetleg tanári kérdések alapján). A kijelölt memoritereket szöveghűen, megfelelő hangsúllyal elmondja.

IRODALOM, 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
5	Bevezetés - év eleji ismétlés - felmérés - hiányosságok pótlása - diagnosztizáló felmérés	szövegértés	X	X	X		X
13/1	Régi idők írói, költői - bevezetés: a 15–18. század irodalma - a reneszánsz Magyarországon - a barokk kor irodalmából - a felvilágosodás irodalmából	humanizmus, reneszánsz, epigramma, végvári élet, végvárak, életkép, barokk, irodalmi levél, felvilágosodás, klasszicizmus, rímképlet, elégia, költői kifejezőeszközök	X	X	X		X
24/1	A XIX. század irodalma válogatás - Kölcsey Ferenc - Vörösmarty Mihály - Petőfi Sándor - Arany János költészetéből	romantika, epigramma, himnusz, keretes szerkezet, óda, tájlíra, dal, életkép, költői kifejezőeszközök, rímképlet, Kisfaludy Társaság, episztola, elbeszélő költemény, ballada, szerkezet, jellemek, cselekményszerkezeti	X	X	X		X
31/2	Arany János: Toldi a mű szöveghű feldolgozása						

IRODALOM, 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
11/1	Jókai Mór: A kőszívű ember fiai • részletek elemzése a regényből	vázlat, előkészítés, bonyodalom, kibontakozás, tetőpont, megoldás epizód, tabló, regény, életút, történelmi háttér, memoriter					
6	<u>Tanév zárása</u> • diagnosztizáló felmérés • összefoglalás • témazáró		X	X	X		X

A továbbhaladás feltétele

A tanuló meg tudja nevezni a legfontosabb olvasott művek főbb ismérveit. Olvasott műből 4-5 mondatos elbeszélő fogalmazást tud írni. Ismeri a Himnusz és a Szózat mondanivalóját, szövegét, tudja az első versszakukat. A kijelölt memoriterek szövegűen elmondja. Ismeri legalább 3 szabadon választott vers szerzőjét, címét, témáját. A művek szereplőiről személyes véleményt alkot. Törekszik a hangsúlyozó hangos olvasásra. Rendelkezik alapvető irodalomelméleti tudással. Tudja, hogy a különböző történelmi korokra más-más stílusirányzat jellemző. Fel tud sorolni legalább három irodalmi műfajt.

Magyar nyelvтан 7. osztály

A tantárgy heti/éves **órakerete 7. évfolyamon:** 5/180

Nyelvтан: 2,5/90

Tematikai egységek

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása
2. Olvasás és írott szöveg megértése
3. Írás, szövegalkotás
4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről
5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése

Elvárható előzetes tudás
A tanuló olvasható, áttekinthető írásművek készítésére képes, megadott szempontok alapján. Tudja az írást kommunikációs célokra használni. A tanult helyesírási szabályokat igyekszik alkalmazni. Szavakat szófajok szerint csoportosít. Képes összefüggő (4-5 mondatos) szóbeli és írásbeli szövegalkotásra.

Magyar nyelv, 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
5	Bevezetés • év eleji ismétlés • felmérés • hiányosságok pótlása		X		X	X	
12/1	Szófajkör bővítése • névmások • határozószó • névutó • kötőszó	ragozott személyes névmás, mutató névmás, kérdő névmás, idő-, hely-módhatározószó, kötőszavak	X		X	X	
5	A mondat szerkezete szerint • egyszerű mondat • tömondat • bővített mondat • összetett mondat	tagmondat, összetett mondat, egyszerű mondat, tömondat, bővített mondat	X		X	X	
39/2	Szószerkezetek • alanyos • tárgyas • határozós • jelzős	alárendelő szószerkezet, állítmány, alany, tárgy, határozók, jelzők	X		X	X	

Magyar nyelv, 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
6/1	Szövegalkotás - szűkítés - bővítés - stílus megváltoztatása - szerkezet megváltoztatása - vázlatkészítés	stílus, szűkítés, bővítés, bevezetés, előzmény, vázlat	X		X	X	
5	Tanév zárása - összefoglalás - témazáró		X		X	X	

A továbbhaladás feltétele
Írásmódja olvasható. A tanult mondattani ismereteket kevés hibával alkalmazza. Fel tudja sorolni a fő mondatrészeket. Tud mondatot szerkeszteni. Alkalmazza magyar helyesírás alapvető szabályait.

5.1.1.1.6. Magyar nyelv és irodalom 8. osztály

Magyar irodalom 8. osztály

A tantárgy heti/éves **órakerete 8. évfolyamon:** 5/180

Irodalom: 2,5/90

Tematikai egységek

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása
2. Olvasás és írott szöveg megértése
3. Írás, szövegalkotás
4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről
5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése

Elvárható előzetes tudás
A tanuló képes az olvasott művek mondanivalóját megfogalmazni, képes az olvasottak időrendi, történeti átlátására, összefoglalására. Verset és prózát (részleteket) kontaktustartás mellett értelmezve, a (helyes) ritmus, hanglejtés és hangsúlyok alkalmazásával elmond, bemutat (felolvasás). . A kijelölt memoriterek szöveghűen, megfelelő hangsúllyal elmondja. Képes különböző műfajú szöveg élményt nyújtó olvasására. Képes hangulati szempontú szövegelemzésre. Fogalmazásában, szóhasználatában, beszédében egyéni stílusa alakulóban van.

IRODALOM, 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
5	Bevezetés - év eleji ismétlés - felmérés - hiányosságok pótlása - diagnosztizáló felmérés	szövegértés	X	X	X		X
15	A XX. század magyar irodalma - a Nyugat - Móricz Zsigmond kis- és nagyepikai művei	Nyugat, folyóirat, nemzedék, műfordítás, történelmi háttér, történelmi reflexió, groteszk, állásfoglalás, hitvesi líra, gondolati líra, nézőpontváltás, szinesztézia, kortárs, ritmus, rím, költői szóhasználat, költői képek, idézet, memoriter, hazaszeretet, novella, humor, emberi értékek, életrajzi párhuzam,					
16/1	válogatás - Ady Endre - Kosztolányi Dezső - Babits Mihály - Tóth Árpád - Juhász Gyula - Karinthy Frigyes lírai műveiből						
12	válogatás - Szabó Lőrinc - József Attila - Radnóti Miklós - Örkény István - Weöres Sándor lírai műveiből						

Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és EGYMI
Pedagógiai program és helyi tanterv
2024.

IRODALOM, 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
12/1	válogatás - Karinthy Frigyes - Örkény István - Csukás István - Mándy Iván - Szabó Magda - Tamási Áron szépprózai műveiből						
8/1	<u>Kortárs irodalom</u> válogatás a kortárs szépprózai és magyar lírai alkotásokból	kortárs, költői/köznyelvi szóhasználat					
8/1	<u>Világirodalom</u> válogatás a XX. századi világirodalmi szépprózai és/vagy lírai alkotások közül	világirodalom, műfordítás, ifjúsági irodalom					
8/1	<u>Színpad művek</u> - a dráma műnemének felelevenítése - egy színpad mű megtekintése - értelmezése	dráma, színmű, színdarab, komédia, tragédia					
6	<u>Tanév zárása</u> - diagnosztizáló felmérés - összefoglalás - témazáró	szövegértés					

A továbbhaladás feltétele

A tanuló képes az olvasott művek mondanivalóját megfogalmazni, képes az olvasottak összefoglalására. Képes beszélgetni egy-egy irodalmi alkotásról. Képes hangulati szempontú szövegelemzésre. Az olvasottakban felismeri az ok-okozati összefüggéseket. Szövegűen elmondja a tanult verseket, versrészleteket. Rendelkezik ismeretekkel a tanult írók, költők életéről. Ismeri legalább 4 szabadon választott vers szerzőjét, címét, témáját. A művek szereplőiről személyes véleményt alkot. Mások véleményét tiszteletben tartja.

Magyar nyelvтан 8. osztály

A tantárgy heti/éves **órakerete 8. évfolyamon:** 5/180

Nyelvтан: 2,5/90

Tematikai egységek

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása
2. Olvasás és írott szöveg megértése
3. Írás, szövegalkotás
4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről
5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése

Elvárható előzetes tudás
A tanuló igyekszik rendezett külalakú, olvasható írásműveket készíteni. Fogalmazásában, szóhasználatában, beszédében egyéni stílusa alakulóban van. Képes az írást céljainak elérése érdekében használni. A tanult nyelvtani szabályokat alkalmazza önálló írása során. A tanulás céljából tud lényegyet kiemelni, vázlatot készíteni. Szerkezetileg egyszerű mondatokat eleméz. Képes felidézni az eddig tanult nyelvtani alapfogalmakat.

Magyar nyelv, 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
5	Bevezetés • év eleji ismétlés • felmérés • hiányosságok pótlása		X		X	X	
35/3	Az alapvető nyelvtani ismeretek rendszerezése, bővítése • hangok, betűk • szavak • szóelemek • szó szerkezetek • egyszerű mondat	betű, betűrend, elválasztás, hangalak, jelentés, képző, jel, rag, egyszerűsítés elve, szófajok, mondatrészek, mondatfajták	X		X	X	
10/1	Az összetett mondat • szerkezete • fajtái • tagolása • írásjelek	tagmondat, mellérendelő, alárendelő, kötőszó, utalószó, vessző	X		X	X	
3	A szókincs rétegződése • nyelvváltozatok • csoportnyelvek	a köznyelvi és az irodalmi változat, a népi nyelvi változat, szaknyelv, diáknyelv, argó	X		X	X	

Magyar nyelv, 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
4	Szóalkotás • képzés • jelzés • ragozás • összetétel • rövidítés • mozaikszó	képző, jel, rag, összetett szó, rövidítés, mozaikszó	X		X	X	
8	Írásbeli szövegalkotás • hangnem • stílus • téma	magánlevél, hivatalos levél, önéletrajz, meghatalmazás elismervény, beszámoló	X		X	X	
5	• Tanév zárása • összefoglalás • témazáró		X		X	X	

A továbbhaladás feltétele

Egyéni írásképe kialakult, a lehetőségekhez mérten rendezett. Igénye van a formailag és tartalmilag is rendezett írásművek létrehozására. A tanult helyesírási szabályokat képességeinek megfelelően alkalmazza. Képes a magyar nyelv alapvető struktúráját felismerni. A tanult nyelvtani alapfogalmakat felismeri.

5.1.1.2. Matematika 1-8. osztály

Matematika 1-4. évfolyam

A matematika tantárgy célja és feladatai:

Az alsó tagozatos matematikatanítás legfőbb célja a széles körű *tapasztalati alapozás*, valamint a kapcsolódó matematikai készségek kialakítása, melyekre a későbbi évfolyamok építhetnek. Alapvető fontosságú, hogy a gyerekek valóságon alapuló saját cselekvő tapasztalataik és élményeik révén jussanak el az ismeretekhez. Tárgyi tevékenységek alapozzák meg a képi ábrázolásokat, majd ez vezethet később az absztrakcióhoz. Tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő világ térformáiról, mennyiségi viszonyairól.

Feladata felkelteni a tanulók érdeklődését, segíteni a pozitív attitűd kialakulását a tantárgy tanulása iránt.

Fejlesztenie kell a tanulók matematikai készségeit (számlálás, számolás, mennyiségi következtetések, becslés, mérés, szöveges feladatok megoldása) és matematikai képességeit (rendszerezés, kombinativitás), ezáltal lehetővé tenni a tanulók gondolkodásának fejlődését, a matematikai fogalmak és jelrendszer fokozatos bevezetését, adekvát használatát.

A matematika tanításakor törekedni kell a maximális *tantárgyi koncentrációra*: előzetes vagy más tantárgyakból származó ismereteket beemelve a tanítás folyamatába, ill. lehetőség szerint minél hamarabb valós helyzetekben alkalmazva a megszerzett tudást.

Gyermekeink képességeit figyelembe véve törekedni kell a változatos *szervezeti keretek* alkalmazására (egyéni, páros, csoportos formában). Az alsó tagozatos gyermek - életkori sajátosságából - fakadóan elsőszámú tevékenysége a *játék*. Ezért a matematika tanításában is nagy szerepet szánunk a matematikai, logikai és képességfejlesztő játékoknak. Ezeknek nem csak motiváló, de oktató és gyakorló szerepet is szánunk a tanulás folyamatában - a teljes oktatási szakasz folyamán.

Tanulóink képességszintje sérülésüknél fogva igen széles skálán mozog, így módszertanunk sarkalatos eleme az állandó *differenciálás*. Ennek megvalósulása több szinten történhet: mennyiségi, minőségi szinten, ill. a kivitelezés módjában. Megmutatkozhat a feladat tartalmában, a segítségnyújtás módjában és nagyságában, a megfogalmazás módjában, a segédeszközök használatának különbözőségében egyaránt.

A tantárgy tanítását folyamatosan kíséri a különböző pszichikus funkciók, készségek és képességek fejlesztése, a hiányok pótlása ill. kompenzálása.

5.1.1.2.1. Matematika 1. osztály

A tantárgy heti/éves **órakerete 1. évfolyamon:** 5/180

Tematikai egységek

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika: A vizuális, auditív és taktilis percepció fejlesztése. Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, válogatás gyakoroltatása. Kombinatorikus gondolkodás alapozása. Szerialitás fejlesztése.

2. Számelmélet, algebra: Mennyiségi állandóság kialakítása. A számlálás ritmusának kialakítása, a finommotorika, szem-kéz koordináció fejlesztése. Biztos számfogalom kialakítása az 5-ös számkörben, tájékozódás a 10-es számkörben saját élményből kiindulva, majd a számolási készség fejlesztése a 10-es számkörben, változatos gyakorlati feladatok segítségével. Tájékozódás a számegyenesen. Az összeadás és kivonás tartalmi megértésének alapozása mindennapi élethelyzetekből kiindulva. Szövegértés, szövegalkotás alapozása. Analógiás gondolkodás értelmezése.

3. Geometria – mérés: Térbeli és síkbeli tájékozódás fejlesztése. Gyakorlati mérések gyakoroltatása választott és szabvány mértékegységekkel. Mennyiségek közötti tájékozódás és a becslés képességének alakítása. Szabvány mértékegységek nevének, jelének megismertetése.

4. Függvények, az analízis elemei: Az összehasonlítás, az összefüggés- és szabályfelismerés alapozása. A rendezés, kiegészítés gyakoroltatása.

Az egyes tanítási órák tananyagánál a hangsúlyos témakörök jelennek meg a tantervben, de természetesen ezekhez szinte mindig más témaköröket is kapcsolunk.

Elvárható előzetes tudás
Az óvodából érkező gyermekektől elvárás színek, formák egyeztetése, különbségek felismerése. Mozdulatok másolására, követésére való képesség. Alap ritmikus sorok értelmezése és folytatása segítségével. Számlálás 3-ig segítségével.

MATEMATIKA 1. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
10	<u>Tárgyak tulajdonságai</u> ❖ válogatás, csoportosítás - tulajdonságok alapján ❖ válogatás, csoportosítás - méret alapján ❖ méretbeli összehasonlítás viszonyszavai	<u>Szín, alak, méret</u> Ugyanolyan - nem ugyanolyan Kicsi - nagy, legkisebb - legnagyobb, ugyanakkora Vékony - vastag, széles - keskeny, magas - alacsony, hosszú - rövid, és ezek fokozott alakjai	x			
10	<u>Tárgyak helye a síkban</u> ❖ Síkbeli viszony felismerése ❖ Síkbeli viszony létrehozása ❖ Síkbeli viszony megfogalmazása	<u>Helyhatározó viszonyszavak:</u> alatta, fölötte, mellette - alá, fölé, mellé jobbra - balra, fel-le			x	
20/2	<u>Számfogalom előkészítése, a szám mint halmazok tulajdonsága</u> ❖ Üres és tele halmaz megfigyelése, összehasonlítása ❖ Halmazok mennyiségi összehasonlítása ❖ Mennyiségfogalom tudatosítása számlálás gyakorlásával - ❖ Relációs jelek megismerése, kirakása ❖ Relációs jelek vázolása és írása ❖ Halmazok elemeinek számlálása ❖ Halmazok mennyiségi változtatása ❖ Halmazok képzése adott feltétellel	semmi sok - kevés több - kevesebb - ugyanannyi		x		x
2	<u>Sorszámok, sorszámnevek</u> ❖ Felismerés ❖ Megnevezés	Melyik az első? Második? Stb. - sorszámnevek felismerése Hányadik a sorban? - sorszámnevek használata				x

MATEMATIKA 1. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
30/2	<u>Számfogalom kialakítása 0-10-ig</u> ❖ Mennyiségfogalom megerősítése számlálással ❖ Mennyiségek egyeztetése számnévvel, számképpel, számjeggyel ❖ Számok neve, jele ❖ Számok vázolása, írása ❖ páros-páratlan	Számnevek 0-10-ig egyjegyű - kétjegyű páros - páratlan		x		
10/2	<u>Számszomszédok, sorozatok</u> ❖ Számok sorbarendezeése ❖ Számok helye a számsorban ❖ hiányos számsor kiegészítése ❖ Számszomszédok ❖ Növekvő, csökkenő számsor kialakítása	számszomszéd kiseb és nagyobb számszomszéd növekvő, csökkenő				x
10	<u>Számok bontása 0-10-ig</u> ❖ A + jel vázolása és írása ❖ Mennyiségek, számok bontott alakja ❖ Számok bontott alakja négyfélekeppen	ugyanannyi		x		
8	<u>Mérések: Mérés választott mértékegységgel, szabvány mértékegység megismerése, mérőeszközök megismerése</u> ❖ <u>hosszúság</u> ❖ <u>űrtartalom</u> ❖ <u>tömeg</u> ❖ <u>idő</u>	méter, liter, kilogramm, óra			x	

MATEMATIKA 1. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
60/2	Műveletek 10-es körben: ❖ összeadás ➢ előkészítése halmazok egyesítésével és hozzátevással ➢ egyeztetése képpel ➢ lejegyzése képről ➢ elvégzése tárgy-kép-rajz segítségével ➢ összeadás tagjainak felcserélhetősége ❖ kivonás ➢ előkészítése elvétellel ➢ egyeztetése képpel ➢ lejegyzése képről ➢ elvégzése tárgy-kép-rajz segítségével ❖ pótlás ➢ értelmezése, rajzos kifejezése ➢ lejegyzése rajz alapján	összeadás elvétel pótlás műveleti jel		x		
5	Számok értéke: pénzhasználat 10-es számkörben	pénz, forint, ár		x		
10/2	Szöveges feladatok ❖ Előkészítés: egyszerű matematikai események értelmezése szóbeli utasítás alapján - kirakása matematikai eszközökkel ❖ egyszerű szöveges feladatok értelmezése kép segítségével ❖ egyszerű szöveges feladatok lejegyzése művelettel ❖ megoldásmenet kialakítása és gyakorlása			x		

MATEMATIKA 1. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
5	Testek és síkidomok tulajdonságainak megismerése ❖ vonalak ❖ síkidomok ❖ testek	egyenes - görbe háromszög, kör, négyszög kocka, gömb			x	

A továbbhaladás minimális feltétele
Személyek, tárgyak, alakzatok csoportosítása azonosság, azonos tulajdonság alapján. Nagyságbeli, térbeli és síkbeli viszonyszavak használata. Kialakult számfogalom 10-es számkörben. Összeadások és kivonások értelmezése 10-es számkörben. Összeadás, kivonás elvégzése eszközhasználatl. Egyszerű szóbeli szöveges feladatok megértése, megoldása vizuális támogatással. Alkotás térben, síkban. Térbeli és síkbeli helyzetek létrehozása, létrehozott helyzetek leolvasása, megfogalmazása. A tanult térbeli és síkbeli alakzatok felismerése. Összefüggések felismerése, jelölése egyszerűbb esetekben. Egyszerű sorozatok folytatása megadott szabály alapján.

5.1.1.2.2. Matematika 2. osztály

A tantárgy heti/éves **órakerete 2. évfolyamon:** 5/180

Tematikai egységek

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika: A vizuális, auditív és taktilis percepció fejlesztése. Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, válogatás gyakoroltatása. Kombinatorikus gondolkodás alapozása. Szerialitás fejlesztése.

2. Számelmélet, algebra: Mennyiségi állandóság kialakítása. A számlálás ritmusának kialakítása, a finommotorika, szem-kéz koordináció fejlesztése. Biztos számfogalom kialakítása az 5-ös számkörben, tájékozódás a 10-es számkörben saját élményből kiindulva, majd a számolási készség fejlesztése a 10-es számkörben, változatos gyakorlati feladatok segítségével. Tájékozódás a számegyenesen. Az összeadás és kivonás tartalmi megértésének alapozása mindennapi élethelyzetekből kiindulva. Szövegértés, szövegalkotás alapozása. Analógiás gondolkodás értelmezése.

3. Geometria – mérés: Térbeli és síkbeli tájékozódás fejlesztése. Gyakorlati mérések gyakoroltatása választott és szabvány mértékegységekkel. Mennyiségek közötti tájékozódás és a becslés képességének alakítása. Szabvány mértékegységek nevének, jelének megismertetése.

4. Függvények, az analízis elemei: Az összehasonlítás, az összefüggés- és szabályfelismerés alapozása. A rendezés, kiegészítés gyakoroltatása.

Az egyes tanítási órák tananyagánál a hangsúlyos témakörök jelennek meg a tantervben, de természetesen ezekhez szinte mindig más témaköröket is kapcsolunk.

Elvárható előzetes tudás
Személyek, tárgyak, alakzatok csoportosítása azonosság, azonos tulajdonság alapján. Nagyságbeli, térbeli és síkbeli viszonyszavak használata. Kialakult számfogalom 10-es számkörben. Összeadások és kivonások értelmezése 10-es számkörben. Összeadás, kivonás elvégzése eszközhasználatlaltal. Egyszerű szóbeli szöveges feladatok megértése, megoldása vizuális támogatással. Alkotás térben, síkban. Térbeli és síkbeli helyzetek létrehozása, létrehozott helyzetek leolvasása, megfogalmazása. A tanult térbeli és síkbeli alakzatok felismerése. Összefüggések felismerése, jelölése egyszerűbb esetekben. Egyszerű sorozatok folytatása megadott szabály alapján.

MATEMATIKA 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
10	<u>Tárgyak tulajdonságai</u> ❖ Válogatás, csoportosítás ❖ Állítások igazságtartalmának eldöntése ❖ Kombinatorikai játékok	<u>Szín, alak, méret</u> Van olyan... Mindegyik... Egyik sem.... igaz - hamis	x			x
30/	<u>Számfogalom kialakítása 11-20-ig</u> ❖ Mennyiségfogalom megerősítése számlálással ❖ Mennyiségek egyeztetése számnévvel, számképpel, számjeggyel ❖ Halmazok létrehozása adott számosság alapján ❖ Számok írása, olvasása ❖ Számok tulajdonságai: páros-páratlan ❖ Helyiérték fogalmának kialakítása ❖ Sorszámnevek használata ❖ Számok bontása 20-ig	Számnevek 0-20-ig Sorszámnevek Egyjegyű - kétjegyű Páros - páratlan Kerek tízes Egyesek, tízesek, helyiérték		x		
30/2	<u>Számszomszédok, sorozatok</u> ❖ Számok viszonyítása ❖ Számok sorbarendeze ❖ Számok helye a számsorban ❖ Hiányos számsor kiegészítése ❖ Számszomszédok ❖ Növekvő, csökkenő számsor kialakítása ❖ Ciklikus sorok megfigyelése és folytatása	Számsor Kisebb és nagyobb számszomszéd Növekvő, csökkenő				x

MATEMATIKA 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
60/2	<u>Műveletek 20-as körben:</u> ❖ összeadás ➢ egyeztetése képpel ➢ lejegyzése képről ➢ elvégzése tárgy-kép-rajz segítségével ➢ elvégzése segédeszközzel ➢ összeadás tagjainak felcserélhetősége ❖ kivonás ➢ egyeztetése képpel ➢ lejegyzése képről ➢ <u>elvégzése tárgy-kép-rajz segítségével</u> ➢ <u>elvégzése segédeszközzel</u> ❖ pótlás ➢ <u>értelmezése, rajzos kifejezése</u> ➢ <u>lejegyzése rajz alapján</u> <u>elvégzése segédeszközzel</u>	Összeadás Elvétel - kivonás Pótlás Műveleti jel		x		
10/1	<u>Mérések: Mérés választott mértékegységgel, szabvány mértékegység megismerése, mérőeszközök megismerése</u> ❖ <u>hosszúság</u> ❖ <u>űrtartalom</u> ❖ <u>tömeg</u> ❖ <u>idő</u>	méter, liter, kilogramm, óra reggel, délelőtt, dél, délután, este			x	

MATEMATIKA 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
10	<u>Számok értéke: pénzhasználat 20-as számkörben</u>	pénz, forint, ár, olcsó, drága		x		
10/1	<u>Szöveges feladatok</u> ❖ Előkészítés: egyszerű matematikai események értelmezése szóbeli utasítás alapján - kirakása matematikai eszközökkel ❖ Egyszerű szöveges feladatok értelmezése kép segítségével ❖ Egyszerű szöveges feladatok lejegyzése művelettel ❖ Megoldásmenet kialakítása és gyakorlása			x		
10/1	<u>Térbeli helyzetek</u> ❖ Felismerése, létrehozása, megfogalmazása ❖ Építés saját fantázia, minta és utasítás alapján	Helyhatározó viszonyszavak			x	
10/1	<u>Testek és síkidomok tulajdonságainak megismerése</u> ❖ vonalak ❖ síkidomok ❖ testek	egyenes - görbe háromszög, kör, négyszög téglatest, kocka, henger, gömb szögletes - gömbölyű síkidom - test			x	

A továbbhaladás minimális feltétele

Személyek, tárgyak, alakzatok csoportosítása azonosság, azonos tulajdonság alapján. Nagyságbeli, térbeli és síkbeli viszonzszavak használata.

Kialakult számfogalom 10-es számkörben. Jártasság 20-as számkörben. Összeadások és kivonások 10-es és 20-as számkörben eszközhasználatlalt. Egyszerű szóbeli szöveges feladatok megoldása vizuális támogatással.

Alkotás térben, síkban. Térbeli és síkbeli helyzetek létrehozása, létrehozott helyzetek leolvasása, megfogalmazása.

A tanult térbeli és síkbeli alakzatok felismerése, tulajdonságaik megfogalmazása.

Tapasztalatok gyűjtése a hosszúság, tömeg, úrtartalom méréséről.

Összefüggések felismerése, jelölése egyszerűbb esetekben.

Egyszerű sorozatok folytatása megadott szabály alapján.

5.1.1.2.3. Matematika 3. osztály

A matematika tantárgy **heti/éves órakerete 3. évfolyamon: 4/144**

Tematikai egységek felsorolása:

- 1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika:** A vizuális, auditív és taktilis percepció fejlesztése. Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, válogatás gyakoroltatása. Tulajdonságok felismerése, analízálás. Matematikai fogalmak értelmezése.
- 2. Számelmélet, algebra:** Matematikai eszközök célszerű használata. Számolási készség fejlesztése változatos gyakorlással. Szenzomotoros, algoritmusos, analógiás gondolkodás fejlesztése. A matematikai nyelv egyre pontosabb használata. Tájékozódás a 100-as számkörben: biztos számfogalom kialakítása, számok tulajdonságainak megfogalmazása, összeadás, kivonás műveletének értelmezése, elvégzése segítséggel.
- 3. Geometria – mérés:** Térbeli és síkbeli tájékozódás fejlesztése. Gyakorlati mérések gyakoroltatása választott és szabvány mértékegységekkel. Mennyiségek közötti tájékozódás és a becslés képességének alakítása. Szabvány mértékegységek nevének, jelének megismertetése. Mérő és szerkesztő eszközök célszerű használata.
- 4. Függvények, az analízis elemei:** Az összehasonlítás, az összefüggés- és szabályfelismerés alapozása. A rendezés, kiegészítés gyakoroltatása. Induktív-deduktív következtetések gyakorlása. Relációk, sorozatok, függvények, táblázatok megértése. Logikus gondolkodás fejlesztése. Relációs szókincs használata.

Az egyes tanítási órák tananyagánál a hangsúlyos témakörök jelennek meg a tantervben, de természetesen ezekhez szinte mindig más témaköröket is kapcsolunk.

Elvárható előzetes tudás

Személyek, tárgyak, alakzatok csoportosítása azonosság, azonos tulajdonság alapján. Nagyságbeli, térbeli és síkbeli viszonyyszavak használata.

Kialakult számfogalom 10-es számkörben. Jártasság 20-as számkörben. Összeadások és kivonások 10-es és 20-as számkörben eszközhasználattal. Egyszerű szóbeli szöveges feladatok megoldása vizuális támogatással.

Alkotás térben, síkban. Térbeli és síkbeli helyzetek létrehozása, létrehozott helyzetek leolvasása, megfogalmazása.

A tanult térbeli és síkbeli alakzatok felismerése, tulajdonságaik megfogalmazása.

Tapasztalatok gyűjtése a hosszúság, tömeg, űrtartalom méréséről.

Összefüggések felismerése, jelölése egyszerűbb esetekben.

Egyszerű sorozatok folytatása megadott szabály alapján.

MATEMATIKA 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
10/0	<u>Számfogalom megerősítése 20-as számkörben</u> ❖ számok tulajdonságai ❖ műveletek felírása ❖ egyszerű szöveges feladatok	páros-páratlan, tízes-egyes, összeadás tagjainak felcserélhetősége, számszomszédok	x	x		x
30/2	<u>Összeadás, kivonás 20-as számkörben tízesátlépéssel</u> ❖ műveletek modellezése matematikai eszközökkel ❖ mennyiségi változások megfigyelése, megfogalmazása, lejegyzése művelettel	tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség		x		
15/1	<u>Számfogalom kialakítása 0-100-ig</u> ❖ számok írása, olvasása, modellezése, tulajdonságai ❖ sorszámnevek írása, olvasása, használata ❖ tájékozódás számegyenesen, százastáblán ❖ helyi értékek közötti összefüggések megfigyelése, megfogalmazása ❖ relációs jelek értelmezése, használata ❖ Számok bontása tízesek és egyesek összegére, lejegyzése ❖ pénzhasználat	százastábla, relációs jelek sorszámnevek jele több-kevesebb - ugyanannyi, egyjegyű, kétjegyű, páros-páratlan helyi érték, alaki érték, valódi érték egyes-tízes számszomszédok, növekvő-csökkenő számsor öt, tíz, húsz, ötven forintos, Ft jele	x	x		x

MATEMATIKA 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
63/4	<u>Műveletek (összeadás, kivonás, pótlás) 100-as számkörben</u> ❖ kerek tízesek összeadása, kivonása ❖ kerek tízesekhez egyjegyűek hozzáadása, teljes kétjegyű számokból az egyesek elvétele ❖ teljes kétjegyű számokhoz kerek tízesek hozzáadása, elvétele ❖ teljes kétjegyű számokhoz teljes kétjegyű számok hozzáadása, elvétele tízesátlépés nélkül Mennyiségi változások megfigyelése, megfogalmazása, lejegyzése művelettel. Eszközhasználat, majd egyre elvontabb szinten.	szabályjáték, sorozatok, függvény, nyitott mondat	x	x		x
	<u>Egyszerű szöveges feladatok</u> - értelmezése, megjelenítésük, kirakásuk, lerajzolásuk. Adatok megállapítása, adatok közötti összefüggések megfigyelése, megfogalmazása, következtetések. Megfelelő művelet kiválasztása, kiszámítása, önellenőrzés.			x	x	
10/0 ↓	<u>Téri elemek:</u> ❖ vonalak - görbe, egyenes előállításuk szabadkézzel és eszközzel, tulajdonságaik ❖ egyenesek helyzete - modellezésük, megfigyelésük, egymáshoz viszonyított helyzetek megfogalmazása	egyenes, görbe, nyitott, zárt, törött vonal függőleges, vízszintes, ferde egyenesek			x	

MATEMATIKA 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
↑ 10/0	<u>Síkbeli alakzatok</u> ❖ felismerésük a környezetben, megnevezésük, ❖ előállításuk tépéssel, vágással, rajzolásuk szabadkézzel és eszközzel, ❖ tulajdonságaik: határoló vonalak (görbe, egyenes). Síkidomok összehasonlítása, közös tulajdonság kiemelése, csoportosításuk.	négyszet, téglalap, háromszög, kör vonalzó, körző oldal			x	x
	<u>Térbeli alakzatok</u> ❖ felismerésük a környezetben, megnevezésük, ❖ testek és síkidomok kapcsolata, ❖ előállítások gyurmából, építéssel minta alapján és szabadon, ❖ tulajdonságaik: határoló lapok (egyenes vagy görbe lap), határoló lapok alakja (négyzet, téglalap). Testek összehasonlítása, közös tulajdonságok kiemelése, csoportosításuk.	kocka, téglatest, oldallap, határoló lap			x	x

MATEMATIKA 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
16/1	<u>Mérés</u> ❖ hosszúság - m, dm ❖ űrtartalom - l, dl ❖ tömeg - kg ❖ idő - év, évszak, hónap, hét, nap, óra Szabványmértékegységek értelmezése, nevük, jelük. Mérés választott mértékegységgel. Becslés, mérés, kimérés. Ugyanannak a mennyiségnek megmérése különböző mértékegységgel. Mértékváltás. Összefüggések felismerése a mértékegység nagysága és a mérőszám között.	deciméter, deciliter, becslés mérőeszközök, súly, mérleg, vonalzó, méterrúd, mérőedény, mérőszalag múlt, jelen, jövő fogalma előtte, utána, korábban, később viszonyfogalmak hét, nap, napszak, óra egész óra fogalma, kismutató, nagymutató			x	x

A továbbhaladás minimális feltétele 3. osztályban

Halmaz elemeinek adott, illetve választott szempont szerinti válogatása, csoportosítása. Kész halmazról igaz, nem igaz állítások megfogalmazása. Állítások igazságának eldöntése.

Számok írása, olvasása, értelmezése 100-as számkörben. Számok összehasonlítása, helyük a számsorban, számszomszédok.

Összeadás, kivonás 20-as számkörben vizuális támogatással. Összeadás, kivonás 100-as számkörben tízesátlépés nélkül analógia és eszközök segítségével.

A négyzet, téglalap, háromszög, kör felismerése, megnevezése. A négyzet és a téglalap tulajdonságainak ismerete.

A kocka, téglatest és a gömb felismerése, megnevezése.

A tanult mértékegységek ismerete, használata.

Nem matematikai és matematikai relációk felismerése, jelölése. Szabály felismerése, megfogalmazása egyszerűbb esetekben.

Állandó különbségű sorozatok folytatása mindkét irányban.

5.1.1.2.4. Matematika 4. osztály

A matematika tantárgy **heti/éves órakerete 4. évfolyamon**: 5/180

Tematikai egységek felsorolása:

- 1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika:** A vizuális, auditív és taktilis percepció fejlesztése. Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, válogatás gyakoroltatása. Tulajdonságok felismerése, analízálás. Matematikai fogalmak értelmezése.
- 2. Számelmélet, algebra:** Matematikai eszközök célszerű használata. Számolási készség fejlesztése változatos gyakorlással. Szenzomotoros, algoritmusos, analógiás gondolkodás fejlesztése. A matematikai nyelv egyre pontosabb használata. Tájékozódás a 100-as számkörben: biztos számfogalom kialakítása, számok tulajdonságainak megfogalmazása, összeadás, kivonás műveletének értelmezése, elvégzése segítséggel.
- 3. Geometria – mérés:** Térbeli és síkbeli tájékozódás fejlesztése. Gyakorlati mérések gyakoroltatása választott és szabvány mértékegységekkel. Mennyiségek közötti tájékozódás és a becslés képességének alakítása. Szabvány mértékegységek nevének, jelének megismertetése. Mérő és szerkesztő eszközök célszerű használata.
- 4. Függvények, az analízis elemei:** Az összehasonlítás, az összefüggés- és szabályfelismerés alapozása. A rendezés, kiegészítés gyakoroltatása. Induktív-deduktív következtetések gyakorlása. Relációk, sorozatok, függvények, táblázatok megértése. Logikus gondolkodás fejlesztése. Relációs szókincs használata.

Az egyes tanítási órák tananyagánál a hangsúlyos témakörök jelennek meg a tantervben, de természetesen ezekhez szinte mindig más témaköröket is kapcsolunk.

Elvárható előzetes tudás

Halmaz elemeinek adott, illetve választott szempont szerinti válogatása, csoportosítása. Kész halmazról igaz, nem igaz állítások megfogalmazása. Állítások igazságának eldöntése.

Számok írása, olvasása, értelmezése 100-as számkörben. Számok összehasonlítása, helyük a számsorban, számszomszédok.

Összeadás, kivonás 20-as számkörben vizuális támogatással. Összeadás, kivonás 100-as számkörben tízesátlépés nélkül analógia és eszközök segítségével.

A négyzet, téglalap, háromszög, kör felismerése, megnevezése. A négyzet és a téglalap tulajdonságainak ismerete.

A kocka, téglatest és a gömb felismerése, megnevezése.

A tanult mértékegységek ismerete, használata.

Nem matematikai és matematikai relációk felismerése, jelölése. Szabály felismerése, megfogalmazása egyszerűbb esetekben.

Állandó különbségű sorozatok folytatása mindkét irányban.

MATEMATIKA 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
20/2	<u>Számfogalom megerősítése 100-as számkörben:</u> ❖ számok tulajdonságai, számszomszédok ❖ számegyenes, számsorok, sorszámnevek ❖ műveletek felírása ❖ egyszerű szöveges feladatok ❖ számképzések - kombinatorikai feladatok ❖ helyi értékek közötti összefüggések megfigyelése, megfogalmazása ❖ pénzhasználat	százastábla, relációs jelek sorszámnevek jele több-kevesebb - ugyanannyi, egyjegyű, kétjegyű, páros-páratlan helyi érték, alaki érték, valódi érték egyes-tízes számszomszédok, növekvő-csökkenő számsor öt, tíz, húsz, ötven forintos, Ft jele		x		x

MATEMATIKA 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
4	<u>Római számok:</u> ❖ római számok írása, olvasása, használatuk a mindennapokban	Római számok jele: I, V, X, L, C		x		
72/4	<u>Műveletek (összeadás, kivonás, pótlás) 100-as számkörben</u> ❖ kerek tízesek összeadása, kivonása ❖ kerek tízesekhez egyjegyűek hozzáadása, teljes kétjegyű számokból az egyesek elvétele ❖ teljes kétjegyű számokhoz kerek tízesek hozzáadása, elvétele ❖ teljes kétjegyű számokhoz teljes kétjegyű számok hozzáadása, elvétele tízesátlépés nélkül ❖ teljes kétjegyű számokhoz egyjegyű számok hozzáadása, elvétele tízesátlépéssel ❖ teljes kétjegyű számokhoz teljes kétjegyű számok hozzáadása, elvétele tízesátlépéssel Mennyiségi változások megfigyelése, megfogalmazása, lejegyzése művelettel. Eszközhasználat, majd egyre elvontabb szinten. Műveleti lépések tudatosítása.	egyszerű szöveges feladatok, nyitott mondatok, szabályjátékok, szabályfelismerések, szabályok megfogalmazása sorozatok, függvények tízesátlépés fogalma	x	x		x
50/4	<u>Szorzás, bennfoglalás, részekre osztás:</u> ❖ a 10-es, 5-ös, 2-es szorzó és bennfoglaló táblák ❖ a 4-es, 3-as, 6-os szorzó és bennfoglaló táblák Az összeadás és a szorzás kapcsolatának, a tényezők felcserélhetőségének felismerése, tudatosítása. A szorzás és osztás közötti összefüggések felismerése.	szorzás, osztás, részekre osztás fogalma és jele szorzat, szorzandó, szorzó, tényező, felcserélhetőség, osztandó, osztó, hányados	x	x		x

MATEMATIKA 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
10 ↓	<u>Térbeli alakzatok</u> ❖ felismerésük a környezetben, megnevezésük, ❖ testek és síkidomok kapcsolata ❖ előállítások gyurmából, építéssel minta alapján és szabadon, ❖ <u>tulajdonságaik:</u> határoló lapok (egyenes vagy görbe lap), határoló lapok alakja (négyzet, téglalap, háromszög) határoló lapok és csúcsok száma, határoló lapok helyzete Testek összehasonlítása, közös tulajdonságok kiemelése, csoportosításuk.	kocka, téglatest, gömb, kúp, gúla határoló lapok, oldallapok			x	x
	<u>Síkbeli alakzatok</u> ❖ felismerésük a környezetben, megnevezésük, ❖ előállításuk tépéssel, vágással, rajzolásuk szabadkézzel és eszközzel, ❖ <u>tulajdonságaik:</u> határoló vonalak(görbe, egyenes), határoló egyenesek és csúcsok száma, oldalak helyzete, oldalak nagysága Síkidomok összehasonlítása, közös tulajdonság kiemelése, csoportosításuk.	négyzet, téglalap, kör, sokszög, háromszög körző			x	x

MATEMATIKA 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
↑	<u>Téri elemek</u> ❖ párhuzamos, merőleges, metsző egyenesek kirakása, rajzolása, előállítás, előfordulása a való világban ❖ hasonlóságok és különbségek megfigyeltetése	metsző, merőleges, párhuzamos fogalma			x	
5	<u>Kerület, terület</u> ❖ kerület fogalom körüljárással, méréssel ❖ négyzet, téglalap kerületének számítása mért vagy adott adatok alapján ❖ terület fogalmának előkészítése lefedéssel	kerület, terület fogalma, jele: K, T oldal		x	x	
15	<u>Mérés</u> ❖ <u>hosszúság - m, dm, cm</u> ❖ <u>űrtartalom - hl, l, dl,</u> ❖ <u>tömeg - kg, dkg</u> ❖ <u>idő - év, évszak, hónap, hét, nap, óra, perc</u> <u>Szabványmértékegységek értelmezése, nevük, jelük. Mérés választott mértékegységgel. Becslés, mérés, kimérés. Ugyanannak a mennyiségnek megmérése különböző mértékegységgel. Mértékváltás. Összefüggések felismerése a mértékegység nagysága és a mérőszám között.</u>	centiméter, hektoliter, dekagramm fogalma becslés mérőeszközök, súly, mérleg, vonalzó, méterrúd, mérőedény, mérőszalag múlt, jelen, jövő fogalma előtte, utána, korábban, később viszonyfogalmak hét, nap, napszak, óra, perc kismutató, nagymutató			x	x

MATEMATIKA 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
4	<u>Transzformációk</u> ❖ tükrös alakzatok megfigyelése a környezetben, vizsgálata, előállítás tépéssel, vágással, hajtogatással síkban és térben ❖ alakzatok tükrözése térben és síkban ❖ alakzatok és tükörképük összehasonlítása, azonosság, különbség megfogalmazása	szimmetrikusság, síktükör, tükrözés, tükörkép, tükörtengely,			x	x

A továbbhaladás minimális feltétele
Halmaz elemeinek adott, illetve választott szempont szerinti válogatása, csoportosítása. Állítások igazságának eldöntése. Számok írása, olvasása, értelmezése 100-as számkörben. Számok összehasonlítása, helyük a számsorban, számszomszédok. Összeadás, kivonás 20-as számkörben vizuális támogatással. Összeadás, kivonás 100-as számkörben tízesátlépés nélkül analógia és eszközök segítségével. A szorzás, bennfoglalás tartalmának megértése. Gyakorlottság a tanult szorzó- és bennfoglaló táblákban. A négyzet, téglalap, háromszög, kör felismerése, megnevezése. A négyzet és a téglalap tulajdonságainak ismerete. A négyzet és a téglalap területének mérése, számítása mért adatok alapján (szükség esetén segítséggel). A kocka, téglatest és a gömb felismerése, megnevezése. A tanult mértékegységek ismerete, használata. Nem matematikai és matematikai relációk felismerése, jelölése. Megfogalmazott szabály követése. Állandó különbségű sorozatok folytatása mindkét irányban.

Cél- és feladatrendszer: 5–6. évfolyam

A két év célja – mindvégig tevékenységre épülve – a tanulók alapkészségének megerősítése a gyakorlási lehetőségek beiktatásával. Az ismeretek bővítését konkrét tapasztalatokra alapozva, a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve kell megvalósítani. Az egyénre szabott önálló tanulási eljárások és tanulási módok kialakítása támogatja az ismeretek bővítésének, a képességek és készségek megerősítésének lehetőségét, kiegészülve különböző szintű tevékenységekkel, cselekvéses és elvont szinten. A gondolkodási műveletek egyre elvontabb szinten jelennek meg, a gondolkodási fajták gyakorlása matematikai problémák megoldása során történik. A matematikai fogalmak, kifejezések megértése, egyre pontosabb használata a matematikatanulás folyamatában, a tanulók cselekvését a középpontba állítva történik. Az IKT az órákon segíti az önálló ismeretszerzést, a matematikai készségek, képességek fejlesztését, a matematika iránti pozitív attitűd kialakulását, az önismeret, az önértékelés fejlődését.

A kisebb számkörök esetében a megkezdett számfogalom kialakítását tovább erősítjük a nagyobb számkör segítségével, és tapasztalatot szerzünk a nagyobb számokról. Emellett tevékenységeket végzünk a tört számok és a negatív számok fogalmának alapozására. A geometriai feladatok során is egyre önállóbban és pontosabban meg tudják fogalmazni észrevételeiket, jellemezni tudják alkotásaikat, mérési tapasztalataik gazdagodjanak.

Figyelmet kell fordítani az alkotó kedv ösztönzésére, kreativitás fejlesztésére, törekedve a minél kitartóbb és pontosabb munkavégzésre, önellenőrzésre. A figyelem terjedelmének, tartósságának növelése, a koncentráció időtartamának növelése, az auditív és vizuális észlelés és érzékelés pontosságának fejlesztése minden tanórán fontos feladat.

5.1.1.2.5. Matematika 5. osztály

A matematika tantárgy **heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 5/180**

Tematikai egységek felsorolása:

- 1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika:** Válogatás, csoportosítás, rendszerezés logikai összefüggések alapján. Analizáló, szintetizáló, döntési képesség fejlesztése. Cselekvéses, logikus gondolkodás gyakoroltatása. Kombinatorikus szemlélet kialakítása.
- 2. Számelmélet, algebra:** Matematikai eszközök célszerű használata. Konkretizálás, absztrahálás, kódolás, viszonyítás gyakoroltatása. Számolási készség fejlesztése, ellenőrzés, önellenőrzés gyakoroltatása. Megtartó emlékezet fejlesztése. Analógiás és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. Szövegértés, szövegalkotás, a matematikai nyelv egyre pontosabb használata.
- 3. Geometria – mérés:** Geometriai alakzatok konstruálása, kreativitás és finommotorika fejlesztése. Tájékozódási képesség fejlesztése síkban, térben és mennyiségek között. Becslés, mérés és számolás gyakoroltatása. Fogalmi gondolkodás fejlesztése.
- 4. Függvények, az analízis elemei:** Összehasonlítás, általánosítás, szabályalkotás, kiegészítés gyakorlása. Megismerési módszerek továbbfejlesztése. Összefüggések egyre elvontabb szinten történő kifejezése. Logikus gondolkodás fejlesztése.
- 5. Statisztika, valószínűség:** Adatgyűjtési technikák, adatok ábrázolási módjának megismertetése. A tanulók szemléletének formálása, „a valószínűségi gondolkodásmód” alapozása. Tapasztalatok bővítése a véletlen és nem véletlen eseményekről. Kombinatorikus gondolkodás és a valószínűségi szemlélet fejlesztése.

Az egyes tanítási órák tananyagánál a hangsúlyos témakörök jelennek meg a tantervben, de természetesen ezekhez szinte mindig más témaköröket is kapcsolunk.

Elvárható előzetes tudás

Halmaz elemeinek adott, illetve választott szempont szerinti válogatása, csoportosítása. Állítások igazságának eldöntése. Számok írása, olvasása, értelmezése 100-as számkörben. Számok összehasonlítása, helyük a számsorban, számszomszédok. Összeadás, kivonás 20-as számkörben vizuális támogatással. Összeadás, kivonás 100-as számkörben tízesátlépés nélkül analógia és eszközök segítségével. A szorzás, bennfoglalás tartalmának megértése. Gyakorlottság a tanult szorzó- és bennfoglaló táblákban. A négyzet, téglalap, háromszög, kör felismerése, megnevezése. A négyzet és a téglalap tulajdonságainak ismerete. A négyzet és a téglalap kerületének mérése, számítása mért adatok alapján (szükség esetén segítségével). A kocka, téglatest és a gömb felismerése, megnevezése. A tanult mértékegységek ismerete, használata. Nem matematikai és matematikai relációk felismerése, jelölése. Megfogalmazott szabály követése. Állandó különbségű sorozatok folytatása mindkét irányban.

MATEMATIKA 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
12 ↓	Számolás 100-ig: ✓ Számok 0-tól 100-ig. ✓ számok tulajdonságai, számszomszédok. ✓ számegyenes, számsorok, sorszámnevek. ✓ műveletek felírása, összeadás, kivonás. ✓ egyszerű szöveges feladatok megoldása. ✓ számképzések - kombinatorikai feladatok. ✓ helyi értékek közötti összefüggések megfigyelése, megfogalmazása. ✓ pénzhasználat gyakorlása. ✓ A 8-as, 9-es, 7-es szorzó- és bennfoglaló táblák: A tanult szorzó- és bennfoglaló táblák folyamatos memorizálása. A 8-as, 9-es, 7-es szorzó- és bennfoglaló táblák kiépítése. Azonos tagú összeadások lejegyzése szorzással. Szorzások lejegyzése azonos tagú összeadásokkal. Összefüggések megértése a szorzó – és bennfoglaló táblák között.	Halmaz, alaphalmaz, részhalmaz, metszethalmaz, logikai kifejezések, helyiérték, szorzás, bennfoglalás, részekre osztás fogalma és jele, szorzat, szorzandó, szorzó, tényező, felcserélhetőség, osztandó, osztó, hányados	x	x		x	x

MATEMATIKA 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	✓ Maradékos osztás: Maradékos osztás kirakással, lejegyzésük, a maradék jelölése.	szorzat, szorzandó, szorzó, tényező, felcserélhetőség, osztandó, osztó, hányados	✗	✗		✗	✗
30 ↓	<u>Számok 1000-ig:</u> ✓ Számok 0-tól 1000-ig. ✓ Számok, számjegyek, helyiértékek. ✓ A helyiérték táblázat bővítése 1000-ig. ✓ Számok tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása. Pontos matematikai fogalmak használat. ✓ Teljes háromjegyű számok írása, olvasása, értelmezése a valóság mennyiségeivel. ✓ A páros-, páratlan számok fogalmának kiterjesztése az 1000-es számkör számaira. ✓ Számok helye a számegyenesen. ✓ A relációs jelek ($<$ $>$ $=$) használata. A több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának használata. Számok összehasonlítása. ✓ Számszomszédok, kerekítés, közelítő érték. (t.,sz.) ✓ Számok bontása helyi érték, alaki érték, valódi értékre. A bontások közötti összefüggések megállapítása. Bontások lejegyzetelése. ✓ Számképzés különböző feltételek alapján. ✓ Pénzhasználat gyakorlása.	Szám neve, jele; alaki, helyi, valódi érték; egyes, tízes, százaz, ezres, többszörös. ezres tábla, relációs jelek, sorszámnevek jele több-kevesebb - ugyanannyi, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű, páros-páratlan egyes-tízes –százaz számszomszédok, becslés, közelítő érték, növekvő-csökkenő számsor	✗	✗		✗	✗

MATEMATIKA 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	Számok 1000-ig: ✓ Ismerkedés a tört számok világával. Törtek a mindennapi életben. A törtrész kódolása, neve, jele (közönséges törtszám). Törtrészek előállítás tevékenységgel (darabolás, színezés, kirakás). Közönséges törtek írása, olvasása, értelmezése. ✓ Ismerkedés a negatív számok világával. Negatív számok a mindennapi életben. Negatív számok írása, olvasása. Negatív számok keresése a számegyenesen. Hőmérsékletek leolvasása, hőmérő beállítása adott hőmérsékletre. ✓ Római számok: I, V, X, L, C, D, M: A már régebben tanult és hozzátanult római számok (I, V, X, L, C) felidézése, elmélyítése. A római számok írása, olvasása a mindennapi élet különböző területein (dátum, kerület, évszázad, óra számlapja).	törtszám, számláló, nevező, törtvonal, egész szám, negatív szám, pozitív szám, plusz, mínusz, többszörös. sorszámnevek jele több-kevesebb - ugyanannyi, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű, páros-páratlan egyes-tízes –száz számszomszédok, becslés, közelítő érték, római számok jele,	✗	✗		✗	✗
52 ↓	Műveletek 1000-ig: ✓ Számoljunk fejben. ✓ Szóbeli műveletek. Összeadás, kivonás 1000-es számkörben: Fejben számolás. Szóbeli összeadás, kivonás kerek tízesekkel, százassal – az egyjegyű számok analógiájára. ✓ Összefüggések a műveletek között: Összefüggések a szorzó és bennfoglaló táblák között. Műveletek közötti összefüggések felfedezése. Kerek tízesek, százassal, ezresek szorzása – és osztása analógia alapján. ✓ Írásbeli műveletek: Összeadás és kivonás háromjegyű számokkal. Két- és háromjegyű számok szorzása egyjegyű szorzóval. Háromjegyű számok osztása egyjegyű osztóval. Műveletekben szereplő számok elnevezései. Műveleti tulajdonságok.	Összeadás: összeadandó (tag), összeg, kivonás: kisebbítendő, kivonandó, különbség, maradék, szorzás: szorzandó, szorzó, szorzat, osztás: osztandó, osztó, hányados, maradék,	✗	✗		✗	✗

MATEMATIKA 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	Műveletek 1000-ig: ✓ Egyszerű szöveges feladatok értelmezése, megjelenítésük (lejátszással, kirakással, rajzban). Ismert és ismeretlen adatok megállapítása, az adatok közti összefüggések megfigyelése, megfogalmazása. A megfelelő matematikai művelet kiválasztása, a várható eredmény becslése, a művelet kiszámítása, ellenőrzése, adekvát válasz megfogalmazása a kérdésre. A megoldási lépések ismerete.		✗	✗		✗	✗
40/3	Geometriai alakzatok, tulajdonságaik ✓ A tér elemei: Vonalak, félegyenes, szakasz: Vonalak (görbe, egyenes, törött) fajtái. Egyenes és pont helyzetének vizsgálata. ✓ A síkbeli alakzatok: Sokszög, háromszög, négyzet, téglalap és kör: Síkidomok tulajdonságainak vizsgálata: határoló vonalak, oldalak száma, oldalak nagysága, oldalak helyzete alapján. ✓ Konvex, konkáv síkidomok. ✓ Síkidomok szimmetriája. ✓ Kerületszámítás négyzet és téglalap esetében. ✓ Terület mérése lefedéssel. ✓ A térbeli alakzatok: A testek tulajdonságai. Téglatest, kocka. Testek építése lapokból. Testek alkotórészeinek megfigyelése, elnevezése (lap, él, csúcs). Testek tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása.	Téri elem, síkbeli alakzat, síkidom, test, térbeli alakzat, konvex, konkáv, sokszög, négyzet, téglalap, kör, pont, egyenes, görbe vonal, egyenes vonal, törtöt vonal, kerület, terület, téglatest, kocka, él, oldallap, csúcs	✗		✗	✗	

MATEMATIKA 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
30/3	Gyakorlati mérések, mértékegységek: ✓ A hosszúság, űrtartalom, tömeg és az idő mérése. ✓ Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése. Mennyiségek összehasonlítása, sorba rendezése. ✓ Mértékváltások következtetéssel. ✓ Szerkesztések: Párhuzamos, merőleges, metsző egyenesek, Párhuzamos és merőleges egyenesek rajzolása négyzethálón, majd szerkesztésük derékszögű vonalzókkal. ✓ Vonalzó és körző eszközszerű használata. ✓ Tükrözés, nagyítás, kicsinyítés: A síkidomok és tükröképük vizsgálata, összehasonlítása. Azonosságok, különbségek megállapítása. Síkidomok tükrözése egy tükrötengely segítségével négyzethálón.	Transzformáció, mértékegység, kerület, terület, szerkesztés, metsző, merőleges, párhuzamos fogalma, szimmetrikusság, síktükrözés, tükrökép, tükrötengely, nagyítás, kicsinyítés, becslés, különböző mértékegységek, vonalzó, körző	x		x	x	
10/2	Összefüggések, kapcsolatok, következtetések, szabályok: ✓ Összefüggések és kapcsolatok: Összefüggések felismerése, személyek, tárgyak, helyzetek, geometriai alakzatok, halmazok számai között; kifejezése rajzzal, jelekkel. ✓ Szimmetrikus kapcsolatok ✓ Nem szimmetrikus kapcsolatok ✓ Szabályok, sorozatok: Szabályjátékok logikai készlettel, számokkal. Szabály felismerése, megfogalmazása, lejegyzése, alkalmazása műveletekkel a hiányzó adatok pótlására. Sorozatok képzése geometriai alakzatokkal, számokkal adott, vagy felismert szabály alapján	Grafikon, értéktáblázat, összefüggés, szabály, logikai kifejezések, lehet, lehetetlen fogalma, halmaz, alaphalmaz, részhalmaz, metszethalmaz,	x			x	

MATEMATIKA 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
6/2	<u>Kombinatorika, valószínűség, statisztika:</u> ✓ Kombinatorika: Elemek sorba rendezése. Kombinatorikus játékok. Lehetőségek sokféleségének észrevétele. Variációk képzése különböző nem matematikai és matematikai elemekből tevékenységgel: néhány lehetőség, egyre több lehetőség. ✓ Valószínűség: Megfigyelések, vizsgálatok, játékos valószínűségi kísérletek (pénzfeldobás, golyóhúzás, különböző szerencsejátékok) végzése. A táblázat adatainak leolvasása, értelmezése. ✓ Statisztika: Statisztikai adatok gyűjtése, közvetlen környezetben megfigyelhető események megszámlálása, mérések eredménye.	Grafikon, értéktáblázat, összefüggés, szabály, Halmaz, alaphalmaz, részhalmaz, metszethalmaz, logikai kifejezés, „és”, „nem”, „egyik sem”, „minden”, „van olyan”, „van, amelyik nem”. Lehetőség, kísérlet, táblázat, adat, grafikon, diagram	✗			✗	✗

A továbbhaladás minimális feltétele 5. osztályban
Elemek halmazokba rendezése két szempont szerint. Egyszerű állítások, tagadások megfogalmazása. Biztos számfogalom 100-as számkörben. Számok írása, olvasása, értelmezése 1000-es számkörben. Számok összehasonlítása, helyük a számsorban, számszomszédok. A tanult írásbeli műveletek megoldása (szükség esetén számológéppel). A szorzó- és bennfoglaló táblák tudása (szükség esetén táblázat segítségével). Egyszerű szöveges feladatok megoldása segítséggel. Testek és síkidomok csoportosítása a tanult tulajdonságok alapján. A téglalap és a négyzet területének mérése, számítása; területének mérése lefedéssel. Szerkesztések: szakaszok rajzolása; párhuzamos-, merőleges egyenesek szerkesztése. Racionális számok összehasonlítása, összefüggések felfedezése. Sorozatok folytatása a felismert szabály alapján. Adatok leolvasása táblázatból. Valószínűségi játékokban az esetek lejegyzése.

5.1.1.2.6. Matematika 6. osztály

A matematika tantárgy **heti/éves órakerete 6. évfolyamon: 5/180**

Tematikai egységek felsorolása:

- 1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika:** Válogatás, csoportosítás, rendszerezés logikai összefüggések alapján. Analizáló, szintetizáló, döntési képesség fejlesztése. Cselekvéses, logikus gondolkodás gyakoroltatása. Kombinatorikus szemlélet kialakítása.
- 2. Számelmélet, algebra:** Matematikai eszközök célszerű használata. Konkretizálás, absztrahálás, kódolás, viszonyítás gyakoroltatása. Számolási készség fejlesztése, ellenőrzés, önellenőrzés gyakoroltatása. Megtartó emlékezet fejlesztése. Analógiás és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. Szövegértés, szövegalkotás, a matematikai nyelv egyre pontosabb használata.
- 3. Geometria – mérés:** Geometriai alakzatok konstruálása, kreativitás és finommotorika fejlesztése. Tájékozódási képesség fejlesztése síkban, térben és mennyiségek között. Becslés, mérés és számolás gyakoroltatása. Fogalmi gondolkodás fejlesztése.
- 4. Függvények, az analízis elemei:** Összehasonlítás, általánosítás, szabályalkotás, kiegészítés gyakorlása. Megismerési módszerek továbbfejlesztése. Összefüggések egyre elvontabb szinten történő kifejezése. Logikus gondolkodás fejlesztése.
- 5. Statisztika, valószínűség:** Adatgyűjtési technikák, adatok ábrázolási módjának megismertetése. A tanulók szemléletének formálása, „a valószínűségi gondolkodásmód” alapozása. Tapasztalatok bővítése a véletlen és nem véletlen eseményekről. Kombinatorikus gondolkodás és a valószínűségi szemlélet fejlesztése.

Az egyes tanítási órák tananyagánál a hangsúlyos témakörök jelennek meg a tantervben, de természetesen ezekhez szinte mindig más témaköröket is kapcsolunk.

Elvárható előzetes tudás

Elemek halmazokba rendezése két szempont szerint. Egyszerű állítások, tagadások megfogalmazása. Biztos számfogalom 100-as számkörben. Képességekhez mérten tájékozódás a 1000-es számkörben. Számok összehasonlítása, helyük a számsorban, számszomszédok. A tanult írásbeli műveletek megoldása (szükség esetén számológéppel). A szorzó- és bennfoglaló táblák tudása (szükség esetén táblázat segítségével). Egyszerű szöveges feladatok megoldása segítséggel. Testek és síkidomok csoportosítása a tanult tulajdonságok alapján. A téglalap és a négyzet területének mérése, számítása; területének mérése lefedéssel. Szerkesztések: szakaszok rajzolása; párhuzamos-, merőleges egyenesek szerkesztése. Racionális számok összehasonlítása, összefüggések felfedezése. Sorozatok folytatása a felismert szabály alapján. Adatok leolvasása táblázatból. Valószínűségi játékokban az esetek lejegyzése.

MATEMATIKA 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
12	<u>Számfogalom megerősítése 1000-es számkörben:</u> ✓ Számok tulajdonságai, számszomszédok, becslés, közelítő érték. ✓ Számegyenes, számsorok, sorszámnevek. ✓ Relációs jelek használata. ✓ Páros-páratlan számok fogalma. ✓ Írásbeli műveletek: Összeadás és kivonás háromjegyű számokkal. Két- és háromjegyű számok szorzása egyjegyű szorzóval. Háromjegyű számok osztása egyjegyű osztóval. Műveletekben szereplő számok elnevezései. Műveleti tulajdonságok. ✓ Egyszerű szöveges feladatok megoldása. ✓ Számképzések - kombinatorikai feladatok. ✓ Helyi értékek közötti összefüggések megfigyelése, megfogalmazása. ✓ Pénzhasználat.	Szám neve, jele; alaki, helyi, valódi érték; egyes, tízes, száz, ezres, ezres tábla, relációs jelek, sorszámnevek jele több-kevesebb - ugyanannyi, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű, páros-páratlan egyes – tízes – száz számszomszédok, növekvő-csökkenő számsor, összeadás: összeadandó (tag), összeg, kivonás: kisebbítendő, kivonandó, különbség, maradék, szorzás: szorzandó, szorzó, szorzat, osztás: osztandó, osztó, hányados, maradék,	×	×		×	×

MATEMATIKA 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
30	Számok 10.000-ig: ✓ Számok 0-tól 10.000-ig. ✓ Számok, számjegyek, helyiértékek. ✓ Számok tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása. Pontos matematikai fogalmak használat. ✓ Teljes három – négyjegyű számok írása, olvasása, összehasonlítása, értelmezése a valóság mennyiségeivel. ✓ A páros-, páratlan számok fogalmának kiterjesztése az 1000-es és 10.000-es számkör számaira. ✓ Számok helye a számegyenesen. ✓ A relációs jelek ($<$ $>$ $=$) használata. A több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának használata. Számok összehasonlítása. ✓ Számszomszédok, kerekítés, közelítő érték. (t., sz., E.) ✓ Számok bontása helyi érték, alaki érték, valódi értékre. A bontások közötti összefüggések megállapítása. Bontások lejegyzetelése. ✓ Számképzés különböző feltételek alapján. ✓ Pénzhasználat gyakorlása. ✓ Ismerkedés a tört számok világával. Törtek a mindennapi életben. A törtrész kódolása, neve, jele (közönséges törtszám). Törtrészek előállítása tevékenységgel (darabolás, színezés, kirakás). Közönséges törtek írása, olvasása, értelmezése. ✓ Ismerkedés a negatív számok világával. Negatív számok a mindennapi életben. Negatív számok írása, olvasása. Negatív számok keresése a számegyenesen. Hőmérsékletek leolvasása, hőmérő beállítása adott hőmérsékletre. ✓ Római számok: A római számok írása, olvasása a mindennapi élet különböző területein (dátum, kerület, évszázad, óra számlapja).	Szám neve, jele; alaki, helyi, valódi érték; egyes, tízes, száz, ezres, tízezres tábla, relációs jelek, sorszámnevek jele több-kevesebb - ugyanannyi, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű, négyjegyű, páros-páratlan egyes – tízes – száz – ezres számszomszédok, növekvő-csökkenő számsor, becslés, közelítő érték, törtszám, számláló, nevező, törtvonal, egész szám, negatív szám, pozitív szám, plusz, mínusz, adósság, vagyon, többszörös, római szám,	✗	✗		✗	✗

MATEMATIKA 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
52	Műveletek 10.000-ig: ✓ Számok bontása helyi érték, alaki érték, valódi értékre. A bontások közötti összefüggések megállapítása. Bontások lejegyzetelése. ✓ Számoljunk fejben. ✓ Szóbeli műveletek. Összeadás, kivonás 10.000-es számkörben: Fejben számolás. Szóbeli összeadás, kivonás kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel – az egyjegyű számok analógiájára. ✓ Összefüggések a műveletek között: Összefüggések a szorzó és bennfoglaló táblák között. Műveletek közötti összefüggések felfedezése. Kerek tízesek, százassal, ezresek szorzása – és osztása analógia alapján. ✓ Írásbeli műveletek: Összeadás és kivonás három – négyjegyű számokkal. Két- és háromjegyű számok szorzása egy- és kétjegyű szorzóval. Három- és négyjegyű számok osztása egyjegyű osztóval. Műveletekben szereplő számok elnevezése. Műveleti tulajdonságok ismerete. ✓ Összeadás, kivonás közös nevezőjű törtekkel: Azonos nevezőjű törtek összeadása, kivonása. Az egy egésznél kisebb törtek pótlása egy egészre. Műveletek lejegyzése. Műveletek cselekvésben való értelmezése. ✓ Oszthatósági szabályok: Gyakorlati tevékenységre épülő szabályalkotás. Oszthatósági szabályok felismerése matematikai példák megoldásával (2, 5, 10). ✓ Egyszerű és összetett szöveges feladatok értelmezése, megjelenítésük (lejátszással, kirakással, rajzban). A megfelelő matematikai művelet kiválasztása, a várható eredmény becslése, a művelet kiszámítása, ellenőrzése, adekvát válasz megfogalmazása a kérdésre. A megoldási lépések ismerete.	Szám neve, jele; alaki, helyi, valódi érték; egyes, tízes, százassal, ezres, tízezres; összeadás: összeadandó (tag), összeg, kivonás, kisebbítendő, kivonandó, különbség, maradék, szorzás: szorzandó, szorzó, részszorzat, szorzat, osztás: osztandó, osztó, hányados, maradék, törtszám, számláló, nevező, törtvonal, egész szám, többszörös.	✗	✗		✗	✗

MATEMATIKA 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
70/6	Geometria: ✓ A tér elemei: Félegyenes, szakasz, szög: Egyenes és pont helyzetének vizsgálata. Félegyenes rajzolása, pont elnevezése. Szakaszok rajzolása, megmérése, kimérése, elnevezése. Szögek rajzolása. Szögek fajtái .A szögek alkotórészeinek (szár, csúcs, szögtartomány) megnevezése. Szerkesztő eszközök használata. (körző, vonalzó, szögmérő) ✓ Alakzatok és tulajdonságai: A testek és síkidomok tulajdonságai. Szabályos sokszögek oldalainak, szögeinek vizsgálata, azonosságok megállapítása. Azonosságok, különbségek megfogalmazása. ✓ Mérések és mértékegység számítások: A hosszúság, űrtartalom, tömeg és az idő mérése. Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése. Mennyiségek összehasonlítása, sorba rendezése. ✓ Szerkesztések: Szakaszok és szögek másolása vonalzóval és körzővel. Szakaszok és szögek felezése körzővel és vonalzóval. A szakaszfelező merőleges és a szögfelező fogalmának alapozása. Különböző sugarú körök szerkesztése. Szerkesztési lépések sorrendjének követése. Négyzet és téglalap szerkesztése. ✓ Tükrözés, nagyítás, kicsinyítés: A síkidomok és tükörképük vizsgálata, összehasonlítása. Síkidomok tükrözése egy tükörtengely segítségével négyzethálón. ✓ Kerület és terület: Sokszögek kerületének mérése és kiszámítása összeadással. Négyzet, téglalap kerületének és területének mérése, kiszámítása összeadással és szorzással. A területmérés mértékegységei.	Téri elem, síkbeli alakzat, térbeli alakzat, test, síkidom, transzformáció, mértékegység, kerület, terület, szerkesztés mértékegység, kerület, terület, szög, szár, csúcs, szögtartomány, szögfajták, szerkesztés, metsző, merőleges, párhuzamos fogalma, pont, egyenes, félegyenes, szakasz, négyzet, téglalap, szimmetrikusság, tükrözés, tükörtengely, nagyítás, kicsinyítés, becslés, vonalzó, körző	x		x		

MATEMATIKA 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
10/3	<u>Összefüggések, kapcsolatok, összefüggések, szabályok:</u> ✓ Összefüggések, kapcsolatok: Összefüggések felismerése, személyek, tárgyak, helyzetek, geometriai alakzatok, halmazok számai között; kifejezése rajzzal, jelekkel. Összefüggések keresése. Mértékegységek közötti kapcsolatok. Geometriai alakzatok közötti összefüggések. ✓ Sorozatok: Szabályjátékok logikai készlettel, számokkal. Szabály felismerése, megfogalmazása. Sorozatok képzése geometriai alakzatokkal, számokkal adott, vagy felismert szabály alapján. Ciklikus sorok folytatása.	Grafikon, értéktáblázat, összefüggés, szabály, logikai kifejezések, lehet, lehetetlen fogalma, halmaz, alaphalmaz, részhalmaz, metszethalmaz,	✗			✗	
6/1	<u>Kombinatorika, valószínűség, statisztika:</u> ✓ Kombinatorika: Elemek sorba rendezése. Kombinatorikus játékok. Lehetőségek sokféleségének észrevétele. Valószínűség: Megfigyelések, vizsgálatok, játékos valószínűségi kísérletek (pénzfeldobás, golyóhúzás, különböző szerencsejátékok) végzése. ✓ Statisztika: Statisztikai adatok gyűjtése, közvetlen környezetben megfigyelhető események megszámlálása, mérések eredménye. Ábrázolásuk grafikonon, diagramon közösen.	Grafikon, értéktáblázat, összefüggés, szabály, Halmaz, alaphalmaz, részhalmaz, metszethalmaz, logikai kifejezés, „és”, „nem”, „egyik sem”, „minden”, „van olyan”, „van, amelyik nem”. Lehetőség, kísérlet, táblázat, adat, grafikon, diagram	✗			✗	✗

A továbbhaladás minimális feltétele 6. osztályban

Elemek halmazokba rendezése két szempont szerint. Egyszerű állítások, tagadások megfogalmazása. Biztos számfogalom 100-as számkörben. Jártasság és ismeret az 1 000-es és 10 000-es számkörben. A törtszámok és a negatív számok ismerete. Egyéni képességeihez mérten a szorzó- és bennfoglaló táblák tudása (szükség esetén táblázat segítségével). A tanult írásbeli műveletek megoldása (szükség esetén számológéppel). Egyszerű szöveges feladatok önálló megoldása. Testek és síkidomok csoportosítása a tanult tulajdonságok alapján. Szabvány mértékegységek ismerete. A téglalap és a négyzet kerületének mérése, területének mérése lefedéssel. Szerkesztések: szögek és szakaszok rajzolása, párhuzamos-, merőleges egyenesek szerkesztése, téglalap- és négyzet rajzolása. Racionális számok összehasonlítása, összefüggések felfedezése. Sorozatok folytatása a felismert szabály alapján.

Cél- és feladatrendszer: 7–8. évfolyam

A két év célja a tanulók felkészítése az önálló életvitelre, az önálló munkavégzésre, az egyéni képességeikhez igazodó továbbtanulásra, a társadalmi beilleszkedés elősegítésére. Olyan ismeretek, képességek, készségek kialakítása, ami biztosítja az önálló tanulás lehetőségét, és felkészíti őket az egész életen át tartó tanulásra.

A 7–8. évfolyamon a matematika tanulása-tanítása során a tudástartalmak fokozatosan válnak egyre elvontabbá. A tanuló a fogalmak, jelenségek elemzése útján eljut azok megértésen alapuló meghatározásához, a definíciók előkészítése során tulajdonságokat, sejtéseket fogalmaz meg. A tanítás fő módszere továbbra is a felfedeztetés, a konkrét tevékenységből, játékból, hétköznapi szituációból fakadó indukció. A tanulási tevékenység és problémamegoldás során a tanulót ösztönözni kell egyszerű problémák felfedezésére, megfogalmazására és a mindennapi életből vett szöveges problémák matematikai szempontú értelmezésére. Az tanuló számköri ismeretei tovább bővülnek, további ismereteket szerez a közösleges törtek, tizedes törtek és a negatív számok világából, úgy hogy a tanuló ezekkel egyszerű műveleteket tud végezni, tulajdonságaikat ismeri. A tanulás-tanítás egyik lényeges elvárása, hogy a különböző, szöveggel, számokkal megadott matematikai szituációk képi, majd szimbolikus modelljeinek bevezetése fokozatos legyen. Az IKT az órákon segíti az önálló ismeretszerzést, a matematikai készségek, képességek fejlesztését, a matematika iránti pozitív attitűd kialakulását, az önismeret, az önértékelés fejlődését. Enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében kiemelt szerepe van az egyénre szabott önálló tanulási eljárások és módok használatának, alkalmazásának, a tanuló motiváltsága megteremtésének.

A matematika tantárgy sajátos fejlesztési célja a figyelem terjedelmének, tartósságának fokozatos növelése és szinten tartása, a koncentrációképesség fejlesztése, az auditív és vizuális észlelés és érzékelés pontosságának fejlesztése.

5.1.1.2.7. Matematika 7. osztály

A matematika tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 4,5/162**

Tematikai egységek felsorolása:

- 1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika:** Megfigyelő, elemző, lényeglátó és döntéshozatali képesség fejlesztése. Analógiás, logikus és kombinatorikus gondolkodás fejlesztése, a gondolkodási műveletek elmélyítésével.
- 2. Számelmélet, algebra:** Matematikai eszközök biztos, célszerű használatának kialakítása. Konkretizálás, absztrahálás, kódolás gyakoroltatása. Elemzés, összehasonlítás, csoportosítás és általánosítás egyre önállóbb alkalmazása. Matematikai problémamegoldás, logikus gondolkodás egyre elvontabb szinten. Szövegértés, szövegalkotás, a matematikai nyelv egyre pontosabb használata. A számlálási, számolási, becslési és ellenőrzési képesség, valamint a megtartó emlékezet fejlesztése. Kíváncsiság ébrentartása, az önbizalom folyamatos megerősítése.
- 3. Geometria – mérés:** Konstruálás, kreativitás fejlesztése sík- és térmértani alakzatok előállításával, fogalomalkotás. Szerkesztési ismeretek bővítése, szerkesztőeszközök egyre pontosabb használata, finommotorika fejlesztése. A tiszta, áttekinthető munka iránti igény kialakítása. Becslés, mérés képességének fejlesztése. Mértékváltások következtetéssel, analógiás gondolkodás fejlesztése.
- 4. Függvények, az analízis elemei:** Összehasonlító, általánosító és lényegkiemelő képesség fejlesztése. Függvényszerű gondolkodás alapozása. Számköri ismeretek mélyítése sorozatok alkotásával.
- 5. Statisztika, valószínűség:** Összehasonlítás, rendezés, általánosítás, következtetés gyakoroltatása és a logikus gondolkodás fejlesztése. Statisztikai adatok, grafikonok elemzésének alapozása. A valószínűségi szemlélet alapozása.

Az egyes tanítási órák tananyagánál a hangsúlyos témakörök jelennek meg a tantervben, de természetesen ezekhez szinte mindig más témaköröket is kapcsolunk.

Elvárható előzetes tudás

Elemek halmazokba rendezése két szempont szerint. Egyszerű állítások, tagadások megfogalmazása. Biztos számfogalom 100-as számkörben. Jártasság és ismeret az 1 000-es és 10 000-es számkörben. A törtszámok és a negatív számok ismerete. Egyéni képességeihez mérten a szorzó- és bennfoglaló táblák tudása (szükség esetén táblázat segítségével). A tanult írásbeli műveletek megoldása (szükség esetén számológéppel). Egyszerű szöveges feladatok önálló megoldása. Testek és síkidomok csoportosítása a tanult tulajdonságok alapján. Szabvány mértékegységek ismerete. A téglalap és a négyzet területének mérése, területének mérése lefedéssel. Szerkesztések: szögek és szakaszok rajzolása, párhuzamos-, merőleges egyenesek szerkesztése, téglalap- és négyzet rajzolása. Racionális számok összehasonlítása, összefüggések felfedezése. Sorozatok folytatása a felismert szabály alapján

MATEMATIKA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
12	Számfogalom megerősítése 10.000-es számkörben: ✓ Számok tulajdonságai, számszomszédok, becslés, közelítő érték. ✓ Számegyenes, számsorok, sorszámnevek. ✓ Relációs jelek használata. ✓ Páros-páratlan számok fogalma. ✓ Írásbeli műveletek: Összeadás és kivonás három – négyjegyű számokkal. Két- és háromjegyű számok szorzása egy- és kétjegyű szorzóval. Három- és négyjegyű számok osztása egyjegyű osztóval. Műveletekben szereplő számok elnevezése. Műveleti tulajdonságok ismerete. ✓ Egyszerű szöveges és összetett feladatok megoldása. ✓ Számképzések - kombinatorikai feladatok. ✓ Helyi értékek közötti összefüggések megfigyelése, megfogalmazása. ✓ Pénzhasználat.	Szám neve, jele; alaki, helyi, valódi érték; egyes, tízes, száz, ezres, ezres tábla, relációs jelek, sorszámnevek jele több-kevesebb - ugyanannyi, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű, négyjegyű, páros-páratlan egyes – tízes – száz – ezres számszomszédok, növekvő-csökkenő számsor, összeadás: összeadandó (tag), összeg, kivonás: kisebbítendő, kivonandó, különbség, maradék, szorzás: szorzandó, szorzó, szorzat, osztás: osztandó, osztó, hányados, maradék,	x	x		x	x

MATEMATIKA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
20	Számok 100.000-ig: ✓ Számok 0-tól 100.000-ig. ✓ Számok, számjegyek, helyiértékek. ✓ Számok tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása. Pontos matematikai fogalmak használat. ✓ Teljes négy – ötjegyű számok írása, olvasása, összehasonlítása, értelmezése a valóság mennyiségeivel. ✓ A páros-, páratlan számok fogalmának kiterjesztése az 10.000-es és 100.000-es számkör számaira. ✓ Számok helye a számegyenesen. ✓ A relációs jelek ($<$ $>$ $=$) használata. A több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának használata. Számok összehasonlítása. ✓ Számszomszédok, kerekítés, közelítő érték. (t., sz., E., Te.) ✓ Számok bontása helyi érték, alaki érték, valódi értékre. A bontások közötti összefüggések megállapítása. Bontások lejegyzetelése. ✓ Számképzés különböző feltételek alapján. ✓ Pénzhasználat gyakorlása.	Szám neve, jele; alaki, helyi, valódi érték; egyes, tízes, százaz, ezres, tízezres, relációs jelek, sorszámnevek jele több-kevesebb - ugyanannyi, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű, négyjegyű, ötjegyű, páros-páratlan, egyes – tízes – százaz – ezres – tízezres számszomszédok, növekvő-csökkenő számsor, becslés, közelítő érték,	✗	✗		✗	✗
40/1 ↓	Számok és műveletek: ✓ Fejben számolás gyakorlása. ✓ Szóbeli összeadás, kivonás kerek számokkal az egyjegyű számok analógiájára. ✓ Kerek számok szorzása, osztása egyjegyű szorzóval és osztóval. ✓ Pozitív egész számok szorzása – és osztása tízzel, százzal, ezerrel.	Szám neve, jele; alaki, helyi, valódi érték; egyes, tízes, százaz, ezres, tízezres; összeadás: összeadandó (tag), összeg, kivonás, kisebbítendő, kivonandó, különbség,	✗	✗		✗	✗

MATEMATIKA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	Számok és műveletek: ✓ Műveletek megoldása egyre elvontabb szinten, a fokozatok betartásával. ✓ Írásbeli összeadás, kivonás 100 000-es számkörben. ✓ Három- és négyjegyű számok szorzása kétjegyű szorzóval. ✓ Négy – ötjegyű számok osztása egyjegyű osztóval és kétjegyű osztóval. ✓ Műveletek eredményének becslése és ellenőrzése. ✓ Egyszerű és összetett szöveges feladatok. Fordított szövegezésű feladatok. A feladat kiszámítása, a kapott eredmény ellenőrzése, összehasonlítása a becslt értékkel és a valósággal.	maradék, szorzás: szorzandó, szorzó, részszorzat, szorzat, osztás: osztandó, osztó, hányados, maradék, ellenőrzése, becslés	✗	✗		✗	✗
40/1	Számok és műveletek: ✓ Fejben számolás gyakorlása. ✓ Szóbeli összeadás, kivonás kerek számokkal az egyjegyű számok analógiájára. ✓ Kerek számok szorzása, osztása egyjegyű szorzóval és osztóval. ✓ Pozitív egész számok szorzása – és osztása tízzel, százzal, ezerrel. ✓ Műveletek megoldása egyre elvontabb szinten, a fokozatok betartásával. ✓ Írásbeli összeadás, kivonás 100 000-es számkörben. ✓ Három- és négyjegyű számok szorzása kétjegyű szorzóval. ✓ Négy – ötjegyű számok osztása egyjegyű osztóval és kétjegyű osztóval. ✓ Műveletek eredményének becslése és ellenőrzése. ✓ Egyszerű és összetett szöveges feladatok. Fordított szövegezésű feladatok. A feladat kiszámítása, a kapott eredmény ellenőrzése, összehasonlítása a becslt értékkel és a valósággal.	Szám neve, jele; alaki, helyi, valódi érték; egyes, tízes, százaz, ezres, tízezres; összeadás: összeadandó (tag), összeg, kivonás, kisebbítendő, kivonandó, különbség, maradék, szorzás: szorzandó, szorzó, részszorzat, szorzat, osztás: osztandó, osztó, hányados, maradék, ellenőrzése, becslés	✗	✗		✗	✗

MATEMATIKA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
40/3	<u>Túl a természetes számok világán:</u> ✓ Negatív számok a mindennapi életben. Ellentétes mennyiségek értelmezése (adósság-vagyon). 0 középpontú számegyenes készítése. Összehasonlításuk egymással, 0-val, pozitív számokkal. ✓ Azonos nevezőjű törtek összeadása, kivonása. ✓ Közös nevezőjű törtek bővítése, egyszerűsítése matematikai eszközökkel. ✓ Egészénél nagyobb és egy egésznél kisebb törtek. ✓ Közös többszörös keresése. ✓ Különböző nevezőjű közös nevezőjű törtek összeadása, kivonása. ✓ Közös nevezőjű törtek szorzása és osztása egész számmal. ✓ közös nevezőjű törtek írása tizedes tört alakban. ✓ Tizedes törtek írása, olvasása, helyiérték táblázatban való elhelyezése. ✓ Tizedes törtek összeadása, kivonása. ✓ Tizedes törtek szorzása, osztása egész számmal. ✓ Tizedes tört szorzása, osztása tízzel, százzal, ezerrel.	Negatív szám, pozitív szám, törtszám, plusz, mínusz, adósság, vagyon, számláló, nevező, törtvonal, egész szám, közös többszörös, tizedes tört, egész rész, tizedes rész, tizedes vessző	x	x		x	x
40/3 ↓	<u>Geometriai alakzatok és tulajdonságaik:</u> ✓ A tér elemei: Szögek rajzolása vonalzóval, szögmérővel. A szög részeinek megnevezése. A szög mérése, mértékegység neve, jele (fok, °). Szögek viszonyítása a derékszöghöz, szögfajták: hegyesszög, derékszög, tompaszög, egyenesszög, homorúszög, teljesszög. ✓ Síkbeli alakzatok: Síkidomok. (háromszög, kör, speciális négyszögek) Síkidomok előállításuk, vizsgálatuk, csoportosításuk a megállapított tulajdonságok alapján. ✓ Térbeli alakzatok: Téglalest, kocka testhálói.	Téri elem, síkbeli alakzat, térbeli alakzat, transzformáció, síkidom, test, mértékegység, kerület, terület, szerkesztés mértékegység, kerület, terület, szög, szög fajták, szerkesztés, metsző, merőleges, párhuzamos fogalma, pont, egyenes, félegyenes, szakasz, négyzet, téglalap, háromszög, speciális négyszög, test, kocka, téglalest, szimmetrikusság,	x		x		

MATEMATIKA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	<u>Geometriai alakzatok és tulajdonságaik:</u> ✓ Tükrözés, nagyítás, kicsinyítés: A síkidomok és tükrképük vizsgálata, összehasonlítása. Azonosságok, különbségek megállapítása. Síkidomok tükrözése egy tükrötengely segítségével négyzethálón. Azonosságok, különbségek megállapítása. ✓ Mérések és mértékegység számítások: A hosszúság, őrartalom, tömeg és az idő mérése. Mennyiségek beclése, megmérése, kimérése. Mennyiségek összehasonlítása, sorba rendezése. ✓ Szerkesztések: Szakaszok és szögek másolása vonalzóval és körzővel. Szakaszok és szögek felezése körzővel és vonalzóval. A szakaszfelező merőleges és a szögfelező fogalma. Különböző sugarú körök szerkesztése. Négyzet és téglalap szerkesztése. Háromszög szerkesztése: három oldalból; két oldalból és a közbezárt szögből; egy oldalból és a rajta fekvő két szögből. ✓ Négyzet, téglalap kerületének és területének mérése, kiszámítása összeadással és szorzással.	tükrözés, tükrötengely, nagyítás, kicsinyítés, beclés, vonalzó, körző	✗		✗		
5/1	<u>Összefüggések, kapcsolatok, függvények, sorozatok:</u> ✓ A műveletek sorrendje. ✓ Felcserélés és csoportosítások lehetősége. A felismert összefüggések megfogalmazása viszonzszavakkal, kifejezése matematikai jelekkel. ✓ Az egész számok abszolút értéke. ✓ Hányadossorozatok és különbségsorozatok. Számok rendezése. Állandó és váltakozó különbségű sorozatok folytatása adott és felismert szabály alapján, sorozatok kiegészítése.	Grafikon, értéktáblázat, összefüggés, szabály, logikai kifejezések, lehet, lehetetlen fogalma, halmaz, alaphalmaz, részhalmaz, metszethalmaz,	✗			✗	

MATEMATIKA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
5/1	<u>Kombinatorika, valószínűség, statisztika:</u> ✓ Kombinatorika: Elemek sorba rendezése. Kombinatorikus játékok. Lehetőségek sokféleségének észrevétele. ✓ Valószínűség: Megfigyelések, vizsgálatok, játékos valószínűségi kísérletek (pénzfeldobás, golyóhúzás, különböző szerencsejátékok) végzése. A lejegyzések összesítése táblázatba. A táblázat adatainak leolvasása, értelmezése. ✓ Statisztika: Statisztikai adatok, kísérletek. Adatok, tevékenységek, kísérletek eredményeinek gyűjtése. Lejegyzésük, elemzésük, rendezésük, értékelésük. Ábrázolásuk grafikonon, diagramon. Grafikonok, diagramok értelmezése, leolvasása.	Grafikon, értéktáblázat, összefüggés, szabály, Halmaz, alaphalmaz, részhalmaz, metszethalmaz, logikai kifejezések, gyakoriság, „és”, „nem”, „egyik sem”, „minden”, „van olyan”, „van, amelyik nem”. „biztos” és „lehetetlen” fogalma, „lehet, de nem biztos” fogalma és használata, lehetőség, kísérlet, táblázat, adat, grafikon, diagram	✗			✗	✗

A továbbhaladás minimális feltétele 7. osztályban
Állítások és tagadások megfogalmazása a halmazábrákról. Állítások igazságának eldöntése. Minél több lehetőség előállítása kombinatorikus feladatokban. Biztos számfogalom 10 000-es számkörben. Jártasság 100 000-es számkörben. A törtszámok és a negatív számok ismerete. Szorzó- és bennfoglaló táblák ismerete (szükség esetén táblázat segítségével). A tanult írásbeli műveletek megoldása (szükség esetén számológéppel). Egyszerű és összetett szöveges feladatok megoldása (szükség esetén segítséggel). Tanult síkidomok megnevezése. Mértékváltások következtetéssel. Négyzet és téglalap területének számítása. (vizuális megsegítéssel) Racionális számok összehasonlítása, összefüggések felfedezése. Sorozatok folytatása a felismert szabály alapján. Valószínűségi játékokban az esetek lejegyzése.

5.1.1.2.8. Matematika 8. osztály

A matematika tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 4,5/162**

Tematikai egységek felsorolása:

- 1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika:** Megfigyelő, elemző, lényeglátó és döntésképeség fejlesztése. Analógiás, logikus és kombinatorikus gondolkodás fejlesztése, a gondolkodási műveletek elmélyítésével.
- 2. Számelmélet, algebra:** Matematikai eszközök biztos, célszerű használatának kialakítása. Konkretizálás, absztrahálás, kódolás gyakoroltatása. Elemzés, összehasonlítás, csoportosítás és általánosítás egyre önállóbb alkalmazása. Matematikai problémamegoldás, logikus gondolkodás egyre elvontabb szinten. Szövegértés, szövegalkotás, a matematikai nyelv egyre pontosabb használata. A számlálási, számolási, becslési és ellenőrzési képesség, valamint a megtartó emlékezet fejlesztése. Kíváncsiság ébrentartása, az önbizalom folyamatos megerősítése.
- 3. Geometria – mérés:** Konstruálás, kreativitás fejlesztése sík- és térmértani alakzatok előállításával, fogalomalkotás. Szerkesztési ismeretek bővítése, szerkesztőeszközök egyre pontosabb használata, finommotorika fejlesztése. A tiszta, áttekinthető munka iránti igény kialakítása. Becslés, mérés képességének fejlesztése. Mértékváltások következtetéssel, analógiás gondolkodás fejlesztése.
- 4. Függvények, az analízis elemei:** Összehasonlító, általánosító és lényegkiemelő képesség fejlesztése. Függvényszerű gondolkodás alapozása. Számköri ismeretek mélyítése sorozatok alkotásával.
- 5. Statisztika, valószínűség:** Összehasonlítás, rendezés, általánosítás, következtetés gyakoroltatása és a logikus gondolkodás fejlesztése. Statisztikai adatok, grafikonok elemzésének alapozása. A valószínűségi szemlélet alapozása.

Az egyes tanítási órák tananyagánál a hangsúlyos témakörök jelennek meg a tantervben, de természetesen ezekhez szinte mindig más témaköröket is kapcsolunk.

Elvárható előzetes tudás

Állítások és tagadások megfogalmazása a halmazábrákról. Állítások igazságának eldöntése. Minél több lehetőség előállítás combinatorikus feladatokban. Biztos számfogalom 10 000-es számkörben. Jártasság 100 000-es számkörben. A törtszámok és a negatív számok ismerete. Szorzó- és bennfoglaló táblák ismerete (szükség esetén táblázat segítségével). A tanult írásbeli műveletek megoldása (szükség esetén számológéppel). Egyszerű és összetett szöveges feladatok megoldása (szükség esetén segítséggel). Tanult síkidomok megnevezése. Mértékváltások következtetéssel. Négyzet és téglalap területének számítása. (vizuális megsegítéssel) Racionális számok összehasonlítása, összefüggések felfedezése. Sorozatok folytatása a felismert szabály alapján. Valószínűségi játékokban az esetek lejegyzése.

MATEMATIKA 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
12	Számfogalom megerősítése 100.000-es számkörben: ✓ Számok tulajdonságai, számszomszédok, becslés, közelítő érték. ✓ Számegyenes, számsorok, sorszámnevek. ✓ Relációs jelek használata. ✓ Páros-páratlan számok fogalma. ✓ Írásbeli műveletek: összeadás, kivonás 100.000-es számkörben. Három- és négyjegyű számok szorzása kétjegyű szorzóval. Négy – ötjegyű számok osztása egyjegyű osztóval és kétjegyű osztóval. ✓ Műveletek eredményének becslése és ellenőrzése. ✓ Egyszerű szöveges és összetett feladatok megoldása. ✓ Számképzések - kombinatorikai feladatok. ✓ Helyi értékek közötti összefüggések megfigyelése, megfogalmazása. ✓ Pénzhasználat.	Szám neve, jele; alak, helyi, valódi érték; egyes, tízes, száz, ezres, ezres tábla, relációs jelek, sorszámnevek jele több-kevesebb - ugyanannyi, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű, négyjegyű, ötjegyű, páros-páratlan egyes – tízes – száz – ezres – tízezres számszomszédok, növekvő-csökkenő számsor, összeadás: összeadandó (tag), összeg, kivonás: kivonandó, szorzás: szorzandó, szorzó, szorzat, osztás: osztandó, osztó, hányados, maradék,	✗	✗		✗	✗

MATEMATIKA 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
20/2	Számok 1.000.000-ig: ✓ Számok 0-tól 1.000.000-ig. ✓ Számok, számjegyek, helyiértékek. ✓ Számok tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása. Pontos matematikai fogalmak használat. ✓ Teljes öt – hatjegyű számok írása, olvasása, összehasonlítása, értelmezése a valóság mennyiségeivel. ✓ A páros-, páratlan számok fogalmának kiterjesztése az 10.000-es és 100.000-es számkör számaira. ✓ Számok helye a számegyenesen. ✓ A relációs jelek ($<$ $>$ $=$) használata. A több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának használata. Számok összehasonlítása. ✓ Számszomszédok, kerekítés, közelítő érték. (t., sz., E., Te., Sze.) ✓ Számok bontása helyi érték, alaki érték, valódi értékre. A bontások közötti összefüggések megállapítása. Bontások lejegyzetelése. ✓ Számképzés különböző feltételek alapján. ✓ Pénzhasználat gyakorlása.	Szám neve, jele; alaki, helyi, valódi érték; egyes, tízes, százaz, ezres, tízezres, százezres, relációs jelek, sorszámnevek jele több-kevesebb - ugyanannyi, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű, négyjegyű, ötjegyű, hatjegyű, páros-páratlan, egyes – tízes – százaz – ezres – tízezres – százezres számszomszédok, növekvő-csökkenő számsor	✗	✗		✗	✗
40 ↓	Számok és műveletek: ✓ Fejben számolás gyakorlása. ✓ Szóbeli összeadás, kivonás kerek számokkal az egyjegyű számok analógiájára. ✓ Kitekintés 1.000.000 túlra. ✓ Kerek számok szorzása, osztása egyjegyű szorzóval és osztóval. ✓ Pozitív egész számok szorzása – és osztása tízzel, százzal, ezerrel.	Szám neve, jele; alaki, helyi, valódi érték; egyes, tízes, százaz, ezres, tízezres; százezres, millió, összeadás: összeadandó (tag), összeg, kivonás, kisebbítendő, kivonandó, különbség, maradék, szorzás: szorzandó,	✗	✗		✗	✗

MATEMATIKA 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	Számok és műveletek: ✓ Műveletek megoldása egyre elvontabb szinten, a fokozatok betartásával. ✓ Írásbeli összeadás, kivonás 100 000-es számkörben. ✓ Öt– hatjegyű számok szorzása egy, - két, - háromjegyű szorzóval. ✓ Négy – ötjegyű számok osztása egyjegyű osztóval és kétjegyű osztóval. ✓ Műveletek eredményének becslése és ellenőrzése. ✓ Egyszerű és összetett szöveges feladatok. Fordított szövegezésű feladatok. A feladat kiszámítása, a kapott eredmény ellenőrzése, összehasonlítása a becslt értékkel és a valósággal. ✓ Oszthatósági szabályok: Gyakorlati tevékenységre épülő szabályalkotás. Oszthatósági szabályok felismerése matematikai példák megoldásával (2, 5, 10).	szorzó, részsorzat, szorzat, osztás: osztandó, osztó, hányados, maradék, ellenőrzése, becslés	✗	✗		✗	✗
40/1 ↓	Túl a természetes számok világán: ✓ Negatív számok a mindennapi életben. Negatív számok a mindennapi életben. Ellentétes mennyiségek értelmezése (adósság-vagyon). 0 középpontú számegyenes készítése. Összehasonlításuk egymással, 0-val, pozitív számokkal. ✓ Azonos nevezőjű törtek összeadása, kivonása. ✓ Törtek ábrázolása a számegyenesen. ✓ Közös nevezőjű törtek bővítése, egyszerűsítése matematikai eszközökkel. ✓ Egésznel nagyobb és egy egésznel kisebb törtek. ✓ Közös többszörös keresése. ✓ Különböző nevezőjű közös nevezőjű törtek összeadása, kivonása. ✓ Közös nevezőjű törtek szorzása és osztása egész számmal.	Negatív szám, pozitív szám, törtszám, plusz, mínusz, adósság, vagyon, számláló, nevező, törtvonal, egész szám, közös többszörös,	✗	✗		✗	✗

MATEMATIKA 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	<u>Túl a természetes számok világán:</u> ✓ Közöséges törtek szorzása közöséges tört számmal. ✓ Közöséges törtek osztása közöséges törttel, a reciprok érték fogalmának értelmezése. ✓ Közöséges törtek írása tizedes tört alakban. ✓ Tizedes törtek írása, olvasása, helyiérték táblázatban való elhelyezése. ✓ Tizedes törtek összeadása, kivonása. ✓ Tizedes törtek szorzása, osztása egész számmal. ✓ Tizedes törtek szorzása tizedes törttel. ✓ Tizedes tört szorzása, osztása tízzel, százzal, ezerrel.	tizedes tört, egész rész, tizedes rész, tizedes vessző	✗	✗		✗	✗
30/2 ↓	<u>Geometriai alakzatok és tulajdonságaik:</u> ✓ A tér elemei: Szögek rajzolása vonalzóval, szögmérővel. A szög részeinek megnevezése. A szög mérése, mértékegység neve, jele (fok, °). Szögek viszonyítása a derékszöghöz, szögfajták: hegyesszög, derékszög, tompaszög, egyenesszög, homorúszög, teljesszög. ✓ Síkbeli alakzatok: (háromszög, kör, speciális négyszögek) Síkidomok előállítása, vizsgálatuk, csoportosításuk a megállapított tulajdonságok alapján. ✓ Térbeli alakzatok: Téglatest, kocka, kúp és henger. Tulajdonságai és testhálói. ✓ Tükrözés, nagyítás, kicsinyítés: A síkidomok és tükröképük vizsgálata, összehasonlítása. ✓ Mérések és mértékegység számítások: A hosszúság, űrtartalom, tömeg és az idő mérése. Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése. Mennyiségek összehasonlítása, sorba rendezése.	Téri elem, síkbeli alakzat, térbeli alakzat, transzformáció, mértékegység, kerület, terület, szerkesztés mértékegység, kerület, terület, szög, szög fajták, szerkesztés, metsző, merőleges, párhuzamos fogalma, pont, egyenes, félegyenes, szakasz, négyzet, téglalap, háromszög, speciális négyszög, kocka, téglatest, szimmetrikusság, tükrözés,	✗		✗		

MATEMATIKA 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	<u>Geometriai alakzatok és tulajdonságaik:</u> ✓ Szerkesztések: Szakaszok és szögek másolása vonalzóval és körzővel. Szakaszok és szögek felezése körzővel és vonalzóval. Szögek összeadás, kivonása. Négyzet és téglalap szerkesztése. Háromszög szerkesztése: három oldalból; két oldalból és a közbezárt szögből; egy oldalból és a rajta fekvő két szögből. Szerkesztési lépések sorrendjének követése. Szerkesztő eszközök használata. ✓ Négyzet, téglalap kerületének és területének mérése, kiszámítása összeadással és szorzással. ✓ Térfogat és felszín: Kocka és téglatest estén. Testekhez testhálók rendelése. Testek felszínének számítása a határoló lapok területének összeadásával, szorzással. A téglatest és a kocka térfogatának mérése választott és szabványmértékegységekkel. A téglatest és a kocka térfogatának számítása. ✓ Térfogatmérés: A téglatest és a kocka térfogatának mérése választott és szabványmértékegységekkel.	tükörtengely, nagyítás, kicsinyítés, becslés, vonalzó, körző, kör, négyszög, test, síkidom, felszín, térfogat.	✗		✗		
15/2	<u>Összefüggések, kapcsolatok, függvények, sorozatok:</u> ✓ Kapcsolatok megfogalmazása szöveggel. ✓ Kapcsolatok ábrázolása halmazokkal. ✓ Kapcsolatok megfogalmazása nyitott mondatokkal. ✓ Kapcsolatok keresése táblázat segítségével. ✓ Adatok keresése grafikonok segítségével. ✓ Derékszögű koordináta-rendszer. Pontok meghatározása síkban. Adatpárok ábrázolása derékszögű koordináta-rendszerben. Függvények ábrázolása, leolvasása, jelölésük nyilakkal, szabállyal. ✓ Felcserélés és csoportosítások lehetősége. A felismert összefüggések megfogalmazása viszonyszavakkal, kifejezése matematikai jelekkel.	Grafikon, értéktáblázat, összefüggés, halmaz, alaphalmaz, részhalmaz, metszethalmaz, koordináta-rendszer, adatpár, x tengely, y tengely, középpont, függvény, szabály, logikai kifejezések, lehet, lehetetlen fogalma, halmaz, alaphalmaz, részhalmaz, metszethalmaz,	✗			✗	

MATEMATIKA 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
5/2	<u>Kombinatorika, valószínűség, statisztika:</u> ✓ Kombinatorika: Kombinatorikus játékok. Lehetőségek sokféleségének észrevétele. ✓ Valószínűség: Megfigyelések, vizsgálatok, játékos valószínűségi kísérletek (pénzfeldobás, golyóhúzás, különböző szerencsejátékok) végzése. A táblázat adatainak leolvasása, értelmezése. ✓ Statisztika: Statisztikai adatok, kísérletek. Adatok, tevékenységek, kísérletek eredményeinek gyűjtése. Lejegyzésük, elemzésük, rendezésük, értékelésük. Ábrázolásuk grafikonon, diagramon. Grafikonok, diagramok értelmezése, leolvasása.	Grafikon, értéktáblázat, összefüggés, szabály, Halmaz, alaphalmaz, részhalmaz, metszethalmaz, logikai kifejezések, gyakoriság, „és”, „nem”, „egyik sem”, „minden”, „van olyan”, „van, amelyik nem”. „biztos” és „lehetetlen” fogalma, „lehet, de nem biztos” fogalma és használata, lehetőség, kísérlet, táblázat, adat, grafikon, diagram	✗			✗	✗

A továbbhaladás minimális feltétele 8. osztályban
Állítások igazságának eldöntése. Biztos számfogalom 100 000-es számkörben. Jártasság 1 000 000 - s számkörben. A törtszámok és a negatív számok ismerete. Szorzó- és bennfoglaló táblák ismerete (szükség esetén táblázat segítségével). A tanult írásbeli műveletek megoldása (szükség esetén számológéppel). Műveletek közösleges törtekkel és tizedes törtekkel. Egyszerű és összetett szöveges feladatok megoldása (szükség esetén segítséggel). Testek, síkidomok egy és több szempont szerinti csoportosítása és megnevezése. Speciális háromszögek, négyszögek megnevezése. Sorozatok folytatása a felismert szabály alapján. Adatok leolvasása táblázatból, koordináta-rendszer adatként leolvasása, lejegyzése. Adatok beírása táblázatba a felismert szabály alapján, ábrázolásuk koordináta-rendszerben. Statisztikai adatok lejegyzése, ábrázolása egyszerűbb esetekben.

5.1.1.3. Történelem 5-8. évfolyam + Állampolgári ismeretek 8. osztály

Történelem 5-8. évfolyam + Állampolgári ismeretek 8. osztály

A történelem tantárgy célja és feladatai:

A Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület a felső tagozatban ismerteti meg a tanulókkal a múltról való tudás jelentőségét; valamint a társadalmi együttélés, a közösséghez tartozás szerepét és lehetőségeit. A történelem, a hon- és népismeret és az állampolgári ismeretek ismeretköreihez kapcsolódó tevékenységformák biztosítják a feltételeket a tanulók számára a fő témakörök megismeréséhez és a tanulási eredmények eléréséhez.

A műveltségi terület tanítási-tanulási folyamatában figyelembe kell venni az enyhe fokban értelmi sérült gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit, különös tekintettel a sajátélményű tevékenységek fókuszba helyezésére. A Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület fontos szerepet kap – az enyhe fokban értelmi sérültség kritériumait figyelembe véve – a térbeli és időbeli tájékozódás, valamint az időbeli viszonyítás fejlesztésében. Lehetővé teszi az emberiség kulturális értékeinek megismerését; a történelmi és társadalmi összefüggések megértését. Az ismeretek folyamatos bővítésével hozzájárul az enyhe fokban értelmi sérült tanulók személyiségének fejlődéséhez, különös tekintettel a mérlegelő gondolkodásra, a kommunikáció köréhez tartozó tevékenységek hatékony alkalmazására, a nemzeti érzés erősítésére.

A műveltségi területen középpontba kell állítani a múlt reális megismerését, a térben és időben való pontos tájékozódást, a nemzeti identitástudat kialakítását, az ok-okozati összefüggések láttatását. A célcsoport tanulóinak képessé kell válniuk az alapvető tanulságok levonására, az ítéletalkotásra, a törvényszerűségek felismerésére, a véleménynyilvánításra úgy, hogy a pedagógia mindvégig figyelembe vegye a tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit.

A műveltségterület tanítási-tanulási folyamatában az egyéni képességek figyelembe vételével központi szerepet kap a differenciálás, a gyakorlatban alkalmazva a korszerű óravezetési technikák adaptált változatait; pozitív módon erősítve a tanulók ismeretszerzésre irányuló törekvéseit.

A fejlesztési feladatok közül fókuszba kerül a cselekvés szintjén a megkülönböztetés-azonosítás-összehasonlítás képességének, az algoritmusok felismerésének, az elvonatkoztatás és általánosítás képességének a fejlesztése.

A tantárgy a tanulásszervezési eljárások, módszerek megválasztásával támogatja a kommunikációs készségek és képességek fejlesztését, az elfogadó és elutasító attitűd felismerését és megkülönböztetését, a mérlegelő és a történelmi gondolkodás kialakítását, a térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztését, az ismeretszerzéshez kapcsolódó eszközök adekvát használatát.

Cél- és feladatrendszer: 5–6. osztály:

Az alsó tagozat tudásanyagára építve kell megismertetni a tanulókkal az emberi közösség történetét, továbbá ezen történések jelennel való kapcsolatát. Az enyhe fokban értelmi sérült tanulók képességeit figyelembe véve kell bemutatni a történelem eseményeit, különös tekintettel az összefüggésekre. A műveltségterületen középpontba kell állítani a múlt reális megismerését, a pontos tájékozódást térben és időben, a nemzeti identitástudat kialakítását, az ok-okozati összefüggések láttatását. Ebben a szakaszban ismerkednek meg a tanulók a történelmi időszámítással, a történelmi korokkal és szinterekkel. A különböző képek, szemléltetések, digitális tananyagok segítik a tájékozódást a történelmi korokban. Az ismeretanyag lehetőséget ad a kort jellemző mítoszok és mondák, művészeti és zenei értékek megismerésére. A több irányból történő demonstrálás segíti elő az enyhe fokban értelmi sérült tanulók számára, hogy megismerjék, a különböző történelmi korok társadalmában hogyan éltek az emberek. A tanulók időbeli tájékozódásának fejlesztésekor hangsúlyt kell fektetni a múlt, a jelen és a jövő közötti viszonyításra – elsősorban a mindennapi élet eseményeire utalva. Az időről alkotott képzetek kialakítását segíti az időszalag.

5.1.1.3.1. Történelem 5. osztály

A történelem tantárgy **heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Személyes történelem
2. Az ókor történelme
3. A kereszténység
4. A középkor világa
5. A magyarság történetének kezdetei

Elvárható előzetes tudás

A történelemtanulás ugyan az ötödik évfolyamon kezdődik, de iskolai előzményekre is támaszkodik; az 1–4. évfolyamon elsajátított kompetenciákra éppúgy, mint az alsó tagozat történelmi tárgyú olvasmányaira, illetve a tanulónak a nemzeti ünnepek iskolai megünneplése és az emléknapi nyomán keletkező tudására. képen, egyszerű ábrán ábrázolt folyamatot, jelenséget saját szavaival le tud írni. Adott történetben különbséget tud tenni fiktív és valós, irreális és reális elemek között. Tájékozódás térben és időben.

TÖRTÉNELEM, 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
5/1	Bevezetés - év eleji ismétlés: Az őskor - Az ember megjelenése és elterjedése a Földön. - A barlanglakó és a termelő ősember. - A tűz szerepe az emberiség történetében.	őskor, ősember, termelő ember, zsákmányoló ember, szakóca,	X				
7	Személyes történelem - Körülöttem a történelem: család, családi fotóalbum és személyes tárgyak. - Személyes történetek dokumentálása, elbeszélése. - Egy nap dokumentálása. - A címer, zászló, pecsét jelentősége, az idő mérése.	jelen, múlt, címer, zászló, pecsét, idő, őskor, ókor, középkor, újkor, jelenkor	X				

TÖRTÉNELEM, 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
17/1	<u>Az ókor történelme</u> - Ókori keleti örökségünk: Mezopotámia, Egyiptom, Kína, India - Az ókori Görögország – istenek, hősök, tudósok, művészek és az olimpia - Az athéni demokrácia, az ókori görögök mindennapjai és a görög-perzsa háborúk - Az ókori Róma öröksége: hadvezérek, uralkodók az ókori Rómában A római hadsereg és a katonák élete - Rómaiak hazánk területén - A Római Birodalom bukása	időszalag, Nílus, fáraó, piramis, hieroglifa, Hellász, Marathón, olimpia, Athén, városállam, Róma, Itália, gladiátor, légio, provincia, Pannónia, Aquincum		X			
12/1	<u>A kereszténység, történetek a Bibliából</u> - a Biblia fő részeinek megnevezése, elkülönítése - a fő tanítások értelmezése - Az Ószövetség népe: Ábrahám és Mózes - Újszövetségi történetek: A keresztény vallás kialakulása és elterjedése. Jézus Krisztus születése. Krisztus Pilátus előtt. Az utolsó vacsora. A feltámadás.	Biblia, Ószövetség, Újszövetség, zsidó, keresztény, Isten, Krisztus, apostol,			X		

TÖRTÉNELEM, 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
13	A középkor világa - Élet a várban, egy magyar vár (Visegrád) és uradalom bemutatás - bemutatásával - Élet a kolostorban – egy magyar kolostor (pl. Pannonhalma) bemutatásával - Élet a középkori városban – egy magyar város (pl. Buda) bemutatásával - A keresztes lovagok világa	király, nemes, jobbágy, robot, lovag, lovagi torna, pápa, latin nyelv, szerzetes, kolostor, város, hadviselés, céh,				X	
13/1	Az őshazától a Kárpátokig - Történetek a magyarok eredetéről - Honfoglalás és kalandozások - A honfoglaló magyarok élete	hunok, finnugor, törzs, vérszerződés, fejedelem, honfoglalás, székelyek, kalandozások,					X
5	Tanév zárása - összefoglalás - témazáró		X	X	X	X	X

A továbbhaladás feltétele

A tanuló segítséggel meg tudja különböztetni a történelem forrásait. Ismeri a történelmi időszámítás egységeit. Segítséggel az időszalagon felismeri a tárgyalt történelmi időszakokat. Az adott tematikai egység tárgyalt témaköreiben – képességeinek megfelelően – írásban és/vagy szóban számot ad a tanult elemi történelmi ismereteiről.

A megismert mondák, legendák közül legalább egynek a rövid tartalmát elmondja.

Megkülönbözteti a történetek mesés és valóságos eseményeit. Felismeri, hogy melyik szöveg, kép, egyszerű ábra kapcsolódik az adott történelmi témához. Képen, egyszerű ábrán ábrázolt folyamatot, jelenséget saját szavaival le tud írni.

5.1.1.3.2. Történelem 6. osztály

A történelem tantárgy **heti/éves órakerete 6. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. A magyar állam alapítása
2. Képek és portrék a magyar állam virágkorából
3. Új látóhatárok
4. Magyarország a XVI–XVIII. században

Elvárható előzetes tudás
A történelem forrásait ismeri már a tanuló. Tárgyi és írásos történelmi emlékek felismerése, csoportosítása. Történet olvasása, feldolgozása. A témához kapcsolódó tartalmi elemek válogatása. A nagy ókori társadalmak és hatásuk bemutatása. Egy-egy adott korszak híres embereinek, épületeinek felismerése képekről. Mítoszok, mondák felismerése.

TÖRTÉNELEM, 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	
5/1	Bevezetés - év eleji ismétlés - felmérés - hiányosságok pótlása	Az 5. osztályban megismert fogalmak					
15/1	A magyar állam alapítása - Az államalapítás: Géza és Szent István és Géza fejedelem - Koronázási ékszerek. - Árpád-házi királyportrék : I. (Szent) László, a lovagkirály, Könyves Kálmán, II. András, IV. Béla. - Árpád-kori szentek: Szent Gellért, Szent Margit.	tized, ispán, Szent Korona, tatárok, Aranybulla, államalapítás, állam, koronázási ékszer, szent, lovagkirály, törvény, hódítás	X				
12	Képek és portrék a magyar állam virágkorából - Magyar királyportrék a 14–15. századból: Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond - Hunyadi János, a törökverő - Hunyadi Mátyás, a reneszánsz uralkodó	aranyforint, kormányzó, végvár, szekérvár, zsoldos. királyi udvar, reneszánsz, erény, fekete sereg, Corvina		X			

TÖRTÉNELEM, 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	
10/1	Új látóhatárok - A nagy földrajzi felfedezések: Amerika felfedezése, felfedezők és hódítók - Vallási újitók – reformáció és katolikus megújulás	felfedezés, távcső, mikroszkóp, Kolumbusz Kristóf, vallás, reformáció, katolikus, ellenreformáció, felvilágosodás, gyarmat, gyarmatosító, őslakó, függetlenségi harc			X		
24/1	Magyarország a XVI–XVIII. században - A mohácsi csata és következményei: A mohácsi vész, a három részre szakadt Magyarország, - Végvári küzdelmek: Szigetvár, Eger - Az Erdélyi Fejedelemség virágkora Bethlen Gábor idején - Zrínyi Miklós, a hadvezér - Buda visszafoglalása, Magyarország a Habsburg Birodalomban - A Rákóczi-szabadságharc kiemelkedő személyiségei, céljai	végvár, politikus, költő, hadvezér, hajdú, kuruc, labanc, szultán, janicsár, török hódoltság, szabadságharc				X	
6/1	Tanév zárása - összefoglalás - témazáró		X	X	X	X	

A továbbhaladás feltétele

A tanuló meg tudja különböztetni a történelem forrásait, példákat is tud kapcsolni hozzá. Ismeri a történelmi időszámítás egységeit. Időrendbe helyezi a tanult eseményeket időszalagon. A magyar koronázási ékszereket megnevezi. A megismert mondák, legendák, rövid történetek tartalmát segítséggel elmondja.

Megkülönbözteti a történetek mesés és valóságos eseményeit. A történelmi hősökkel érzelmileg képes azonosulni. Ok-okozati összefüggéseket tanári irányítás mellett fölismer. Az adott tematikai egység tárgyalt témaköreiben – képességeinek megfelelően – írásban és/vagy szóban számot ad a tanult elemi történelmi ismereteiről.

Történelem 7-8. évfolyam + Állampolgári ismeretek 8. osztály

Cél- és feladatrendszer: 7-8. osztály:

A történelem tanításának alapvető célja ebben a szakaszban nemzeti történelmünk kiemelkedő eseményeinek felelevenítése a mérlegelő gondolkodás tükrében. A társadalmak kialakulásának történelmi körülményei, azok működésének sajátosságai felkészíti a tanulókat a történelmi múlt értelmezésére, egyúttal a társadalmi jelenségek közötti hatékony eligazodásra. A Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület tanítás-tanulás folyamatán belül a tanulók célcsoportjára való tekintettel a képességek, jártasságok és készségek formálása az ismeretszerzés gyakorlatában történik. A történelem tananyagának elsajátítása során a diák megismeri, hogy a történelem eseményei az ember megjelenésének kezdetétől fogva egymással összefüggésben, társadalmi keretek között mennek végbe. A műveltségterület tartalmának elsajátítása során tényyszerű, valós és alkalmazható ismeretekhez jut, és képességének megfelelően gyarapítja tudását. Kialakul a tanuló pozitív attitűdje a történelmi múlthoz, erősödik nemzeti identitása.

A kompetencia alapú tanítási-tanulási folyamat során kiemelt szerepet kap a tér- és időbeli tájékozódási képesség fejlesztése, valamint az időbeli viszonyítás képességének kialakítása; a különböző társadalmak kultúrájának és életmódjának megismertetése; az ok- okozati összefüggések megláttatása, különös tekintettel az egymást követő időkben a történelmi-történeti változásokra.

5.1.1.3.3. Történelem 7. osztály

A történelem tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Történelmi áttekintés
2. A polgári átalakulás kora
3. Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc
4. A kiegyezés kora
5. Hazánk és a nagyvilág a XX. század első felében

Elvárható előzetes tudás
A tanult történelmi csomópontok felidézése térben és időben. Az 5-6. évfolyamon megismert fogalmak alkalmazása. Ismeri és fel tudja idézni a magyar hagyományhoz kapcsolódó legfontosabb mítoszokat, mondákat, történeteket, elbeszéléseket. Felismeri, hogy melyik szöveg, kép, egyszerű ábra kapcsolódik az adott történelmi témához. Egyszerű következtetéseket von le, és véleményt tud alkotni. Ismeri a nagy történelmi korszakok elnevezését, néhány kiemelten fontos esemény és jelenség időpontját.

TÖRTÉNELEM, 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
8/1	Történelmi áttekintés: - Az ókori társadalmakról tanultak átismétlése: Az ókori keleti kultúrák. Az ókori Görögország és Róma - A középkori Magyarországról tanultak átismétlése: (korai szakasz, érett szakasz, késői szakasz) Árpád-házi királyok. Anjou-házi királyok és a Hunyadiak. Hazánk három részre szakadása	5-6. osztályban megismert fogalmak	X				
		5-6. osztályban megismert fogalmak	X				
11/1	A polgári átalakulás kora: - Az ipari forradalom találmányai: Ipari találmányok és feltalálók. - A francia forradalom vívmányai és árnyoldalai: A nagy francia forradalom – a polgári átalakulás kezdete. - Magyarország a Habsburg Birodalom része: Mária Terézia, II. József - A polgárosodás Magyarországon: A magyar reformkor képviselői (Széchenyi, Kossuth) - A reformkori országgyűlések: haladók, maradiak, a magyar nyelv hivatalossá tétele, nemzeti kultúránk kibontakozása	függetlenségi harc, polgár, munkás, munkanélküliség, országgyűlés, gőzgép, gyáripár, vasúthálózat, reform, magyar nyelv, törvény, közteherviselés, jobbágyszabadítás,		X			
12/1	Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc: Az 1848. március 15-i események Pesten. Az első független magyar kormány megalakulása, intézkedései. A szabadságharc legfontosabb eseményei Intézkedések a szabadságharc bukása után	pákozdi csata, trónfosztás, világozi fegyverletétel, aradi vértanúk, sajtószabadság, cenzúra, miniszterelnök,			X		

TÖRTÉNELEM, 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
12	A kiegyezés kora: - A kiegyezés tartalma és jelentősége - Az Osztrák-Magyar Monarchia megszületése - A modernizálódó Magyarország: Magyar feltalálók és találmányok, az ipar fejlődése. - A millenniumi Magyarország - Az egységes nemzetállamok létrejötte	magyar király, Osztrák-Magyar Monarchia, tőke, bank, vasúthálózat, Budapest, világváros, millennium,				X	
24	Hazánk és a nagyvilág a XX. század első felében: - Az első világháború jellemzői és következményei Európában és Magyarországon - Az első világháború előzményei és kirobbanása. - Hazánk részvétele az első világháborúban. - Az első világháború főbb eseményei. - Tanácsköztársaság - Trianon és következményei: - Az Osztrák-Magyar Monarchia fölbomlása. - A trianoni békediktátum és következményei. - Diktatúrák és diktátorok Európában - Totális diktatúrák: a kommunista Szovjetunió; a nemzetiszocialista Németország	Merénylet, trónörökös, világháború, antant, központi hatalmak, hadüzenet, állóháború, villámháború, front, lövészárk, tank, tengeralattjáró, felderítő repülőgép, mérges gáz, őszirózsás forradalom, köztársaság, Tanácsköztársaság, trianoni békeszerződés, jóvátétel, haderőcsökkentés					X
5/1	Tanév zárása - összefoglalás - témazáró		X	X	X	X	X

A továbbhaladás feltétele

A tanuló ismerjen a reformkor haladó politikusai közül legalább egyet, tudja megnevezni és segítséggel, néhány mondatban törekvéseiről számoljon be. Képről ismerje fel gróf Széchenyi Istvánt és Kossuth Lajost. Ismerje fel Budapest történelmileg nevezetes épületeit, építményeit. Képes élethelyzetek, magatartásformák megfigyelésére és értelmezésére. Felismeri, hogy melyik szöveg, kép, egyszerű ábra, grafikon vagy diagram kapcsolódik az adott történelmi témához. Ismeretei segítségével időrendbe tud állítani történelmi eseményeket, képes az idő ábrázolására pl. időszalag segítségével.

5.1.1.3.4. Történelem és állampolgári ismeretek 8. osztály

A történelem tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 2+1/108**

Tematikai egységek felsorolása:

1. A Horthy-korszak
2. A jelenkor kezdete, a két világháború közötti időszak
3. A II. világháború
4. Hazánk és a nagyvilág a XX. század második felében
5. Régiók története, mérlegen a magyar történelem

Elvárható előzetes tudás
A tanuló képes ismereteket szerezni személyes beszélgetésekből, tárgyak, épületek megfigyeléséből, olvasott és hallott, valamint a különböző médiumok által felkínált szöveges és képi anyagokból. A tanult történelmi eseményeket, jelenségeket, személyeket, ikonikus szimbólumokat, tárgyakat, képeket hozzá tudja rendelni egy adott történelmi korhoz. A történelmi eseményekkel, folyamatokkal és személyekkel kapcsolatban önálló kérdéseket fogalmaz meg.

TÖRTÉNELEM, 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
6/1	Bevezetés - év eleji ismételés - felmérés - hiányosságok pótlása	A 7. osztályban megismert fogalmak					
13	A Horthy-korszak: - A politika irányai: Magyarország a két világháború között – Horthy Miklós kormányzó. - Gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés: Gazdasági eredmények. Az oktatás, a kultúra és a tudomány kiemelkedő képviselői. Életmód, szabadidő, sport.	revízió, pengő, választások, kormányzó, gramofon,	X X				
8/1	A jelenkor kezdete, a két világháború közötti időszak: - A nagy gazdasági világválság - Németország világuralmi tervei - Háborús készülődés	világválság, kölcsön, túltermelés, csőd, tőzsde, részvény, bankzárlat, fasizmus, fajgyűlölet, nacionalizmus, kancellár, náci párt, felsőbbrendűség, Gestapo,		X			
23/1 ↓	A II. világháború A második világháború jellemzői és következményei A második világháború kirobbanása. A második világháború főbb eseményei, technikai újításai. A második világháború befejezése. A párizsi békeszerződés.	világháború, antant, központi hatalmak, állóháború, front, tank, köztársaság, tanácsköztársaság, trianoni békeszerződés, bank,			X		

TÖRTÉNELEM, 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	A II. világháború - Magyarország a második világháborúban Hazánk helyzete a második világháború előtt: a békés revízió Hazánk szerepe a második világháborúban. A Don-kanyar magyar katonái: megemlékezés a hősi halottakról. - A holokauszt Európában és Magyarországon Hazánk német megszállása. Koncentrációs táborok Európában.	munkanélküliség, nemzetiszocializmus, zsidótörvény, koncentrációs tábor, deportálás, Don-kanyar, nyilas hatalomátvétel, atombomba, Hiroshima			X		
30	Hazánk és a nagyvilág a XX. század második felében: - A megosztott világ: a hidegháború, az Egyesült Államok és a Szovjetunió vetélkedése Hatalmi csoportosulások kialakulása a II. világháború befejezése után. A berlini fal kiépítése. - Magyarország a kommunizmus idején: Rákosi Mátyás diktatúrája. Az emberek élete az 1950-es évek elején. - Az 1956-os forradalom és a Kádár-korszak - A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon - Együttélés a Kárpát-medencében: a határon túli magyarok; a magyarországi nemzetiségek a 19. századtól napjainkig.	hidegháború, Egyesült Nemzetek Szervezete, NATO, Varsói Szerződés, személyi kultusz, többpártrendszer, egypártrendszer, diktatúra, pártállam, termelőszövetkezet, munkatábor, forradalom, Alaptörvény/Alkotmány, szabadságharc, eladósodás				X	

TÖRTÉNELEM, 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
22/1	<u>Régiók története, mérlegen a magyar történelem:</u> - Az Európai Unió létrejötte - A vasfüggöny lebontása és következményei a keleti blokk országában - Globális problémák: urbanizáció, környezetszennyezés, terrorizmus, migráció, klímaváltozás - Az Alaptörvény, a jogállamiság intézményei a mai Magyarországon - A magyarországi nemzetiségek kultúrája, helyzete	Európai Unió, Szovjetunió, Csehszlovákia, Jugoszlávia, jóléti társadalom, alaptörvény, jogállamiság, demográfia, népesedés, kisebbség, vallás, határon túli magyarság					X
6/2	<u>Tanév zárása</u> - összefoglalás - témazáró		X	X	X	X	X

A továbbhaladás feltétele

A tanuló kezelni tudja a kiemelkedő történelmi személyiségekről gyűjtött életrajzi adatokat. Ismeri a reformkor haladó politikusainak nevét és törekvéseiről néhány mondatban beszámol. A nemzeti alapműveltséghez tartozó évszámokhoz történelmi ismeretet kapcsol. Az adott tematikai egység tárgyalt témaköreiben – képességeinek megfelelően – írásban és/vagy szóban számot ad a tanult elemi történelmi ismereteiről. Képről felismeri gróf Széchenyi Istvánt, Kossuth Lajost, Deák Ferencet. Felismeri Budapest történelmileg nevezetes épületeit. Néhány történelmi tárgyú verset, elbeszélést, regényt ismer.

5.1.1.4. Környezetismeret 3-4. osztály

Környezetismeret 3-4. osztály

A környezetismeret tantárgy célja és feladatai:

A tantárgy célja:

A tantárgy legfontosabb célja, hogy a gyermekek életkori sajátosságaira, kognitív fejlődésére, valamint kíváncsiságára építve képessé tegye őket szűkebb és tágabb környezetük, valamint saját testük megismerésére, a változások megértésére, alapvető ok-okozati összefüggésekre. Kiemelt jelentőségű, hogy a gyermekek saját tapasztalataikon keresztül olyan természettudományos tapasztalatok birtokába jussanak, melyek segítik eligazodásukat az őket körülvevő természeti, társadalmi és gazdasági környezetben, valamint képessé teszi őket arra, hogy környezetükkel harmonikusan együtt éljenek.

Alapvető fontossággal jelenik meg a tantárgy céljai között az egészség megőrzése és az egészséges életvitel összetevői közötti összefüggés felismerése, az egészséges életmód szokásainak alakítása, valamint az egészséget károsító hatások tudatos kerülésére való nevelés. A tantárgy céljaiból következik, hogy szükségyszerűen szervesen kötődik a hétköznapi élethez, s így erősen gyakorlatorientált. Nem ismereteket tanít meg a gyermekek számára, hanem a gyermekek saját tevékenységeinek tapasztalatai által készíti elő a fogalomalkotást.

Feladat:

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknak az ismeretsajátítási folyamat során olyan tudásrendszerek alapjait kell kiépíteniük, amelyek alkalmasak a mindennapi tevékenységben való felhasználásra. A tanulók ismeretsajátításában a természeti környezeti világ elemi megismerésének lehetősége tűzhető ki célul. A folyamat során kiemelt figyelmet kell fordítani a kapcsolatrendszerek feltárására, az élő és élettelen természet szoros kölcsönhatására, az ember és természet összetartozására, egymásrautaltságára, az ember természetben betöltött helyének és szerepének felismerésére.

A természettudományos műveltség alapozása a mindennapi gyakorlatban szerzett játékos tapasztalatszerzéssel történik. Fontos cél, hogy a tanuló tudja elfogadni mások segítségét, képességeinek, életkorának megfelelően tudjon segítséget adni.

5.1.1.4.1. Környezetismeret 3. osztály

A környezetismeret tantárgy **heti/éves órakerete 3. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Tájékozódás térben, időben
2. Megfigyelés, mérés
3. Az élettelen környezet kölcsönhatásai
4. Életközösségek lakóhelyünk környezetében
5. Hazánk, Magyarország
6. Testünk, egészségünk

Elvárható előzetes tudás
Nincs elvárt tudás.

Környezet – 3. Osztály			Tematikai egységek					
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
6	1.1. Tér, idő, nagyságrendek – Tájékozódás az időben, saját élettörténet a születéstől máig. – Az idő mérése, alkalmi és szabványegységei, az idő becslése, mértékegységei. – Tájékozódás térben (Irányok, távolság, hosszúság) – A lakóhely és környéke 1.2. Rendszer, rendszer és környezete – Rész, egész, összetettség, funkció (élőlények, épületek, tárgyak, eszközök részei) természetes és mesterséges (épített) környezetben.	Mértékegység, lakóhely, rész, egész	x					

Környezet – 3. Osztály			Tematikai egységek					
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
8	2.1. Mérés – Mérőeszközök, mértékegységek. Becslés, mérés. – Mérési rendszerek (tömeg, hosszúság, hőmérséklet, űrtartalom) – Anyagok és testek mérhető tulajdonságai. A mérhető anyagi tulajdonságok felismerése, megismerése, mérése. 2.2. Az élettelen környezet megfigyelése – A környezet anyagai, a természetben előforduló (fa, fém, levegő, víz, talaj) és mesterséges anyagok (műanyag, fém, gipsz, tégl, üveg). – Anyagformák és tulajdonságaik, megmunkálhatósága. – A víz szerepe, előfordulása a természetben. Eső, hó, jégeső, folyóvíz, tó, az ivóvíz. – Vízben oldódó és nem oldódó anyagok	Mérőeszköz, becslés, mérés, mesterséges anyagok, víz halmazállapotai és előfordulása, oldhatóság		x				

Környezet – 3. Osztály			Tematikai egységek					
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
5	3.1. Anyag – A környezetben előforduló gyakori anyagfélék. Anyag-forma kapcsolata 3.2. Energia – Energiafajták (nap, szél, víz, elektromos, fény). 3.3. Változás – Fizikai változások. Alakváltozások (aprítás, darabolás, aprózódás). – Halmazállapot-változások (olvadás, fagyás, párolgás, csapadékformák, fagyasztás, szárítás, locsolás a háztartásban). – Az évszakok változásai, következményei a természetben, a mindennapi életben.	<i>Anyag-forma,</i> halmazállapot, halmazállapot-változás, évszakok változásai, energiafajta			x			

Környezet – 3. Osztály			Tematikai egységek					
Óraszám:	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
10/2	4.1. Élő és élettelen környezeti tényezők 4.2. A környezeti rendszerek állapota, fenntarthatóság – Egészséges, gondozott környezet. – A közvetlen és tágabb környezet (iskola, lakás, közlekedési eszközök, parkok, játszóterek rendjének megóvása). 4.3. A lakóhely közvetlen és tágabb környezetében található életközösségek – Park - erdő, – rét-mező, – vizek-vízpartok és természetvédelem. 4.4. Változatos élővilág – A közvetlen környezet növényvilága (fák, bokrok, virágos növények). – A zöldségeskert, gyümölcsöskert növényei. A növény részei – Néhány lágyszárú, fás szárú növény – A vadon élő állatok és a házi és ház körül élő állatok. – Az élőlények csoportjai (növény, állat, ember). Madár, emlős, rovar.	Közvetlen és tágabb környezet, életközösségek természetvédelem, növényvilág (fák, bokrok, virágos növények), zöldséges kert és gyümölcsös kert növénye, növény részei, vadon élőállatok és háziállatok				x		

Környezet – 3. Osztály			Tematikai egységek					
Óraszám:	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
2	5.1. Közvetlen és tágabb települési környezetünk – Lakóhely, megyék, főváros	megye, település, főváros					x	
5	6.1. Öröklődés – A család. – Különböző emberi külső és belső tulajdonságok (ilyen vagyok). 6.2. Magatartás – Helyes magatartási formák a betegség megelőzésében. Viselkedések betegség esetén. – Viselkedés közösségekben, A sérült embertársak segítése. Önismeret. – Veszélyek a gyermekekre.	<i>Család, emberi tulajdonság, változás, megelőzés, önismeret</i>						X

5.1.1.4.2. Környezetismeret 4. osztály

A környezetismeret tantárgy **heti/éves órakerete 4. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Tájékozódás térben, időben
2. Megfigyelés, mérés
3. Az élettelen környezet kölcsönhatásai
4. Életközösségek lakóhelyünk környezetében
5. Hazánk, Magyarország
6. Testünk, egészségünk

Környezet – 4. Osztály			Tematikai egységek					
Óraszám:	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
7	1.1. Tér, idő, nagyságrendek – Fő világtájak – Magyarország domborzati térképe. – Alapvető térképjelek (államhatár, felszíni formák, vizek, főváros, települések, útvonalak). – Alaprajz, térkép, kicsinyítés, nagyítás.	térkép	x					
5/1	2.1. Az élő környezet megfigyelése – Termesztett növények. – Növénytermesztés, állattenyésztés. – Életjelenségek: táplálkozás, légzés, növekedés, fejlődés, mozgás, szaporodás. – Életfeltételek (levegő, víz, tápanyag, napfény, hőmérséklet). – A növény élete az ültetéstől a terméshezatalig.	Életjelenség, a növénytermesztés, állattenyésztés, növények, állatok,		x				

Környezet – 4. Osztály			Tematikai egységek					
Óraszám:	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
3/1	3.1. Anyag – Halmazállapot. Csapadékformák. 3.2. Kölcsönhatások – Mágnes, vonzás, taszítás. Mozgások. 3.3. Változások – Kémiai változások. – Az égés, tűz, tűzvédelem, tűzoltás eszközei. A tűzoltók munkája.	Halmazállapot, mágneses kölcsönhatás, tűz			X			

Környezet – 4. Osztály			Tematikai egységek					
Óraszám:	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
8	4.1. A környezeti rendszerek állapota, fenntarthatóság – Vizek védelme, víztakarékosság, energiatakarékosság. 4.2. Természetvédelem – Növény- és állatgondozás a tanuló közvetlen környezetében. A természet megóvása. 4.3. Környezetszennyezés – Levegő-, talaj-, vízszennyezés. Szelektív hulladékgyűjtés. 4.4. Energiatakarékosság – Takarékosság az árammal, a vízzel. Fűtés, szellőztetés. 4.5. A Föld szépsége, egyedisége – A lakóhely közvetlen környezetében előforduló természeti nevezetesség. Nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek – információs jelek.	Szelektív hulladékgyűjtés, természetvédelem, energiatakarékosság, víztakarékosság, környezetszennyezés, növény-, állatgondozás, felelősség				x		

Környezet – 4. Osztály			Tematikai egységek					
Óraszám:	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	4.6. Változatos élővilág – A virág része, a termés és részei. – A gombák. – Főbb állatcsoportok					x		
6	5.1. Közvetlen és tágabb települési környezetünk – Lakóhelyünk értékei. 5.2. Térképészeti gyakorlatok – Földrajzi elhelyezkedés. – Felszínformák.	Térkép, domborzati térkép, közigazgatási térkép, felszínforma.					x	
5	6.1. Az emberi test – Testrészek és funkciójuk. – A mozgás szerepe az egészséges életmódban. Játék, sport.							x

Környezet – 4. Osztály			Tematikai egységek					
Óraszám:	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	6.1. A test, az érzékszervek védelme – Egészséges életmód. Egészséges táplálkozás. Helyes fogápolás. – Egészség és betegség (néhány fertőző gyermekkori betegség). A káros élvezeti szerek. 6.2. Szaporodás, egyedfejlődés – Az életkori szakaszok időbelisége a születéstől a halálig.	Az emberi test részei, tisztálkodás, tisztálkodási eszköz, gyermekbetegség, védőoltás, fertőzés és járvány, orvos, gyógyszer, helyes táplálkozás, fogápolás, mozgás, sport, testedzés, életműködés, növekedés, változás						x

A továbbhaladás feltétele

Tapasztalatok, megfigyelések, ismeretek szerzése a környezetben előforduló legismertebb tárgyak, anyagok tulajdonságairól, az élőlényekről, természeti formákról, jelenségekről. Aktív részvétel egyszerű kísérletek, mérések végzésekor. Adott szempontok szerint csoportosítás. Egyszerű összefüggések felismerése. Tájékozódás térben, időben a tanuló saját lakóhelyén. Magyarország fő jellegzetességeinek ismerete. Az idő mérése, mértékegysége. Elemi szintű térképismeret. A másság elfogadása. A sérült embertársak segítése. Társainak és saját testének védelme. Aktív részvétel a környezet óvásában. Szelektív hulladékgyűjtés. Energiatakarékosságra törekvés.

5.1.1.5. Természettudomány (természetismeret, biológia, fizika, kémia) 5-8. osztály

Természettudomány tantárgy célja és feladata 5 – 8 osztály

A tanulók a tantárgy elsajátítása során ismerkedjenek meg a természeti és technikai környezet főbb elemeivel. A tanulási folyamatban az érzékelésre, az észlelésre, a személyes élményekre, felfedezésekre építve jusson el a tanuló a bonyolultabb gondolkodási műveletig, az elemi problémamegoldásig. A műveltségi anyag elsajátításában kapjon helyet többféle tanulási környezet, így alkalmanként a gyűjtőmunka, lehetőség szerint a terepséta, terepgyakorlatok, esetleg kirándulások is. A környezet, a természet, az emberi kapcsolatok megismerése nyomán fejlődjön és alakuljon ki a tanulók tudatos természetszerető- és védő magatartása, kapcsolatteremtő képessége. A tantárgy tudatosan formálja környezetvédő attitűdjüket, környezetkímélő magatartásukat, hogy ez a magatartás a későbbi életvitelüket meghatározó erkölcsi alapelvvé váljon.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknak az ismeretsajátítási folyamat során olyan tudásrendszerek alapjait kell kiépíteniük, amely alkalmas a mindennapi tevékenységben való felhasználásra, és a mindennapi életben való tájékozódásra. A tanulók ismeretsajátításában a cél a természeti környezeti világ elemi megismerésének lehetősége.

Kiemelt cél a tanulók életkorának és fejlettségének megfelelő, korszerű tudás elsajátítása, a fogalmak folyamatos érlelése, pontosítása. Az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztése aktív tevékenységek során, pozitív megerősítéssel és következetes segítségadással.

A tantárgy célja a tájhoz, a hazához, a közösséghez tartozás örömeinek, felelősségének és érzelmi biztonságának kialakítása közben a térbeli és időbeli tájékozódó képesség fejlesztése. A kommunikációs képesség fejlesztésében a szókincsbővítés, a fogalmak értelmezése, a beszédprodukció kerül a középpontba. Az érdeklődés, a nyitottság, a kíváncsiság felkeltésének és tartósságának fokozásával megvalósítható a cselekvési képesség gazdagítása, az önkifejezési formák erősítése, a szociális képességek fejlesztése, együttműködés a feladatokban, kapcsolatteremtés és együttműködési szokások kialakítása, a társak segítése.

A fejlesztendő készségek, képességek tegyék lehetővé az elemi természettudományos műveltség megszerzését és gyakorlatban való alkalmazását. A tanulási tevékenységek közül kiemelt jelentőségű a megfigyelés, a közvetlen tapasztalatszerzés, vizsgálódás, aktív részvétel a kísérletekben és a kísérleti eszközök használata, a balesetmentes kísérletezés szabályainak elsajátítása.

Természetismeret 5–6. osztály

A tantárgy tanítása során a következő nevelési célokat valósítjuk meg: szabályokhoz való rugalmas alkalmazkodás képességének fejlesztése, a feladattudat erősítése. A megismert történelmi, kulturális és természeti értékeink alapján a nemzeti összetartozás érzésének erősítése. Éntudat és énkép fejlesztése. Pozitív erkölcsi tapasztalatok erősítése. Az egészséges életmódra való tudatos törekvés technikáinak elsajátítása. A mozgás és az egészséges életmód kapcsolatának felismerése. A szociális érzékenység fejlesztése, az együtt érző, segítő magatartás erősítése. A környezetkímélő, takarékos magatartás, a természet és az épített környezet iránti szeretet és a megóvás igénye, törekvés az önálló tanulásra, együttműködő, kooperatív, interaktív technikák alkalmazására.

Kiemelt fejlesztési cél és feladat az életkorral és a sajátos nevelési igényekkel összhangban lévő, az egyén sajátosságaira és lehetőségeire építő megismerési módszerek megtanítása. A tanulók a periodikus változásokat, összefüggéseket értsék meg, a kapcsolatokat ismerjék fel a növény- és állatvilág vonatkozásában, valamint az élettelen természet kapcsolatában.

A tanulók váljanak képessé a sajátos földrajzi ismerethordozók – térkép, földgömb, ábrák – használatára, valamint az IKT-eszközök tanári segítséggel történő célszerű alkalmazására. Fejlődjön kommunikációs képességük, bővüljön szókincsük, fejlődjön szövegértésük és a feladatmegoldásokhoz kapcsolódóan értékelési helyzetekben önértékelésük, önismeretük. A matematikai kompetencia birtokában képesek számadatok összevetésére, egyszerű grafikonok és diagramok leolvasására, értelmezésére.

5.1.1.5.1. Természetismeret 5. osztály

A természetismeret tantárgy **heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Anyag, energia, információ
2. Rendszerek
3. Felépítés és működés kapcsolata
4. Állandóság, változás
5. Az ember megismerése és egészsége
6. Környezet, fenntarthatóság
7. Tájékozódás a földrajzi térben
8. Tájékozódás az időben
9. Tájékozódás a környezet anyagairól és jelenségeiről
10. Tájékozódás a környezet kölcsönhatásairól – A társadalmi-gazdasági élet szerveződése és folyamatai
11. Tájékozódás a hazai földrajzi, környezeti folyamatokról
12. Tájékozódás a regionális és a globális földrajzi, környezeti folyamatokról

Elvárható előzetes tudás

Tapasztalatok, megfigyelések, ismeretek szerzése a környezetben előforduló legismertebb tárgyak, anyagok tulajdonságairól, az élőlényekről, természeti formákról, jelenségekről. Adott szempontok szerint csoportosítás. Egyszerű összefüggések felismerése. Tájékozódás térben, időben a tanuló saját lakóhelyén. Magyarország fő jellegzetességeinek ismerete. Ismerje az idő mérésének eszközét, mértékegységét. Elemi szintű térképismeret. A másság elfogadása. A sérült embertársak segítése. Társainak és saját testének védelme. Aktív részvétel a környezet óvásában. Szelektív hulladékgyűjtés jelentésének ismerete. Energiatakarékosságra törekvés.

TERMÉSZETTUDOMÁNY 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 12.
5	Év eleji ismételés - A 4. évfolyamos tananyag ismételése, - diagnosztizáló felmérő megíratása		
9	Az élő természet vizsgálata - Növények vizsgálata (virágos növények, fásszárú- és lágyszárú növények) szilva és szőlő - A növények életfeltételei (víz, levegő, talaj, napfény, hőmérséklet) - Szobanövények és kerti növények gondozása - Az állatok általános testfelépítése (1 gerinces és 1 gerinctelen összehasonlítása) - Az állatok életfeltételei (élőhelyi feltételek, táplálék, víz) és életmódja (aktív mozgás, táplálkozás, szaporodás, utódgondozás, viselkedés) - Az élőlényekre ható élettelen környezeti tényezők és ezekhez való alkalmazkodása az állatoknak (levegő, víz, talaj, hőmérséklet, fényviszonyok) - Ciklusok a természetben (napszakok, évszakok, az élővilág változásai ezek függvényében) - A természet jelzései : növények (pl. száradás, fonnnyadás) és állatok kommunikációja	főgyökérzet, mellégyökérzet, egyszerű levél, összetett le-vél, virág, porzó, termő, szíromlevél, csészelevél, testfelépítés, láb, ízeltláb, testtáj, fej, tor, potroh, szájszervek, táplálék, víz, élőhely, mozgás, táplálkozás, szaporodás, utódgondozás, viselkedés, életjelenségek, vízpára, felhő, köd, hó, zúzmara, dér, harmat, szél, napsugárzás, hőmérséklet, felhőzet, páratartalom, herved, szárad, jelzés, reakció	1, 2, 3, 4, 6,

TERMÉSZETTUDOMÁNY 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 12.
14	<u>Élet a ház körül, mezőgazdaság</u> - <u>Élőlények</u> a ház körül (főbb kultúrnövények:, tenyésztett állatok:) - <u>Káros és hasznos állatok</u> : a biológiai növényvédelem alapjainak megismerése (rovarevő állatok {sün, katicabogár, énekesmadarak, vakondok; parazita: káposztalepke gyilkosfűrkész} haszna, védekezés biológiai eszközökkel a kárt okozó állatokkal szemben) - Természetes táj – mesterséges környezet különbségeinek megismerése	páratlan ujjú patás, párnás talp, visszahúzható karom, komposztálás, trágyázás, állatok etetése, silózás, méh-család, nektár, méz, tülkös szarv, tejtermék, páros ujjú patás, rágcsáló fogazat, ízelt-lábú, összetett szem, teljes átalakulás, gyógynövény, illóolaj, raktározó főgyökérzet, termés, gabonaféle, szalmaszár, széna, szalma, kártevő, hasznos állat, biológiai növényvédelem,	2,
15/1 ↓	<u>Földrajzi alapozóismeretek:</u> - A víz a természetben, a víz körforgása, a csapadék fajtái - Az időjárás és éghajlat, az időjárás elemei, a szél - Az éghajlatmódosító tényezők, éghajlatok jellemzői, - Kölcsönhatások a természetes, a mesterséges környezet és az időjárás között (éghajlat és időjárás környezetre gyakorolt hatása, épületek hő- és vízszigetelésének fontossága) - Jellegzetes <u>felszínformák</u> (hegységek, síkságok) kialakulása → (kiemelkedés, lepusztulás, feltöltődés), - A Föld <u>külső erőinek</u> (szél, víz, jég) felszínformáló szerepe,	utca, út, ház, lakás, irány, térkép, földgömb, iránytű, fő- és mellékvilágtájak, alaprajz, domború térkép, síktérkép, térképfajták, domborzat (elemei), színjelölések, vizek fajtái és jelölésük, vízszennyezés, szenny-vízisztító, természetes víz, Magyarország	1, 2, 6, 7, 9,

TERMÉSZETTUDOMÁNY 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 12.
↑	<u>Földrajzi alapozóismeretek:</u> - <u>Tér és idő:</u> ~ A földrajzi tér: közvetlen környezet, lakóhely, környező táj, haza. ~ tájékozódás a lakóhelyen és környékén ~ mozgás és idő összefüggése ~ hely, irány, távolság meghatározása ~ a térkép és a földgömb megismerése, a térkép tájolása ~ fő- és mellékvilágtájak a valóságban és a térképen, az iránytű ~ alaprajz, térképvázlat, síktérkép, domború térkép ~ térképfajták: <i>domborzati, közigazgatási, turista-, autós, időjárási és kontúrtérkép</i> ~ hazánk térképe, a domborzati viszonyokat és a vizeket jelölő színek, jelek ~ táj és ember kapcsolata a Kárpát-medencében	Ásvány, kőzet, energiahordozó, ipari nyersanyag, mészkő, gránit, bazalt, homok, szén, felszínforma, hegység, síkság, hegységképződés, lepusztulás, kiemelkedés, feltöltődés;	1, 2, 6, 7, 9,
9/1 ↓	<u>Fizikai / kémiai ismeretek</u> - <u>Anyagfajták</u> (<i>fémek, fa, bőr, szövet, üveg, műanyag, kerámia, papír</i>), anyagok és testek minőségi és mennyiségi tulajdonságai ~ Ajándékok, dísz tárgyak, használati eszközök, környezetünk tárgyai. - <u>Halmazállapotok</u> (<i>víz, levegő, zsír, olaj</i>), a víz halmazállapota - <u>Mérések</u> gyakorlása (<i>hosszúság, űrtartalom, tömeg, hőmérséklet, idő</i>) - <u>Oldatok, keverékek</u> (<i>ételek, italok készítése, összetevők mérése</i>)	alakítható, rugalmas, hajlítható, törékeny, morzsolható, faragható, olvasztható, halmazállapot, szilárd, folyékony, légnemű, olvadás, fagyás, forrás, lecsapódás, halmazállapot-változás, képlékeny, folyékony, légszerű, törés, darálás, hajtogatás, keverés, tömeg. A gyakran használt mértékegységek fokozatos megismerése (kg, l, m, cm, °C).	1, 4,

TERMÉSZETTUDOMÁNY 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 12.
↑	<u>Fizikai / kémiai ismeretek</u> - <u>Fizikai változások</u> : halmazállapot-változás, közetek mállása, aprózódás, technikai változások (<i>darabolás, darálás, faragás</i>) - <u>Mozgás és idő</u> : ~ időmérés lehetőségei, eszközök megismerése - <u>Kémiai változások</u> : égés, tűzvédelem	napszakok, negyed, fél, háromnegyed óra, 24 órás idő-beosztás, napszakok váltakozása, gyors, lassú, égés	1, 4,
5/1	<u>Saját test, higiénia, magatartás</u> - <u>Testkép, testalkat, mozgás</u> : ~ Az emberi test arányai, méretviszonyai, testalkat, szimmetria (testalkat, soványság, elhízás, mozgás szerepe az életünkben) ~ Személyes tér - <u>Önfenntartás</u> : ~ Az egészséges táplálkozás alapelvei, módjai (<i>tápanyagok, vitaminok</i>) Mennyiségi és minőségi szempontok, Szent-Györgyi Albert szerepe ~ Személyi higiénia (<i>érzékszervek védelme és tisztasága</i>), - <u>Magatartás</u> : ~ Milyen vagyok, milyen szeretnék lenni? ~ Kapcsolatok a családdal és a társakkal ~ Önismeret, viselkedési normák, szabályok szerepe az életünkben ~ Az iskolai élet szabályai. A Házi rend szerepe az iskola életében	Testméret, testalkat, tápanyag, testi és érzékszervi sérülés, egészséges táplálkozás, személyi higiénia,	1, 5

TERMÉSZETTUDOMÁNY 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 12.
7/1	<u>A rendszer és környezete, fenntarthatóság, környezeti nevelés</u> - Természeti és mesterséges technikai és épített rendszerek környezetünkben. - Természetes táj, mesterséges környezet. - Lakóház és közmű kapcsolatai. - Rendszer részei, ház részei, ország részei, élőlények részei. → összefüggések keresése, egymásrautaltság felismerése - Rendszerek egymásba ágyazódása (szoba-ház, város-ország). - Változásokat irányító információk. ~ Tervrajz – házépítés. ~ Útiterv – utazás. - Az ember természetátalakító tevékenységei - Környezetet károsító anyagok és hatásaik	Minőségi és mennyiségi tulajdonság, mérőeszköz, fizikai, kémiai, biológiai változás, természetes, mesterséges, közmű, kapcsolatok, szoba, lakás, ház, város, ország, hő- és vízszigetelés az épületekben, jeles napok,	2, 4, 9
2	<u>Információ</u> - Jelek, jelzések (közlekedési jelzőtáblák, piktogramok, katasztrófavédelmi jelzésrendszer).	jel, jelzés, piktogram, jelzőtábla	1
5	Összefoglalások, témazárók		

A továbbhaladás feltétele

Motiválható részvétel a kísérletek végzésében. Tanult és vizsgált anyagok jellemző tulajdonságainak ismerete vizuális segítséggel.
Egyre önállóbb tapasztalatszerzés, a tapasztalatok megfogalmazása és lejegyzése írásban és rajzban segítséggel.
Az egészséges életmód feltételeinek ismerete. Motiválható részvétel a környezetvédő tevékenységekben.

5.1.1.5.2. Természetismeret 6. osztály

A természetismeret tantárgy **heti/éves órakerete 6. évfolyamon:** 3/108

Tematikai egységek felsorolása:

1. Anyag, energia, információ
2. Rendszerek
3. Felépítés és működés kapcsolata
4. Állandóság, változás
5. Az ember megismerése és egészsége
6. Környezet, fenntarthatóság
7. Tájékozódás a földrajzi térben
8. Tájékozódás az időben
9. Tájékozódás a környezet anyagairól és jelenségeiről
10. Tájékozódás a környezet kölcsönhatásairól – A társadalmi-gazdasági élet szerveződése és folyamatai
11. Tájékozódás a hazai földrajzi, környezeti folyamatokról
12. Tájékozódás a regionális és a globális földrajzi, környezeti folyamatokról

Elvárható előzetes tudás

A tanult növények és állatok testfelépítése. A térképről tanultak ismerete. Testkép és önfenntartással kapcsolatos ismeretek. Ismeretek a környezetünket érő káros hatásokról.

TERMÉSZETTUDOMÁNY 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 12.
5	Év eleji ismételés - Az 5. évfolyamos tananyag ismételése, - diagnosztizáló felmérő megírása		
40/1	Az élő természet vizsgálata - <u>Testfelépítés, testalkat, életmód</u> kapcsolata (<i>ragadozók, patások, halak, madarak</i>). ~ A testalkat változatossága. - <u>Élőlény és élőhely</u> , táplálékláncok az életközösségekben - <u>Hazai életközösségek</u> (<i>erdő, rét, vizek</i>) jellegzetes növénytakarója, állatvilága, ehető és mérgező gombák (<i>testfelépítés, tápanyagfelvétel, szaporodás</i>), táplálékláncok, táplálékhálók az életközösségekben	testfelépítés, ragadozó, patás, életmód, tápláléklánc, életközösség, állatcsoport, erdő, mező, víz, vízparti életközösség, állatok fejlődési fázisai, gyanta, téli álm, vízi madár, utód, költöző, átvonuló madár, iszap, telető madár, moszat, békalencse, hínár, üreges és bütykös szár, évelő, nád, gyékény, évelő, barka-virágzat, rovarbeporzású, szélbeporzású, ebihal, kopoltyú, kételtű, szarupikkely, hosszú nyelv, kígyózó mozgás, lágy héjú tojás, változó testhőmérséklet, hüllő, rét, legelő, szántóföld, mező, éles, folyamatosan növő metszőfogak, rágcsáló fogazat, vacok, szapora állat, ellik, szarupikkely, lágyhéjú tojás, meszes héjú tojás,	2, 3, 7,

TERMÉSZETTUDOMÁNY 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 12.
40/1 ↓	<u>Földrajzi alapismeretek:</u> - Csillagászati alapismeretek: ~ a Naprendszer részei, bolygók, ~ Az égitestek látszólagos mozgása ~ A Föld alakja, mozgásai és ezek következménye: <i>éjszakák és nappalok, évek, éghajlati övek, évszakok, napsugárzás eloszlása a Földön, időjárás</i> - Földrészek, óceánok neve, egymástól való távolsága - Keresőhálózat és földrajzi fókálózat - Az idő: Napi, évi, történelmi és földtörténelmi időegységek megismerése, időbeli nagyságrendje, időtartama - Hazánk földrajza: régiói, nagy tájai, vizei és felszínformái, éghajlati sajátosságai, közigazgatási egységek. Nemzeti kultúránk, híres utazók, tudósok, hungarikum. Hagyományok. Környezettől függő életmódok kialakítása. Ipar és gazdaság. Idegenforgalmi vonzerő. - A Kárpát-medence és hegységkerete mint természet- és társadalom-földrajzi egység: a medencejelleg érvénysülése a természeti adottságokon, hatás a gazdasági életben. - A tájak természeti, kulturális, néprajzi, gazdaságtörténelmi és környezeti értékei, átalakulása. - A Magyarország által lakott, országhatáron túli területek, tájak közös és egyedi vonásai.	Naprendszer, bolygó, hold, a Föld alakja, tengely körüli forgás, Nap körüli keringés, Napi, évi, történelmi és földtörténelmi időegység, évszak, napszak, váltakozás. bolygók megnevezése földrész, óceán, tenger, fókálózat, régió, nagytáj, hungarikum, Kárpát-medence, Alföld, Kisalföld, Alpokalja, Dunántúli-dombság, Dunántúli- középhegység, Északi- középhegység, Budapest, Duna, Tisza, Balaton. Ráktérítő, Baktérítő; vízszintes földrajzi övezetesség, az égitestek látszólagos mozgása; időjárási-éghajlati elem, napsugárzás, hőmérséklet, szél, csapadék, a víz körforgása, éghajlat-módosító tényező, Népesség, vallás, nyelv, kultúra, településtípus (tanya, falu, város), munkamegosztás, termelés, természeti erőforrás,	3, 6, 7, 8, 9, 11,

TERMÉSZETTUDOMÁNY 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 12.
↑	<u>Földrajzi alapismeretek:</u> - <u>Társadalmi, gazdasági élet szerveződése</u> (Föld): ~ a népesség területi eloszlása és azt befolyásoló környezeti tényezők ~ a természeti erőforrások felhasználása ~ gazdasági ágazatok (<i>mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások</i>) szerepük a földrészek, térségek, országok gazdasági életében. ~ a kulturális élet földrajzi alapjai (<i>nyelvek, vallások</i>) - <u>A világgazdaság szerveződése és működése:</u> ~ Földrészek, országok szerepe a világgazdaságban, fő termékeik. ~ Nemzetközi gazdasági együttműködések és társadalmi-gazdasági szervezetek példái, jellemző tevékenységük. ~ A pénzügyvilág működése: bevétel és kiadás, fizetőeszközök (<i>nemzeti és közös valuták</i>).	világgazdaság, nemzetközi gazdasági együttműködés, mezőgazdaság, bányászat, ipar, szolgáltatás, fizetőeszköz, valuta, földrajzi fekvés, szállítási, kereskedelmi útvonal, felszín, éghajlat, vízrajz, gazdasági ágazat, természeti és társadalmi kölcsönhatás, környezetkárosító hatás, mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, hegyvidék, bányakincs, kitermelés, hőerőmű, környezetszennyezés (levegőszennyezés, vízszennyezés).	3, 6, 7, 8, 9, 11,
5/1	<u>Fizikai / kémiai ismeretek</u> - <u>Energia:</u> energiaforrások, energiafajták, elektromos energia felhasználása, megújuló és nem megújuló energiaforrások, takarékoság az energiával - Egyszerű <u>kölcsönhatások</u> a mindennapi életben (<i>mechanikai, melegítés-hűtés, mágnesesség, halmazállapot-változás, térfogatváltozás</i>)	energiafajta, energiaforrás, kölcsönhatás, mágnes, halmazállapot-változás,	1,

TERMÉSZETTUDOMÁNY 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 12.
5/1	<u>Saját test, higiénia</u> - <u>Önfenntartás:</u> ~ orvosi ellátás ~ fertőző és járványos betegségek, védőoltás ~ Alapfokú elsősegélynyújtás - <u>Egyedfejlődés:</u> ~ Az emberi egyedfejlődés szakaszai ~ Serdülőkori változások	járvány és fertőzés, betegség, elsősegélynyújtás, gyógyítási mód, serdülő, egyedfejlődés,	5,
6/2	<u>A rendszer és környezete, fenntarthatóság, környezeti nevelés</u> - Az élővilág rendszerezése (<i>legjellegzetesebb élőlénycsoportok: állatok, növények, gombák</i>) ~ hierarchikus rendszerek: gerinces, gerinctelen, emlős... - Természetvédelem, természeti értékek megőrzésének lehetőségei. - Globális problémák, helyi környezetkárosítások következményei - Jeles napok (A Víz Világnapja {03.22.}, A Föld Napja {04.22.}, Madarak és Fák Napja {05.10.}, Környezetvédelmi Világnap {06.05.}, Az Állatok Világnapja {10.04.}) - A környezeti állapot és az ember egészsége. - Életvitel és fenntarthatóság → környezettudatos magatartás, fogyasztási szokások. - A környezetszennyezés jellemző esetei, következményei (<i>levegő-, víz-, talajszennyezés</i>). - Az élőhelyek pusztulásának okai, következményei, a megtartás lehetőségei. - Veszélyeztetett fajok védelme (<i>pl.: túzok, parlagi sas, fekete gólya, pilisi len, magyar kőöröcsin</i>). Hazai védett területek. - Energiatakarékosság és újrahasznosítás környezetvédelmi jelentősége	rendszer, gerinces, emlős, gerinctelen, növény, állat, gomba, jeles napok, Globális probléma, urbanizálódás, környezettudatosság, energiatakarékosság, hulladék- keletkezés, szelektív hulladékgyűjtés, biotermék, környezetkárosítás. fenntarthatóság, környezettudatos magatartás, természetvédelem, környezetszennyeződés, veszélyeztetett faj, energiatakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, védett terület, védett élőlény,	3, 4, 6, 12,

TERMÉSZETTUDOMÁNY 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 12.
7	Összefoglalások, témazárók		

A továbbhaladás feltétele
Motiválható részvétel a kísérletek végzésében. Tanult és vizsgált anyagok jellemző tulajdonságainak ismerete vizuális segítséggel. Egyre önállóbb tapasztalatszerzés, a tapasztalatok megfogalmazása és lejegyzése írásban és rajzban segítséggel. Ismerje az elektromos áramot, törekvés az energiatakarékos életmódra. Életközösségek élő és élettelen összetevőinek megkülönböztetése segítséggel. Ismeretek az élőlények, az emberi test felépítéséről. Az egészséges életmód feltételeinek ismerete. Motiválható részvétel a környezetvédő tevékenységekben. Tájékozottság a Naprendszeréről, a bolygókról.

Biológia 7 – 8. osztály

A biológia tanításának célja megismertetni a természeti, a gazdasági, valamint a társadalmi folyamatok közötti összefüggéseket, lehetővé tenni, hogy a tanulók a természettudományos jelenségek körében vizsgálódásra törekedjenek.

A biológiai ismeretek elsajátítása mind a környezet megismeréséhez, mind az önellátó testápoló technikák elsajátításához, mind az egészségük védelmének kialakításához segítséget, tapasztalatszerzési és -megosztási lehetőséget nyújt. Az emberi test felépítésének, működésének megismerése során tanulják meg értékelni az egészséget, törekvés alakul ki bennük annak megőrzésére, megismerik a káros szokások egészségromboló hatását. Nyitottá válnak a fenntarthatóság, a környezettudatos gondolkodás és cselekvés iránt.

A tantárgy tanulása során a tanuló ismerje meg a távoli tájak növény és állatvilágának szimbolikus képviselőit, ezek kapcsolatát egymással és jellegzetes életterükekkel, a táplálékláncok és táplálékhálókat működését. A tanulók szerezzenek ismereteket a növények és állatok életműködésével, mozgásával, szaporodásával kapcsolatban is.

5.1.1.5.3. Biológia 7. osztály

A biológia tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

- 13. Anyag, energia, információ
- 14. Rendszerek
- 15. Felépítés és működés kapcsolata
- 16. Állandóság, változás
- 17. Az ember megismerése és egészsége
- 18. Környezet, fenntarthatóság

Elvárható előzetes tudás
Az életközösség, tápláléklánc fogalmának ismerete. A növények és állatok testfelépítésének ismerete. A környezetszennyezés- és védelem fogalmának ismerete.

TERMÉSZETTUDOMÁNY - BIOLÓGIA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	13 – 18.
5	Év eleji ismételés - A 6. évfolyamos tananyag ismételése, - diagnosztizáló felmérő megíratása		
46/1 ↓	Az élő természet vizsgálata 1. Távoli tájak életközösségei - A biomok : a Föld éghajlati övezeteinek jellemzői, a jellegzetes növény- és állatvilág kialakulása + Tér és idő témakör ~ trópusi esőerdők élővilága ~ szavannák élővilága ~ sivatagok (vízszegény élőhelyek) élőlényei, a víz biológiai szerepe ~ mérsékelt égövi füves puszták élővilága ~ a tajga élővilága ~ a hideg égöv: a tundra és a jeges területek élővilága ~ a tengerek és óceánok élővilága, a víz biológiai szerepe ~ távoli tájak védett területei	biom, Egyenlítői éghajlat, esőerdő, palánkgyökerek, lián, óriás-fák, fán lakó növények, Csőszesű csőr, odúlakó, lesből vadászó, óriáskígyó, mérgekígyó, köröm, csapat, tülkös szarv, csorda, párosujjú patás, páratlanujjú patás, agyar, Falka, dögevő, hüllő, lágy héjú tojás, szarupajzs, meszes héjú tojás, futóláb, oázis, datolya, kaktusz, viaszos külső réteg, kérődző, emlős, lezárható orrlyukak, párnás talp, sztyeppe, pampa, préri, szárazságtűrő növényzet, falka, futómadár, Tajga, elegyes erdő, lucfenyő, erdeifenyő, vörös-fenyő, tépőfog, falka, Tundra, vándorlás, agancs, Sarkvidék, úszókká módosult végtagok, evezőként használt szárnyak, szőrös talp,	15, 16, 13, 14, 15,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - BIOLÓGIA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	13 – 18.
↑	<u>Az élő természet vizsgálata</u> <u>2. Az élőlények teste és életműködése (egyed alatti szerveződési szint)</u> - A sejt felépítése (növényi, állati). A nagyító és a mikroszkóp. - A növényi és állati szövetek fő típusai. - Az élőlényeket felépítő szervetlen és szerves anyagok (víz, ásványi anyagok, szénhidrátok, zsírok és olajok, fehérjék, vitaminok) alapvető szerepe. - Növények és állatok általános jellemzői (testfelépítés, kültakaró, táplálkozás, légzés, szaporodás, életmód). A testfelépítés, életmód és környezete kapcsolata: az élőlények alkalmazkodása a környezeti hatásokhoz: gravitáció, nyomás - Szűk tűrésű, tág tűrésű élőlények. - Az élőlények hőháztartását befolyásoló fizikai változások (hőáramlás, hővezetés, hőszigetelés, hőszugárzás). ~ Táplálkozás – belső energia. ~ Hőszigetelés (szőrzet, zsírréteg, faggyús tollazat, pehelytollak). ~ Téli álm: életfolyamatok lassulása. ~ Csoportos életmód – egymás melengetése (pingvinek stb.). ~ Nagy melegben – párologtatás, fokozott hőleadás. - Tápanyagok elégetése a szervezet sejtjeiben (lassú égés, energia-felszabadulás). Az oxigén mint az égés (lassú égés) → légzés feltétele. - A „biológiai óra”: életkori szakaszok és biológiai történések <u>3. Egyed feletti szerveződési szintek</u> - Egyed feletti szerveződési szintek formái - Életmódok: magányos – csoportos → fajtársak közötti kapcsolatok (szerepek, rangsor, együttműködés) - Fajok közötti kapcsolatok (versengés, élősködés, együttélés) - Kapcsolatok az életközösségekben: táplálkozási kapcsolatok	mikroszkóp, sejt, szövet, szerv, szervrendszer, szer-vezet, sejthártya, sejtmag, sejtplazma, kültakaró, kitin, helyváltoztatás, helyzetváltoztatás, mozgásszerv, szervrendszer, növényevő, állatevő, mindenevő, rágó, reszelőnyelv, csáprágó, csőr, fog, légzőszerv, légzőrendszer, tüdő, kopolyú, ivartalan- és ivaros szaporodás, petesejt, megtermékenyítés, utód, külső megtermékenyítésű, belső megtermékenyítésű, hőszigetelés, belső energia, párologtatás, légzés – belső égés, gázcsere nyílás, alkalmazkodás, testbeszéd, hang-, szín-, illatjelzés, Víz, szerves, szervetlen anyag, tápanyag, vitamin, a szervrendszer felépítése, egyed és faj, tápláléklánc, fotoszintézis.	13, 14, 15, 14, 15,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - BIOLÓGIA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	13 – 18.
5/1	<u>Tér és idő</u> - Az élővilág méretskálája → a tanult szerveződési szintek összevetése - Életközösségek térbeli elrendeződése (<i>zonalitás földrajzi szélesség és tengerszint feletti magasság szerint</i>), Összefüggések felfedezése az életközösségek és a helyük között. - <u>Evolúció</u> (közel 2 millió ismert és ugyanennyi ismeretlen faj). ~ Az élővilág fajgazdagsága, ennek jelentősége. ~ Az élővilág törzspejlődésének időskálája, jelentősebb eseményei. (Földtörténet – első élőlények megjelenése).	életközösség, zonalitás, földrajzi szélesség, evolúció, törzspejlődés, földtörténeti korok, dinoszaurusz, ősember, ős,	14, 15,
11/2 ↓	<u>Rendszer, fenntarthatóság, környezeti nevelés</u> - Az élővilág rendszerezése (<i>egysejtűek, növények, állatok, gombák</i>) ~ Főbb rendszertani csoportok: faj, osztály, törzs. ~ Baktériumok és vírusok ~ gombák országa, növények országa, állatok országa - Biológiai sokféleség jelentősége - Hosszabb idő alatt bekövetkező változások (<i>leszármazás, rokonság, evolúció</i>). - Globális természeti problémák és következményeik. ~ a talaj: termőképesége, védelme, sajátos életközössége, tápanyagainak megújulása, az emberi tevékenység talajformáló hatásai. ~ a talaj, víz, levegő szennyezése, az ember felelőssége ~ Az élőhelyek pusztulásának okai, következményei, a fenntartás lehetőségei (<i>aktív természetvédelem</i>)	rendszerezés, törzs, osztály, faj, egysejtűek, növények országa, állatok országa, gombák országa, leszármazás, rokonság, Talaj-, víz-, levegőszennyezés, mezőgazdasági, ipari, háztartási szennyezőanyag, vegyszer, olajszennyezés, mérgező gáz, talajpusztulás, takarékoság, tudatosság, mérlegelés, megfontoltság.	14, 15, 16, 18,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - BIOLÓGIA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	13 – 18.
↑	Rendszer, fenntarthatóság, környezeti nevelés ~ az éghajlat hatása az épületekre (<i>hőszigetelés</i>) ~ környezeti állapot és egészség (<i>állatok, ember</i>) ~ felelős / tudatos fogyasztói szemlélet (<i>takarékosság, tudatosság, megfontoltág, előrelátás</i>) ~ A fenntarthatóság fogalma, az egyéni és közösségi cselekvés lehetőségei (<i>pl. lakóhely és környékének gondozása, szépítése</i>). Szelektív hulladékgyűjtés.	Talaj-, víz-, levegőszennyezés, mezőgazdasági, ipari, háztartási szennyezőanyag, vegyszer, olajszennyezés, mérgező gáz, talajpusztulás, takarékosság, tudatosság, mérlegelés, megfontoltág.	14, 15, 16, 18,
5	Összefoglalások, témazárók		

A továbbhaladás feltétele

Éghajlati övezetek jellemzői. Alapvető ismeretek a biológiai jelenségekről, törvényszerűségekről, ezek felhasználása a gyakorlatban, a mindennapi életben, a háztartásban. Az élő és élettelen természet legfontosabb kölcsönhatásainak ismerete. A megfigyelésekben, kísérletekben önálló, szabálykövető részvétel. Egyszerűbb összefüggések megértése, tapasztalatok megfogalmazása szóban, vázlatkészítés. Törekvés a tanult szakkifejezések pontos használatára. Információk egyre önállóbb gyűjtése és feldolgozása. IKT-eszközök használata. Tudatos környezetvédelem és egészségvédelem, megoldások keresése a környezet- és egészségkárosítás elkerülésére. Az egészségügyi hálózat ismerete. Képesség segítségkérésre, segítségnyújtásra. Kialakult szabálytudat, képesség az együttműködésre, konfliktuskezelésre, reális önismeret.

Fizika 7 – 8. osztály

A fizikai ismeretek elsajátítása során cél a korszerű fizikai személelmódra nevelés, a környezettudatos gondolkodás és cselekvés iránti nyitottság kialakítása, a gazdaság környezetkárosító hatásának és a környezetvédelmi törekvések összefüggéseinek felismertetése, a természeti, a gazdasági, valamint a társadalmi folyamatok közötti összefüggések felismertetése.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók képesség- és gondolkodásstruktúrájára alapozva a fejlesztés érdekében fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy a tanulók erősen kötődnek az érzékeléshez, az észleléshez, a közvetlen tapasztalatszerzéshez, ezért nagyon sok egyszerű kísérletre, gyakorlásra, mérésre, becslésre és ezek többszöri megismétlésére van szükség ahhoz, hogy a fizikai jelenségeket, folyamatokat megértsék, illetve az ismereteket alkalmazni tudják a mindennapi életben. A hatékony tanulási módszerek elsajátítása teszi lehetővé az egyre bővülő, önálló ismeretszerzést könyvekből, internetről és más forrásokból.

5.1.1.5.4. Fizika 7. osztály

A fizika tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

7. Anyag, kölcsönhatások, energia
8. Rendszerek
9. Felépítés és működés kapcsolata
10. Állandóság, változás
11. Az ember megismerése és egészsége
12. Környezet, fenntarthatóság

Elvárható előzetes tudás
Tanult és vizsgált anyagok jellemző tulajdonságainak ismerete vizuális segítséggel. Egyre önállóbb tapasztalatszerzés, a tapasztalatok megfogalmazása és lejegyzése írásban és rajzban segítséggel. Ismerje az elektromos áramot, törekvés az energiatakarékos életmódra. Ismeretek a Naprendszerről.

TERMÉSZETTUDOMÁNY - FIZIKA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	7 – 12.
2	<u>Év eleji ismételés</u> - A 6. évfolyamos tananyag ismételése, - diagnosztizáló felmérő megíratása		
8/1	<u>Mivel foglalkozik a fizika?</u> - Anyagok, sűrűség (anyag, tömeg, térfogat) fogalma. Mérőeszközök. Mérleg, rugós erőmérő. <u>A testek mozgása, mozgásállapot-változások</u> - Mozgás és nyugalom (viszonylagosság). - Egyenes vonalú egyenletes mozgás (út, idő, irány, sebesség, állandó sebesség). - Változó mozgások. Egyenletesen változó mozgások. Körmozgás jellemzése. Tengely körüli mozgás. Rezgőmozgás. - Átlagsebesség. - Az erő és a sebességváltozás kapcsolata. Gyorsulás, lassulás - Közlekedési alkalmazások. Balesetvédelem.	rugós erőmérő, mérleg, sebesség, irány, mozgás, szekundum, átlagsebesség, centripetális erő, egyenes vonalú egyenletes mozgás, lassulás, gyorsulás, körmozgás, rezgőmozgás,	7, 10,
6	<u>A dinamika alapjai</u> (erők) - A gravitáció - A súrlódási erő - A közeg-ellenállási erő - A testek tehetetlensége és tömege - Erő-ellenerő	gravitáció, súrlódás, erő, közeg, közeg-ellenállás, tehetetlenség, erő-ellenerő,	10,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - FIZIKA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	7 – 12.
5	<u>Hőtani alapismeretek</u> - A hőmérséklet mérése, a Nap hő- és fényenergiájának hatása a földi életre. A mindennapokban használatos, napenergiával működő eszközök - Hőtágulás - A hő terjedése (hővezetés, hőszigetelés, hőáramlás, hőszugárzás) - Termikus egyensúly, kölcsönhatás - Halmazállapot-változások - Az égés	hőtágulás, hővezetés, hőszigetelés, hőáramlás, hőszugárzás, termikus kölcsönhatás, halmaz-állapot, szilárd, folyékony, légnemű, olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás, , víz, jég, égés, égéshő, éghető anyag,	7, 9, 10,
5/1	<u>Az energia</u> - Energia fogalma, gyakori energiafajták, Energia mértékegysége: J, Kj. - Az energiamegmaradás törvénye - A villamosenergia-termelés hazánkban (erőművek és körny.véd. hatásai) - Energiatakarékos eljárások, eszközök. (szigetelés, energiatakarékos izzók, berendezések, fűzési, fűtési módszerek). Elektromos vezetők, szigetelők, mágnesezhető, nem mágnesezhető anyagok. - Az erő fogalma, nagysága, iránya, mértékegysége (Rugós erőmérő).	energia, energiafajták: súrlódási, hő, mozgási, helyzeti, magassági, villamos, termikus energiamegmaradás törvénye hőerőmű, vízerőmű, atomerőmű, napelem, szél erőmű, energiatakarékosság	7,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - FIZIKA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	7 – 12.
2	<u>Időjárás, légkör</u> - Időjárási jelenségek, a földfelszín és az időjárás kapcsolata. Légköri és tengeri áramlatok (Golf-áramlat, szélrendszerek). Időjárás előrejelzés. - A légkör fizikai tulajdonságai (napsugárzás, hőmérséklet, csapadék). A vízkörforgás fizikai háttere, szél. Csapadékfajták. Légnyomás és mérése (Barométer). Természeti katasztrófák (viharok, földrengések, cunamik kiváltó okai). A kárenyhítés lehetőségei, előrejelzés. Megfelelő viselkedési formák veszélyhelyzetekben.	időjárás, légkör, tengeri áramlatok, barométer, cunami,	12,
2	<u>Tér, idő, nagyságrendek</u> - Hosszúság és idő mértékegységei. - Atomi méretek (méretarányos szemléltetés). - Jellegzetes rövid és hosszú időskálák a természetben (emberi skála, földtörténet, fényév).	mm, cm, m, km, másodperc, perc, óra, nap, hét, hónap, év, fényév,	8,
3 ↓	<u>Környezet és fenntarthatóság</u> - A környezeti rendszerek állapota, védelme, fenntarthatósága - A természetkárosítás fajtáinak fizikai háttere (erdőirtás, légszennyezés, vízszennyezés, talaj-, zaj-, fényszennyezés). - Útépítés, házépítések, lakóparkok építése.	természeti katasztrófa, fenntarthatóság, a környezeti rendszerek védelme, energiatakarékosság, szennyező anyag,	12,

↑	<u>Környezet és fenntarthatóság</u> - Fenntarthatóság, védelem. - A szennyező-anyagokkal való szakszerű bánásmód (vegyszerek, tisztítószer, olajok, gyógyszerek, elemek, patronok).	szelektív hulladékgyűjtés, hulladékkezelés	12,
3	Összefoglalások, témazárók		

A továbbhaladás feltétele
Mozgás és nyugalom, a mozgás jellemzői, fajtái. A gravitációs erő jelentősége a mindennapi életben. A testek tehetetlenségének és tömegének összefüggése. Súrlódás a mindennapi életben. Halmazállapot-változások. Az égés feltételei. Az időjárási jelenségek. A hosszúság és idő mértékegységei.

Kémia 7 – 8. osztály

A kémiatanítás célja, hogy sajátos eszközeivel járuljon hozzá a tanulók a természetről, a környezet anyagairól, folyamatairól alkotott világképének alakításához. A tanulók érdeklődésének felkeltése a kémiai ismeretek elsajátítása iránt az egyik legfontosabb motivációs feladat. A tanulók számára fontos a tapasztalati tanulás, a tanulói tevékenység középpontba állítása, ezért a pedagógusnak fokozott figyelmet kell fordítania a kísérletekben, vizsgálódásokban való aktív részvételre úgy, hogy balesetmentes kísérletezés, a szabályok pontos betartása és fegyelmezett munkavégzés valósuljon meg. A kémia és hétköznapi életünk szoros kapcsolatának felismerését szolgálja az egészséges és káros élvezeti szerek bemutatása, az utóbbiak tudatos elutasításának céljából. A háztartási vegyszerek vizsgálatát és balesetmentes használatát gyakorolni kell.

A kémia tanításának célja az együttműködésre épülő kooperatív, interaktív tanulási technikák elsajátítása és tanulási módok alkalmazása. A mindennapi tevékenységben a környezetkímélő, takarékos magatartás általánossá válása, a természeti és épített környezet iránti szeretet és megóvása. A munka szerepének értékelése az ember életében. A szociális értékelés fejlesztése. Részvétel az iskolában, lakóhelyén, tágabb környezetben rendezett környezetvédelmi rendezvényeken, akciókban.

5.1.1.5.5. Kémia 7. osztály

A kémia tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Anyag, kölcsönhatás, energia, információ
2. Rendszerek
3. Felépítés és működés kapcsolata
4. Állandóság, változás
5. Az ember megismerése és egészsége
6. Környezet, fenntarthatóság

Elvárható előzetes tudás
Tanult és vizsgált anyagok jellemző tulajdonságainak ismerete vizuális segítséggel. Egyre önállóbb tapasztalatszerzés, a tapasztalatok megfogalmazása és lejegyzése írásban és rajzban segítséggel. Ismerje az elektromos áramot, törekvés az energiatakarékos életmódra.

TERMÉSZETTUDOMÁNY - KÉMIA 7. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 6.
2	<u>Év eleji ismétlés</u> - A 6. évfolyamos tananyag ismétlése, - diagnosztizáló felmérő megíratása		
5/1	<u>Mivel foglalkozik a kémia?</u> - Mivel foglalkozik a kémia? - Egy kis történelem (a kémia történetéből) - Kémiai kísérleti eszközök megismerése - Nagy tudósaink (Irinyi János, Semmelweis Ignác, Szent-Györgyi Albert, Hevesi György, Müller Ferenc)	balzsamozás, lőpor, alkímia, kémia, Irinyi János, Semmelweis Ignác, Szent-Györgyi Albert, a kísérletezés szabályai, kémcső, főzőpohár, kémcsőfogó, borszeszegő,	1, 2,
10	<u>Az anyagok tulajdonságai és változások</u> - Az anyagok tulajdonságai - Fizikai változások - A keverékek - Az oldatok - A levegő, az oxigén	keverék, oldat, oldószer, oldott anyag, telítetlen, telített, szűrés, bepárlás, ülepítés, desztillálás, kristályosítás, nitrogéngáz, oxigéngáz, levegőnél nehezebb gáz,	1, 2, 3, 4,
11/1	<u>Vegyületek</u> - A víz, a víz körforgása, az időjárás (A földi vízkészlet különböző formái (tengervíz, édesvíz, ásványvíz, gyógyvíz, esővíz)). - A hidrogén - Kémiai változások, - A növények táplálkozása: fotoszintézis, talaj tápanyagtartalmának pótlása - Az égés (energia, tűzgyújtás), tűzoltás - Az elemek	víz, halmazállapot, bomlás, egyesülés, vegyület, hidrogéngáz, levegőnél könnyebb gáz, energia, kémiai elem, gyors égés, lassú égés,	1, 2, 3,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - KÉMIA 7. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 6.
4	<u>Környezet és fenntarthatóság</u> - A víz- és a levegő tisztasága. - Szennyező források és a szennyezés megelőzésének mindennapi, végrehajtható formái. - Helyes szokások. Anyag és energiatakarékosság - Szelektív hulladékgyűjtés. Lomtalanítás, hulladékudvarok. Veszélyes hulladék.	takarékosság, szelektív hulladékgyűjtés, lomtalanítás, hulladékudvar, veszélyes hulladék	6,
4	Összefoglalások, témazárók		

A továbbhaladás feltétele
A kísérletezés szabályai, alapvető laboratóriumi eszközök ismerete, keverék és oldat fogalma, a víz körforgása, fizikai és kémiai változás közötti különbség, fotoszintézis, az égés fajtái és feltételei, tűzoltás, a kémiai elem fogalma

5.1.1.5.6. Biológia 8. osztály

A biológia tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

13. Anyag, energia, információ
14. Rendszerek
15. Felépítés és működés kapcsolata
16. Állandóság, változás
17. Az ember megismerése és egészsége
18. Környezet, fenntarthatóság

Elvárható előzetes tudás
Az élő és élettelen természet legfontosabb kölcsönhatásainak ismerete. A megfigyelésekben, kísérletekben önálló, szabálykövető részvétel. Egyszerűbb összefüggések megértése, tapasztalatok megfogalmazása szóban, vázlatkészítés. Törekvés a tanult szakkifejezések pontos használatára. Információk egyre önállóbb gyűjtése és feldolgozása. IKT-eszközök használata. Tudatos környezetvédelem és egészségvédelem, megoldások keresése a környezet- és egészségkárosítás elkerülésére.

TERMÉSZETTUDOMÁNY - BIOLÓGIA 8. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	13 – 18.
5	<u>Év eleji ismételés</u> - A 7. évfolyamos tananyag ismételése, - diagnosztizáló felmérő megírása		
40/1 ↓	<u>Saját test, higiénia</u> - <u>Az ember szervrendszerei</u> ~ a mozgás szervrendszerei (csontrendszer, izomrendszer) és betegségeik a mozgás és életmód kapcsolata, normál testsúly, a mozgásszegény életmód következményei ~ az idegrendszer, idegi szabályozás és gyakori betegségei, megelőzésük ~ a hormonális rendszer ~ a táplálkozás szervrendszere és gyakori betegségük, megelőzésük ~ a légzés szervrendszere és gyakori betegségük, megelőzésük ~ a keringés szervrendszere és gyakori betegségük, megelőzésük ~ a kiválasztás szervrendszere, betegségük, megelőzésük - <u>Önfenntartás</u> ~ a bőr funkciói, gondozása, betegségei ~ Érzékszervek (<i>látás, hallás, szaglás, ízlelés, egyensúlyérzés</i>) működése, védelmük gyakori betegségük, megelőzésük	szövet, szerv, szervrendszer, csont, szerves állomány, szervetlen állomány, ízület, idegsejt, nyúlvány, izom, harántcsíkolt izom, simaizom, szívizom, szabályozás, enzim, hormon, nyelőcső, gyomor, vékonybél, vastagbél, végbél, epe, máj, hasnyálmirigy, légcső, hörgő, tüdő, légútyagocskák, vérkör, pitvar, kamra, artéria, véna, hajszálér, vese, húgyvezeték, húgyhólyag, húgycső, érzékszerv, bőr, hámlás,	14, 15, 16, 17, 18,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - BIOLÓGIA 8. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	13 – 18.
↑	<u>Saját test, higiénia</u> - Szaporodás, egyedfejlődés ~ szaporodási szervrendszerek ~ nemi jellegek ~ menstruáció, szexualitás ~ a szexualitás egészségügyi szabályai, családtervezés, fogamzásgátlás ~ biológiai óra ~ méhen belüli fejlődés, születés, születés utáni élet ~ Semmelweis Ignác, az anyák megmentője.	szaporodási szervrendszer, külső és belső nemi jellegek, menstruáció, szexualitás, terhesség, családtervezés, fogamzásgátlás,	14, 15, 16, 17, 18,
10/1	<u>Egészség</u> - Testalkat változása a növekedés során. Testkép-zavarok. - Orvosi ellátásokkal kapcsolatos ismeretek. - Szűrővizsgálat, védőoltás. - Az egészséges életmód megőrzéséhez szükséges életvitel. Homeosztázis. - Életmód, táplálkozás, mozgás, aktivitás, pihenés, testi-lelki egyensúly. - Az élelmiszerek összetétele, tápértéke, az egészséges étrend (<i>tápanyag, tápérték, termékösszetétel</i>). - Az élettani folyamatok hatása a vérnyomásra, pulzusra, vércukorszintre. - Az életfolyamatokat kísérő elektromos változások példái (EKG, EEG). - A környezeti állapot és az ember egészsége közötti összefüggés (<i>testi-lelki egészség</i>). - Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek. - Betegjogok.	testalkat, anorexia, testképzavar, védőoltás, háziorvos, szakorvos, beutaló, homeosztázis, egészség, betegség, egészséges életmód, tápérték, pulzus, vérnyomás, vércukorszint, elsősegélynyújtás,	15, 16, 17,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - BIOLÓGIA 8. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	13 – 18.
9/1	<u>Magatartás</u> - A személyiség összetevői, értelmi képességek, érzelmi adottságok, önismeret, önfejlesztés fontossága, viselkedési normák, szabályok szerepe. - Családi és egyéni (személyi) kapcsolatok jelentősége. - Tanulás szerepe. - A serdülőkor érzelmi, szociális és pszichológiai jellemzői. - Családi és iskolai agresszió, önzetlenség, alkalmazkodás, áldozatvállalás, konfliktuskezelés, probléma-feloldás.	személyiség, önismeret, normák, serdülőkor, agresszió, önzetlenség, alkalmazkodás, áldozatvállalás, konfliktuskezelés,	17,
8/1	Összefoglalások, témazárók		

A továbbhaladás feltétele
Az ember szervrendszereinek (mozgás, légzés, táplálkozás, keringés, szaporodás) ismerete, betegségei, ezek megelőzésük. Családtervezés. Egészség és betegség. A serdülőkor érzelmi, szociális és pszichológiai jellemzői.

5.1.1.5.7. Fizika 8. osztály

A fizika tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

- 7. Anyag, kölcsönhatások, energia
- 8. Rendszerek
- 9. Felépítés és működés kapcsolata
- 10. Állandóság, változás
- 11. Az ember megismerése és egészsége
- 12. Környezet, fenntarthatóság

Elvárható előzetes tudás
Mozgás, mozgás jellemzői, Naprendszert alkotó égitestek, a gravitációs erő jelentősége a mindennapi életben.

TERMÉSZETTUDOMÁNY - FIZIKA 8. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	7 – 12.
4	<u>Év eleji ismétlés</u> - A 7. évfolyamos tananyag ismétlése, - diagnosztizáló felmérő megíratása		
4	<u>Az egyszerű gépek</u> - emelők, egyensúly feltétele az emelőn - lejtő - csiga	emelő, forgástengely, erőkar, teherkar, egyensúly, lejtő, csiga,	10,
4	<u>A munka fizikai értelmezése, az energia</u> - a munka és kiszámítása, mértékegysége - az energia, energia és munka kapcsolata - energiafajták, energiamegmaradás törvénye - az energia szerepe az élővilágban ~ a táplálék mint energiaforrás ~ Zsírok, olajok, szénhidrátok – fűtőanyagok. Fehérjék – építőanyagok. ~ A sport szerepe az ember életében. (erőhatások, energiafelhasználás)	munka, energia, energiafajták, energia és munkavégzés, Joule (J), energiamegmaradás törvénye,	11,
7/1	<u>A nyomás</u> - a szilárd testek nyomása - nyomás a folyadékokban ~ közlekedőedények, hajszálcsövesség ~ úszás, lebegés, merülés ~ Arkhimédész törvénye - nyomás a légnemű anyagokban	nyomás, nyomóerő, nyomott felület, közlekedőedény, hajszálcsövesség, úszás, lebegés, merülés, felhajtóerő, Arkhimédész, összenyomható, összenyomhatatlan, légnyomás,	10,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - FIZIKA 8. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	7 – 12.
6/1	<u>Az érzékelés fizikája</u> - A <u>fény</u>, a színekép. ~ A fény terjedése, fénytörés, szivárvány. ~ A látás alapja, a szemlencse működése. ~ Lencsék, domború, homorú lencsék, nagyítók. ~ Látáshibák és javításuk (rövidlátás, távollátás). Szemüveghasználat. Látásvédelem – egészségvédelem. (Túlzott és gyenge fény, erős napfény, hegesztés). - A <u>hang</u>, ultrahang szerepe az élővilágban. ~ A hallás fizikai alapjai (hangrezgés, hanghullámok, hangterjedések). ~ Káros környezeti hatások, zajszennyezés. Erős hanghatással járó foglalkozások. Védőfelszerelések. - Az <u>elektromos áram hatása</u> az élő szervezetre. Veszélyek (áramütés). Veszélyt jelző táblák, információk. Érintésvédelmi ismeretek (konnektor, védődugók). - Az elektromosság felhasználása a gyógyászatban.	fénytörés, szivárvány, szemlencse, lencse (homorú, domború), rövidlátás, távollátás, egészségvédelem, ultrahang, zajszennyezés, elektromosság,	11,
3	<u>Természeti rendszerek</u> - A Naprendszer objektumai (bolygók, Hold, üstökös, meteorok). - A világűr megismerésének eszközei (távcső, űrteleszkóp, robotok, Mars-járó). - A Föld belső szerkezete (földrengések, rezgéshullámok)	bolygók, hold, Naprendszer, meteor, üstökös, földrengés,	8, 9,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - FIZIKA 8. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	7 – 12.
3	<u>A környezeti rendszerek állapota, védelme, fenntarthatósága</u> - A természetkárosítás fajtáinak fizikai háttere (erdőirtás, légszennyezés, vízszennyezés, talaj-, zaj-, fényszennyezés). - Útépités, házépítések, lakóparkok építése. - Fenntarthatóság, védelem.	természeti katasztrófa, fenntarthatóság, a környezeti rendszerek védelme, energiatakarékosság, szennyező anyag, szelektív hulladékgyűjtés, hulladékkezelés	12,
5	Összefoglalások, témazárók		

A továbbhaladás feltétele
Egyszerű gépek: lejtő, emelők. Energia, energiamegmaradás törvénye. A sport szerepe az ember életében. Úszás, lebegés, merülés, felhajtóerő. A látás és hallás védelmének fizikai alapjai. Az elektromos áram hatásai. Fenntarthatóság.

5.1.1.5.8. Kémia 8. osztály

A kémia tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Anyag, kölcsönhatás, energia, információ
2. Rendszerek
3. Felépítés és működés kapcsolata
4. Állandóság, változás
5. Az ember megismerése és egészsége
6. Környezet, fenntarthatóság

Elvárható előzetes tudás
A kísérletezés szabályai, alapvető laboratóriumi eszközök ismerete, keverék és oldat fogalma, a víz körforgása, fizikai és kémiai változás közötti különbség, fotoszintézis, az égés fajtái és feltételei, tűzoltás, a kémiai elem fogalma

TERMÉSZETTUDOMÁNY - KÉMIA 8. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 6.
4	<u>Év eleji ismétlés</u> - A 7. évfolyamos tananyag ismétlése, - diagnosztizáló felmérő megíratása		
4	<u>Az elemek rendszerezése</u> - a Periódusos rendszer és Mengyelejev - Az elemek jellemzői, az atomok felépítése	periódusos rendszer, kémiai elem, Mengyelejev, sorok és oszlopok, rendszám,	1, 2,
6/1	<u>A fémes elemek</u> - A fémekre jellemző általános tulajdonságok - Vas (Fe) és acélgyártás, korrózió, korrózióvédelem - Alumínium (Al) gyártása, felhasználása - Réz (Cu) gyártása, felhasználása, ötvözetek - Nemesfémek (Au, Ag,) - Nehézfémek, egyéb fémek (Na → NaOH, NaCl, Ca → Ca(OH) ₂ oltott més, CaCO ₃ mészkő hegységképző) - fémsók	fém, hővezetés, elektromos áram vezetése, korrózió, korrózióvédelem, vas, acél, kohó, Martin-kemence, nyersvas, bauxit, alumínium, réz, érc, ötvözet,	1, 2, 3,
8/1	<u>A nemfémes elemek és vegyületeik</u> - a szén (C); gyémánt és grafit, CO, CO ₂ , égés - nitrogén (N), - kén (S), - klór (Cl → HCl, vegyjel, vegyület ~ szóegyenletek (összegképlet)	nemfémes elem, gyémánt, grafit, szén, szén-dioxid, nitrogén, kén, klór, sósav, vegyület, vegyjel,	1, 3,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - KÉMIA 8. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1 – 6.
5	<u>Vizes oldatok kémhatása</u> - Kémhatás, ph, savak és lúgok, semleges vegyületek - Háztartási vegyszerek használata, biztonságos tárolása - Balesetvédelem - Vízkeménység, vízlágyítás, vízkőoldás, háztartási eszközök védelme (természetbarát megoldás) - Barlangképződés, cseppkövek, cseppkőbarlang	sav, lúg, semleges, kémhatás, ph, vízkő, vízkőoldás, vízkeménység, barlangképződés, cseppkőbarlang,	1, 3,
3	<u>Az ember egészsége</u> - A legfontosabb tápanyagok összetétele (molekulák, víz) - Egészséges táplálkozás, zsírok, cukrok szerepe, túlfogyasztás - Élelmiszerek tápanyag- és energiatartalma. Tápanyagtáblázatok. - Fogyasztóvédelem, szavatosság - Energiáitalk alkotórészei, kémiai hatásuk - Drog, kávé, kóla, szerves oldószerek kémiai hatása,	tápanyag, túlfogyasztás, energiatartalom, szavatosság, fogyasztóvédelem, drog, szerves oldószerek	5,
2	<u>Fenntarthatóság</u> - Energiatakarékos izzók, áramtalanítás, vízcsap-elzárás, felesleges fűtés, helyes szellőztetés.	energiatakarékos izzó	6,
4	Összefoglalások, témazárók		

A továbbhaladás feltétele

A kémiai elemek rendszerezésének elve. A vas, alumínium, réz felismerése, jellemző közös és egyedi tulajdonságuk ismerete. Korrozóvédelem. A szén-dioxid és szén-monoxid élettani hatása, mérgezés megelőzése. A klór és sósav tulajdonságai. A háztartási vegyszerek kezelésének elvei, biztonságos tárolásuk. Egészséges táplálkozás alapelvei, az egészségre különösen ártalmas anyagok (drog, kóla, kávé, energiáitál) élettani hatása. Az energiatakarékos életmód alapjai.

5.1.1.6. Földrajz 7-8. osztály

Földrajz 7 – 8. osztály

A szakasz célja elfogadtatni a tanulókkal a környezetet védő, a természeti kincseket takarékosan fogyasztó, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás követését.

A tantárgy tanulása során a tanulók ismerjék meg a természeti környezetet, változásának és elemeinek kölcsönös egymásra hatásában kifejeződő törvényszerűségeket, váljanak gyakorlottá a térképolvasásban. Kapjanak tájékozódási lehetőséget Magyarország, Európa és a távoli kontinensek vonatkozásában is.

5.1.1.6.1. Földrajz 7. osztály

A földrajz tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

19. Tájékozódás a földrajzi térben
20. Tájékozódás az időben
21. Tájékozódás a környezet anyagairól és jelenségeiről
22. Tájékozódás a környezet kölcsönhatásairól – A társadalmi-gazdasági élet szerveződése és folyamatai
23. Tájékozódás a hazai földrajzi, környezeti folyamatokról
24. Tájékozódás a regionális és a globális földrajzi, környezeti folyamatokról

Elvárható előzetes tudás
Időjárás és éghajlat elemei. A térkép és földgömb aktív használata. A domborzat elemei, jelölésük. Tájékozódás (világtérkép) és az iránytű használata. A kontinensek, óceánok megnevezése. A Föld mozgásai és ezek következménye. Az idő: napi és éves időszámítás ismerete. A víz a természetben. A környezettudatos életmód fogalmának ismerete.

TERMÉSZETTUDOMÁNY - FÖLDRAJZ 7. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	19 – 24.
20/2	<u>Tér és az idő</u> - A keresőhálózat és földrajzi fókahálózat, - Térrajz, térábrázolás, útvonalrajz. - A Föld története - Napi és éves időszámítás, a naptár, időeltolódás	keresőhálózat és földrajzi fókahálózat. Kis-, közép-, nagytáj; közigazgatási egység, termelési terület, régió, topográfiai fogalmak, Földrajzi-környezeti folyamat; földtörténeti esemény, nap, évszak, napi és évi időszámítás, naptár.	19, 20,
24/3	<u>A geoszféra és földrajzi övezetesség</u> - A talaj kialakulása, hazai talajtípusok. - Felszíni és felszín alatti vizek. ~ Felszíni vizek: vízfolyások, állóvizek, tavak, tengerek és óceánok. ~ A felszín alatti vizek. ~ A felszíni jégtakaró. ~ A víz körforgása. A vízzennyezés, vízvédelem. - Vízsztintes és függőleges földrajzi övezetesség természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti megnyilvánulásai.	Ipari nyersanyag, energiahordozó, a nyersanyag- és energiakészletek végeessége. Kőolaj, kőszén, földgáz, vasérc, réz, talajtípus, talajképződés, forrás, patak, folyó, tó, talajvíz, karsztvíz, artézi víz, vízzennyezés, felmelegedés, szélrendszer, forró övezet, hideg övezet, függőleges övezetesség.	21,

TERMÉSZETTUDOMÁNY - FÖLDRAJZ 7. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	19 – 24.
13/1	<u>A társadalmi, gazdasági élet szerveződése</u> - <u>Településtípusok</u> (tanya, falu, város), jellemző képük, a hozzájuk kötődő tevékenységek, szerepük az országok társadalmi-gazdasági életében, a munkamegosztásban - A <u>gazdasági ágazatok</u> (mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások), szerepük a földrészek, térségek, országok gazdasági életében.	Településtípus, tanya, falu, város, gazdasági ágazat, fekvés, felszín, éghajlat, vízrajz, mezőgazdaság, bányászat, ipar, szolgáltatás. Fekvés – szállítási, kereskedelmi útvonal. Természeti és társadalmi kölcsönhatás, környeztkárosító hatás. Felszín, éghajlat, vízrajz, mezőgazdaság, erdőgazdálkodás. Hegyvidék, bányakincs, kitermelés, hőerőmű, környezetszennyezés (levegőszennyezés, vízszennyezés). Tengerpart, halászat, közlekedés, szállítás, sóleptárolás, elektromosenergia-termelés, idegenforgalom.	22, 23
7	<u>Környezeti nevelés, fenntarthatóság</u> <u>Globális problémák:</u> - Az életminőség különbségeinek példái: az éhezés és a szegénység által leginkább veszélyeztetett országok, térségek; az urbanizálódás folyamata és jelenségei.	éhezés, szegénység, urbanizálódás	23, 24
8	Összefoglalások, témazárók		

A továbbhaladás feltétele

Térképolvasás nagy egyéni különbségekkel: szemléleti térképolvasás segítséggel, esetleg következtető térképolvasás. A térképen a tanult tájak megmutatása segítséggel. A kontinensek természetföldrajzi jellemzőinek ismerete.

A vízszintes és a függőleges övezetesség kialakulása okainak felfedezése.

Törekvés energiatakarékos magatartásra.

Az állóvíz és a folyóvíz felismerése képen. A tanuló tudja, hogy a víz a természetben állandó körforgásban van. Ismeri a környezetvédelem feladatát, a vízszennyezés okait és elkerülésének lehetőségeit.

5.1.1.6.2. Földrajz 8. osztály

A földrajz tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

19. Tájékozódás a földrajzi térben
20. Tájékozódás az időben
21. Tájékozódás a környezet anyagairól és jelenségeiről
22. Tájékozódás a környezet kölcsönhatásairól – A társadalmi-gazdasági élet szerveződése és folyamatai
23. Tájékozódás a hazai földrajzi, környezeti folyamatokról
24. Tájékozódás a regionális és a globális földrajzi, környezeti folyamatokról

Elvárható előzetes tudás
Földrészek, óceánok, nevezetes szélességi körök ismerete és megmutatása. Magyarország helyének megmutatása Európa térképén. Alapvető ismeretek a környezettudatos életmódról.

TERMÉSZETTUDOMÁNY - FÖLDRAJZ 8. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	19 – 24.
2	Év eleji ismétlés - A 7. évfolyamos tananyag ismétlése, - diagnosztizáló felmérő megírása		
21/2 ↓	Magyarország és a Kárpát-medence földrajza - A nemzeti kultúra és a magyarság nemzetközi híre: híres utazók, tudósok, szellemi és gazdasági termékek, történelmi, kulturális és vallási hagyományok, hungarikumok. Világörökség Magyarországon. - A lakóhely, a hazai tájak, nagytájak és országrészek: természetföldrajzi jellemzői, természeti, társadalmi erőforrásai, társadalmi-gazdasági folyamatai, környezeti állapotuk. - Hazánk természeti adottságai és a társadalmi-gazdasági élet kapcsolatai: közvetlen környezetünk társadalmi-gazdasági élete, a társadalmi-gazdasági élet tájanként eltérő természeti feltételei és lehetőségei, környezettől függő életmódok összehasonlítása, hagyományai, a gazdasági környezet változásai, idegenforgalmi vonzerő, gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok, a környező tájak környezeti állapotának hatása a hazai környezetre, a problémák kezelése.	medence, medencejelleg kultúra, hungarikum, lánc hegység, Mont Blanc, éghajlatválasztó hegység, gránit, hágó főváros, átmenő forgalom, köztársaság, népesség, nemzetiségek, a népesség felosztása, nagytájak, talaj, erdős puszták, tölgyerdő, füves területek, ártéri erdők, ősborkás, bükkös, kontinentális éghajlat, aszály, vízgyűjtő terület, felszín feletti vizek, felszín alatti vizek,	19, 22, 23

TERMÉSZETTUDOMÁNY - FÖLDRAJZ 8. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	19 – 24.
↑	<u>Magyarország és a Kárpát-medence földrajza</u> - Éghajlati elemek változásai, éghajlat-módosító tényezők, éghajlatok jellemzői, társadalmi- gazdasági hatások hazai és regionális példák alapján. - A Kárpát-medence és hegységkerete, mint természet- és társadalom-földrajzi egység: a medencejelleg érvényesülése a természeti adottságokban, hatás a gazdasági életben. A tájak természeti, kulturális, néprajzi, gazdaságtörténeti és környezeti értékei, átalakulása. - A magyarság által lakott, országhatáron túli területek, tájak közös és egyedi vonásai. - A hazánkkal szomszédos országok földrajzi-környezeti jellemzői, jelentőségük a világban, társadalmi- gazdasági kapcsolataik hazánkkal. - A Magyarországon és az országhatárokon kívül élő magyarok viszonya és jogai a közös kultúrához, nyelvhez.	energiahordozók, ércek, energiatakarékosság, nyersanyag, szolgáltatóipar, személygépkocsi-ipar, elektronikai ipar, gyógyszer-gyártás, feldolgozóipar, Európai Unió, tőke, vámmentesség, versenyképesség, gazdasági felosztás, körzet (régió), közigazgatási felosztás, megye, határátkelő, autópálya, bauxit, timföldgyár, alumíniumkohászat, porcelán, autógyártás, nemzeti park, történelmi borvidék, vegyipar, cement-gyár, üveggyár, nemzeti parkok, öntöző-csatorna, szerves- és műtrágya, szabolcsi alma, búza, kukorica, cukorrépa, rizs, sertés-, baromfi-, szarvasmarhatartás, Nyíregyháza, árvíz, kőolaj- és földgázbányászat, gyógyvíz, gyógyfürdő, meleg forrásvíz, fűszerpaprika, gyümölcs- és szőlőtermesztés, nemzetiségi peremvárosok, ingázó, „alvó-város”, bevásárlóközpont, távfűtés,	
24/2 ↓	<u>Európa</u> - Európa földrajzi-környezeti jellemzői ok-okozati összefüggéseikben: ~ természetföldrajzi kép (fekvés, határok, domborzat, felszínformálódás, éghajlat, vízrajz, természetes élővilág, talaj, tájak); ~ társadalom-földrajzi kép (népesség, települések, életmódok, termelés,		22, 23

2024.

	<i>kereskedelem, infrastruktúra;</i> ~ környezeti kép (állapot, problémák, lehetséges megoldások). - Az <u>Európai Unió</u> - A kontinensrészek (Észak-Európa, Nyugat-Európa, Dél-Európa, Közép-Európa, Kelet-Európa) földrajzi jellemzői, különböző életterek közös és egyedi földrajzi-környezeti jellemzői, azok okai és következményei. <u>Európai országok földrajza:</u> - Az egyes kontinensrészek meghatározó jelentőségű országainak (Németország, Franciaország, Egyesült Királyság, Oroszország, Olaszország, Észak-Európa országai, Lengyelország, Csehország) egyedi földrajzi-környezeti jellemzői, azok okai és következményei. - Közép-Európa országai (Csehország, Lengyelország, Németország), valamint Magyarország és szomszédai (megnevezés szintjén)	Európai Unió, Euró (€), alapító, bővítés, Skandináv-hegység, Finn-tóvidék, hajóépítés, halászat, Svédország, Stockholm, Oslo, Helsinki, Koppenhága, királyság, Kis hableány óceáni éghajlat, kikötő, Pireneusok, Alpok, bauxit, Anglia, Skócia, Nagy-Britannia, London, Csatorna-alagút, Párizs, Diadalív, Belgium, Hollandia, Luxemburg, Rotterdam, Brüsszel, Luxemburg mediterrán éghajlat, füge, ciprusok, Pireneusok, Appenninek, Dinári-hg., Balkán-hg., Madrid, Pó-síkság, Appennini-fsz., aszály, Róma, Vatikán, pápa, Kréta, Athén, Kelet-európai-síkság, Volga, Don, Dnyeper, FÁK, Moszkva, transzszibériai vasút, Urál, Kaukázus,	
11	<u>Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok</u> - Afrika, Amerika, Antarktika, Ausztrália és Óceánia, Ázsia természetföldrajzi jellemzői (fekvés, határok, domborzat, felszínformálódás, éghajlat, vízrajz, természetes élővilág, talaj, tájak); ~ társadalom-földrajzi sajátosságai (népesség, települések, életmódok, termelés, kereskedelem, infrastruktúra);	Északi-sarkpont, Egyenlítő, Déli-sarkpont, téritő, éghajlati övezet: hideg, mérsékelt, forró,	23, 24

2024.

	~ környezeti állapota (problémák, lehetséges megoldások, védett értékek); ~ a természetföldrajzi övezetesség elemei, összefüggései, hatása a társadalmi-gazdasági életre, a környezetre. - Az egyes kontinensek tipikus tájainak (esőerdő, szavanna, sivatag, monszuntáj, füves puszták területe, tajga, sarkvidék; farmvidék, ültetvény, öntözéses gazdálkodás területe, oázis, átalakuló ipari körzet, kikötőövezet) természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti jellemzői, az adottságok társadalmi hasznosítása, jellemző életmódja. - A távoli kontinensek meghatározó jelentőségű országai, országcsoportjainak (trópusi Afrika országai, arab világ, USA, Brazília, Kína, India, Japán, Délkelet-Ázsia gyorsan iparosodott országai és Ausztrália) földrajzi jellemzői és világgazdasági szerepe.	monszunvidék, mediterrán táj, tajgavidék, sivatag. Ipari körzet, farm, öntözéses gazdálkodás, oázis. Szibéria, Japán-szk, Kamcsatka, Himalája, Csomolungma, Hinduszáni-fsz., Atlasz, Szahara, Szudán, Kongó-med., magasföldek, Kanada, USA,	
8	Fenntarthatóság, globális problémák - Fogyasztási szokások változása; környezettudatosság, energiatakarékosság, hulladékkezelés, szelektív hulladékgyűjtés, biotermékek; személyes és közösségi cselekvési lehetőségek; tudatos vásárlói magatartás. - Védett hazai és nemzetközi természeti értékek példái.	Környezettudatosság, energiatakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés, biotermék. szennyező anyag, szelektív hulladékgyűjtés, hulladék-feldolgozó, hulladéklerakó,	24,
6	Összefoglalások, témazárók		

A továbbhaladás feltétele

Térképolvasás nagy egyéni különbségekkel: szemléleti térképolvasás segítségével, esetleg következtető térképolvasás. A térképen a tanult tájak megmutatása. Elemi szintű tájékozottság a különféle méretarányú és jelrendszerű térképek olvasásában. Törekvés energiatakarékos magatartásra. A természetföldrajzi folyamatok időnagyságrendi, valamint időtartambeli különbségeinek tudatosulása. Ismeri a környezetvédelem feladatát, a környezetszennyezés okait és elkerülésének lehetőségeit.

5.1.1.7. Hon- és népismeret 5. osztály

Hon- és népismeret 5. osztály

Célok és feladatok:

A történelem, a hon- és népismeret és az állampolgári ismeretek ismeretköreihez kapcsolódó tevékenységformák biztosítják a feltételeket a tanulók számára fő témakörök megismeréséhez és a tanulási eredmények eléréséhez.

A műveltségi terület tanítási-tanulási folyamatában vegye figyelembe az enyhe fokban értelmi sérültség gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit, különös tekintettel a sajátélményű tevékenységek fókuszba helyezésére. A Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület fontos szerepet kap – az enyhe fokban értelmi sérültség kritériumait figyelembe véve – a térbeli és időbeli tájékozódás, valamint az időbeli viszonyítás fejlesztésében. Tegye lehetővé az emberiség kulturális értékeinek megismerését; a történelmi és társadalmi összefüggések megértését. Az ismeretek folyamatos bővítésével járuljon hozzá az enyhe fokban értelmi sérült tanulók személyiségének fejlődéséhez, különös tekintettel a mérlegelő gondolkodásra, a kommunikáció köréhez tartozó tevékenységek hatékony alkalmazására, a nemzeti érzés erősítésére.

A műveltségterületen állítsa középpontba a múlt reális megismerését, a térben és időben való pontos tájékozódást, a nemzeti identitástudat kialakítását, az ok-okozati összefüggések láttatását. A tanulónak váljanak képessé az alapvető tanulságok levonására, az ítéletalkotásra, a törvényszerűségek felismerésére, a véleménynyilvánításra úgy, hogy a pedagógia mindvégig figyelembe vegye az enyhe fokban értelmi sérült gyermekek gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit.

A műveltségterület tanítási-tanulási folyamatában az egyéni képességek figyelembe vételével kapjon központi szerepet a differenciálás, a gyakorlatban alkalmazva a korszerű óravezetési technikák adaptált változatait; pozitív módon erősítve a tanulók ismeretszerzésre irányuló törekvéseit.

A fejlesztési feladatok közül kerüljön fókuszba a cselekvés szintjén a megkülönböztetés-azonosítás-összehasonlítás képességének, az algoritmusok felismerésének, az elvonatkoztatás és általánosítás képességének a fejlesztése.

A tantárgy a tanulásszervezési eljárások, módszerek megválasztásával támogassa a kommunikációs készségek és képességek fejlesztését, az elfogadó és elutasító attitűd felismerését és megkülönböztetését, a mérlegelő és a történelmi gondolkodás kialakítását, a térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztését, az ismeretszerzéshez kapcsolódó eszközök adekvát használatát. A tudás elsajátításában kapjanak szerepet: az anyanyelvi kommunikáció; a digitális illetékesség; a hatékony, önálló tanulás; és a személyes és társas kapcsolati kompetenciák.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók a felső tagozatban ismerkedjenek meg hazánk fekvésével, fővárosával és annak nevezetességeivel. Ismerjék meg Magyarországot jelképeit, a nemzeti értékeket, lakóhelyük történelmi emlékhelyeit, híres személyiségeit.

5.1.1.7.1. Hon- és népismeret 5. osztály

A hon- és népismeret tantárgy **heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Néprajz

Nemzeti örökségünk. A hagyományos életforma.

2. Helytörténet

Lakóhelyünk múltjának reális megismerése a térben és időben való pontos tájékozódás, a nemzeti- és európai identitástudat kialakítása, az ok-okozati összefüggések láttatása.

Elvárható előzetes tudás
Az értő olvasás megfelelő szintje. Ismeretek önmagáról, családtagok ismerete, lakókörnyezet minimális ismerete.

Honismeret 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
8	Az én világom - Családunk története - Az én városom, falum - A hazai táj, a helyi tudás - Gyermekek, diákélet a múltban	család, unokatestvér, nagyszülő, dédszülő, rokonság, újszülöttkor, csecsemőkor, óvodáskor, kisiskoláskor, előd, ős, generáció, családfa, családi ünnep, település, város, falu, főváros, táj, haza, hagyomány, diákélet	X	X
20/1	Találkozás a múlttal - Nagyszüleink, dédszüleink világa falun és városban - A paraszti ház és háztartás, a ház népe - A hétköznapiak rendje 8táplálkozás, ruházat, életvitel) - Hagyományos és népi (vallási) ünnepeink eredete - Hitélet és közösségi élet	nagyszülő, dédszülő, falu, város, régmúlt, parasztház, háztartás, húsvét, pünkösd, karácsony, vallás, vallásos ünnep, néphagyomány, hagyományörzés, közösség, közösségi élet, értékteremtés	X	X
8	Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink - Az ősi magyar kultúra hagyatéka - Magyarok a történelmi és mai Magyarország területén - Néprajzi tájak, tájegységek és etnikai csoportok a Kárpát-medencében. A szomszédos országok. - A magyar tudomány és kultúra eredményei a világban	őstörténet, ősművészet, néphagyomány, nemzeti kisebbség, történelmi Magyarország, Kárpát-medence, anyaország, kulturális örökség, tudomány, kultúra	X	X

A továbbhaladás feltétele
Képességeihez mérten legyenek ismeretei hazánk kulturális örökségéről.

5.1.1.8. Etika 1-8. osztály

Etika 1-4. osztály

A tantárgy célja:

Az etika tantárgy alapvető célja az egyéni és közösségi identitás formálása, stabilizálása, az egyének és a csoportok közti együttműködés megteremtése. Ehhez járulnak hozzá a kulturális hagyományokban gyökerező erkölcsi elvek, társas szabályok megismertetése, az egyén gondolkodásában formálódó, a szocio-emozionális készségek fejlesztése.

A tanulókörösség tevékenységei mintát nyújtanak arra, hogy milyen érzelmi-, érdekkonfliktusok és viselkedésmódok segítik vagy akadályozzák az együttműködést.

Az erkölcsi nevelés célja a felelős gondolkodás, valamint a tudatos cselekvés kialakulásának elősegítése. Cél továbbá az empátia, a szolidaritás képességének erősítése is. Az erkölcsi nevelés fő feladata az igazságosság és a méltányosság elvének megértetése és elfogadtatása a gyerekekkel. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelésénél különös tekintettel kell lenni az érzelmi intelligencia fejlesztésére is, amely a viselkedést lényegi módon befolyásolja.

Feladat:

Az etika alapvető feladata az erkölcsi nevelés, ahogy az ép, úgy az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek közösséghez való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása. A multidiszciplináris jellegű tantárgy legfontosabb pedagógiai jellemzője ezért az értékek közvetítése, valamint az, hogy társadalmunk közös alapvető normái egyre inkább a sajátos nevelési igényű tanulók értékrendszerébe is beépüljenek, belső igénnyé váljanak.

1- 2. osztály:

A gyermek viselkedésének alakulása függ a környezeti hatásoktól, és visszahat a gyermek egész személyiségének fejlődésére. Az alapvető viselkedési normák megismerése lehetőséget teremt arra, hogy a tanulók képesek legyenek érzelmeiket, mozgásukat ellenőrizni. Az általános iskola 1–2. évfolyamán egyre több időt töltenek a gyerekek a kortársaikkal. Az együttműködést igénylő feladatokban sikereket és kudarcokat élnek át, amelyek jó alapot adnak az önismeret, a társas kultúra, valamint a személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlődésének tudatos pedagógiai eszközökkel való támogatására.

5.1.1.8.1. Etika 1. osztály

Az etika tantárgy **heti/éves órakerete 1. évfolyamon:** 1/36

Tematikai egységek felsorolása:

1. Az én világom
2. Társaim – Ők és én
3. A környező világ

Elvárható előzetes tudás

Az iskolai erkölcsi nevelés a kisgyermekkor alapokra épít. A szeretett személyek által megjelenített erkölcsi normák alakítják ki az első ítéleteket arról, hogy mi a jó, és mi a rossz. A gyerekek az óvodában megismerkednek a társas normák első intézményesített formáival. Ezek betartása révén tapasztalatokat szereznek a családnál tágabb közösséghez tartozás élményéről és rendjéről.

ETIKA - 1. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
14/ ↓	Ki vagyok én? <i>Személyes adataim</i> – vezeté- és keresztnévem, becenevem; – születési helyem, születésem ideje; – lakcímem; – iskolám adatai (név, cím, osztályfok). <i>Külső jegyeim</i> – külső tulajdonságaim, megjelenésem; – kire hasonlítok a családban; – milyennek látom magam; – miből ítélnék meg bennünket mások. <i>Belső tulajdonságaim</i> – mit szeretek magamban; – mit szeretnek bennem mások; – miben vagyok ügyes; – miben hasonlítok társaimra, miben különbözöm tőlük; – jó és rossz tulajdonságaim.	lány, fiú, születésnap, tulajdonság, kedvenc, élmény	x		

ETIKA - 1. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
↑	<i>Kedvenceim</i> – kedvenc játékaim, állataim, ruháim, könyveim, ételeim, meséim, mesehőseim; – miért szeretem kedvenceimet (kedvencekhez fűződő személyes érzések, élmények). <i>Élettörténetem</i> – kisgyermekkor, óvodai élményeim; – óvodám és iskolám összehasonlítása.				
13/1 ↓	Társas kapcsolataim – <i>családi-rokoni kapcsolataim, közeli és távoli rokonaim;</i> – <i>ki a rokonom, ki az ismerősöm, ki a barátom;</i> – <i>iskolai kapcsolataim az iskolában dolgozó felnőttekkel és osztálytársakkal;</i> – <i>kiket szeretek és kiket nem szeretek környezetemben;</i> – <i>hogyan tudom kifejezni szeretetemet, hogyan fejezik ki mások felém a szeretetüket.</i>	Rokon, ismerős, ismeretlen, barát, felnőtt, gyermek, megszólítás, köszönés, segítségkérés, segítségnyújtás, udvariasság, illem, szeretet		x	

ETIKA - 1. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
↑	<i>Kommunikáció kapcsolatfelvétel felnőttel, gyerekkel</i> – gondolataim kifejezése szavakkal, gesztusokkal stb.; – a megfelelő megszólítás, köszönés formái felnőtteknek, társaknak; – a kérés, felszólítás, figyelmeztetés, érdeklődés módjai; – segítség kérése, nyújtása ismerős felnőttől, társtól vagy idegenektől; – helyzetgyakorlatok az alapvető illemszabályok betartásával.				
9/1	Jó és rossz történetek, mesék pozitív és negatív tulajdonsággal felruházott szereplői: jó-rossz, szép-csúnya, jószágos-gonosz, igazságos	Tulajdonság: jó-rossz, szép-csúnya, jószágos- gonosz, igazságos			x

A továbbhaladás feltétele
Tudja vezeték- és keresztnévét. Meg tud nevezni 1-1 külső és belső tulajdonságot. Meg tudja nevezni kedvenc játékát vagy mesehőst. Fel tudja sorolni a legközelebbi rokoni kapcsolatokat (apa, anya, testvér). Meg tudja különböztetni az ismerős embereket az ismeretlenektől. Érti a jó-rossz fogalompár közti különbséget.

5.1.1.8.2. Etika 2. osztály

Az etika tantárgy **heti/éves órakerete 2. évfolyamon**: 1/36

Tematikai egységek felsorolása:

1. Közvetlen közösségeim – A család és a gyerekek
2. Tágabb közösségeim - A lakóhelyi közösség
3. Környező világ

Elvárható előzetes tudás
Tudja vezeték- és keresztnévét. Meg tud nevezni 1-1 külső és belső tulajdonságot. Meg tudja nevezni kedvenc játékát vagy mesehősét. Fel tudja sorolni a legközelebbi rokoni kapcsolatokat (apa, anya, testvér). Meg tudja különböztetni az ismerős embereket az ismeretlenektől. Érti a jó-rossz fogalompár közti különbséget.

ETIKA - 2. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
20/1	<i>Közösségeim</i> – milyen csoportokhoz tartoztam régen, milyen csoportokhoz tartozom most; – milyen közösségekhez tartozom az iskolában és az iskolán kívül. <i>Családom</i> – kik élnek a családban családtagok bemutatása, családrajz, kapcsolat a családtagokkal; – a családi együttlét örömei; – helyem a családban, segítség és munkamegosztás a családban; – gyermekkori emlémeim; – ünnepek és hagyományok a családban; – otthoni szabadidős tevékenységek. <i>Napirendem</i> – egy napom otthon, milyen feladataim vannak otthon; – egy napom az iskolában, milyen feladataim vannak az iskolában; – hétköznapi és hétvégi napirendje (miben hasonlít, miben különbözik egy hétköznapi a hétvégi napoktól)	család, rokon, közösség, segítségnyújtás, hagyomány, ünnep, szabadidő, hétköznapi, hétvége	X		

ETIKA - 2. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
12	<i>Lakóközösség, amelyben élek</i> – lakóhelyem jellegzetességei; – lakóközösségem tagjai, a velük való kapcsolatom; – lakóhelyi környezetem hagyományai. <i>Más lakóhelyek és azok szokásai</i> – lakóhelyemtől távoli helyek	lakóhely (út, utca, tér), szomszéd, falu, város, szokás, hagyomány		x	
4/1	<i>Növények és állatok környezetünkben</i> – növények szerepe életünkben, növények ápolása – állatok szerepe környezetünkben, állatok gondozása; – mit tehet egy kisgyermek környezete védelméért.	növény, állat, gondozás, felelősség, természetvédelem			x

A továbbhaladás feltétele

Fel tudja sorolni a távolabbi rokoni kapcsolatokat (nagyszülők). Tud válaszolni az otthoni/iskolai napirendjére vonatkozó kérdésekre. Az év főbb ünnepeivel tisztába legyen (karácsony, húsvét). Tudja a pontos lakcímét. Tudja, hogy az állatokat és a növényeket gondozni kell.

3- 4. osztály:

A 3–4. évfolyamos tanulónak is lehetőséget kell biztosítani, hogy átélje a közösséghez, szülőföldhöz, nemzethez tartozás örömét. A tantárgy lehetőség kínál a családi életre nevelés, a hazafias nevelés különféle témáinak feldolgozásához, amit össze lehet hangolni a kommunikációs kompetenciák aktuális fejlesztési céljaival. Az érzések, gondolatok kifejezésére a rajzolás, festés, mintázás önkifejezési formái mellett egyre hangsúlyosabb szerepet kapnak a szabad, oldott hangulatú beszélgetések.

5.1.1.8.3. Etika 3. osztály

Az etika tantárgy **heti/éves órakerete 3. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Milyen vagyok, milyennek látnak mások?
2. Közösségben és egyedül - A társaim és én
3. Az osztály és az iskola

Elvárható előzetes tudás
Fel tudja sorolni a távolabbi rokoni kapcsolatokat (nagyszülők). Tud válaszolni az otthoni/iskolai napirendjére vonatkozó kérdésekre. Az év főbb ünnepeivel tisztába legyen (karácsony, húsvét). Tudja a pontos lakcímét. Tudja, hogy az állatokat és a növényeket gondozni kell.

ETIKA - 3. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
11	<i>Tulajdonságaim</i> – külső és belső tulajdonságaim; – miben vagyok ügyes; – kapcsolataim társakkal, felnőttekkel. <i>Szokásaim, érzelmeim, indulataim</i> – mindennapi feladataim az iskolában és otthon; – szabadidős tevékenységeim; – érzéseim, indulataim kifejezése (öröm, bánat, düh, szomorúság, önzés, önzetlenség). <i>Hősök és példaképek</i> – kedvenc mesehőseim, pozitív tulajdonságaikkal való azonosulás.	Külső, belső tulajdonság, önismeret, szokás, érzelem, öröm, bánat, düh, szomorúság, önzés, önzetlenség, segítőkészség, példakép, hős	x		
14/2 ↓	<i>Párbeszéd</i> – beszélgetés helyzetei, beszélgető partnereim és azok figyelembe vétele; – a testbeszéd szerepe (testtartás, mimika, tér-köz szabályzás); <i>Az igazi barát</i> – barátkozás	Párbeszéd, odafigyelés, testbeszéd, arcjáték, testtartás, hanglejtés, barátság, öröm, bánat, harag, veszekedés,		x	

ETIKA - 3. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
↑	<i>Békében és haragban</i> - helyes viselkedési formák; - veszekedés, verekedés elkerülése, kibékülés <i>Elfogadva és elutasítva</i> - érzéseim, ha magányos vagyok; - hogyan fogadnak el társaim.	kibékülés, magányosság, elfogadás		x	
11	<i>A mi osztályunk</i> - kapcsolataim az osztályban, közös és különböző tulajdonságaink; - közös szokásaink; - egymás segítése, összetartásunk. <i>Az osztály működése</i> - közös szabályaink tanórán, szünetben, egyéb helyzetekben. <i>A mi iskolánk</i> - Iskola neve és címe; - iskolai szokások és hagyományok.	Csoport, közösség, osztály, összetartozás, hagyomány, szabály, szabályalkotás.			x

A továbbhaladás feltétele

Meg tud különböztetni külső és belső tulajdonságokat. Kérdésekre válaszolva tud beszélni szabadidős tevékenységeiről. Meg tudja különböztetni az alapvető jó és rossz tulajdonságokat. Tudja, hogy a veszekedés/verekedés kerülendő magatartásforma. Motiválható az osztályközösség életében való részvételre. Érti a szabályok betartásának szükségességét.

5.1.1.8.4. Etika 4. osztály

Az etika tantárgy **heti/éves órakerete 4. évfolyamon:** 1/36

Tematikai egységek felsorolása:

1. Kulturális, nemzeti közösség
2. A környezetem és én - Az épített és a tárgyi világ
3. A mindenség és én - A születés és elmúlás

Elvárható előzetes tudás
Meg tud különböztetni külső és belső tulajdonságokat. Kérdésekre válaszolva tud beszélni szabadidős tevékenységeiről. Meg tudja különböztetni az alapvető jó és rossz tulajdonságokat. Tudja, hogy a veszekedés/verekedés kerülendő magatartásforma. Motiválható az osztályközösség életében való részvételre. Érti a szabályok betartásának szükségességét.

ETIKA - 4. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
20/1	<i>A nyelv, ami összeköt</i> – milyen nyelvet használunk a családban, szűkebb és tágabb környezetünkben. <i>Szokások és jelképek</i> – magyarországi népszokások; – a magyarságot kifejező jelképek. <i>Ünnepek</i> – családi ünnepek; – nemzeti és állami ünnepeink. <i>Más kultúrák, más szokások, más ünnepek</i> – Magyarország másfajta kulturális közösségei, szokásaik, ünnepeik.	Anyanyelv, nemzeti jelkép, népszokás, családi ünnep, nemzeti és állami ünnep	x		
6 ↓	Lakóhelyi épített örökségünk – a múlt építészeti emlékei; – lakóhelyünk története. Tárgyaink világa – a múlt tárgyi emlékei a családban és a múzeumokban; – a régi világ és napjaink tárgyainak összehasonlítása.	épített örökség, tárgyi örökség, múzeum, világörökség		x	

ETIKA - 4. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
↑	<i>A világ öröksége</i> – a világ legszebb, legkülönlegesebb helyei, építményei, világörökség.			x	
8/1	<i>Kezdet és vég</i> – a dolgok keletkezése és véget érése; – különböző mítoszok a világ keletkezéséről; <i>A világ megismerése</i> – elképzeléseim a világról – kíváncsiság és információszerzés világunkról; – személyes közvetlen és közvetett tapasztalatszerzés.	születés, elmúlás, kezdet, vég, élet, halál, túlvilág			x

A továbbhaladás feltétele

Tudja, mi az anyanyelve. Kérdésekre válaszolva tud beszélni kedvenc családi ünnepéről. Meg tud nevezni legalább két állami/nemzeti ünnepet. Ismeri a „múzeum” szó jelentését. Értse, hogy aminek kezdete van, van vége is. Legyen motivált környezete megismerésére.

Etika 5-8. osztály

A tantárgy célja és feladatai:

Az etika alapvető *feladata* az erkölcsi nevelés, ahogy az ép, úgy az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek közösséghez való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása. A multidiszciplináris jellegű tantárgy legfontosabb pedagógiai jellemzője ezért az értékek közvetítése, valamint az, hogy társadalmunk közös alapvető normái egyre inkább a sajátos nevelési igényű tanulók értékrendszerébe is beépüljenek, belső igénnyé váljanak.

A tantárgy *középpontjában* a formálódó gyermeki személyiség áll – testi, szellemi és lelki értelemben. Ez határozza meg a tanulás-tanítás folyamatát, illetve a tartalmi szerkezetet. Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, valamint hazánk Alaptörvénye rögzíti az ember elidegeníthetetlen jogát az élethez és a szabadsághoz, következésképpen az etika a személy egyediségét és méltóságát helyezi középpontba, annak képességeitől függetlenül. Erre az alapelvre kell épülnie minden társas kapcsolatnak és közösségi szerveződésnek. Az etika magába foglalja az ember minden fontos viszonyulását – önmagához, társaihoz és közösségeihez, környezetéhez és a világhoz –, mert ezek alapozzák meg azt az értékrendet, amelyre az ember döntései során támaszkodhat. Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek nevelésének kiemelt célja, hogy a foglalkozások azonos erővel hassanak a különböző értelmi képességekkel rendelkező, eltérő szociális körülmények között élő, kulturális és etnikai szempontból heterogén csoportot képező tanulók fejlődésére.

Az erkölcsi nevelés fő *célja* a tanulók erkölcsi érzékének kialakítása és fejlesztése, az európai civilizációban általánosan elfogadott erkölcsi értékek tanulmányozása és ezek alkalmazása a mindennapokban – azzal a szándékkal, hogy mindez segítségükre legyen a megfelelő életvezetés és értékrend kialakításában, az önálló véleményformálásban, erkölcsi problémáik tudatosításában és a felelős döntéshozatalban. Az etika tanulása során – az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára is – az elemi értékek fokozatosan értékrenddé, többé-kevésbé koherens, folyamatosan formálódó meggyőződéseké állnak össze, amelyek később meghatározó módon befolyásolják a felnőttkori életmódot, életfelfogást és életminőséget. A sajátos nevelési igényű tanulók egyedi képességstruktúrájának tükrében az erkölcsstan alapozás, az erkölcshez kapcsolódó kvalitások fejlesztése, valamint az elsajátított tudás szinten tartása a felnőtté válás folyamata során, életminőséget befolyásoló tartópilléré válik.

5.1.1.8.5. Etika 5. osztály

Az etika tantárgy **heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Test és lélek
2. Kapcsolat, barátság, szeretet
3. Kortársi csoportok

Elvárható előzetes tudás
Az egészséges életmóddal kapcsolatban vannak alapvető ismeretei. Ismeri az egészséges élethez szükséges napirendet. Különbséget tud tenni a külső és a belső tulajdonságok között. Személyes kapcsolatokban, egyszerű rokoni baráti és viszonylatokban tud tájékozódni. Ismeri az alapvető kommunikációs formákat. Ismeri az elemi magatartási szabályokat az iskolai és az iskolán kívüli helyzetekben.

ETIKA 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
12/1	<u>Egészséges élet</u> • az emberi élet szakaszai • a serdülőkor • testi-lelki egészség • hogyan vigyázhatunk az egészségére • az egészséget veszélyeztető okok • a fogyatékkal élő emberek • a lelkiismeret fogalma • a jó és a rossz lelkiállapot jellemzői	testi tulajdonság, lelki tulajdonság, egészség, betegség, fogyatékoság, lelkiismeret, szándék, döntés	X		
12/1	<u>Személyes kapcsolatok</u> • a barátság • a bizalom • tisztelet, egymás segítése • a család fogalma, rokoni kapcsolatok • szokások, szabályok a családban • konfliktus és megoldási lehetőségek családon belül • bocsánatkérés, megbocsátás • a szeretet kimutatásának formái • generációk • társaink, az állatok	barát, ismerős, rokonszenv, ellenszenv, barátság, őszinteség, hazugság, szeretet, tisztelet, közömbösség, harag, fájdalom, megértés, sértés, megbocsátás, konfliktus		X	

ETIKA 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
12/1	Közösségben - a csoport fogalma, csoporthoz való tartozás - kapott és választott közösségek - az iskola mint közösség - nemzethez tartozás - szabályok az élet különböző területein - a beilleszkedést segítő és nehezítő tulajdonságok - konfliktusok és megoldási lehetőségek - vétlen és szándékos károkozás - a vétség helyrehozásának lehetőségei - csúfolódás, kiközösítés	csoport, közösség, összetartás, beilleszkedés, idegen, kirekesztés, általánosítás, előítélet, nemzet, haza, hiba, vétség, bűn, megbocsátás, jóvátétel, felelősség			X

A továbbhaladás feltétele
A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért. Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget. Gondolkodik saját személyiségjegyein. Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, technikájával. Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes elfogadni a közösségi normákat.

5.1.1.8.6. Etika 6. osztály

Az etika tantárgy **heti/éves órakerete 6. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Társadalmi együttélés
2. A technikai fejlődés hatásai
3. A mindenséget kutató ember

Elvárható előzetes tudás
Elemi ismeretek a különféle népekről, vallásokról és társadalmi egyenlőtlenségekről. Személyes és lakóhelyi tapasztalatok ugyanezekről. Az ember és természet közötti kapcsolatra vonatkozó általános ismeretek. Különböző technikai eszközök használatához kapcsolódó személyes tapasztalatok. Elemi ismeretek a magyar tudósok, művészek munkájáról.

ETIKA 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2..	3.
12/1	<u>Társadalmi együttélés</u> • egyéni és közösségi érdek • a gyermekek jogai • etnikai közösségek • népcsoportok • kisebbség és többség • kultúrákhoz való tartozás • nemzet, nemzetiség fogalma • jelképek, szokások és hagyományok, ünnepek • vallási közösségek • társadalmi egyenlőtlenségek • hátrányos helyzet • önkéntes segítségnyújtás • virtuális közösségek	népcsoport, vallási közösség, többség, kisebbség, szokás, hagyomány, ünnep, társadalom, vagyon, egyenlőség, egyenlőtlenség, igazságosság, igazságtalanság, tisztességes és tisztességtelen előnyszerzés, gazdagság, szegénység, virtuális közösség	X		
12/1	<u>A technikai fejlődés hatásai</u> • a technika előnyei, hátrányai • tudatos táplálkozás, vásárlás • a reklámok hatása • a média befolyásoló ereje • kapcsolataink a közösségi oldalakon • környezetkárosítás • ökológiai lábnyom • a Föld jövője	fogyasztás, technikai eszköz, függőség, magántulajdon, közösségi tulajdon, köztulajdon, média, reklám		X	

ETIKA 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2..	3.
12/1	A mindenséget kutató ember • a természeti és természetfölötti világ • különböző elképzelések a hitről • vallási közösségek • vallásokhoz kötődő jelképek és szertartások • a tudomány felelőssége • világhírű magyar tudósok • különböző művészeti ágak • álmok, célok	természeti erő, természetfeletti erő, vallás, egyház, templom, szertartás, vallási jelkép, ima, szent könyv, szent hely, tudomány, tudományos megismerés, művészet, művészi alkotás, világkép			X

A továbbhaladás feltétele
Tudja, hogy többféle népcsoport él hazánkban. Tudja, hogy többféle vallási közösség létezik. Tisztában van a virtuális közösségek előnyeivel és veszélyeivel. Motiválható természetvédő magatartásformára. Motivált a segítségnyújtásra. Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekсенek. Érti a „tudomány” és a „művészet” szó fogalmát.

5.1.1.8.7. Etika 7. osztály

Az etika tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Ki vagyok én, és mi vezérli tetteimet?
2. Egyén és közösség
3. Párkapcsolat és szerelem

Elvárható előzetes tudás
A nyelv és nyelvhasználat, az emberi kommunikáció témakörében szerzett alapvető anyanyelvi ismeretek. A tettek belső mozgatóerőivel kapcsolatos személyes tapasztalatok. Formális és informális, iskolai és iskolán kívüli közösségekben szerzett személyes tapasztalatok. A nemi éréssel kapcsolatos biológiai ismeretek. A kapcsolatok terén szerzett személyes tapasztalatok.

ETIKA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2..	3.
12/1	<u>Ki vagyok én, és mi vezérli tetteimet?</u> • anyanyelvünk • a gondolkodást befolyásoló tényezők • érdeklődési kör • tehetség • sikeresség és sikertelenség • tettek és döntések • pozitív és a negatív érzések hatásai • a személyiség szerepei • pályaválasztás • a serdülőkor • siker és a kudarc • igazán fontos értékek	nyelv, gondolkodás, szó, tudás, értelem, tehetség, siker, kudarc, felelősség, érzés, érzelem, igény, vágy, cél, döntés, akarat, érték	X		
12/1	<u>Egyén és közösség</u> • saját csoportjaim • a közösség hatásai • önálló vélemény felvállalása • alkalmazkodás • az önkéntesség • a jó és a rossz közötti választás • szabályhoz kötődés és lelkiismeret • az előítélet és megnyilvánulási formái	Csoport, közösség, önállóság, korlátozás, alkalmazkodás, engedelmesség, szabály, lelkiismeret, választás, bűn, erény, előítélet, tévhit		X	

ETIKA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2..	3.
12/1	<u>Párkapcsolat és szerelem</u> • fiúk, lányok – különbség, egyenlőség • szimpátiakapcsolatok – tapintatos jelzés és hárítás • párkapcsolat • érettség és éretlenség • a diákszerelem szépsége • házasság, család • családtervezés, családalapítás • szexuális bántalmazás • az áldozattá válás elkerülése • segítségkérés	nemi érés, vonzás, taszítás, szerelem, nemi vágy, szexuális kapcsolat, házasság, család, gyerekvállalás, terhesség, prostitúció, pornográfia, szexuális bántalmazás, áldozat			X

A továbbhaladás feltétele
Meg tud nevezni legalább egy, számára érdekes területet. Gondolkodik a jövőjéről. Tudja, hogy serdülőkorban az ellentétes nemhez való vonzódás természetes. Tudja, hogy vannak, akik visszaélnék a nemiséggel. Tudja, hogy fenyegetettség esetén segítséget kell kérnie. Tudja, hogy a család érték.

5.1.1.8.8. Etika 8. osztály

Az etika tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Mi dolgozunk a világban?
2. Helyem a világban
3. Hit, világkép, világnézet

Elvárható előzetes tudás
Az alkohol, a cigaretta és a drogok káros hatásaival kapcsolatos egészségtani ismeretek. Az Európáról, a globalizációról és a multikulturális társadalmakról szerzett történelmi és földrajzi ismeretek. Vallásokhoz kapcsolódó, történelmi, jelenismereti, irodalmi és művészeti elemi ismeretek.

ETIKA 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2..	3.
12/1	<u>Mi dolgunk a világban?</u> • az öröm és bánat forrásai • a pénz szerepe • testi és lelki egészség • jövőkép • különböző foglalkozások • feszültségoldás – hasznos és káros lehetőségek • a média által közvetített kép a valóságról • hiteles és hiteltelen információk megkülönböztetése • sztereotípiák, előítéletek • a világháló kulturált használata • alapvető etikai szabályok a világhálón	jólét, öröm, bánat, elégedettség, boldogság, boldogulás, vágy, remény, hiányérzet, elégedetlenség, boldogtalanság, drog, alkohol, függőség, értelmes élet, média, befolyásolás, hitelesség	X		
12/1	<u>Helyem a világban</u> • az Európai Unió • különböző kultúrák együttélése • az együttélés szabályai a társadalomban • egyéni és közösségi érdek • társadalmi szabálytalanságok • törvények • büntetés, jóvátétel	Európai Unió, menekült, befogadó ország, előítélet, etnikai konfliktus, az együttélés szabályai, szabályszegés, büntetés, megelőzés		X	

ETIKA 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2..	3.
12/1	<u>Hit, világkép, világnézet</u> - különbség tény és vélemény között - igaz és hamis állítások - tévhitok és előítéletek - a világvallások helye és szerepe, erkölcsi tanításai - új vallási jelenségek - a jó és a rossz, a helyes és a helytelen fogalma	tény, vélemény, állítás, értékelés, tévhit, előítélet, tízparancsolat, meggyőződés, világnézet, hit, vallás, erkölcsi tanítás			X

A továbbhaladás feltétele
Tisztában van a pénz fogalmával. Meg tud nevezni különböző foglalkozásokat. Meg tud nevezni olyan csoportot, aminek a tagja. Érti az együttélés szabályainak szükségességét. Ismeretei vannak a függőséget okozó szokások súlyos következményeiről. Tisztában van a világháló etikus használatával. Fel tud idézni élethelyzeteket, melyekben örömet/bánatot érzett. Érti a hazugság és a tévedés közötti különbséget. Tudja és elfogadja, hogy vannak az övétől eltérő vélemények. A tisztelet, szeretet, megbecsülés fogalmáról elképzelésekkel rendelkezik.

5.1.1.9. Idegen nyelv 7-8. osztály

Idegen nyelv 7-8. osztály:

A tantárgy célja és feladatai:

Az általános iskola felső tagozatán a cél az, hogy az idegen nyelv tanítása járuljon hozzá a más tantárgyaknál megszerzett alapkészségek megerősödéséhez a tanulói tevékenységek középpontba állításával, a rendszeres ismétlés és gyakorlás megteremtésével.

Idegen nyelvi szempontból a 7–8. évfolyam a bevezető, alapozó szakasz, melynek során a tanuló megismerkedik egy idegen nyelv tanulásával, felismeri, hogy anyanyelvén kívül más nyelven is kifejezheti magát; megpróbálja felfedezni és megérteni a nyelvet vezérlő különböző, alapszintű szabályokat, melyeknek segítségével a későbbiekben egyre tudatosabbá teheti nyelvtanulását.

A szakasz alapvető feladata, hogy a tanulók más műveltségi területeken megszerzett ismereteire támaszkodva, olyan alapvető nyelvi fordulatokkal ismertesse meg a tanulókat, melyeket a mindennapi élethelyzetükben felismerhetnek és alkalmazhatnak, s amelyek megalapozzák motivációjukat a későbbi (szakiskolai és egész életen át tartó) nyelvtanulásra.

5.1.1.9.1. Idegen nyelv 7. osztály

Az idegen nyelv tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Beszédszándékok, beszédértési közeg

Általános fogalmak, beszédszándékok megismertetése utánzással történő nyelvtanítás előnyben részesítésével.
Beszédbátorság megteremtése nagyszámú ismétléssel. Társas nyelvi magatartás kialakítása.

2. Beszédkészség

Egyre biztosabb beszédkészség, beszédbátorság fokozatos növelése. A mindennapi életben előforduló beszédhelyzetek megismertetése a tanulókkal.

3. Fogalomkörök

A nyelvtani anyag implicit módon történő elsajátíttatása. Hallási figyelem, irányított figyelem, idegen nyelvi gondolkodás, verbális memória, időbeli viszonyok kifejezésének fejlesztése.

4. Szókincs

A tanuló szókincsének, világról alkotott szemléletének bővítése, a célországgal kapcsolatos kulturális ismeretek átadása.

Elvárható előzetes tudás
A tanuló saját és családja személyes adatainak ismerete. Számfogalom 20-as számkörben. Állatok, néhány növény ismerete, testrészek nevei, testséma, irányok, helyviszonyok ismerete. Alapfokú térképhasználat. Élelmiszerek, ételek neveinek ismerete. A kommunikáció alapvető feltételeinek, alapvető szófaji csoportosítások ismerete.

Idegen nyelv 7. osztály (német)			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
8	Ismerkedés, köszönés, bemutatkozás - Köszönések napszakok szerint - igenlés-tagadás - személyes névmások - egyszerű bemutatkozás	ich heiße, ich bin, ja, nein, er, sie, du, Guten Morgen, Guten Tag, Auf Wiedersehen	x	x	x	x
10/1	A család - Családtagok - Család bemutatása - birtokos névmás - egyszerű cselekvések kifejezése - igék E/1, E/2, E/3 személye.	Vater, Mutter, schwester, Bruder, Opa, Oma, mein, meine Cselekvés kifejező igék	x	x	x	x
8	Tanszerek - Tanszerek nevei - Érdeklődés, kérdezősködés	Ist das dein/e....? Ja, das ist mein/e... dein/deine birtokos névmás	x	x	x	x
8	Számok - Számok 0-tól 10-ig - Telefonálás - Bocsánatkérés - Életkor kifejezése	Számok, Nummer, Telefon, ein/eine Wie alt bist du? Ich bin ... Jahre alt.	x	x	x	x

Idegen nyelv 7. osztály (német)			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
10/1	Mi milyen? - Színek - Ellentétes jelentésű melléknevek - Ki/mi milyen? - A határozott névelő - Személyes névmás E/3	színek groß/klein a,lt/neu der die, das er, sie, es	x	x	x	x
8	Állatok - Színek, tulajdonságok használata - A határozott/határozatlan névelők használata	állatok nevei öröm kifejezése névelők használata	x	x	x	x
10/1	Ételek - Ételek - Italok - Kívánság kifejezése - Kínálás-elfogadás - Ízlik/nem ízlik	ételek-italok nevei ich möchte schmeckt gut/schmeckt nicht	x	x	x	x
10/1	Hobbi - A hét napjai - Cselekvési szándék kifejezése	időhatározó: am Montag... a hét napjai hört Musik spielt Tennis/Gitarre...	x	x	x	x

A továbbhaladás feltétele

Próbálja meg felismerni és megérteni a tanult szavakat és kifejezéseket, a tanár egyszerű utasításait, tömondatait. Ismerje fel a tanult kérdéseket, s azokra képességeihez mérten releváns válaszokat adjon. Próbálja a tanult nyelvtani szerkezeteket alkalmazni.

5.1.1.9.2. Idegen nyelv 8. osztály

Az idegen nyelv tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Beszédszándékok, beszédértési közeg

Általános fogalmak, beszédszándékok megismertetése utánzással történő nyelvtanítás előnyben részesítésével.
Beszédbátorság megteremtése nagyszámú ismétléssel. Társas nyelvi magatartás kialakítása.

2. Beszédkészség

Egyre biztosabb beszédkészség, beszédbátorság fokozatos növelése. A mindennapi életben előforduló beszédhelyzetek megismertetése a tanulókkal.

3. Fogalomkörök

A nyelvtani anyag implicit módon történő elsajátíttatása. Hallási figyelem, irányított figyelem, idegen nyelvi gondolkodás, verbális memória, időbeli viszonyok kifejezésének fejlesztése.

4. Szókincs

A tanuló szókincsének, világról alkotott szemléletének bővítése, a célszággal kapcsolatos kulturális ismeretek átadása.

Elvárható előzetes tudás
A tanuló saját és családja személyes adatainak ismerete. Számfogalom 20-as számkörben. Állatok, néhány növény ismerete, testrészek nevei, testséma, irányok, helyviszonyok ismerete. Alapfokú térképhasználat. Élelmiszerek, ételek neveinek ismerete. A kommunikáció alapvető feltételeinek, alapvető szófaji csoportosítások ismerete.

Idegen nyelv 8. osztály (német)			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
8	Emberi kapcsolatok - Bemutakozás - Személyes adatok, külsőnk leírása - Családtagok	Személyes adat, külső leírás, család köszönési forma	x	x	x	x
15/1	Társadalmi környezet - Lakhelyünk, hazánk - Otthon. a ház részei, bútorok - Német nyelvű országok	Lakhely, ország, főváros, bútor Német anyanyelvű országok intonálás	x	x	x	x
15/1	Természeti környezet - Időjárás - Évszakok, hónapok, napok - Állatok - Zöldségek - Gyümölcsök	Időjárás, időpont, állat, növény, zöldség, gyümölcs kedvenc	x	x	x	x
15/1	Egészséges életmód - Testrészek - Öltözködés, ruházat - Sport - Napirend	testrész. ruházat, hobbi napirend	x	x	x	x

Idegen nyelv 8. osztály (német)			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
15/1	Vásárlás - Élelmiszerek - Főétkezések - Üzletek	Élelmiszer étkezés üzlet	x	x	x	x
4	Országismeret Ünnepek	Weihnachten, Ostern	x	x	x	x

A továbbhaladás feltétele

Próbálja meg felismerni és megérteni a tanult szavakat és kifejezéseket, a tanár egyszerű utasításait, tömondatait. Ismerje fel a tanult kérdéseket, s azokra képességeihez mérten releváns válaszokat adjon. Próbálja a tanult nyelvtani szerkezeteket alkalmazni.

5.1.1.10. Digitális kultúra 3-8. osztály

Digitális kultúra 3-4. osztály:

A tantárgy célja és feladatai:

A tantárgy tanításának fő célja, hogy az enyhe értelmi fogyatékos tanulót egyéni képességeinek figyelembe vételével az életvitele alakításához szükséges információkhoz és azok alkalmazásához tudjuk hozzásegíteni, illetve olyan praktikus készségek, képességek fejlesztése, amelyek a tárgyi ismeretszerzés mellett a tudás mindenkori frissítésének, ezzel az élethosszig tartó tanulásnak a feltételeit teremtsük meg. A nevelési-oktatási folyamatban a tanulók alapvető ismereteket szereznek az információs technológiákról, az információszerzés jogi és etikai szabályairól.

A tanulás-tanítás céljai között szerepel, hogy a korábban megszerzett alapkészségek mellett a digitális kompetenciák is beépüljenek a tanulók tudásrendszerébe, valamint a sérült megismerési képességek korrigálása is megkezdődjön. Az IKT-eszközök széleskörű ismerete és használata segíti a tanulók önértékelési képességeinek fejlődését, az önálló ismeretszerzést, lehetőségük adódik kulturált véleményformálásra, készségeket szereznek az együttműködés megvalósításához és az egymás iránti tolerancia kialakulásához.

A tantárgy tanítása során a fő feladat, hogy a hátrányos környezetből érkező tanulók is részesüljenek, az iskola által biztosított digitális környezettel, eszközökkel, lehetőségekkel, a képességeik, készségeik optimális fejlesztésében és fejlődésében, és az információs és kommunikációs kultúra alapjai is közvetítődjenek a gyermekek felé. Ezen feladatok alapjait adja a tanulók motiválása, pozitív attitűd kialakítása változatos tevékenységekkel, tapasztalati úton a gyermeki kíváncsiságra építve. A tantárgy figyelmet fordít az öncélú és túlzott informatikai eszközhasználat egészségkárosító, személyiségromboló hatásának elemzésére, a veszélyek felismertetésére.

A célok és feladatok közös megvalósulása folyamán fejlődik a tanulók verbális, nonverbális és elektronikus kommunikációs képessége, finommotorikai készsége, figyelme, hallási észlelése, emlékezete, továbbá a matematikai gondolkodási kompetenciák közül a problémamegoldó gondolkodása, a szabálytudat, az algoritmizáló, megfigyelő, analízáló, rendszerező képessége.

5.1.1.10.1. Digitális kultúra 3. osztály

A digitális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 3. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Digitális eszközök használata: Érdeklődés felkeltése a tantárgy iránt. A használt alkalmazások kezelésének megismertetése. Alapszintű jártasság kialakítása az adott informatikai eszközök kezelésében. A tanulók informatikai szemléletének alapozása. Életkornak megfelelő játékok, oktató és fejlesztő programok használata. Szem- és kézkoordináció, iránytartás, finommotorika, taktilis, vizuális, akusztikus észlelés, perceptív, fogalomalkotó-, analógiás gondolkodás, kommunikációs készség, szándékos figyelem fejlesztése.

2. Alkalmazói ismeretek: Egyszerű rajzoló és szövegszerkesztő program megismertetése és használata. Vizuális, akusztikus észlelés, érzékelés és a finommotorikai képesség továbbfejlesztése. Perceptív fogalomalkotó, analógiás gondolkodási képesség fejlesztése (minták lekövetése).

3. Problémamegoldás digitális eszközökkel és módszerekkel: Az időbeli tájékozódás fejlesztése a mindennapi életben előforduló helyzetek sorrendiségének megfigyelése során. Jelek, szimbólumok értelmezése. Kognitív eljárások kipróbálása a cél eléréséhez, problémamegoldó képesség fejlesztése.

4. Infokommunikáció, információs társadalom: Az infokommunikációt segítő különféle eszközök bemutatása és lehetőségeik megismertetése. Informatikai szemlélet formázása. Gyermei alkotó fantázia, tájékozottság fejlesztése.

5. Könyvtári technikák: A könyvtár, mint információforrás megismertetése. Könyvtárhasználati műveltség iránti igény felkeltése. Analógiás gondolkodás fejlesztése, szabadpolc használatára ösztönzés.

Elvárható előzetes tudás
Síkban és térben való tájékozódás megfelelő szintje, jobb-bal-fel-le irányok ismerete. Utasítások, minták lekövetésének képessége nagymozgásokban, és finommotorikában is. Az ABC ismerete, szavak, rövid mondatok olvasásának, értelmezésének készsége. Önfegyelem, motiváltság, érdeklődés, finommotorika, szem-kéz koordinációs képességének megalapozottsága.

DIGITÁLIS KULTÚRA 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
4	<u>Jelek és szimbólumok a környezetünkben:</u> ❖ irányjátékok ❖ mindennapi cselekvések utasítási sorrendjének felsorolása, sorrendbe állítása ❖ eseményképek sorbarendeze ❖ szimbolikus kommunikáció gyakorlása ❖ szimbólumok felfedezése közvetlen környezetben	szimbólum, jel, napirend, sorrend irányok: jobbra fel, jobbra le, balra fel, balra le, átlósan			x		
8/1	<u>Ismerkedés a számítógéppel:</u> ❖ tájékozódás az informatika teremben ❖ ismerkedés a számítógépek balesetvédelmi és egészségügyi előírásaival, a számítógépek üzemeltetési rendjével ❖ számítógép elindítása, kikapcsolása ❖ a számítógép részei és működtetésük – egér használata, ismerkedés a betű- és számbillentyűkkel ❖ alkalmazások indítása, futtatása	számítógép, gépház, képernyő, billentyűzet, egér enter, iránybillentyűk, space gomb húzás, kattintás, dupla klikk	x				
6	<u>Digitális eszközök használata:</u> ❖ Gyerekeknek szóló, legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése, egyszervolt.hu weboldal, sulinet.hu weboldal megkeresése, mesék, zene, játékok indítása, futtatása ❖ egér és billentyűhasználat automatizálása multimédiás programokon, játékokon keresztül ❖ technócgafika			x	x	x	

DIGITÁLIS KULTÚRA 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
4	<u>Infokommunikáció:</u> ❖ Információkeresés, információközlési rendszerek - A számítógépes technika felhasználása információkeresésre, ismeretek szerzésére tanári segítséggel. ❖ Gyermeknek készített weblapok.	információforrás, weblap (www), weboldal, személyes adat, Youtube, keresőprogramok e-szolgáltatás, internet				x	
10/1	<u>Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása:</u> ❖ Egyszerű grafikus (Paint) és szöveges (World) felület rajzoló- és szövegszerkesztő programok használata: ➢ Grafikus felület eszközkészletének megismerése. ➢ Ábrák, adott egyszerű képek kiszínezése. ➢ Word elindítása, szavak beírásának gyakorlása	Paint, World, kurzor, törlés, beírás, ikon, festés, kitöltés, ecsetek, megnyitás, enter – delete gomb jelentősége		x	x		
4	<u>Könyvtárhasználat:</u> ❖ Könyvtár fogalma, szerkezete – felépítése, szolgáltatásai (hagyományos) ❖ Az osztálykönyvtár: Képesújságok, képeskönyvek nézegetése. Könyvespolc rendezése az osztályban tanári segítséggel (írók, címek). Tartalomjegyzék értelmezése, használata tanári útmutatás alapján. ❖ Az iskolai könyvtár: Látogatás az iskolai könyvtárban. Érdeklődésnek, életkori sajátosságnak megfelelő könyv kiválasztása. Tájékozódás a betűrendben tanári segítséggel ❖ A könyvtárhasználat szabályai: Könyvtári viselkedés alapszabályainak megismerése, törekvés a betartására.	Könyvtár, tartalomjegyzék, szabadpolc, szerző, író, könyvcím, ábécé, betűrend, betűrendes keresés.					x

A továbbhaladás minimális feltétele:

A számítógép fő részeinek ismerete, a billentyűzet és az egér tanult funkcióinak használata, „kommunikálás” a számítógéppel.
Életkornak és pszichológiai állapotnak megfelelő, ismert elektronikus média eszközeinek használata önállóan vagy segítséggel.
Játékos oktatóprogramok tudatos használata. Felfedező keresés az életkornak megfelelő információhordozókban.
Tanár, felnőtt segítségével, irányított kereséssel az életkorának, fejlettségének, érdeklődési körének megfelelő könyv, újság kiválasztása.
Az osztály szabadpolcos könyvtárának használata, válogatás az érdeklődésnek megfelelően.
Könyvtári viselkedés alapvető szabályainak ismerete, gyakorlása, betartása.

5.1.1.10.2. Digitális kultúra 4. osztály

A digitális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 4. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Digitális eszközök használata: Érdeklődés felkeltése a tantárgy iránt. A használt alkalmazások kezelésének megismertetése. Alapszintű jártasság kialakítása az adott informatikai eszközök kezelésében. A tanulók informatikai szemléletének alapozása. Életkornak megfelelő játékok, oktató és fejlesztő programok használata. Szem- és kézkoordináció, iránytartás, finommotorika, taktilis, vizuális, akusztikus észlelés, perceptív, fogalomalkotó-, analógiás gondolkodás, kommunikációs készség, szándékos figyelem fejlesztése.

2. Alkalmazói ismeretek: Egyszerű rajzoló és szövegszerkesztő program megismertetése és használata. Vizuális, akusztikus észlelés, érzékelés és a finommotorikai képesség továbbfejlesztése. Perceptív fogalomalkotó, analógiás gondolkodási képesség fejlesztése (minták lekövetése).

3. Problémamegoldás digitális eszközökkel és módszerekkel: Az időbeli tájékozódás fejlesztése a mindennapi életben előforduló helyzetek sorrendiségének megfigyelése során. Jelek, szimbólumok értelmezése. Kognitív eljárások kipróbálása a cél eléréséhez, problémamegoldó képesség fejlesztése.

4. Infokommunikáció, információs társadalom: Az infokommunikációt segítő különféle eszközök bemutatása és lehetőségeik megismertetése. Informatikai szemlélet formázása. Gyermeki alkotó fantázia, tájékozottság fejlesztése.

5. Könyvtári technikák: A könyvtár, mint információforrás megismertetése. Könyvtárhasználati műveltség iránti igény felkeltése. Analógiás gondolkodás fejlesztése, szabadpolc használatára ösztönzés.

Elvárható előzetes tudás
A számítógép fő részeinek ismerete, a billentyűzet és az egér tanult funkcióinak használata, „kommunikálás” a számítógéppel. Életkornak és pszichológiai állapotnak megfelelő, ismert elektronikus média eszközeinek használata önállóan vagy segítséggel. Játékos oktatóprogramok tudatos használata. Egyszerű grafikus és szövegbeviteli felületek megfelelő használata. Tanár, felnőtt segítségével, irányított kereséssel az életkorának, fejlettségének, érdeklődési körének megfelelő könyv, újság kiválasztása könyvtárban.

DIGITÁLIS KULTÚRA 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
4	<u>Digitális eszközök használata:</u> ❖ Ismert „felhasználóbarát” készségfejlesztő, játék-, didaktikai célú szoftverek. Egér- és billentyűhasználat automatizálásának folytatása ezeken a multimédiás programokon keresztül. ❖ Adott informatikai eszközök kezelése. ❖ A megismert alkalmazások indítása és futtatása.	Számítógép, gépház, képernyő, billentyűzet, egér, program, húzás, kattintás, enter, irány.	x	x			
10	<u>Információs folyamatok:</u> ❖ Az információs technológián alapuló kommunikációs formák - Lehetőségek és kockázatok az infokommunikáció során. Eligazodás a logikai rendben meglévő információforrások között, használatuk megtanulása, szokások elsajátítása. ❖ Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai. A személyes adatok fogalma. Felfedező keresés az életkornak megfelelő információhordozókban. Válogatás, válogatás magyarázata. ❖ Személyes adatok fogalmának megismerése. Saját adataik megadása. ❖ Információ megbízhatóságának és veszélyeinek megismerése konkrét példákon keresztül. ❖ Médiainformatika, iskolai weboldal, blog. ❖ Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés. Adatgyűjtés, - értelmezés. ❖ Közhasznú információk.	üzenetek formái, email, saját adatok blog, facebook információ, adat		x		x	
4	<u>Algoritmusok:</u> ❖ Algoritmizálás (és adatmodellezés). Algoritmusok adatai. Egyszerű algoritmusok használata informatikai környezetben számítógépen. Irányok, útvonalak követése. Egyszerű algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása. ❖ Adatok gyűjtése, értelmezése, feldolgozása segítséggel. ❖ Adatbázisok - Néhány mindennapi adatbázis megismerése	mindennapi algoritmusok utasítások napirend, sorrend adatbázis cselekmények egymásutánisága		x	x		

DIGITÁLIS KULTÚRA 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
15/2	<u>Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása:</u> ❖ Egyszerű grafikus (Paint) és szöveges (World) felület rajzoló- és szövegszerkesztő programok használata: ➢ Grafikus felület eszközkészletének további megismerése. ➢ Ábrák, adott egyszerű képek kiszínezése, szabadrajz ➢ Word elindítása, szavak, rövid mondatok beírásának gyakorlása	Paint, World, kurzor, törlés, beírás, ikon, festés, kitöltés, ecsetek, megnyitás, mentés, saját mappa létrehozása enter – delete gomb jelentősége	x	x	x		
3	<u>Könyvtárhasználat:</u> ❖ Látogatás az iskolai könyvtárban. Érdeklődésnek, életkori sajátosságnak megfelelő könyv kiválasztása. Tájékozódás a betűrendben tanári segítséggel. ❖ A könyvtárhasználat szabályai. Könyvtári viselkedés alapszabályainak megismerése, törekvés a betartására.	Könyvtár, tartalomjegyzék, szabadpolc, szerző, író, könyvcím, ábécé, betűrend, betűrendes keresés.					x

A továbbhaladás minimális feltétele

Segítséggel tudja végrehajtani:

A számítógép fő részeinek ismerete, a billentyűzet és az egér tanult funkcióinak használata, „kommunikálás” a számítógéppel.

A sérült funkciók korrigálásának megkezdése.

Egyszerű grafikus és szöveges felület megismerése, használata.

Problémamegoldó gondolkodási képesség alkalmazására törekvés.

Életkornak megfelelő, ismert elektronikus média eszközeinek használata önállóan vagy segítséggel. Játékos oktatóprogramok tudatos használata. Az itt szerzett ismeret felhasználása más tantárgyakban.

Felfedező keresés az életkornak megfelelő információhordozókban.

Tanár, felnőtt segítségével, irányított kereséssel az életkorának, fejlettségének, érdeklődési körének megfelelő könyv, újság kiválasztása.

Az osztály szabadpolcos könyvtárának használata, válogatás az érdeklődésnek megfelelően. Tájékozódás az iskola könyvtárában segítséggel.

Könyvtári viselkedés alapvető szabályainak ismerete, gyakorlása, betartása.

Digitális kultúra 5-6. osztály:

A tantárgy célja és feladatai:

A digitális kultúra tantárgy sajátos fejlesztési célja a tanulók sérült megismerési képességeinek kompenzálása, a szín-, forma- és nagyságemlékezet fejlesztése, az észlelés hibáinak korrekciója. A finommotorika tudatos fejlesztését szolgálja a kétkezes gépelés megalapozása.

A tantárgy alkalmas a szerialitás fejlesztésére, az emlékezet sérülésének kompenzálására, ezért feladata a megfigyelő, analizáló, szintetizáló, rendszerező képesség megerősítése.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a tantárgy adta lehetőségeket fel kell használni a tanulók intellektuális kompetenciáinak, algoritmizáló és tervező készségének fejlesztésére, valamint a problémamegoldó gondolkodás begyakorlására. A kommunikáció során törekedni kell a helyes nyelvhasználatra, az olvasási képesség tudatos erősítésére.

5.1.1.10.3. Digitális kultúra 5. osztály

A digitális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Digitális eszközök használata: Az érdeklődés fokozása az informatikai környezet eszközei iránt. Az informatikai ismeretek és az informatikai környezet tudatos használatának alapozása. A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás – a legszükségesebb perifériák bemutatása és használatuk gyakoroltatása. Interaktív kommunikációs attitűd kialakítása; taktilis, vizuális, akusztikus észlelés szükség szerinti fejlesztése.

2. Alkalmazói ismeretek: Rajzos, szöveges dokumentumok létrehozása céljából a gépkezelés gyakoroltatása. Gyakorlottság fejlesztése adatok rendezésében. Közhasznú információforrások használatának megismertetése. Motivációs, koncentrációs képesség fejlesztése.

3. Problémamegoldás digitális eszközökkel és módszerekkel: A problémafelismerő és a kreatív gondolkodás előhívása és/vagy továbbfejlesztése. Adottságok kibontakoztatása, pontos szabálykövetés erősítése.

4. Infokommunikáció, információs társadalom: Az infokommunikációt segítő, még ismeretlen eszközök bemutatása és lehetőségeik kipróbálása. Az elektronikus média eszközeinek és lehetőségeinek megismertetése. A tanulók életkorának megfelelő legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismertetése. Az IKT-eszközök túlzott használata veszélyeinek, káros hatásainak megismertetése, törekvés kialakítása a megelőzésre. Az informatika eszközrendszerének használata tanári segítséggel vagy anélkül. Tájékozódás és az információszerezés technikáinak megismertetése, a számítógép helyes használatának gyakoroltatása.

5. Könyvtári informatika: Hagyományos és új információs eszközökön alapuló könyvtári szolgáltatások megismertetése. Tantárgyak anyagához megfelelő információs forrás kiválasztása segítséggel. Olvasási képesség fejlesztése.

Elvárható előzetes tudás
Segítséggel tudja végrehajtani: A számítógép fő részeinek ismerete, a billentyűzet és az egér tanult funkcióinak használata, „kommunikálás” a számítógéppel. A sérült funkciók korrigálásának megkezdése. Egyszerű grafikus és szöveges felület megismerése, használata. Problémamegoldó gondolkodási képesség alkalmazására törekvés. Életkornak megfelelő, ismert elektronikus média eszközeinek használata önállóan vagy segítséggel. Játékos oktatóprogramok tudatos használata. Az itt szerzett ismeret felhasználása más tantárgyakban. Felfedező keresés az életkornak megfelelő információhordozókban. Tanár, felnőtt segítségével, irányított kereséssel az életkorának, fejlettségének, érdeklődési körének megfelelő könyv, újság kiválasztása. Az osztály szabadpolcos könyvtárának használata, válogatás az érdeklődésnek megfelelően. Tájékozódás az iskola könyvtárában segítséggel. Könyvtári viselkedés alapvető szabályainak ismerete, gyakorlása, betartása.

DIGITÁLIS KULTÚRA 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (Összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
7	<u>A digitális eszközök használata:</u> ✓ Digitális világunk. Az informatikai eszközök használat. A társadalom digitalizáltsága. ✓ Ismerkedés a számítógéppel. A számítógép részei: be- és kimeneti perifériák használata. ✓ A számítógép működtetése: egér és billentyűzet funkciói. ✓ Vezérlő és jelentésmódosító billentyűk írásjelek és szóközbillentyű használata. ✓ Az operációs rendszer. Az operációs rendszer feladatai és szolgáltatásai. ✓ Az adattárolás. Fájl- és mappaszerkezet. Fájl- és mappaműveletek. Számítógépes vírusok. Vírusok elleni védelem	Digitális, be- és kimeneti periféria, vezérlő billentyű, jelentésmódosító billentyű, alfanumerikus billentyű, írásjel, szóközbillentyű, ablak-gomb, operációs rendszer, fájl, mappa, vírus,	x				
10	<u>Alkalmazói ismeretek:</u> ✓ Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása. Egyszerű, kreatív alkotás a számítógéppel: rajzos, rövid szöveges dokumentumok készítése. ✓ Dokumentum elnevezése, mentése, behívása. Billentyűzet további funkciói. ✓ Hibajavítás kész szövegben. Írásjelek megismerése és alkalmazása szövegben. Kétkeszes gépelést tanító program folyamatos használata. ✓ Adatkezelés, adatfeldolgozás, Adatok rendezése, információ megjelenítés. ✓ Internet előnyei és veszélyei. Irányított adatkeresés a világhálón (SDT, on-line játékok). Információforrások etikus felhasználásának megismerése.	Kurzor, mentés, behívás, dokumentumnév, táblázat, SDT, adat, word, paint,		x			

DIGITÁLIS KULTÚRA 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (Összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
7/1	<u>Problémamegoldás digitális eszközökkel és módszerekkel:</u> ✓ Technőcgrafika alkalmazási területe. Irányok a képernyőn – technőcgrafika. Alakzatok technőccel. ✓ A probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök kiválasztása. ✓ Algoritmizálás (és adatmodellezés). A mindennapi élet összetettebb feladatainak algoritmusai. Ismétlődő utasítások végrehajtása – betűk, számok, alakzatok előállítás. Adatok, ötletek gyűjtése.	Teknőcgrafika, toll fel, le; vonalvastagság, vonalszín, ismétlődés, irányító, irányított.			✗		
8/1	<u>Infokommunikáció, információk társadalom:</u> ✓ Az internet világa. Szörfözés a világhálón. Internetes portálok használata. Információkeresés, információs közlési rendszerek. ✓ Az információs technológián alapuló kommunikációs formák. Információfogadás és -küldés. Veszélyforrások. A saját adatok védelme. ✓ Információkezelés jogi és etikai vonatkozása. Adatbiztonság, adatmegőrzés, Netikett.	Adatbázis, adatvédelem, csetelés, fórum, mobilkommunikáció, információküldés, információfogadás, elektronikus levelezés, Netikett.				✗	
4	<u>Könyvtári informatika:</u> ✓ Az információk tárháza. Információhordozók leggyakoribb típusai a mindennapi életben. ✓ Könyvtári szolgáltatások. Beiratkozás, kölcsönzés. A legfontosabb adatok. ✓ A művek rendje. (Folyóiratok, újságok, könyvek) ✓ Katalógusok. ✓ Irányított forrás- és információkeresés. Szabadon választott újság, könyv kikeresése. Ajánlott könyv megkeresése. Beszélgetés a választott könyvről.	Folyóirat, katalógus, internetes szótár, Wikipédia.					✗

A továbbhaladás minimális feltétele 5. osztályban

A számítógép perifériáinak ismerete, a billentyűzet és az egér tanult funkcióinak használata. Alapszintű „kommunikálás” a számítógéppel. Szabálykövető magatartás. Egyszerű, rajzos lehetőleg önálló, ha szükséges, egyéni segítségadással megvalósuló elkészítése. Információforrás irányított keresése a neten, a közhasznú információforrások megtalálása és felhasználása a mindennapi életben. Tájékozódás az ABC betűrendben a könyvespolcon. Több, gyermekeknek szóló weboldal és program ismerete, a gyermekek számára készült honlapok használata önállóan vagy tanári segítséggel. Az olvasottakról beszámoló – kérdések alapján.

5.1.1.10.4. Digitális kultúra 6. osztály

A digitális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 6. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Digitális eszközök használata: Az érdeklődés fokozása az informatikai környezet eszközei iránt. Az informatikai ismeretek és az informatikai környezet tudatos használatának alapozása. A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás – a legszükségesebb perifériák bemutatása és használatuk gyakoroltatása. Interaktív kommunikációs attitűd kialakítása; taktilis, vizuális, akusztikus észlelés szükség szerinti fejlesztése.

2. Alkalmazói ismeretek: Rajzos, szöveges dokumentumok létrehozása céljából a gépkezelés gyakoroltatása. Gyakorlottság fejlesztése adatok rendezésében. Közhasznú információforrások használatának megismertetése. Motivációs, koncentrációs képesség fejlesztése.

3. Problémamegoldás digitális eszközökkel és módszerekkel: A problémafelismerő és a kreatív gondolkodás előhívása és/vagy továbbfejlesztése. Adottságok kibontakoztatása, pontos szabálykövetés erősítése.

4. Infokommunikáció, információs társadalom: Az infokommunikációt segítő, még ismeretlen eszközök bemutatása és lehetőségeik kipróbálása. Az elektronikus média eszközeinek és lehetőségeinek megismertetése. A tanulók életkorának megfelelő legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismertetése. Az IKT-eszközök túlzott használata veszélyeinek, káros hatásainak megismertetése, törekvés kialakítása a megelőzésre. Az informatika eszközrendszerének használata tanári segítséggel vagy anélkül. Tájékozódás és az információszerzés technikáinak megismertetése, a számítógép helyes használatának gyakoroltatása.

5. Könyvtári informatika: Hagyományos és új információs eszközökön alapuló könyvtári szolgáltatások megismertetése. Tantárgyak anyagához megfelelő információs forrás kiválasztása segítséggel. Olvasási képesség fejlesztése.

Elvárható előzetes tudás

A számítógép perifériáinak ismerete, a billentyűzet és az egér tanult funkcióinak használata. Alapszintű „kommunikálás” a számítógéppel. Szabálykövető magatartás. Egyszerű, rajzos lehetőleg önálló, ha szükséges, egyéni segítségadással megvalósuló elkészítése. Információforrás irányított keresése a neten, a közhasznú információforrások megtalálása és felhasználása a mindennapi életben. Tájékozódás az ABC betűrendben a könyvespolcon. Több, gyermekeknek szóló weboldal és program ismerete, a gyermekek számára készült honlapok használata önállóan vagy tanári segítséggel. Az olvasottakról beszámoló – kérdések alapján.

DIGITÁLIS KULTÚRA 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (Összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
5	<u>A digitális eszközök használata:</u> ✓ Digitális világunk. Az informatikai eszközök használat. ✓ A számítógép részei: be- és kimeneti perifériák használata. A számítógép működtetése. Vezérlő és jelentésmódosító billentyűk írásjelek és szóközbillentyű használata. ✓ Programok ablak-gombjai. A programok ablakgombjainak használata. Egyszerű oktatóprogramok interaktív használata.	Digitális, be- és kimeneti periféria, vezérlő billentyű, jelentésmódosító billentyű, írásjel, szóközbillentyű, ablak-gomb	x				
12	<u>Alkalmazói ismeretek:</u> ✓ Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása. Egyszerű, kreatív alkotás a számítógéppel: rajzos, rövid szöveges dokumentumok készítése. ✓ Dokumentum elnevezése. mentése, behívása. Billentyűzet további funkciói. Hibajavítás kész szövegben ✓ Kétkézes gépelést tanító program folyamatos használata. ✓ Az alkalmazói szoftverek újabb eszközeinek és funkcióinak megismerése. ✓ Adatkezelés, adatfeldolgozás, Adatok rendezése, információ megjelenítés. ✓ Internet előnyei és veszélyei. Irányított adatkeresés a világhálón (SDT, on-line játékok). Információforrások etikus felhasználásának megismerése. ✓ Közhasznú információk. Gyakorlottság szerzése a közhasznú információk keresésében (moziműsor, telefonkönyv).	Kurzor, mentés, behívás, dokumentumnév, táblázat, SDT, adat, word, paint, információ,		x			

DIGITÁLIS KULTÚRA 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (Összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
6/1	<u>Problémamegoldás digitális eszközökkel és módszerekkel:</u> ✓ Teknőcgrafika alkalmazási területe. Irányok a képernyőn – teknőcgrafika. Alakzatok teknőccel. ✓ Algoritmizálás (és adatmodellezés). Ismétlődő utasítások végrehajtása – betűk, számok, alakzatok előállítása. Adatok, ötletek gyűjtése. Lejátszás, algoritmusok módosításával, tanári segítséggel. Algoritmikus játékokban irányító és/vagy irányítottként való részvétel.	Teknőcgrafika, toll fel, le; vonalvastagság, vonalszín, ismétlődés, irányító, irányított.			✗		
8/1	<u>Infokommunikáció, információs társadalom:</u> ✓ Médiainformatika. ✓ Információkezelés jogi és etikai vonatkozása. Adatbiztonság, adatmegőrzés, Netikett. ✓ Az internet világa. Szörfözés a világhálón. Internetes portálok használata. Információkeresés, információs közlési rendszerek. ✓ Az e-szolgáltatások szerepe és használata. Gyerekeknek szóló elektronikus szolgáltatások.	Adatbázis, adatvédelem, csetelés, fórum, mobilkommunikáció, információküldés, információfogadás, elektronikus levelezés, Netikett.				✗	
5	<u>Könyvtári informatika:</u> ✓ Az információk tárháza. Információhordozók leggyakoribb típusai a mindennapi életben. ✓ Folyóiratok, újságok, könyvek csoportosításának szempontjai. ✓ Katalógusok. ✓ Irányított forrás- és információkeresés. Szabadon választott újság, könyv kikeresése.	Folyóirat, katalógus, internetes szótár, Wikipédia.					✗

A továbbhaladás minimális feltétele 6. osztályban

A számítógép perifériáinak ismerete, a billentyűzet és az egér tanult funkcióinak használata. Alapszintű „kommunikálás” a számítógéppel. Szabálykövető magatartás. Egyszerű, rajzos, szöveges dokumentum lehetőleg önálló, ha szükséges, egyéni segítségadással megvalósuló elkészítése. Információforrás irányított keresése a neten. A hétköznapi algoritmusok értelmezése, alkalmazásuk.

Felvetett egyszerű problémákra a megoldás módszerének kiválasztása tanári segítséggel. Algoritmikus képesség egyéni haladáshoz képest elvárt megerősödése, a grafikai kifejezőképesség önállósulása. Több, gyermekeknek szóló weboldal és program ismerete, használata önállóan vagy tanári segítséggel. Tartalomjegyzék használata – segítséggel. Az olvasottakról beszámoló – kérdések alapján.

Digitális kultúra 7-8. osztály:

A tantárgy célja és feladatai:

A digitális kultúra tantárgy sajátos fejlesztési céljai a finommotorika és a szem-kéz koordináció tudatos fejlesztésének folytatása, a tanulók intellektuális kompetenciáinak, algoritmizáló és tervező készségének, valamint problémamegoldó gondolkodásának további erősítése. A megfigyelő, analizáló, szintetizáló, rendszerező képesség fejlesztésével a figyelem, a megkülönböztetés, az azonosítás képességének fejlesztése a tanulók egyéni képességeinek, haladási szintjének a figyelembe vételével.

A válogatáshoz kapcsolódó feladatokban, az ítéletalkotás, döntés meghozatalában, az önálló indoklás kialakításában a pedagógusnak mind az önálló munkára, mind a segítséggel megvalósuló tevékenységre lehetőséget kell teremtenie.

5.1.1.10.5. Digitális kultúra 7. osztály

A digitális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Digitális eszközök használata: Érdeklődés megerősítése a tantárgy iránt. Perifériák, háttértárak megismertetése. Informatikai ismeretek és az informatikai környezet tudatos használatának erősítése. Információ befogadása, fogalmak értése, megjegyzése. Ismerkedés a virtuális világgal. Informatikai alapismeretek alkalmazása más tantárgyakban. Információ keresésének, gyűjtésének gyakoroltatása. Túlzott informatikai eszközhasználat káros hatásának tudatosítása. Hatékony, önálló tanuláshoz szükséges motiváció fenntartása IKT-eszközökkel. Helyes informatikai szemlélet kialakítása. Szándékos figyelem tartósságának további erősítése. Tanuláshoz szükséges belső motivációk kialakítása. A digitális technológia megfelelő használatának megismertetése. Perceptív fogalomalkotó, analógiás és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.

2. Alkalmazói ismeretek: Érdeklődési kör bővítése. A számítógép eszközszintű használata más tantárgyakban. Tanuláshoz szükséges belső motivációk kialakítása. Képesség fejlesztése a digitális technológiák megfelelő használatához. Az informatika társadalmi szerepének bemutatása konkrét példák alapján. Programok használata jogi és erkölcsi alapjainak megismertetése. Függőség megelőzése. Nonverbális kifejezőképesség fejlesztése. Tájékozottság igényének alakítása a jeles napokban, nemzeti és nemzetközi ünnepekben.

3. Problémamegoldás digitális eszközökkel és módszerekkel: Ismétlődő utasítások végrehajtása – görbe vonalú betűk, számok, alakzatok előállítás. Irányok gyakoroltatása. Probléma megoldása tanári segítséggel és/vagy önállóan. Pontos szabálykövetés erősítése. Kreativitás, szépezzék fejlesztése.

4. Infokommunikáció, információs társadalom: Az infokommunikációt segítő különféle eszközök bemutatása és lehetőségeik kipróbálása. Az elektronikus média eszközeinek és lehetőségeinek megismertetése. A tanulók életkorának megfelelő, legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismertetése. Az IKT-eszközök túlzott használata veszélyeinek beláttatása, káros hatásainak megismertetése, törekvés erősítése a megelőzésre. Képesség kialakítása az informatika eszközrendszerének önálló vagy segítséggel történő alapvető használatára. A számítógép-használat helyes szokásrendszerének elvárása. Céltudatos, biztonságos net-használatra szoktatás.

5. Könyvtári informatika: Hagyományos és új információs eszközökön alapuló könyvtári szolgáltatások céltudatos használatának kialakítása. Tantárgyak anyagához a megfelelő információs forrás kiválasztása, lehetőleg önállóan. Pozitív viszonyulás kialakítása a könyvtárhasználathoz.

Elvárható előzetes tudás

A számítógép perifériáinak ismerete, a billentyűzet és az egér tanult funkcióinak használata. Alapszintű „kommunikálás” a számítógéppel. Szabálykövető magatartás. Egyszerű, rajzos, szöveges dokumentum lehetőleg önálló, ha szükséges, egyéni segítségadással megvalósuló elkészítése. Információforrás irányított keresése a neten. A hétköznapi algoritmusok értelmezése, alkalmazásuk.

Felvetett egyszerű problémákra a megoldás módszerének kiválasztása tanári segítséggel. Algoritmikus képesség egyéni haladáshoz képest elvárt megerősödése, a grafikai kifejezőképesség önállóvá válna. Több, gyermekeknek szóló weboldal és program ismerete, használata önállóan vagy tanári segítséggel. Tartalomjegyzék használata – segítséggel. Az olvasottakról beszámoló – kérdések alapján.

DIGITÁLIS KULTÚRA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (Összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
8	A digitális eszközök használata: ✓ Digitális világunk. Az informatikai eszközök használat. ✓ Operációs rendszer és/vagy egy segédprogram alapszolgáltatása. ✓ Be- és kiviteli perifériák. ✓ Állományok tárolása: háttértárak. ✓ Képernyő részei. ✓ Ablak-gombok. ✓ Elektronikus számítógépek fejlődése. Az informatika történetének magyar tudósa.	Windows, CD, DVD, pendrive-méret, ablak-gomb, operációs rendszer, mobilkommunikációs eszköz, címsor, menüsor, eszköztár, alkalmazási terület, gördítősáv, csúszka.	x				
12	Alkalmazói ismeretek: ✓ Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása. ✓ Rajzolóprogram még ismeretlen eszközei. Rajzos illusztráció készítése, a teljes eszköztár használatával. ✓ Rajzos, szöveges, táblázatos dokumentumok létrehozása, formázása. Szövegszerkesztés elemi lehetőségeinek kipróbálása, karakterválasztás, betűméret, szöveg elhelyezése, hibajavítás. Szövegszerkesztési műveletek gyakorlása, dokumentum minél önállóbb készítése. ✓ Nyomtatás. Dokumentum nyomtatása. ✓ Szövegszerkesztés, a vágólap használata. Szövegek és kép másolása vágólap használatával.	Diagram, grafikon, karakter, betűméret, elhelyezés, vágólap, cella, sor, oszlop, nyomtatás.		x			
5/1	Problémamegoldás digitális eszközökkel és módszerekkel: ✓ Algoritmizálás (és adatmodellezés). A mindennapi élet összetettebb feladatainak algoritmusai. Az iskolai élet algoritmusai. Érdekes minták ismétlések segítségével. Minták önálló tervezése, rajzolása. Adatok gyűjtése, tervekészítés. Adatok megjelenítése: rajzban, írásban, jelekkel.	Teknőcgrafika, beállítási lehetőség, szög- és lépésmagasság			x		

DIGITÁLIS KULTÚRA 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: (Összes/függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
7/1	<u>Infokommunikáció, információs társadalom:</u> ✓ Információkeresés, információközlési rendszerek. Információhordozók ismert körének bővítése. Életkornak megfelelő információhordozók körének bővítése, megismerésük, használatuk. ✓ Az információs technológián alapuló kommunikációs formák. Információfogadás és -küldés, e-mail. Veszélyek. A számítógépes technika bővítésére egyre önállóbban. Információk küldése és fogadása minél önállóbban. Informatikai levelezési nyelv használata. ✓ Médiainformatika. Céltudatos információszerzés. Adatokkal való visszaélés veszélyeinek, következményeinek megismerése. Hatékony, céltudatos információszerzés gyakorlása	Informatikai levelezési nyelv, visszaélés, következmény, online, csevegőprogram, e-mail, honlap, kezdőoldal, link (hivatkozás).				✗	
4/1	<u>Könyvtári informatika:</u> ✓ Lakóhelyi könyvtár. ✓ Bibliográfia. ✓ Irányított forrás- és információkeresés. Adott feladathoz segédanyag keresése önállóan vagy csoportmunkában – tanári irányítással. Keresési módszerek alkalmazása.	Tárgymutató, névmutató, kézikönyv, lexikon, ismeretterjesztő könyv.					✗

A továbbhaladás minimális feltétele 7. osztályban

A számítógép főbb perifériás egységeinek használata önállóan vagy segítséggel, funkcióik ismerete. A számítógép és a mobilkommunikációs eszközök fontosabb alkalmazási területeinek és jelentőségüknek ismerete a mai társadalomban. A számítógép-kezelés alapjainak elsajátítása. Többféle formázást tartalmazó, szöveges dokumentumok elkészítése. A net célirányos használata. A program- és adatvédelem szabályainak betartása. Az információforrások etikus használata. A számítógép egyre biztonságosabb, önálló kezelése, szükség esetén segítséggel. Iskolai algoritmusok értelmezése, alkalmazása – segítséggel. Grafikai kifejezőképesség önállósulása. Képesség – segítséggel – a céltudatos információszerzésre. Iskolai feladathoz dokumentum kiválasztása segítséggel. Beszámoló a szerzett információról – kérdések segítségével. Hagyományos és elektronikus könyvtárszolgáltatások igénybevétele tanuláshoz, szórakozáshoz - tanári segítséggel.

5.1.1.10.6. Digitális kultúra 8. osztály

A digitális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Digitális eszközök használata: Érdeklődés megerősítése a tantárgy iránt. Perifériák, háttértárak megismertetése. Informatikai ismeretek és az informatikai környezet tudatos használatának erősítése. Információ befogadása, fogalmak értése, megjegyzése. Ismerkedés a virtuális világgal. Informatikai alapismeretek alkalmazása más tantárgyakban. Információ keresésének, gyűjtésének gyakoroltatása. Túlzott informatikai eszközhasználat káros hatásának tudatosítása. Hatékony, önálló tanuláshoz szükséges motiváció fenntartása IKT-eszközökkel. Helyes informatikai szemlélet kialakítása. Szándékos figyelem tartósságának további erősítése. Tanuláshoz szükséges belső motivációk kialakítása. A digitális technológia megfelelő használatának megismertetése. Perceptív fogalomalkotó, analógias és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.

2. Alkalmazói ismeretek: Érdeklődési kör bővítése. A számítógép eszközszintű használata más tantárgyakban. Tanuláshoz szükséges belső motivációk kialakítása. Képesség fejlesztése a digitális technológiák megfelelő használatához. Az informatika társadalmi szerepének bemutatása konkrét példák alapján. Programok használata jogi és erkölcsi alapjainak megismertetése. Függőség megelőzése. Nonverbális kifejezőképesség fejlesztése. Tájékozottság igényének alakítása a jeles napokban, nemzeti és nemzetközi ünnepekben.

3. Problémamegoldás digitális eszközökkel és módszerekkel: Ismétlődő utasítások végrehajtása – görbe vonalú betűk, számok, alakzatok előállítás. Irányok gyakoroltatása. Probléma megoldása tanári segítséggel és/vagy önállóan. Pontos szabálykövetés erősítése. Kreativitás, szépérzék fejlesztése.

4. Infokommunikáció, információs társadalom: Az infokommunikációt segítő különféle eszközök bemutatása és lehetőségeik kipróbálása. Az elektronikus média eszközeinek és lehetőségeinek megismertetése. A tanulók életkorának megfelelő, legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismertetése. Az IKT-eszközök túlzott használata veszélyeinek beláttatása, káros hatásainak megismertetése, törekvés erősítése a megelőzésre. Képesség kialakítása az informatika eszközrendszerének önálló vagy segítséggel történő alapvető használatára. A számítógép-használat helyes szokásrendszerének elvárása. Céltudatos, biztonságos net-használatra szoktatás.

5. Könyvtári informatika: Hagyományos és új információs eszközökön alapuló könyvtári szolgáltatások céltudatos használatának kialakítása. Tantárgyak anyagához a megfelelő információs forrás kiválasztása, lehetőleg önállóan. Pozitív viszonyulás kialakítása a könyvtárhasználatához.

Elvárható előzetes tudás

A számítógép főbb perifériás egységeinek használata önállóan vagy segítséggel, funkcióik ismerete. A számítógép és a mobilkommunikációs eszközök fontosabb alkalmazási területeinek és jelentőségüknek ismerete a mai társadalomban. A számítógép-kezelés alapjainak elsajátítása. Többféle formázást tartalmazó, szöveges dokumentumok elkészítése. A net célirányos használata. A program- és adatvédelem szabályainak betartása. Az információforrások etikus használata. A számítógép egyre biztonságosabb, önálló kezelése, szükség esetén segítséggel. Iskolai algoritmusok értelmezése, alkalmazása – segítséggel. Grafikai kifejezőképesség önállósulása. Képesség – segítséggel – a céltudatos információszerzésre. Iskolai feladathoz dokumentum kiválasztása segítséggel. Beszámoló a szerzett információról – kérdések segítségével. Hagyományos és elektronikus könyvtárszolgáltatások igénybevétele tanuláshoz, szórakozáshoz - tanári segítséggel.

DIGITÁLIS KULTÚRA 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám:	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
3	<u>A digitális eszközök használata:</u> ✓ Operációs rendszer és/vagy egy segédprogram alapszolgáltatása. Operációs rendszer és a használt programok képernyőinek megismerése. ✓ Mobilkommunikációs eszközök. Mobilkommunikációs eszközök megismerése és használatuk. ✓ Virtuális tanulási környezet. Virtuális tanulási környezet kezelésének megismerése, használata.	Windows, CD, DVD, pendrive-méret, ablak-gomb, operációs rendszer, mobilkommunikációs eszköz, címsor, menüsor, eszköztár, alkalmazási terület, gördítősáv, csúszka.	x				
8	<u>Alkalmazói ismeretek:</u> ✓ Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés. ✓ Adat szemléltetését, értelmezését, vizsgálatát segítő eszközök. Táblázat létrehozása. Táblázatkezelés alapfogalmainak megismerése egyszerű példákon. ✓ Táblázatok, diagramok, grafikonok, következtetések. Diagramok, grafikonok megismerése, adatok leolvasása.	Diagram, grafikon, karakter, betűméret, elhelyezés, vágólap, cella, sor, oszlop, nyomtatás.		x			
16/2	<u>Problémamegoldás digitális eszközökkel és módszerekkel:</u> ✓ A probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök kiválasztása ✓ Alakzatok teknőccel. Teknőccel körvonalas minták rajzolása utasítással, majd egyre önállóbban.	Teknőcgrafika, beállítási lehetőség, szög- és lépésmagasság.			x		

DIGITÁLIS KULTÚRA 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám:	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
6/1	<u>Infokommunikáció, információs társadalom:</u> ✓ Információkezelés jogi és etikai vonatkozása Biztonsági kérdések. Információforrások biztonságos, etikus felhasználása. ✓ Az e-szolgáltatások szerepe és használata. E-szolgáltatások a mindennapi életben. E-szolgáltatások jelentőségének megismerése.	Informatikai levelezési nyelv, visszaélés, következmény, online, csevegőprogram, e-mail, honlap, kezdőoldal, link (hivatkozás).				✗	
3	<u>Könyvtári informatika:</u> ✓ Kézikönyvek, lexikonok. Keresési módszerek alkalmazása. ✓ Elektronikus könyvtár. Elektronikus könyvtárhasználat megismerése.	Tárgymutató, névmutató, kézikönyv, lexikon, ismeretterjesztő könyv.					✗

A továbbhaladás minimális feltétele 8. osztályban

A számítógép főbb perifériás egységeinek használata önállóan vagy segítséggel, funkcióik ismerete. A számítógép és a mobilkommunikációs eszközök fontosabb alkalmazási területeinek és jelentőségüknek ismerete a mai társadalomban. A net célirányos használata. A program- és adatvédelem szabályainak betartása. Tapasztalatok az informatikai eszközök és információhordozók használatában. Az információforrások etikus használata. A számítógép-kezelés alapjainak elsajátítása. Többféle formázást tartalmazó, szöveges, rajzos, táblázatos dokumentumok elkészítése. Információfeldolgozási képesség gyakorlati hasznosságának belátása. A számítógép egyre biztosabb, önálló kezelése. Grafikai kifejezőképesség önállósulása. Képesség céltudatos információszerzésre.

5.1.1.11. Vizuális kultúra 1-8. osztály

Vizuális kultúra 1-4. osztály:

A tantárgy célja és feladatai:

A vizuális nevelés legfontosabb célja, hogy segítse a tanulókat az őket körülvevő világ vizuálisan értelmezhető jelenségeinek megértésében, ezen belül a vizuális művészeti alkotások átélésében és értelmezésében, illetve ennek segítségével környezetünk tudatos alakításában. A tantárgy kulcsszerepet játszik a tanulók érzelmi fejlesztésében, mely az őket körülvevő világhoz való pozitív érzelmi viszonyulásuk kialakításának fontos eszköze.

A vizuális kultúra (rajz, kézművesség) tantárgy közvetlen célja az alkotás öröme, az önmegvalósítás, a felszabadultság kialakítása a tanulóknál a környező világ vizuális sokfélesége és az emberi alkotások iránti érdeklődés felkeltésével a kézműves és művészi jellegű alkotások létrehozására során.

A sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók nevelésének-oktatásának valamennyi momentumát átszövi a rehabilitációs-rehabilitációs tevékenység. A képzelet, kifejezőképesség, kreativitás fejlesztésére egyik legalkalmasabb színtér a művészetek műveltségterület. A kommunikációs képességek, az élmények, benyomások megfogalmazásának, kifejezésének képessége szóban és ábrázolásban egyaránt fontos rehabilitációs feladat. A finommotorika és a célszerű, tudatos eszközhasználat fejlesztése egyben a cselekvéses tanulás, ismeretszerzés eszközéül is szolgál. A tanulók felelősségérzetének kialakítása, megerősítése maguk és környezetük iránt szociális kompetenciáik, erkölcsi tartásuk egyik legfontosabb komponense, tehát kiemelt rehabilitációs feladat. Az önismeret, önértékelés, a társas kapcsolatok, a pozitív alkalmazkodóképesség, kapcsolatteremtő és együttműködési képesség alapját képezik a tanulásnak és a későbbi munkavégzésnek, a harmonikus, élhető felnőttkor megteremtésének.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók ismeretsajátítási folyamataiban az egyénre szabott motiváción kívül jelentős szerephez jut a motoros tanulás, a tevékenységbe ágyazott kognitív fejlesztés. A különféle materiákkal, eszközökkel végzett tevékenységek során szerzett mozgásos és kognitív tapasztalatok transzfer hatásként érvényre juthatnak a közismereti tantárgyaknál is. A vizuális kultúra tantárgy alkalmat kínál az enyhe értelmi fogyatékos tanulók tehetség gondozására, amellyel pozitív énképüket, társadalmi integrációjukat erősíti és támogatja a társadalmi esélyegyenlőség megnyilvánulásait.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára elengedhetetlen a sok érzékszervi tapasztalat, a megfigyelések sokszínűsége és a manipulatív tevékenységre épülő ismeretgazdagítás. A kreativitás, kíváncsiság, divergens gondolkodás, eredeti látásmód és alkotókedv nem intelligenciafüggő, ezért a tanítványok sikeresek lehetnek e területen. A kommunikáció terén a beszédértés és a beszédprodukció fejlesztését kiemelt feladatként említi az Irányelv. A tantárgy számos lehetőséget teremt a beszélgetésre, az érzelmek, gondolatok kifejezésére, véleménynyilvánításra, az anyanyelv kifejező, informáló, felhívó funkcióinak alkalmazására a közlés, megbeszélés, rábeszélés formáiban.

Vizuális kultúra 1-2. osztály:

A tantárgy célja és feladatai:

A vizuális kultúra elsődleges célja kisiskolás korban, hogy a gyermeki alkotási vágyra és játékos kedvre alapozva átvezetést képezzen az óvodai nevelési fázisból az iskola világába, fejlesztve a hatékony tanuláshoz szükséges képességek kialakítását, megerősítését. A közös gyermeki alkotások során fejlődik a tanulók kommunikációs és kooperációs, reális ön- és társértékelési képessége.

Cselekvéses-tapasztalati tudásokhoz jutva értékelik és óvják a természeti és az épített környezet értékeit, felszabadultságot és örömet jelent azok szépsége, esztétikuma. Ha örömet lelik az alkotás folyamatában és alkotásaik eredményében, erősödik pozitív énképük.

A tanórákon az erkölcsi nevelés a saját munkáért, a közös alkotásért vállalt felelősség, valamint az önfegyelem gyakorlásaként valósulhat meg. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztését, az önbizalom erősítését szolgálhatják a tanulói alkotások ön- és társértékelő mozzanatai.

A tanulói alkotások kivitelezése során az anyagokkal való környezettudatos gazdálkodásra és a szűkebb környezet esztétikus, rendezett kialakítására és fenntartására nyílhat alkalom.

5.1.1.11.1. Vizuális kultúra 1. osztály

A vizuális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 1. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Vizuális nyelv és technikák
2. Kifejezés, képzőművészet
3. Vizuális kommunikáció
4. Tárgy- és környezetkultúra

Elvárható előzetes tudás
—

Vizuális kultúra 1. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 72/4	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
18/2	1.Vizuális nyelv és technikák 1.1. A vonal A vonal mint a mozgás lenyomata tapasztalati értelmezése. A vonal mint a mozgás kifejezője. 1.2. A folt A folt keletkezése. A folt változtathatósága. 1.3. A szín Szín, színritmusok alapszínekkkel. 1.4. Forma és nagyság Forma és nagyság Természeti formák ritmusa. 1.5. Síkforma Síkformákból alkotott ritmusok.	Álló egyenes, fekvő egyenes, kréta, ecset, lendületes kézmozgás, ferde egyenes, hullámvonal, körvonal, ismétlődés, folt, szín, színezés, ugyanolyan, egyforma, más alakú, oldal, kisebb, nagyobb, hatalmas, egyik csoport, másik csoport, kövérebb, soványabb, kék-sárga, piros, vízfesték, tempera, csomagolópapír, papírtépés, színes papír, ragasztó, könyvjelző, gyufásdoboz, krepp papír, papírszalag, papírcsík, gyertya, zöld, narancssárga, lila, átalakítás, hozzátevés, elvétel.	x	x	x	x

Vizuális kultúra 1. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 72/4	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
18	2. Kifejezés, képzőművészet <i>Alkotótevékenység</i> 2.1. Hangulatok, élmények Évszakok hangulatának kifejezése. Színhangulat kifejezése – az évszakok jellemző színei. Vonal felhasználása élmény kifejezéséhez. Hangulat kifejezése ujjnyomással és foltfestéssel. <i>Befogadás – alkotás</i> 2.2. Reaktív alkotás, élmények, hatások kifejezése Művészeti ágak (zene, irodalom, tánc) legfontosabb megkülönböztető jegyei.	Ősz, barna, hangulat, fa, táj, nap, arc, önarckép, víz, hullámváz, hajó, hal, falevélhullás, szél, faág, falomb, toll, fotó, kivetítés, száraz, zörög, avar, fej, test, kéz, láb, kígyó, tekeredés, szomorú, vidám, lassú, gyors, lágy, friss, havazás, hideg, jeges, hóember, virág, rügy, rózsaszín, piros, fehér.	x	x	x	x
16/2	3. Vizuális kommunikáció <i>Befogadó tevékenység</i> 3.1 Vizuális jelek befogadása, értelmezése Nonverbális kommunikációs eszközök. A vizuális hatáskeltés eszközei. Egyszerű jelzések, piktogramok. <i>Alkotótevékenység</i> 3.2. Vizuális kommunikáció szerepe a kifejezésben Tárgyas napirend. Rajzos napirend. Egyszerű piktogramok.	Fiú-lány, néni-bácsi, hajszín, lányruha, fiúruha, magas-alacsony, gyerek, felnőtt, anya, apa, gyerek, család; Gyere ide! Menj el! jobbra-balra, körbe, föl-le, integetés, magyarázat, sírás, nevetés, vidám-szomorú, reggel, délelőtt, dél, délután, este, éjjel	x	x	x	x

Vizuális kultúra 1. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 72/4	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
16	4. Tárgy- és környezetkultúra <i>Befogadó tevékenység</i> 4.1. Művészeti környezet Múzeum- és képtárlátogatások, megfigyelések. 4.2. Élettér – természeti és épített környezet Az épített környezet védelme. Környezettudatosság. Befogadás-alkotás Reflexiók a látottakról – verbális, saját vizuális megjelenítés. <i>Alkotótevékenység</i> 4.3. Tárgyak alkotása, díszítése Tárgykészítés természeti formákból. Tárgykészítés agyagból vagy gyurmából. Tárgykészítés papírból.	Fűzés, damil, cérna, csomó, agyag, gyúrható, gömbölyítés, golyó, gyöngy, spárga, kisebb-nagyobb, egyforma, teknős, süni, sodrás, agyaghurka, ünnep, névnap, születésnap, Anyák Napja.	x	x	x	x

A továbbhaladás feltétele

A tanuló képes:

- az elemi baleset megelőzési szabályok betartására,
- a tantárgy során használatos eszközök megnevezésére
- egyszerű alkotás elkészítésére segítséggel
- bátor kísérletezésre az egész rajzfelület befestéséhez, kitöltéséhez,
- segítséggel a tanult vonalak alkalmazásával ábra, rajz készítésére,
- a már begyakorolt technikákkal, kevert technikával alkotás létrehozására,
- egyszerű gesztusok megértésére és reprodukciójára,
- térbeliségre vonatkozó irányok kézmozdulattal való jelzésére, illetve felismerésére,
- utánzással egyszerű formákat készíteni,
- saját alkotása feletti öröme.

5.1.1.11.2. Vizuális kultúra 2. osztály

A vizuális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 2. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Vizuális nyelv és technikák
2. Kifejezés, képzőművészet
3. Vizuális kommunikáció
4. Tárgy- és környezetkultúra

Elvárható előzetes tudás
A tanuló képes: • az elemi baleset megelőzési szabályok betartására, • a tantárgy során használatos eszközök megnevezésére • egyszerű alkotás elkészítésére segítséggel • bátor kísérletezésre az egész rajzfelület befestéséhez, kitöltéséhez, • segítséggel a tanult vonalak alkalmazásával ábra, rajz készítésére, • a már begyakorolt technikákkal, kevert technikával alkotás létrehozására, • egyszerű gesztusok megértésére és reprodukciójára, • térbeliségre vonatkozó irányok kézmozdulattal való jelzésére, illetve felismerésére, • utánzással egyszerű formákat készíteni, • saját alkotása feletti öröme.

Vizuális kultúra 2. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 72/4	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
18/2	1. Vizuális nyelv és technikák 1.1. A vonal A vonal mint a mozgás kifejezője. A vonal mint formaképző elem. 1.2. A folt A folt keletkezése, változtathatósága. 1.3. A szín Szín, színritmusok alapszínekkel. 1.4. Forma és nagyság Forma és nagyság 3 dimenzióban, térformák. Természeti formák ritmusa. Mesterséges formák megfigyelése. 1.5. Síkforma, térforma Szabályos és szabálytalan síkformák Szabályos és szabálytalan térformák. Sík és térformákból alkotott ritmusok. Formaredukciók.	Lendületes kézmozgás, ferde egyenes, hullámvonal, körvonal, ismétlődés, folt, szín, keveredés, foltforma, színezés, egyenletes, ugyanolyan, egyforma, más alakú, oldal, kisebb, nagyobb, hatalmas, egyik csoport, másik csoport, kövérebb, soványabb, csomagolópapír, selyempapír, papírtépés, könyvjelző, gyufásdoboz, krepp papír, papírszalag, papírcsík, gyertya, álló és fekvő nyolcas, ovális forma, zöld, narancssárga, lila, átalakítás, szabályos, szabálytalan.	x	x	x	x

Vizuális kultúra 2. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 72/4	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
18	2. Kifejezés, képzőművészet <i>Alkotótevékenység</i> 2.1. Hangulatok, élmények Évszakok hangulatának kifejezése. Színhangulat kifejezése – az évszakok jellemző színei. Vonal felhasználása élmény kifejezéséhez. Színhangulat kifejezése foltképzéssel. Élmény, hangulat kifejezése színnel és formával. Hangulat kifejezése természetes formák felhasználásával. <i>Befogadás – alkotás</i> 2.2. Reaktív alkotás, élmények, hatások kifejezése Művészeti ágak (zene, irodalom, a képzőművészeti ágak, tánc, design) legfontosabb megkülönböztető jegyei.	Ősz, barna, hangulat, fa, táj, nap, arc, önarckép, víz, hullámszás, hajó, hal, falevélhullás, szél, faág, falomb, fólia, toll, fotó, kivetítés, írásvetítő, száraz, zörög, avar, fej, test, kéz, láb, kígyó, tekeredés, összemosódás (színek), szomorú, vidám, lassú, gyors, lágy, friss, szeptember, október, november, havazás, hideg, jeges, hideg szín, hóember, virág, rügy, rózsaszín, piros, fehér.	x	x	x	x

Vizuális kultúra 2. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 72/4	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
16	3. Vizuális kommunikáció <i>Befogadó tevékenység</i> 3.1 Vizuális jelek befogadása, értelmezése Nonverbális kommunikációs eszközök. A vizuális hatáskeltés eszközei. Technikai képalkotás – fényképezés, videofelvétel, film jelentősége. Egyszerű jelzések, piktogramok. <i>Alkotótevékenység</i> 3.2. Vizuális kommunikáció szerepe a kifejezésben Rajzos naprend. Egyszerű piktogramok. Fotók.	Hajszín, lányruha, fiúruha, magas-alacsony, gyerek, felnőtt, anya, apa, gyerek, család; jobbra-balra, körbe, föl-le, integetés, magyarázat, sírás, nevetés, vidám-szomorú, reggel, délelőtt, dél, délután, este, éjjel.	x	x	x	x
16/2	4. Tárgy- és környezetkultúra <i>Befogadó tevékenység</i> 4.1. Művészeti környezet Múzeum- és képtárlátogatások, megfigyelések. 4.2. Élettér – természeti és épített környezet Az épített környezet esztétikuma, védelme. Környezettudatosság. <i>Befogadás-alkotás</i> Reflexiók a látottakról – verbális, saját vizuális megjelenítés. <i>Alkotótevékenység</i> 4.3. Tárgyak alkotása, díszítése Tárgykészítés természeti formákból. Tárgykészítés agyagból vagy gyurmából. Tárgykészítés papírból. Tárgyak csomagolása, díszcsomagolás.	Fűzés, damil, cérna, csomó, agyag, kiégetés, gyúrható, gömbölyítés, golyó, gyöngy, spárga, bórszj, kisebb-nagyobb, egyforma, teknős, süni, sodrás, agyaghurka, ünnep, névnap, születésnap, Anyák Napja, csomagolás	x	x	x	x

A továbbhaladás feltétele

A tanuló képes:

- az elemi baleset megelőzési szabályok betartására,
- a tantárgy során használatos eszközök megnevezésére és segítséggel történő használatára,
- a formák megfigyelésére, azok nagyság szerinti rendezésére,
- egyszerű alkotás elkészítésére,
- bátor kísérletezésre az egész rajzfelület befestéséhez, kitöltéséhez,
- segítséggel a tanult vonalak alkalmazásával felismerhető ábra, rajz készítésére,
- a már begyakorolt technikákkal, kevert technikával alkotás létrehozására,
- egyszerű gesztusok megértésére és reprodukciójára,
- térbeliségre vonatkozó irányok kézmozdulattal való jelzésére, illetve felismerésére,
- segítséggel tárgyat készíteni, utánnézéssel egyszerű formákat készíteni,
- törekedni a munkaterület tisztán tartására,
- saját alkotása feletti öröme.

Vizuális kultúra 3-4. osztály:

A tantárgy célja és feladatai:

A tantárgy sajátos fejlesztési célja, hogy a vizuális kultúra tantárgy élményt adóan járuljon hozzá a tanulási képességek intenzív fejlesztéséhez, a sérülésből eredő hátrányok leküzdéséhez, kreativitásra, aktivitásra ösztönözve az enyhe értelmi fogyatékos kisiskolásokat. Az egyéni vagy közös alkotótevékenység elősegíti a kisgyermek személyiségének pozitív változásait, énképük pozitív megerősítését, kiváltképp az önismeret és a társas kultúra, valamint az esztétikai-művészeti tudatosság kialakítása tekintetében.

A vizuális kultúra tantárgy természetes módon kínál alkalmakat az individualizációs eljárásoknak akár terápiás, akár tehetséggondozási célzattal.

A tantárgy szerepe a fejlesztési területekben és a kulcskompetenciákban, hogy megvalósuljon az erkölcsi nevelés, a saját munkáért, a közös alkotásért vállalt felelősség, valamint az önfegyelem gyakorlása során.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztését, az önbizalom erősítését szolgálhatják a tanulói alkotások ön- és társértékelő mozzanatai.

A tanulói alkotások kivitelezése során az anyagokkal való környezettudatos gazdálkodásra és a szűkebb környezet esztétikus, rendezett kialakítására és fenntartására nyílhat alkalom.

5.1.1.11.3. Vizuális kultúra 3. osztály

A vizuális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 3. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Vizuális nyelv és technikák
2. Kifejezés, képzőművészet
3. Vizuális kommunikáció
4. Tárgy- és környezetkultúra

Elvárható előzetes tudás
A tanuló képes: • az elemi baleset megelőzési szabályok betartására, • a tantárgy során használatos eszközök megnevezésére és segítséggel történő használatára, • a formák megfigyelésére, azok nagyság szerinti rendezésére, • egyszerű alkotás elkészítésére, • bátor kísérletezésre az egész rajzfelület befestéséhez, kitöltéséhez, • segítséggel a tanult vonalak alkalmazásával felismerhető ábra, rajz készítésére, • a már begyakorolt technikákkal, kevert technikával alkotás létrehozására, • egyszerű gesztusok megértésére és reprodukciójára, • térbeliségre vonatkozó irányok kézmozdulattal való jelzésére, illetve felismerésére, • segítséggel tárgyat készíteni, utánzással egyszerű formákat készíteni, • törekedni a munkaterület tisztán tartására, • saját alkotása feletti öröme.

Vizuális kultúra 3. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 72/4	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
18/2	1. Vizuális nyelv és technikák 1.1 A vonal A vonal, mint érzelem, indulat kifejezője. A vonal, mint a folt határa. 1.2 A folt Folt létrehozása különféle technikákkal. Foltképzés ceruzával. 1.3 A szín Színritmusok. Forma- és színpozíciók létrehozása adott formákból Reprodukció, sokszorosítás Sokszorosítás nyomtatással. Természeti anyagok felhasználásával vizuális ritmusok létrehozása. 1.4 Síkforma, térforma A vonal mint a síkforma körvonala. Változatos ritmikus térfelületek létrehozása különféle anyagokkal és technikákkal.	Lágy, kemény, kellemes, erőteljes, folthatár, elválasztás, összekötés, átfestés, alapszín, átmásolás, átlátszó, egész forma, részforma, krumplinyomás, dugónyomás, szerkezet, levélerezet, kerek, gömbölyű, gömbölyded	x	x	x	x

Vizuális kultúra 3. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 72/4	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
18	1. Kifejezés, képzőművészet <i>Alkotótevékenység</i> 2.1. Hangulatok kifejezése Évszakok hangulatának kifejezése. Színhangulat kifejezése – az évszakok jellemző színei. Színhangulat kifejezése foltképzéssel. Élmény, hangulat kifejezése színnel és formával. <i>Befogadás</i> 2.2. Emberi kapcsolatok különféle ábrázolásainak megélése Művészeti ágak (zene, irodalom, a képzőművészeti ágak, tánc legfontosabb megkülönböztető jegyei) <i>Befogadás – alkotás</i> 2.3. Saját élmények interpretációi Érzelmek kifejezése fantáziakép és bábfigurák készítésével háztartási hulladékokból. Emberi kapcsolatok kifejezése vizuális eszközökkel. Érzelmek kifejezése színekkel – vizes alapú festéssel.	Hegy, domb, völgy, kocsi, vonat, szeretet, testvéri szeretet, csecsemő, kapcsolat, mozdulat, öröm, boldogság, ködös, elmosódott, hideg szín, meleg szín.	x	x	x	x

Vizuális kultúra 3. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 72/4	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
16	1. Vizuális kommunikáció <i>Befogadó tevékenység</i> 3.1. Vizuális jelek értelmezése, „olvasása” Képolvasás. Mértani tárgyak egy nézete (pl. kocka – négyzet). Egyszerű jelzések, piktogramok. <i>Befogadó-alkotó tevékenység</i> 3.2. Megfigyelés utáni alkotás, formaredukció Tárgyak nézetei. <i>Alkotótevékenység</i> 3.3. Vizuális közlések, jelzések tanulói alkotásokban Rajzos napirend. Egyszerű piktogramok.	Alaprajz, felismerhető, nézet (felülnézet, oldalnézet), sorrend, üzenet.	x	x	x	x
16/2	1. Tárgy- és környezetkultúra <i>Befogadó tevékenység</i> 4.1. Irányított megfigyelés – a környezet tárgyai (esztétikum, forma, funkció, anyag, szín, hangulat stb.) <i>Alkotótevékenység</i> 4.2. Tárgyak készítése Egyszerű tárgyak készítése. Tárgykészítés agyagból vagy gyurmából. Gömbölyded és szögletes tárgyak készítése. Sablonhasználat.	Henger, beborítás, használati tárgy, forma, sablon, elsimítás, réteg, karcolás, felező hajtás, átlós hajtás.	x	x	x	x

A továbbhaladás feltétele

A tanuló képes:

- az elemi baleset-megelőzési szabályok betartására,
- a tantárgy során használatos eszközök használatára,
- törekedjen az esztétikus, tiszta környezet fenntartására,
- a szabályos ismétlődés megfigyelésére, ritmus képzésére tárgyak egy tulajdonságának változtatásával,
- forma- és színritmus létrehozására,
- segítséggel egyszerű alkotás elkészítésére,
- társaival együttműködve nagyméretű alkotás készítésére,
- képen látható dolgok megnevezésére,
- egyszerű jelenetábrák megértésére,
- saját alkotása feletti öröme.

5.1.1.11.4. Vizuális kultúra 4. osztály

A vizuális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 4. évfolyamon:** 1/36

Tematikai egységek felsorolása:

1. Vizuális nyelv és technikák
2. Kifejezés, képzőművészet
3. Vizuális kommunikáció
4. Tárgy- és környezetkultúra

Elvárható előzetes tudás
A tanuló képes: • az elemi baleset-megelőzési szabályok betartására, • a tantárgy során használatos eszközök használatára, • törekedjen az esztétikus, tiszta környezet fenntartására, • a szabályos ismétlődés megfigyelésére, ritmus képzésére tárgyak egy tulajdonságának változtatásával, • forma- és színritmus létrehozására, • segítséggel egyszerű alkotás elkészítésére, • társaival együttműködve nagyméretű alkotás készítésére, • képen látható dolgok megnevezésére, • egyszerű jelenetábrák megértésére, • saját alkotása feletti öröme.

Vizuális kultúra 4. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 36/2	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
9	1. Vizuális nyelv és technikák 1.1 A vonal A vonal, mint érzelem, indulat kifejezője. A vonal, mint a folt határa 1.2 A folt Folt létrehozása különféle technikákkal. Foltképzés ceruzával. 1.3 A szín Színkeverés. Színritmusok. Forma- és színpozíciók létrehozása adott formákból Reprodukció, sokszorosítás Sokszorosítás nyomtatással. A nyomtatás dekoratív felhasználása. Természeti anyagok felhasználásával vizuális ritmusok létrehozása. 1.4 Síkforma, térforma A folt mint a térforma árnyéka. Pozitív-negatív forma. Kompozíciók forgásformákból. Változatos ritmikus térfelületek létrehozása különféle anyagokkal és technikákkal. Egyszerű tér kialakítása – pl. dobozból babaház.	Lágy, kemény, kellemes, erőteljes, folthatár, elválasztás, összekötés, átfestés, alapszín, átmásolás, átlátszó, egész forma, részforma, krumplinyomás, dugónyomás, szerkezet, levélerezet, kerek, gömbölyű, gömbölyded, árnyék, henger, felület, fényforrás, megvilágítás, háttér, szerkezet.	x	x	x	x

Vizuális kultúra 4. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 36/2	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
9	2. Kifejezés, képzőművészet <i>Alkotótevékenység</i> 2.1. Hangulatok kifejezése Évszakok hangulatának kifejezése. Színhangulat kifejezése – az évszakok jellemző színei. Színhangulat kifejezése foltképzéssel. Fekete-fehér színek alkalmazása a hangulatfestésben. <i>Befogadás</i> 2.2.Emberi kapcsolatok különféle ábrázolásainak megélése Művészeti ágak (zene, irodalom, a képzőművészeti ágak, tánc, design legfontosabb megkülönböztető jegyei) <i>Befogadás – alkotás</i> 2.3. Saját élmények interpretációi Képzőművészeti alkotás hatására hangulat kifejezése mozgással, dallammal, gesztusokkal, verbálisan. Képzőművészeti alkotás hatására hangulat kifejezése festéssel, montázzsal. Emberi kapcsolatok kifejezése vizuális eszközökkel.	Hegy, domb, völgy, kocsi, vonat, szeretet, testvéri szeretet, csecsemő, kapcsolat, mozdulat, öröm, boldogság, ködös, elmosódott, hideg szín, meleg szín.	x	x	x	x

Vizuális kultúra 4. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő) 36/2	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
7/1	3. Vizuális kommunikáció <i>Befogadó tevékenység</i> 3.1. Vizuális jelek értelmezése, „olvasása” Mértani tárgyak egy nézete (pl. kocka – négyzet). Mértani tárgyak két nézete (pl: hasáb, henger). <i>Befogadó-alkotó tevékenység</i> 3.2. Megfigyelés utáni alkotás, formaredukció Tárgyak nézetei. <i>Alkotótevékenység</i> 3.3. Vizuális közlések, jelzések tanulói alkotásokban Rajzos napirend. Plakát.	Alaprajz, plakát, felismerhető, nézet (felülnézet, oldalnézet), sorrend, üzenet, reklám, lényeg, meggyőzés, rábeszélés.	x	x	x	x
9/1	4. Tárgy- és környezetkultúra <i>Befogadó tevékenység</i> 4.1. Irányított megfigyelés – a környezet tárgyai (esztétikum, forma, funkció, anyag, szín, hangulat stb.) <i>Alkotótevékenység</i> 4.2. Tárgyak készítése Egyszerű tárgyak készítése. Tárgykészítés agyagból vagy gyurmából. Gömbölyded és szögletes tárgyak készítése. Sablonhasználat.	Henger, beborítás, használati tárgy, forma, sablon, elsimítás, réteg, karcolás, felező hajtás, átlós hajtás	x	x	x	x

A továbbhaladás feltétele

A tanuló képes:

- az elemi baleset-megelőzési szabályok betartására,
- a tantárgy során használatos eszközök használatára,
- az esztétikus, tiszta környezet igényére és fenntartására,
- a szabályos ismétlődés megfigyelésére, ritmus képzésére tárgyak egy tulajdonságának változtatásával,
- forma- és színritmus létrehozására,
- egyszerű alkotás elkészítésére,
- társaival együttműködve nagyméretű alkotás készítésére,
- képen látható dolgok megnevezésére,
- egyszerű jelenetábrák megértésére,
- önálló vélemény mondására, legalább tetszésítélet szintjén,
- saját alkotása feletti öröme.

Vizuális kultúra 5-8. osztály:

A tantárgy célja:

A vizuális kultúra tantárgy közvetlen célja az alkotás örömeinek, az önmegvalósításnak, a felszabadultságnak a kialakítása a tanulóknak, a környező világ vizuális sokfélesége és az emberi alkotások iránti érdeklődés felkeltésével, a kézműves és művészi jellegű alkotások létrehozására, ösztönzés segítségével.

A tantárgy célja továbbá egyrészt az ízlés, a képzelő-, és az önkifejezés képességének kialakítása a forma-, szín-, ritmusérzék kibontakoztatásával, a mozgáskoordináció, a figyelem, az emlékezet és a kooperativitás fejlesztésével, másrészt az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók hozzásegítése a látható világ értelmezéséhez, a szépség esztétikai élményének élvezetéhez.

Az erkölcsi nevelés terén kitartásra és erőfeszítésre tanít a feladatok végrehajtásában. A magyar alkotók munkáinak megismerése és értékelése révén nemzeti azonosságtudatra ébreszti a tanulókat. A lelki egészség megőrzése, illetve annak helyreállítása, az érzelmi intelligencia fejlesztése különösen fontos az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében.

A tantárgy feladatai:

Kiemelt általános fejlesztési feladat a tanulók megismerő és befogadó képességének fejlesztése. Kreativitásuk, alkotóképességük és művészeti-esztétikai befogadó képességük élnéltése során fejlődik problémamegoldó gondolkodásuk is. Az önismeret, önértékelés, önszabályozás magasabb fejlettségi szintre emelésére szintén jó alkalmat kínálnak a rajzórák, foglalkozások. A Művészetek műveltségterület az egyik legalkalmasabb színtér a képzelet, kifejezőképesség, kreativitás, figyelemkoncentráció, a tartós és szándékos figyelem, emlékezet, a megfigyelő- és elemzőképesség, az esztétikai érzékenység készségeinek fejlesztésére. Az önismeret, önértékelés, a társas kapcsolatok, a pozitív alkalmazkodóképesség, kapcsolatteremtő és együttműködési képesség alapját képezik a tanuláshoz és a későbbi munkavégzésnek, a harmonikus, élhető felnőttkor megteremtésének.

Vizuális kultúra 5-6. osztály:

Az 5-6. évfolyam kiemelt feladata az alsóbb évfolyamok munkájának szerves folytatása, az alapkészségek megszilárdítása, eszköz szintű rajz- és kézműves-technikai tudás egyre önállóbb alkalmazása, az individuális jegyek, a saját stílus megjelenésének támogatása az alkotó és befogadó tevékenységben, az esztétikai tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése, a nemzeti azonosságtudat, hazafiság érzésének kialakítása, az önismeret, a társas kultúra és az önbizalom fejlesztése.

5.1.1.11.5. Vizuális kultúra 5. osztály

A vizuális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Vizuális nyelv és technikák
2. Kifejezés, képzőművészet
3. Vizuális kommunikáció
4. Tárgy – és környezetkultúra

Elvárható előzetes tudás

Baleset-megelőzési szabályok betartása.
Adekvát eszközhasználat.
Formák megfigyelése és alkotása különféle technikákkal.
Társakkal közös alkotás, változatos technikákkal.
Egyszerű jelenetábrák megértése.
Plakátok, reklámok értelmezése.
Egyszerű papír és agyagtárgyak készítési technikái.
Téri viszonyok felismerése, értelmezése.
Esztétikus tárgyi környezet iránti igény.

VIZUÁLIS KULTÚRA 5. osztály			Tematikai egységek			
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
18 / 2 ↓	BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>1.1. Műalkotások tematikus megfigyelése, leképezése saját élmény szerint</i> - Műalkotásokon vonalak és foltok. - Foltfestés vizes alapon – foltok. - Folthatások. - Barázdált formák. <i>1.2. Alkotás modell/minta alapján</i> - Természeti formák.	Folthatár, kontúr, bizonytalan, elmosódott, folt- és színegyensúly, felület, barázda, vájat, hullámos, érdes, szabályos, szabálytalan, síkforma, térforma, egyforma.	x			

VIZUÁLIS KULTÚRA 5. osztály			Tematikai egységek			
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
↑	ALKOTÁS <i>1.3.Szabad alkotások síkban és térben</i> - Tárgyak ábrázolása síkban. - Különféle felületek dekoratív felhasználása. - Ritmusképzés szabályos és szabálytalan térformákból.	Folthatár, kontúr, bizonytalan, elmosódott, felt- és színegyensúly, felület, barázda, vájat, hullámos, érdes, szabályos, szabálytalan, síkforma, térforma, egyforma.	x			
18 / 2	BEFOGADÁS <i>2.1. Tájak, emberek ábrázolása a képzőművészetben</i> - Műalkotások – tér- és tájábrázolás. (Székely Bertalan: Egri nők; Madarász Viktor: Hunyadi László csatája; Ferenczy Károly: Október). BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>2.2. Illusztrációk</i> - Kép versekhez, meséhez (pl. A három kívánság). - Mese szereplőinek megmintázása.	Szelíd táj, zord táj, figyelem-irányítás, hangsúlyozás, térbeliség, mozgásvázlat.	x	x		

VIZUÁLIS KULTÚRA 5. osztály			Tematikai egységek			
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
15	ALKOTÁS <i>3.1. A vizuális kommunikáció eszközei és technikái</i> - Látványszerű ábrázolás modell után. BEFOGADÁS <i>3.2. Vizuális jelek – képolvasás, értelmezés</i> - Alaprajz, metszet. BEFOGADÁS-ALKOTÁS - Tárgyak kereszt- és hosszmetszete.	Csendélet, valóságghű, ellipszis, szerkezeti rajz, egész, forma, részlet, szerkezet, kör, takarás, keresztmetszet, hosszmetszet, felülnézet, oldalnézet, oszlop, boltozat, főhajó, mellékhajó.			x	
17 ↓	BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>4.1. Munkavázlat:</i> - A tárgy funkciójának meghatározása. - Ismert anyagalakítási módok. - Anyag és technika megválasztása. - Kivitelezés. - Díszítés.	Funkció, anyagalakítási mód, technika, kivitelezés, kézművesség.				x

VIZUÁLIS KULTÚRA 5. osztály			Tematikai egységek			
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
↑	BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>4.1. Munkavázlat:</i> - A tárgy funkciójának meghatározása. - Ismert anyagalakítási módok. - Anyag és technika megválasztása. - Kivitelezés. - Dísztítés. ALKOTÁS <i>4.2. Tárgyak értelmezése és készítése</i> - Kerámiatárgy, ruházati kiegészítők textilből. - Fonás, szövés. - Használati, szórakozást szolgáló és dísz tárgyak.	Funkció, anyagalakítási mód, technika, kivitelezés, kézművesség.				x

A továbbhaladás feltétele

A tanuló képességeihez mérten legyen képes:

- egyenletes foltot satírozással létrehozni,
- felismerhető képet készíteni,
- műalkotásokhoz érzelmeket asszociálni,
- emlékezetből egyszerű rajzot készíteni,
- tudatos színkeverésre temperával, vízfestékkal,
- formát ábrázolni (megközelítő hasonlósággal),
- funkció szerint csoportosítani közvetlen környezete tárgyait,
- képek alapján tárgyakról rövid (szóbeli) jellemzést adni,
- törekedni munkája igényes kivitelezésére,
- tárgyat készíteni az általa választott technikával.

5.1.1.11.6. Vizuális kultúra 6. osztály

A vizuális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 6. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Vizuális nyelv és technikák
2. Kifejezés, képzőművészet
3. Vizuális kommunikáció
4. Tárgy – és környezetkultúra

Elvárható előzetes tudás
Baleset-megelőzési szabályok betartása. Adekvát eszközhasználat. Formák megfigyelése és alkotása különféle technikákkal. Érzések interpretálása saját eszköztárral. A műalkotások által megjelenített érzelmek tudatos megfigyelése. Társakkal közös alkotás, változatos technikákkal. Képesség a vizuális élmények többféle csatornán keresztüli kifejezésére. Egyszerű jelenetábrák megértése. Egyszerű piktogram készítése. Plakátok, reklámok értelmezése. Egyszerű papír és agyagtárgyak készítési technikái. Téri viszonyok felismerése, értelmezése. Esztétikus tárgyi környezet iránti igény.

VIZUÁLIS KULTÚRA 6. osztály			Tematikai egységek			
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
18 / 2	BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>1.1. Műalkotások tematikus megfigyelése, leképezése saját élmény szerint</i> - Műalkotásokon vonalak és foltok. - Foltfestés vizes alapon – foltok. - Folthatások. - Barázdált formák. <i>1.2. Alkotás modell/minta alapján</i> - Természeti formák. - Mértani testek tulajdonságai – oldalak, lapok, egyenlő, különböző. ALKOTÁS <i>1.3. Szabad alkotások síkban és térben</i> - Tárgyak ábrázolása síkban. - Különféle felületek dekoratív felhasználása. - Ritmusképzés szabályos és szabálytalan térformákból. - Kocka, téglatest csomagolása.	Folthatár, kontúr, bizonytalan, elmosódott, folt- és színegyensúly, felület, barázda, vájat, hullámos, érdes, szabályos, szabálytalan, síkforma, térforma, egyforma, lapos, domború, egybevágó, derékszög.	x			

VIZUÁLIS KULTÚRA 6. osztály			Tematikai egységek			
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
18 / 2	BEFOGADÁS <i>2.1. Tájak, emberek ábrázolása a képzőművészetben</i> - Műalkotások – tér- és tájábrázolás. (Szőnyi István: Zebegényi temetés; Nagy István: Karám télen; Egri József: Napfelkelte). BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>2.2. Illusztrációk</i> - Kép versekhez, meséhez (pl. A három kívánság). - Mese szereplőinek megmintázása.	Szelíd táj, zord táj, figyelem-irányítás, hangsúlyozás, térbeliség, mozgásvázlat.	x	x		

VIZUÁLIS KULTÚRA 6. osztály			Tematikai egységek			
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
15	ALKOTÁS <i>3.1. A vizuális kommunikáció eszközei és technikái</i> - Látványszerű ábrázolás modell után. - Látványszerű ábrázolás a szerkezet feltüntetésével. BEFOGADÁS <i>3.2. Vizuális jelek – képolvasás, értelmezés</i> - Alaprajz, metszet, térképrajz. BEFOGADÁS-ALKOTÁS - Forgásformák. - Tárgyak kereszt- és hosszmetszete.	Csendélet, valóságű, ellipszis, szerkezeti rajz, egész, forma, részlet, szerkezet, forgásforma, kör, takarás, keresztmetszet, hosszmetszet, felülnézet, oldalnézet, oszlop, boltozat, főhajó, mellékajó.			x	

VIZUÁLIS KULTÚRA 6. osztály			Tematikai egységek			
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
17	BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>4.1. Munkavázlat:</i> - A tárgy funkciójának meghatározása. - Ismert anyagalakítási módok. - Anyag és technika megválasztása. - Kivitelezés. - Díszítés. ALKOTÁS <i>4.2. Tárgyak értelmezése és készítése</i> - Kerámiatárgy, ruházati kiegészítők textilből. - Fonás, szövés. - Használati, szórakozást szolgáló és dísz tárgyak.	Funkció, anyagalakítási mód, technika, kivitelezés, kézművesség.				x

A továbbhaladás feltétele

A tanuló képességeihez mérten legyen képes:

- egyenletes foltot satírozással létrehozni,
- művészi alkotásokon tónushatásokat észrevenni,
- ismeretek szerzésére tapasztalati úton a mértani testekről,
- felismerhető képet készíteni,
- emberalak szoborszerű megjelenítésére,
- műalkotásokhoz érzelmeket asszociálni,
- emlékezetből egyszerű rajzot készíteni,
- tudatos színkeverésre temperával, vízfestékekkel,
- formát ábrázolni (megközelítő hasonlósággal),
- vázlatszerű ábrát készíteni,
- egyszerű alaprajzot értelmezni,
- funkció szerint csoportosítani közvetlen környezete tárgyait,
- képek alapján tárgyról rövid (szóbeli) jellemzést adni,
- törekedni munkája igényes kivitelezésére,
- tárgyat készíteni az általa választott technikával.

Vizuális kultúra 7-8. osztály:

A tantárgy célja a 7–8. évfolyamon biztos tájékozódási képesség kialakítása a vizuális élmények világában a művészeti alkotások mélyebb átélésének motivációja, a tárgyi környezet esztétikuma iránti igény és tevékenység fenntartása segítségével. A tantárgy az erkölcsi neveléshez, a pályaaorientáció támogatásához és a médiatudatosság fejlesztéséhez kiemelten járul hozzá.

5.1.1.11.7. Vizuális kultúra 7. osztály

A vizuális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Vizuális nyelv és technikák
2. Kifejezés, képzőművészet
3. Vizuális kommunikáció
4. Tárgy – és környezetkultúra
5. Mozgóképkultúra és médiaismeret

Elvárható előzetes tudás
Foltképzés különféle technikákkal. Művészi alkotásokon tónushatások észlelése és értelmezése. Tapasztalati úton szerzett ismeretek mértani testekről. Felismerhető kép készítése. Emberalak szoborszerű megjelenítése. Műalkotásokhoz érzelmek asszociációja. Tudatos színkeverés temperával, vízfestékekkel. Formák ábrázolása (megközelítő hasonlósággal). Képolvasás – művészeti alkotások megfigyelése, elemzése. Tárgykészítés igényes kivitelezésben. Film, televízió, videó, komputerjáték, web, internet – információk és gyakorlatok az enyhén értelmi fogyatékos gyermek / tanuló élethelyzeteiből.

VIZUÁLIS KULTÚRA 7. osztály			Tematikai egységek				
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
8	BEFOGADÁS <i>1.1 A művészi kifejezés eszközei</i> - Színek, tónusok. - Sík- és térformák. BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>1.2. Térhatások, téri elemek</i> - Görbe felületek és forgásformák. ALKOTÁS <i>1.3. Mozgás- és térábrázolás elemei</i> - Képalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával. - Vizuális ritmus.	Mértani forma, kocka, henger, hasáb, gúla, kúp, tengely.	x				

VIZUÁLIS KULTÚRA 7. osztály			Tematikai egységek				
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
7 / 1	ALKOTÁS <i>2.1. Illusztráció</i> - Művészeti élmények megjelenítése. BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>2.2. Vizuális reflexiók zenei tartalmakra</i> - Zenei élmény vizuális kifejezése. (Haydn: Évszakok; Vivaldi: Évszakok; Smetana: Moldva) BEFOGADÁS <i>2.3. Érzelmek megjelenítése a képzőművészetben</i> Művészeti alkotások megfigyelése az érzelmek kifejezése szempontjából – Picasso: Artista család majommal; Anyaság; Vasaló nő; Daumier: Mosónő.	Karakter, jellem, testfelépítés, vézna, szerény, becsületes, artista, zenemű, képzőművészeti alkotás, hangszeres zene.	x	x	x		

VIZUÁLIS KULTÚRA 7. osztály			Tematikai egységek				
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
6	BEFOGADÁS <i>3.1. Jelképek</i> - Magyar nemzeti relikviák – Szent Korona, magyar zászló. BEFOGADÁS-ALKOTÁS - Grafikus vázlatok; fényképezés. ALKOTÁS <i>3.2. Kísérlet a látvány ábrázolására</i> - Tárgyábrázolások környezeti háttérrel. - Egyszerű emberábrázolás. <i>3.3. Álló- és mozgóképi szimbólumok</i> - Reklámok folyóiratokban és televízióban. - Logók. - Plakátok.	Vetett árnyék, önárnyék, előlnézet, felülnézet, oldalnézet, arány, reklám.			x		x

VIZUÁLIS KULTÚRA 7. osztály			Tematikai egységek				
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
6/1	ALKOTÁS 4.1. Szabadon választott technikával használati és dísz tárgyak alkotása - Tárgytervezés és kivitelezés: – kerámia – szövés – ékszerkészítés – nemezelés – építészeti terek modellezése 4.2. Alkotás képzeleti-érzelmi inspirációval - Egy vágyott tárgyról rajz készítése. BEFOGADÁS 4.3. A lakókörnyezet esztétikuma régen és ma - Épületek elemzése funkció és forma szempontjából. - Történeti korok és modern társadalmak tárgyi környezetének tanulmányozása. BEFOGADÁS-ALKOTÁS 4.4. Zenei élmények vizuális megjelenítése - Népi alkotásra vizuális reflexió.	Lakóhely, emberi szükséglet, célszerűség, hasznosság, kényelem, védelem, homlokzat, nyílászáró, puritán, luxus, társasház, panelház, felhőkarcoló, kunyhó, családi ház, irodaház, színház, templom, parlament, település, park, tér, főút, mellékutca, autópálya, felüljáró, aluljáró, népművészet, iparművészet.				x	

VIZUÁLIS KULTÚRA 7. osztály			Tematikai egységek				
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
7	<i>5.1. Elemi elméleti ismeretek a média világáról</i> - A mozgókép alaptulajdonságai: ábrázolás és reprodukció. - Mozgóképi szövegek értelmezése, elemi szintű feldolgozása. <i>5.2. A média társadalmi szerepe</i> - Közlésmód, hatás, informálás és dokumentálás, szórakoztatás, szolgáltatás, illetve az üzleti-gazdasági funkció. - Reklám. - Hírműsor. <i>5.3. Nyomtatott médium:</i> - Újság, képregény, fotóregény. <i>5.4. Az internet</i> – tanulás, – kinyílt a világ, – információk, – játék, – kommunikáció, – veszélyek.	Reklám, befolyásolás, tudatosság, művészfilm, dokumentum-film, tömegkommunikáció, média, médium.			x		x

A továbbhaladás feltétele

A tanuló képességeihez mérten legyen képes:

- ritmikus, szimmetrikus képet komponálni,
- egyszerű makettet készíteni,
- két híres magyar képzőművészt megnevezni,
- vizuális és verbális kommunikáció megfeleltetésére,
- egyszerű, élmény utáni alkotás létrehozására választott technikával,
- műélmény vizuális kifejezésére,
- egyszerű formák látványszerű ábrázolására,
- egyszerű plakátok tervezésére és kivitelezésére,
- egyszerű használati és dísz tárgy tervezésére és megalkotására,
- közvetlen környezet esztétikumának, rendjének fenntartására,
- értékítéletet hozni természeti és mesterséges környezetének esztétikájára vonatkozóan,
- a mozgóképes közlés mód elemei értelmezésére,
- kritikával szemlélni a reklámokat,
- internetes viszonylatban ügyelni saját biztonságára, személyes adatai védelmére.

5.1.1.11.8. Vizuális kultúra 8. osztály

A vizuális kultúra tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Vizuális nyelv és technikák
2. Kifejezés, képzőművészet
3. Vizuális kommunikáció
4. Tárgy – és környezetkultúra
5. Mozgóképkultúra és médiaismeret

Elvárható előzetes tudás
Foltképzés különféle technikákkal. Művészi alkotásokon tónushatások észlelése és értelmezése. Tapasztalati úton szerzett ismeretek mértani testekről. Felismerhető kép készítése. Emberalak szoborszerű megjelenítése. Műalkotásokhoz érzelmek asszociációja. Tudatos színkeverés temperával, vízfestékekkel. Formák ábrázolása (megközelítő hasonlósággal). Képolvasás – művészeti alkotások megfigyelése, elemzése. Tárgykészítés igényes kivitelezésben. Film, televízió, videó, komputerjáték, web, internet – információk és gyakorlatok az enyhén értelmi fogyatékos gyermek / tanuló élethelyzeteiből.

VIZUÁLIS KULTÚRA 8. osztály			Tematikai egységek				
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
8	BEFOGADÁS <i>1.1 A művészi kifejezés eszközei</i> - Színek, tónusok. - Sík- és térformák. - Képi komponálás eszközei: fény, torzítás. - Fények: Rembrandt alkotásai; Ferenczy Károly: Október; Egry József: Napfelkelte. - Torzítások: Otto Dix és Kollwitz művei; Munch: A sikoly. - Szimmetria és aszimmetria: Paál László, Munkácsy Mihály, Vasarely Viktor, Barcsay Jenő művei. BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>1.2. Térhatások, téri elemek</i> - Görbe felületek és forgásformák. ALKOTÁS <i>1.3. Mozgás- és térábrázolás elemei</i> - Képalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával. - Vizuális ritmus. - Makett.	Mértani forma, kocka, henger, hasáb, gúla, kúp, tengely, parasztház, modell, makett, torzítás, szimmetria, aszimmetria.	x				

VIZUÁLIS KULTÚRA 8. osztály			Tematikai egységek				
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
7 / 1	ALKOTÁS <i>2.1. Illusztráció</i> - Művészeti élmények megjelenítése. - Jelenet ábrázolása. BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>2.2. Vizuális reflexiók zenei tartalmakra</i> - Zenei élmény vizuális kifejezése. (Haydn: Évszakok; Vivaldi: Évszakok; Smetana: Moldva, Chopin: G-moll mazurka.) (Beethoven: VI. Pastorale szimfónia; Mozart: G-moll szimfónia; Kis éji zene.) BEFOGADÁS <i>2.3. Érzelmek megjelenítése a képzőművészetben</i> - Művészeti alkotások megfigyelése az érzelmek kifejezése szempontjából – (Picasso: Artista család majommal; Anyaság; Vasaló nő; Daumier: Mosónő).	Karakter, jellem, testfelépítés, vézna, szerény, becsületes, artista, zenemű, képzőművészeti alkotás, hangszeres zene.	x	x	x		

VIZUÁLIS KULTÚRA 8. osztály			Tematikai egységek				
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
6	BEFOGADÁS <i>3.1. Jelképek</i> - Magyar nemzeti relikviák – Szent Korona, jogar, címer, magyar zászló. BEFOGADÁS-ALKOTÁS - Grafikus vázlatok; fényképezés. ALKOTÁS <i>3.2. Kísérlet a látvány ábrázolására</i> - Tárgyábrázolások környezeti háttérrel. - Egyszerű emberábrázolás. - Mozgásvázlatok. <i>3.3. Álló- és mozgóképi szimbólumok</i> - Reklámok folyóiratokban és televízióban. - Logók. - Plakátok.	Vetett árnyék, önárnyék, előlnézet, felülnézet, oldalnézet, arány, ásvány, kőzet, cseppkő, cseppkőbarlang, reklám			x		x

VIZUÁLIS KULTÚRA 8. osztály			Tematikai egységek				
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
6 / 1	ALKOTÁS <i>4.1. Szabadon választott technikával használati és dísz tárgyak alkotása</i> - Tárgytervezés és kivitelezés: – kerámia – szövés – ékszerkészítés – nemezelés – építészeti terek modellezése <i>4.2. Alkotás képzeleti-érzelmi inspirációval</i> - Egy vágyott tárgyról rajz készítése. BEFOGADÁS <i>4.3. A lakókörnyezet esztétikuma régen és ma</i> - Épületek elemzése funkció és forma szempontjából. - Történeti korok és modern társadalmak tárgyi környezetének tanulmányozása. BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>4.4. Zenei élmények vizuális megjelenítése</i> - Nép- és/vagy műzenei alkotásra vizuális reflexió.	Lakóhely, emberi szükséglet, célszerűség, hasznosság, kényelem, védelem, homlokzat, nyílászáró, puritán, luxus, társasház, panelház, felhőkarcoló, kunyhó, családi ház, irodaház, színház, templom, parlament, település, park, tér, főút, mellékutca, autópálya, felüljáró, aluljáró, népművészet, iparművészet.				x	

VIZUÁLIS KULTÚRA 8. osztály			Tematikai egységek				
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
7	<i>5.1. Elemi elméleti ismeretek a média világáról</i> - A mozgókép alaptulajdonságai: ábrázolás és reprodukció. - Mozgóképi szövegek értelmezése, elemi szintű feldolgozása: adathordozók, megjelenés helye, a valóságábrázoláshoz való viszony, műfaj. <i>5.2. A média társadalmi szerepe</i> - Közlésmód, hatás, informálás és dokumentálás, szórakoztatás, szolgáltatás, illetve az üzleti-gazdasági funkció. - Reklám. - Hírműsor. <i>5.3. Nyomtatott médium:</i> - Újság, képregény, fotóregény. <i>5.4. Az internet</i> – tanulás, – kinyílt a világ, – információk, – játék, – kommunikáció, – veszélyek. <i>5.5. Műsorelemzés – elemi szinten, saját élmények alapján</i>	Reklám, befolyásolás, tudatosság, adatvédelem, művészfilm, dokumentumfilm, tömegkommunikáció, média, médium, reprodukció.			x		x

A továbbhaladás feltétele

A tanuló képességeihez mérten legyen képes:

- műalkotások kompozíciós elemeinek célzott megfigyelésére,
- ritmikus, szimmetrikus képet komponálni,
- egyszerű makettet készíteni,
- két híres magyar képzőművészt megnevezni,
- vizuális és verbális kommunikáció megfeleltetésére,
- egyszerű, élmény utáni alkotás létrehozására választott technikával,
- szabad képalkotó önkifejezésre, érzelemvilága harmonizálása érdekében,
- műélmény vizuális kifejezésére,
- egyszerű formák látványszerű ábrázolására,
- egyszerű plakátok tervezésére és kivitelezésére,
- egyszerű használati és dísz tárgy tervezésére és megalkotására,
- közvetlen környezet esztétikumának, rendjének fenntartására,
- értékítéletet hozni természeti és mesterséges környezetének esztétikájára vonatkozóan,
- a mozgóképes közlés mód elemi értelmezésére,
- különbségtételre a dokumentum és a játékfilm között,
- kritikával szemlélni a reklámokat,
- a személyiségépítő műsorválasztásra,
- internetes viszonylatban ügyelni saját biztonságára, személyes adatai védelmére.

5.1.1.12. Ének-zene 1-8. osztály

Ének-zene 1-8. osztály:

A tantárgy célja és feladatai:

A szakasz célja átvezetni a gyerekeket az óvodai játékközpontú tevékenységből az iskolai tanulás tevékenységébe. Feladata a tanulót felkészíteni az alapvető kultúrtechnikák befogadására, fogékonnyá tenni a környezet, a természet és a társas kapcsolatok iránt, teret biztosítva az életkornak és a fejlettségnek megfelelő gyermekjátéknak és mozgásnak.

Az ének-zenei nevelés fő célja az ének megszerettetése, a zene világának megismertetése és élményt adó megértetése. Ennek eszköze, a zenei élmény, személyiség- és közösségformáló erejével, pedagógiai jelentőségével, jóval túlmutat a zenélés tevékenységén. A tanítás célja a zeneértő és zeneérző képességek fejlesztése, a szellemi és lelki tulajdonságok gyarapítása, a fantázia, az érzékenység fokozása a zenei élmények segítségével. A közös együttes élmény megteremtése segítségével a befogadás és az önkifejezés, valamint az egymásra figyelés harmóniája valósulhat meg.

5.1.1.12.1. Ének-zene 1. osztály

Az ének-zene tantárgy **heti/éves órakerete 1. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Zenei produkció
 - Az óvodából és otthonról hozott énekes-zenei kifejezőképesség szintjének fejlesztése, a hangterjedelem bővítése.
 - Ritmushangszeres megszólaltatások, egyszerű ritmusok szabad, kötetlen megszólaltatása.
 - Zenei alkotás a megismert tempó- és dinamikai elemekkel.
 - A zenei kreativitás és fantázia fejlesztése játékos gyakorlatokkal, énekes és mozgásos rögtönzésekkel.
 - Énekes rögtönzések, az énekhang, éneklési kedv fejlesztése.
 - A ritmuskotta-írás és -olvasás elemi szintjének kialakítása.
 - Motorikus és auditív funkciók összekapcsolása,
 - Észlelés, figyelem- és emlékezetfejlesztés.
2. Zenei befogadás
 - A zenei befogadást elősegítő képességek erősítése.
 - A zenei memória, a zenei fantázia, a zenei történeteket megelőlegező képességek alakítása.
 - A zenei hallás fejlesztése, az irányított auditív figyelem alkalmazásának gyakorlása.
 - A dallamhallás képességének erősítése.

Elvárható előzetes tudás
-

Ének-zene 1. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
50 óra	Éneklés. - Óvodás dalok-gyermekdalok - Dalok az állatokról - Gyermekdalok, körjátékok - Ünnepek dalai - Évszakok dalai	Ritmus, dallam, szöveg. Pontos szövegkiejtés. Légzés. Halk-hangos éneklés. Körjáték Ünnep, évszak.	x	
4 óra	Generatív kreatív zenei tevékenység - Ritmushangszeres játékok, szabad és kötött formákban - Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban. - A zene jellemzőinek megjelenítése mozgással - Tempó- és dinamikai játékok, gyakorlatok.	Lassú, közepes, gyors tempó. Halk és hangos Zene-zörej Ritmushangszer- Kíséret. Ritmikus mozgás. Rögtönzés	x	
4 óra	Felismerő kottaolvasás - Egyszerű ritmusértékek - Ritmuskotta ábrákkal	Ritmusérték. Ütem, ütemvonal.	x	
4 óra	Befogadói kompetenciák fejlesztése - Hangok, zajok, zörejek - Hangok, hangzások	Zörej, zaj, zenei hang.		x
10 óra	Zenehallgatás - Környezetünk hangjai - Zajok, zörejek, zenei hangok - Kellemes és kellemetlen hangok - Egyidejű hangzások - Emberi hang: beszéd- és énekhangok	Hangerő, hangmagasság, hangszín, időtartam. Kellemes és kellemetlen hang. Beszédhang, énekhang.		x

A továbbhaladás feltétele
Képességeihez mérten tudjon elénekelni néhányat a tanult dalok közül. Képességeihez mérten helyesen szólaltassa meg és ismertje fel a tanult dallami fordulatokat és ritmusképleteket tanári segítséggel, és vizuális megerősítéssel. Képességeihez mérten vegyen részt a közös dalos játékban.

5.1.1.12.2. Ének-zene 2. osztály

Az ének-zene tantárgy **heti/éves órakerete 2. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Zenei produkció
 - Az énekes-zenei kifejezőképesség szintjének fejlesztése, a hangterjedelem bővítése.
 - Ritmushangszeres megszólaltatások, ritmuszenekar kialakítása, egyszerű ritmusok szabad, kötetlen megszólaltatása, dalkísérek ritmushangszerekkel.
 - Zenei alkotás a megismert ritmikai, dallami, tempó- és dinamikai elemekkel.
 - A zenei kreativitás és fantázia fejlesztése játékos gyakorlatokkal, énekes, ritmushangszeres és mozgásos rögtönzésekkel.
 - Énekes rögtönzések, az énekhang, éneklési kedv fejlesztése.
 - Ismerkedés a kottairás és -olvasás elemi szintjével.
 - A perceptív, a cselekvéses, a fogalomalkotó, logikus gondolkodás fejlesztése.
 - Motorikus és auditív funkciók összekapcsolása,
2. Zenei befogadás
 - A zenei befogadást elősegítő képességek erősítése.
 - A zenei memória, a zenei fantázia, a zenei történeteket megelőlegező képességek alakítása.
 - A zenei hallás fejlesztése, az irányított auditív figyelem alkalmazásának gyakorlása.
 - A dallamhallás képességének erősítése.

Elvárható előzetes tudás
Az előző évfolyamfokon kialakított figyelem, zenei memória, zenei hallás, belső hallás, zenei képességek és pozitív attitűdök használata. A ritmusérzék, a muzikalitás megfelelő szintje.

Ének-zene 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
50 óra	Éneklés. - Gyermekdalok - Népdalok - Dalok az állatokról - Népi játékok, körjátékok - Ünnepek dalai - Évszakok dalai	Ritmus, dallam, szöveg. Lassú, közepes, gyors tempó. Halk és hangos éneklés. Pontos szövegkiejtés, artikuláció. Körjáték, ünnepek, évszak.	x	
4 óra	Generatív kreatív zenei tevékenység - Ritmushangszeres játékok, szabad és kötött formákban - Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban - A zene jellemzőinek megjelenítése mozgással.	Ritmushangszer, ritmuszenekar. Kíséret. Szabad játék. Ritmikus mozgás. Dallamrögtönzés.	x	
4 óra	Felismerő kottaolvasás - Egyszerű ritmusértékek - Kettes ütem, ütemvonal, záróvonal. - Dó, mi szó szolmizációs hangok és kézjelek - Ritmuskotta, színes kotta - Betűkotta	Ritmusérték, -jelölés. Ütem, ütemvonal, záróvonal. Ritmuskotta, színes kotta, betűkotta	x	

Ének-zene 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
4 óra	Befogadói kompetenciák fejlesztése • Hangok, zajok, zörejek • Hangok, hangzások	Zenei emlékezet, zenei fantázia. Zörej, zenei hang, beszédhang, énekhang. Hangerő, hangmagasság, hangszín, időtartam. Kellemes és kellemetlen hang.		x
10 óra	Zenehallgatás • Környezetünk hangjai • Zajok, zörejek, zenei hangok • Kellemes és kellemetlen hangok • Egyidejű hangzások • Emberi hang: beszéd- és énekhangok • Rövid népzenei, műzenei szemelvények	Zörej, zenei hang, beszédhang, énekhang. Népdal. Zenemű.		x

A továbbhaladás feltétele
Képességeihez mérten tudjon elénekelni néhányat a tanult dalok közül. Képességeihez mérten helyesen szólaltassa meg és ismertje fel a tanult dallami fordulatokat és ritmusképleteket tanári segítséggel, és vizuális megerősítéssel. Képességeihez mérten vegyen részt a közös dalos játékban.

5.1.1.12.3. Ének-zene 3. osztály

Az ének-zene tantárgy **heti/éves órakerete 3. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Zenei produkció

Az éneklési kultúra fejlesztése, dalok tanulása, közös és egyéni éneklése.

Szöveg – dallam – ritmus pontos párosítása.

Az élményekből fakadó éneklési kedv fejlesztése.

Dalok felismerése jellemző motívumaik alapján.

Tapasztalatok szerzése a kánonéneklés terén.

Személyiségfejlesztés, közösségépítés az éneklés segítségével.

Improvizáció készségének fejlesztése, a zenei fantázia fejlesztése.

A ritmikai és dallami ismeretek bővítése, erősítése.

A kottairás- és olvasás elemi szintjének megerősítése.

Hangzás – név – jel kapcsolat erősítése.

Ritmusok és dallamok felismerése kotta alapján, a belső hallás erősítése.

Auditív és téri tájékozódás fejlesztése.

Auditív és motoros kapcsolat fejlesztése.

2. Zenei befogadás

A zenei befogadást elősegítő képességek erősítése.

A belső hallás, zenei hallás tudatosítása, erősítése, a dallamhallás képességének erősítése.

Ritmusok felismerése kottakép alapján.

Az irányított figyelmű zenehallgatás kialakítása, megfigyelési szempontok segítségével a zeneművek elemzése.

Egyre hosszabb zenei részletek hallgatása.

Az emocionális érzékenység fejlesztése, differenciálás a zenei hangok, hangzások között.

Vokális és instrumentális hangszínek felismerése, a hangszínhallás fejlesztése.

Elvárható előzetes tudás

Az előző évfolyamfokon kialakított figyelem, zenei memória, zenei hallás, belső hallás, zenei képességek és pozitív attitűdök használata.
A ritmusérzék, a muzikalitás megfelelő szintje.
Társadalomismereti, irodalmi, természetismereti anyagrészek ismerete.

Ének-zene 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
50 óra	Éneklés. - Gyermekdalok, körjátékok - Dalok az állatokról, évszakokról, ünnepekről - Párosító dalok - Virágénekek - Régi stílusú magyar népdalok - Új stílusú magyar népdalok - Más népek dalai - Kánonok	Ritmus, dallam, szöveg, tartalom és hangulat. Párosító dal, virágének. Dalkezdés és -zárás. Lassú, közepes és gyors tempó, lassítás, gyorsítás. Halk és hangos éneklés, halkítás, hangosítás	x	
4 óra	Generatív kreatív zenei tevékenység - Énekes rögtönzések - Hangszeres rögtönzések - Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban - Ritmusjátékok, dalkísérek szabad és kötött formákban. - Tempó- és dinamikai játékok, gyakorlatok.	Ritmuszenekar, ellenritmus, ráritmus. Ritmososztinató. Ritmusérték. Zenei kérdés-válasz. Zene és mozgás. Halk/hangos, lassú/gyors	x	

Ének-zene 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
4 óra	Felismerő kottaolvasás - A négyes ütem - Újabb ritmusértékek - Ré és lá szolmizációs hangok, az ötfokú hangsor. - Ötvonalas kotta írása rögzített dó hellyel.	Ötfokú hangsor. Négyes ütem. Ré hang, lá hang. Belső hallás.	x	
4 óra	Befogadói kompetenciák fejlesztése - Hangok, hangzások - Játékok, gyakorlatok a zenei fantázia erősítésére - Történetek, érzések, élmények, hangulatok	Ritmussor, dallamsor. Dallampár. Kellemes és kellemetlen hangzás		x
12 óra	Zenehallgatás - Zenei hangok, környezeti hangok - Kórusok hangzása, hangszerek hangzása - A tanult dalok különböző stílusú (klasszikus, népzenei, könnyűzenei) feldolgozásai - Részletek zenés mesékből, cselekményes zeneművekből, klasszikus zenei művekből .	Hangszer, kórus. Zenés mese. Megfigyelési szempont.		x

A továbbhaladás feltétele
Képességeihez mértén tudjon elénekelni néhányat a tanult dalok közül. Képességeihez mértén helyesen szólaltassa meg és ismertje fel a tanult dallami fordulatokat és ritmusképleteket tanári segítséggel, és vizuális megerősítéssel. Képességeihez mértén ismerje fel a tanult zenei részleteket, hangzásokat.

5.1.1.12.4. Ének-zene 4. osztály

Az ének-zene tantárgy **heti/éves órakerete 4. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Zenei produkció

Az éneklési kultúra fejlesztése, dalok tanulása, közös és egyéni éneklése.
Szöveg – dallam – ritmus pontos párosítása.
Az élményekből fakadó éneklési kedv fejlesztése.
Dalok felismerése jellemző motívumaik alapján.
Tapasztalatok szerzése a kánonéneklés terén.
Személyiségfejlesztés, közösségépítés az éneklés segítségével.
Improvizáció készségének fejlesztése, a zenei fantázia fejlesztése.
A ritmikai és dallami ismeretek bővítése, erősítése.
A kottairás- és olvasás elemi szintjének megerősítése.
Ismerkedés relatív szolmizációval a dó hang helyének változásai.
Hangzás – név – jel kapcsolat erősítése.
Ritmusok és dallamok felismerése kotta alapján, a belső hallás erősítése.
Auditív és térbeli tájékozódás fejlesztése.
Auditív és motoros kapcsolat fejlesztése

2. Zenei befogadás

A zenei befogadást elősegítő képességek erősítése.
A belső hallás, zenei hallás tudatosítása, erősítése, a dallamhallás képességének erősítése.
Ritmusok felismerése kottakép alapján.
Az irányított figyelmű zenehallgatás kialakítása, megfigyelési szempontok segítségével a zeneművek elemzése.
Egyre hosszabb zenei részletek hallgatása.
Az emocionális érzékenység fejlesztése, differenciálás a zenei hangok, hangzások között.
Vokális és instrumentális hangszínek felismerése, a hangszínhallás fejlesztése.

Elvárható előzetes tudás

Az előző évfolyamfokon kialakított figyelem, zenei memória, zenei hallás, belső hallás, zenei képességek és pozitív attitűdök használata.
A ritmusérzék, a muzikalitás megfelelő szintje.
Társadalomismereti, irodalmi, természetismereti anyagrészek ismerete.

Ének-zene 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
50 óra	Éneklés. - Gyermekdalok, körjátékok - Dalok az állatokról, évszakokról, ünnepekről - Párosító dalok - Virágénekek - Régi stílusú magyar népdalok - Új stílusú magyar népdalok - Más népek dalai - Kánonok	Ritmus, dallam, szöveg, tartalom és hangulat. Párosító dal, virágének. Dalkezdés és -zárás Kánon.	x	
4 óra	Generatív kreatív zenei tevékenység - Énekes rögtönzések - Hangszeres rögtönzések - Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban - Ritmusjátékok, dalkísérek szabad és kötött formákban. - Tempó- és dinamikai játékok, gyakorlatok.	Ritmuszenekar, ellenritmus, ráritmus. Ritmososztinató. Ritmusérték. Zenei kérdés-válasz. Zene és mozgás. Halk/hangos, lassú/gyors	x	

Ének-zene 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
4 óra	Felismerő kottaolvasás - A hármas ütem - Újabb ritmusértékek - Ti és fá hangok, a teljes hétfokú hangsor - Ötvonalas kotta írása változó dó hellyel	Hétfokú hangsor. Hármas ütem. Ti hang, Fá hang. Belső hallás	x	
4 óra	Befogadói kompetenciák fejlesztése - Hangok, hangzások - Játékok, gyakorlatok a zenei fantázia erősítésére - Történetek, érzések, élmények, hangulatok	Ritmussor, dallamsor. Dallampár. Kellemes és kellemetlen hangzás Zenei karakter.		x
10 óra	Zenehallgatás - Környezetünk hangjai - Hangszerek hangzása, zenei hangok - Egyidejű hangzások - Kórusok hangzása - A tanult dalok különböző stílusú (klasszikus, népzenei, könnyűzenei) feldolgozásai - Részletek zenés mesékből, cselekményes zeneművekből, klasszikus zenei művekből	Hangszer, kórus. Zenés mese. Megfigyelési szempont. Zeneszerző		x

A továbbhaladás feltétele
Képességeihez mérten tudjon elénekelni néhányat a tanult dalok közül. Képességeihez mérten helyesen szólaltassa meg és ismertje fel a tanult dallami fordulatokat és ritmusképleteket tanári segítséggel, és vizuális megerősítéssel. Képességeihez mérten ismerje fel a tanult zenei részleteket, hangzásokat.

5-8. osztály

Az ének-zenei oktatás hangsúlyozott célja a felső tagozaton az énekes és zenehallgatási kultúra fejlesztése, a zenei műveltség alapozása, a zenei ízlés formálása, a tantervben meghatározott zenei anyag megszólaltatása egyszólamú énekléssel, alkalmanként hangszeres kísérettel, a kánonéneklés gyakorlása, a ritmushangszerek használata, éneklés ritmushangszeres kísérekkel is. Magyar népdalok, történeti énekek, más népek dalainak tanulása és a hallás utáni daltanulás kiemelt feladat.

Feladat a zenei írás-olvasás, a zenei kódrendszer alapelemeinek gyakorlása. Ritmikai, dallami és formai elemek tanulása, egyre szilárdabb ismeretek a kottairáshoz- és olvasáshoz szükséges elméleti alapok terén, a zenei ismeretek tudatosítása, a formaérzék fejlesztése, kötetlen és kötött énekes, hangszeres játékok, megszólalások gyakorlása, az énekes és hangszeres improvizációk megvalósítása.

5.1.1.12.5. Ének-zene 5. osztály

Az ének-zene tantárgy **heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Zenei produkció

Az éneklési kultúra, énekhang tisztaságának fejlesztése, dalok tanulása, dalkincsbővítés, közös és egyéni éneklések. Az élményekből fakadó éneklési kedv fejlesztése.

Az értelmi és érzelmi kifejezés gazdagságának erősítése.

Tapasztalatok erősítése a kánonéneklésben, tanári segítséggel.

Személyiségfejlesztés, közösségépítés az éneklés segítségével.

Zenei ízlés fejlesztése.

A ritmikai, dallami, tempóbeli, dinamikai, formai és a szövegből kiinduló variáló- és rögtönzőkészség fejlesztése.

Egyre nagyobb önállóság a kottairás-olvasás, másolás terén.

Dalok közötti kapcsolatteremtés.

Érzelmi-akarat beállítódás, alkotó képzelet, zenei fantázia fejlesztése.

Auditív és téri tájékozódás fejlesztése.

Hangzás – név – jel kapcsolat erősítése.

Auditív és motoros kapcsolat fejlesztése.

2. Zenei befogadás

A zenei befogadást elősegítő képességek megszilárdítása.

A koncentráció, a zenei memória, a zenei fantázia, a zenei történeteket megelőlegező képességek fejlesztése, erősítése.

A belső hallás tudatosítása.

A zenei hallás fejlesztése, az irányított figyelem alkalmazásának gyakorlása.

Az irányított figyelmű zenehallgatás erősítése, zeneművek elemzése, adott megfigyelési szempontok segítségével.

A hangszínhallás fejlesztése.

Figyelem irányultságának és intenzitásának a fejlesztése.

Auditív és motoros kapcsolat fejlesztése

Elvárható előzetes tudás

Az előző évfolyamfokon kialakított figyelem, zenei memória, zenei hallás, belső hallás, zenei képességek és pozitív attitűdök használata.
A ritmusérzék, a muzikalitás megfelelő szintje.
Társadalomismereti, irodalmi, természetismereti anyagrészek ismerete.

Ének-zene 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
50 óra	Éneklés. • Ünnepek dalai, jeles napok dalai. • Magyar történelmi dallamok. • Rokon népek dalai. • Megzenésített versek. • Régi stílusú magyar népdalok. • Új stílusú magyar népdalok. • Kánonok. • Más népek dalai	Kifejező éneklés. Jeles nap. Katonadal, magyar történelmi dallam. Régi és új stílus. Kánon.	x	

Ének-zene 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
4 óra	Generatív kreatív zenei tevékenység - Énekes rögtönzések. - Ritmushangszeres rögtönzések. - Egyszerű zenei formák használata a rögtönzések folyamán. - Ritmuszjátékok, dalkísérek szabad és kötött formákban. - Tempó- és dinamikai játékok, gyakorlatok. - Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban. - A zenei összetevők megjelenítése mozgásos formákban.	Ritmuszenekar. Dalkíséret. Ritmuslánc, dallamlánc. Zenei kérdés, zenei válasz. Ritmikus mozgás, szabad mozgás	x	
4 óra	Felismerő kottaolvasás - Új ritmusértékek - Kottaírás a pótvonal használatával. - A kvintváltás fogalma. - A hajlítás fogalma, jelölése. - Dallamok utószolmizálása	Szinkópa. Egész hang és szünet. Pótvonal. Kvintváltás. Hajlítás. Utószolmizálás.	x	
4 óra	Befogadói kompetenciák fejlesztése - A zenei hallás és a zenei memória fejlesztése. - Gyakorlatok a zenei fantázia erősítésére. - Zenei hangzások elemzése, felismerése. - Zenei karakterek megfigyelése. - A tanult népdalok zenei elemzése, csoportosítása. - Történetek, érzések, élmények, hangulatok kifejezése zenei eszközök segítségével.	Dallamsor, népdal, elemzés. Kupolás szerkezet. Ereszkedő dallamvonal. Zenei karakter. Népi hangszer, népi zenekar. Néptánc		x

Ének-zene 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
10 óra	Zenehallgatás - Ismerkedés klasszikus zenetörténeti korszakokkal, zeneszerzőkkel. - Különféle műzenei formák és műfajok megismerése. - Hangszerek, zenekarok, kórusok hangja, hangzása. - A tanult dalok feldolgozásai, különböző zenei stílusokban. - Történelmi zenék hallgatása. - A rokon népek zenéje, hangszerei.	Zenetörténeti kor, korszak. Vonós hangszer, fúvós hangszer, hangszercsalád. Zeneszerző. Keretes szerkezet, visszatérő szerkezet, rondóforma. Gregorián zene, madrigál, barokk zene. Hangverseny, élő zene.		x

A továbbhaladás feltétele
Képességeihez mértén tudjon elénekelni néhányat a tanult dalok közül. Képességeihez mértén helyesen szólaltassa meg és ismertje fel a tanult dallami fordulatokat és ritmusképleteket. Képességeihez mértén tudja felidézni a tanult zenetörténeti ismereteket, ismerje fel a többször hallott zeneművek jellemző részleteit.

5.1.1.12.6. Ének-zene 6. osztály

Az ének-zene tantárgy **heti/éves órakerete 6. évfolyamon: 2/72**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Zenei produkció

Az éneklési kultúra, énekhang tisztaságának fejlesztése, dalok tanulása, dalkincsbővítés, közös és egyéni éneklések. Az élményekből fakadó éneklési kedv fejlesztése.

Az értelmi és érzelmi kifejezés gazdagságának erősítése.

Tapasztalatok erősítése a kánonéneklésben, tanári segítséggel.

Személyiségfejlesztés, közösségépítés az éneklés segítségével.

Zenei ízlés fejlesztése.

A ritmikai, dallami, tempóbeli, dinamikai, formai és a szövegből kiinduló variáló- és rögtönzőképesség fejlesztése.

Egyre nagyobb önállóság a kottairás-olvasás, másolás terén.

Dalok közötti kapcsolatteremtés.

Érzelmi-akaratú beállítódás, alkotó képzelet, zenei fantázia fejlesztése.

Auditív és térbeli tájékozódás fejlesztése.

Hangzás – név – jel kapcsolat erősítése.

Auditív és motoros kapcsolat fejlesztése.

2. Zenei befogadás

A zenei befogadást elősegítő képességek megszilárdítása.

A koncentráció, a zenei memória, a zenei fantázia, a zenei történeteket megelőlegező képességek fejlesztése, erősítése.

A belső hallás tudatosítása.

A zenei hallás fejlesztése, az irányított figyelem alkalmazásának gyakorlása.

Az irányított figyelmű zenehallgatás erősítése, zeneművek elemzése, adott megfigyelési szempontok segítségével.

A hangszínhallás fejlesztése.

Figyelem irányultságának és intenzitásának a fejlesztése.

Auditív és motoros kapcsolat fejlesztése.

Elvárható előzetes tudás
Az előző évfolyamfokon kialakított figyelem, zenei memória, zenei hallás, belső hallás, zenei képességek és pozitív attitűdök használata. A ritmusérzék, a muzikalitás megfelelő szintje. Társadalomismereti, irodalmi, természetismereti anyagrészek ismerete.

Ének-zene 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
50 óra	Éneklés. • Ünnepek dalai, jeles napok dalai. • Magyar történelmi dallamok. • Rokon népek dalai. • Megzenésített versek. • Régi stílusú magyar népdalok. • Új stílusú magyar népdalok. • Kánonok. • Más népek dalai	Kifejező éneklés. Jeles nap. Katonadal, magyar történelmi dallam. Régi és új stílus. Kánon.	x	
4 óra	Generatív kreatív zenei tevékenység • Énekes rögtönzések. • Ritmushangszeres rögtönzések. • Egyszerű zenei formák használata a rögtönzések folyamán. • Ritmusjátékok, dalkísérek szabad és kötött formákban. • Tempó- és dinamikai játékok, gyakorlatok. • Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban. • A zenei összetevők megjelenítése mozgásos formákban.	Ritmuszenekear. Dalkíséret. Ritmuslánc, dallamlánc. Zenei kérdés, zenei válasz. Ritmikus mozgás, szabad mozgás	x	

Ének-zene 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
4 óra	Felismerő kottaolvasás - Új ritmusértékek - Kottairás a pótvonal használatával. - A kvintváltás fogalma. - A hajlítás fogalma, jelölése. - Dallamok utószolmizálása	Egész hang és szünet. Éles és nyújtott ritmus. Pótvonal. Kvintváltás. Hajlítás. Utószolmizálás.	x	
4 óra	Befogadói kompetenciák fejlesztése - A zenei hallás és a zenei memória fejlesztése. - Gyakorlatok a zenei fantázia erősítésére. - Zenei hangzások elemzése, felismerése. - Zenei karakterek megfigyelése. - A tanult népdalok zenei elemzése, csoportosítása. - Történetek, érzések, élmények, hangulatok kifejezése zenei eszközök segítségével.	Dallamsor, népdal, elemzés. Kupolás szerkezet. Ereszkedő dallamvonal. Zenei karakter. Népi hangszer, népi zenekar. Néptánc.		x
10 óra	Zenehallgatás - Ismerkedés klasszikus zenetörténeti korszakokkal, zeneszerzőkkel. - Különféle műzenei formák és műfajok megismerése. - Hangszerek, zenekarok, kórusok hangja, hangzása. - A tanult dalok feldolgozásai, különböző zenei stílusokban. - Történelmi zenék hallgatása. - A rokon népek zenéje, hangszerei.	Zenetörténeti kor, korszak, a bécsi klasszicizmus. Vonós hangszer, fúvós hangszer, hangszercsalád. Zeneszerző. Keretes szerkezet, visszatérő szerkezet, rondóforma. Szimfónia, vonósnégyes. Hangverseny, élő zene.		x

A továbbhaladás feltétele
Képességeihez mértén tudjon elénekelni néhányat a tanult dalok közül. Képességeihez mértén helyesen szólaltassa meg és ismertje fel a tanult dallami fordulatokat és ritmusképleteket. Képességeihez mértén tudja felidézni a tanult zenetörténeti ismereteket, ismerje fel a többször hallott zeneművek jellemző részleteit.

5.1.1.12.7. Ének-zene 7. osztály

Az ének-zene tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Zenei produkció

Az éneklési kultúra, az élményekből fakadó éneklési kedv megőrzése, dalkincsbővítés, közös és egyéni éneklések.
Muzikalitás, zenei hallás, zenei ízlés fejlesztése.
A tapasztalatok bővítése a kánonéneklésben, tanári segítséggel.
Személyiségfejlesztés, közösségépítés az éneklés segítségével.
A rögtönzés, formaalkotás, zenei fantázia fejlesztése énekes és hangszeres formákban is.
Érzelmi átélés, ráhangolódás, beleélés, tolerancia, empátia erősítése.
Megismerés, figyelem, emlékezet fejlesztése.

2. Zenei befogadás

A zenei befogadást elősegítő képességek megszilárdítása, a belső hallás tudatosítása, hangszínhallás fejlesztése.
A koncentráció, a zenei memória, a zenei fantázia, a zenei történeteket megelőlegező képességek használata.
A zenei esztétikai érzék, a zenei ízlés fejlesztése, a zenei élmény átélése.
Auditív és motoros kapcsolat erősítése

Elvárható előzetes tudás
Az előző évfolyamfokon kialakított figyelem, zenei memória, zenei hallás, belső hallás, zenei képességek és pozitív attitűdök használata. A ritmusérzék, a muzikalitás megfelelő szintje. Társadalomismereti, irodalmi, természetismereti anyagrészek ismerete.

Ének-zene 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
24 óra	Éneklés. • Jeles napok dalai. • Himnuszok. • Régi stílusú népdalok. • Új stílusú népdalok. • Magyar tájak dalai. • Népies műdalok. • Más népek dalai.	Kifejező éneklés. Jeles nap. Katonadal, magyar történelmi dallam. Régi és új stílus. Kánon. Daljáték. Népzenei dialektus. Népies műdal.	x	
2 óra	Generatív kreatív zenei tevékenység • Énekes rögtönzések. • Ritmushangszeres rögtönzések. • Szabad és kötött gyakorlatok a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával • Egyéni és csoportos rögtönzések a dallami és ritmikai többszólamúság erősítésére. • Tempó- és dinamikai játékok, gyakorlatok. • A zenei összetevők megjelenítése mozgásos formákban. • Zenei rögtönzések elektronikus formában is.	Változó ütem. Ritmuszenekar. Zenei kérdés, zenei válasz. Ritmus- és dallamváltozat. Ritmikus mozgás, szabad mozgás.	x	
2 óra	Felismerő kottaolvasás • Új ritmusértékek • Olvasógyakorlatok	Tizenhatod ritmus. Olvasógyakorlat	x	

Ének-zene 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
2 óra	Befogadói kompetenciák fejlesztése - A zenei hallás és a zenei memória, zenei fantázia használata. - A belső hallás tudatos használata - Zenei karakterek megfigyelése, kifejezése. - A tanult népdalok zenei elemzése, csoportosítása.	Dallamsor, népdal, elemzés. Zenei karakter. Népi hangszer, népi zenekar. Néptánc		x
6 óra	Zenehallgatás - Ismerkedés klasszikus zenetörténeti korszakokkal, zeneszerzőkkel. - Különféle műzenei formák és műfajok megismerése. - Hangszerek, zenekarok, kórusok hangja, hangzása. - A szülőföld zenéje, eredeti népzenei felvételek és magyar zeneszerzők művei - A tanult dalok feldolgozásai, különböző zenei stílusokban. - Történelmi zenék hallgatása. - Más népek zenéje, hangszerei.	Zenetörténeti kor, korszak, a romantika. Hangszercsaládok. Zeneszerző. Keretes szerkezet, visszatérő szerkezet, rondóforma. Szimfónia, vonósnégyes. Opera, balett. Hangverseny, élő zene.		x

A továbbhaladás feltétele
Képességeihez mérten tudjon elénekelni néhányat a tanult dalok közül. Képességeihez mérten helyesen szólaltassa meg és ismertje fel a tanult dallami fordulatokat és ritmusképleteket. Képességeihez mérten tudja felidézni a tanult zenetörténeti ismereteket, ismerje fel a többször hallott zeneművek jellemző részleteit.

5.1.1.12.8. Ének-zene 8. osztály

Az ének-zene tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Zenei produkció

Az éneklési kultúra, az élményekből fakadó éneklési kedv megőrzése, dalkincsbővítés, közös és egyéni éneklések.
Muzikalitás, zenei hallás, zenei ízlés fejlesztése.
A tapasztalatok bővítése a kánonéneklésben, tanári segítséggel.
Személyiségfejlesztés, közösségépítés az éneklés segítségével.
A rögtönzés, formaalkotás, zenei fantázia fejlesztése énekes és hangszeres formákban is.
Érzelmi átélés, ráhangolódás, beleélés, tolerancia, empátia erősítése.
Megismerés, figyelem, emlékezet fejlesztése.

2. Zenei befogadás

A zenei befogadást elősegítő képességek megszilárdítása, a belső hallás tudatosítása, hangszínhallás fejlesztése.
A koncentráció, a zenei memória, a zenei fantázia, a zenei történeteket megelőlegező képességek használata.
A zenei esztétikai érzék, a zenei ízlés fejlesztése, a zenei élmény átélése.
Auditív és motoros kapcsolat erősítése

Elvárható előzetes tudás
Az előző évfolyamfokon kialakított figyelem, zenei memória, zenei hallás, belső hallás, zenei képességek és pozitív attitűdök használata. A ritmusérzék, a muzikalitás megfelelő szintje. Társadalomismereti, irodalmi, természetismereti anyagrészek ismerete.

Ének-zene 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
24 óra	Éneklés. • Jeles napok dalai. • Régi stílusú népdalok. • Új stílusú népdalok. • Magyar tájak dalai. • Más népek dalai. • Ballagási dalok	Kifejező éneklés. Jeles nap. Katonadal, magyar történelmi dallam. Régi és új stílus. Kánon.	x	
2 óra	Generatív kreatív zenei tevékenység • Énekes rögtönzések. • Ritmushangszeres rögtönzések. • Szabad és kötött gyakorlatok a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával • Egyéni és csoportos rögtönzések a dallami és ritmikai többszólamúság erősítésére. • Tempó- és dinamikai játékok, gyakorlatok. • A zenei összetevők megjelenítése mozgásos formákban. • Zenei rögtönzések elektronikus formában is.	Ritmuszenekar. Dalkíséret. Ritmuslánc, dallamlánc. Zenei kérdés, zenei válasz. Ritmikus mozgás, szabad mozgás	x	
2 óra	Felismerő kottaolvasás • Olvasógyakorlatok	Olvasógyakorlat	x	

Ének-zene 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik	
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.
2 óra	Befogadói kompetenciák fejlesztése - A zenei hallás és a zenei memória fejlesztése. - Gyakorlatok a zenei fantázia erősítésére. - Zenei hangzások elemzése, felismerése. - Zenei karakterek megfigyelése. - A tanult népdalok zenei elemzése, csoportosítása. - Történetek, érzések, élmények, hangulatok kifejezése zenei eszközök segítségével.	Dallamsor, népdal, elemzés. Zenei karakter. Népi hangszer, népi zenekar. Néptánc, balett.		x
6 óra	Zenehallgatás - A XX.-XXI. század zenéje, zeneszerzői - Különféle műzenei formák és műfajok megismerése. - Hangszerek, zenekarok, kórusok hangja, hangzása. - A szülőföld zenéje, eredeti népzenei felvételek és magyar zeneszerzők művei - A tanult dalok feldolgozásai, különböző zenei stílusokban. - Történelmi zenék hallgatása. - Más népek zenéje, hangszerei	Zenetörténeti kor, korszak. Modern zene. Jazz, rock, pop. Musical. Hangverseny, élő zene.		x

A továbbhaladás feltétele
Képességeihez mértén tudjon elénekelni néhányat a tanult dalok közül. Képességeihez mértén helyesen szólaltassa meg és ismertje fel a tanult dallami fordulatokat és ritmusképleteket. Képességeihez mértén tudja felidézni a tanult zenetörténeti ismereteket, ismerje fel a többször hallott zeneművek jellemző részleteit.

5.1.1.13. Technika és tervezés 1-8. osztály

Technika és tervezés 1-8. osztály:

A tantárgy célja:

A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka.

A tantárgy célja a tanuló számára fontos, a mindennapi életben előforduló, önmaga ellátásával és a társadalmi környezetben való eligazodással összefüggő ismeretek elsajátítása, a tevékenységek elvégzéséhez szükséges képességek és készségek kialakítása. A tantárgy elsajátítása segítséget nyújt az életszerű feladatok végrehajtásával és a konkrét problémahelyzetek megoldásával az iskola és a munka világa közötti kapcsolat felismerésére.

A tantárgy feladata:

A technika és tervezés tantárgy feladata olyan képességek, készségek, szokások kialakítása, melyek segítik az enyhe értelmi fogyatékos tanulót a hétköznapi élet feladatainak ellátásában, képességeikhez igazodó módon a tanult gyakorlati ismeretek egyre nagyobb önállósággal történő alkalmazásában. A tantárgy biztosítja a munkafolyamatok gyakorlásához szükséges időt, fenntartja a munkavégzés sikerességével, az alkotás örömeinek átélésével a munkavégzéshez szükséges pozitív hozzáállást. Kellő önbizalmat ad a gyakorlati tevékenységek végzéséhez és kialakul a reális önismeret, önértékelés a tevékenységekben.

A tantárgy hozzájárul a célszerű és esztétikus élettér kialakításának igényléséhez, a praktikus élet szokásrendszerének elsajátításához, folyamatos figyelmet fordít a tanulók érdeklődésének felkeltésére, motiválására. A munkatevékenység sikerességének érdekében feladata az olyan személyiségjegyek erősítése, mint a pontosság, a türelem, a rendszeret és egymás megbecsülése.

A családi munkamegosztás szerepeinek megismerése és kipróbálása során segíti a tanuló fokozatos bekapcsolódását az önellátásba és a házimunka elvégzésébe.

A tevékenységek végzése támogatja a manuális képességek fejlődését. A tantárgy a munkafolyamatok és az egyes szakmák legjellemzőbb tevékenységeinek bemutatásával megalapozza a pályáorientációt és nagy szerepet játszik a pályaválasztás előkészítésében.

Technika és tervezés 1-2. osztály:

A tantárgy a célok elérése érdekében az erkölcsi nevelés területén különösen nagy hangsúlyt helyez a tevékenységek végzéséhez szükséges rend és magatartási formák szokássá alakítására, mely elősegíti a koncentrált figyelmet és lehetővé teszi a fokozódó önállóság kialakulását.

A tantárgy a reális énkép és önismeret kialakításával, a képességek és készségek kialakításának folyamatát segíti a reális önértékelés és a saját teljesítmény összhangjának megteremtésével.

A családi életre nevelésben a tantárgy a környezet ápolásának, a rendezettség és az esztétikus megjelenés fontosságának felismertetésével vesz részt. A fenntarthatóság, környezettudatosság terén a tantárgy megismerteti, az újrahasznosítás lehetőségeit.

A pályaorientáció területén kialakul a tanulóban a kedvelt tevékenységek végzéséhez kapcsolódó sikerélmény.

A tantárgy fontos szerepet játszik a választás szabadságának támogatásában.

5.1.1.13.1. Technika és tervezés 1. osztály

Az technika és tervezés tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők
2. Anyagok alakítása, modellezés
3. Háztartás, gazdálkodás, életmód

Elvárható előzetes tudás
- —

Technika és tervezés 1. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
14/1	1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők 1.1. Önkiszolgálás Öltözködés Étkezés Személyes tér gondozása (tanulóhely, játszóhely, tisztálkodás helye, ruházat) 1.2. Tisztálkodás (érzékszervek, kéz és láb tisztántartása, fogápolás) Eszközök Alkalmak Helyei 1.3. Közlekedés Gyalogos közlekedés szabályai Közlekedés saját településen, az iskola környezetében (városban, faluban)	Szekrény, fogas, öltöző, felsőruha, fehérnemű, lábbeli, fűzés, gombolás, lábbeli, időjárás, étkezés, evőeszköz, tanulóhely, játszóhely, mosdó, WC, tisztálkodási eszköz, lefekvés, felkelés, zebra, forgalom, jelzőlámpa, jármű, rendőr, Állj! Várj! Indulj! Nézz körül! Balra, azután jobbra figyelj!	x	x	x

Technika és tervezés 1. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
14/1	2. Anyagok alakítása, modellezés 2.1. Képlékeny anyagok alakítása 2.2. Papírmunkák 2.3. Manipuláció fonallal, zsineggel 2.4. Természetes anyagok 2.5. Modellezés	Kemény, puha, homok, agyag, gyurma, sógyurma, gömbölyítés, hengerítés, sodrás, lapítás, mélyítés, csigavonal, papír, sima, gyúrt, hajtogatás, él, tépés, nyírás, cérna, fonal, szál, természetes anyag, műanyag, termés, falevél, toboz, makk, csuhé, kavics, tulajdonság, forma, szín, nagyság.		x	
6	3. Háztartás, gazdálkodás, életmód 3.1. Egészség, betegség 3.2. Egészséges életmód kialakítása	Jól érzem magam. rosszul érezem magam, napirend, rendszeres, néha, testi változás (fogváltás), étel, ital.	x		x

A továbbhaladás feltétele

A tanuló képes:

- fizikai segítséggel az eszközök balesetmentes használatára
- segítség adás mellett az alaptechnikák egyre önállóbb kivitelezésére
- öltözködés, tisztálkodás tevékenységeinek elvégzésére fokozódó önállósággal, vizuális támogatás mellett
- az étkezés folyamatában törekedni az önállóságra
- részt venni a közvetlen környezet rendben tartásában
- a gyalogos közlekedés szabályainak betartására segítséggel
- a természetes anyagok minél szélesebb körének megismerésére vizuális támogatás mellett
- legalább egy megismert anyag felismerésére
- a saját egészségi állapot jelzése

5.1.1.13.2. Technika és tervezés 2. osztály

Az technika és tervezés tantárgy **heti/éves órakerete 2. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők
2. Anyagok alakítása, modellezés
3. Háztartás, gazdálkodás, életmód

Elvárható előzetes tudás
<u>A tanuló képes:</u> - fizikai segítséggel az eszközök balesetmentes használatára - segítség adás mellett az alaptechnikák egyre önállóbb kivitelezésére - öltözködés, tisztálkodás tevékenységeinek elvégzésére fokozódó önállósággal, vizuális támogatás mellett - az étkezés folyamatában törekedni az önállóságra - részt venni a közvetlen környezet rendben tartásában - a gyalogos közlekedés szabályainak betartására segítséggel - a természetes anyagok minél szélesebb körének megismerésére vizuális támogatás mellett - legalább egy megismert anyag felismerésére - a saját egészségi állapot jelzése

Technika és tervezés 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
14/1	1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők 1.1. Önkiszolgálás Öltözködés Étkezés Személyes tér gondozása (tanulóhely, játszóhely, tisztálkodás helye, ruházat) 1.2. Tisztálkodás (érzékszervek, kéz és láb tisztántartása, fogápolás) Eszközök Alkalmak Helyei 1.3. Közlekedés Gyalogos közlekedés szabályai Közlekedés saját településen, az iskola környezetében (városban, faluban)	Szekrény, fogas, öltöző, felsőruha, fehérnemű, lábbeli, fűzés, gombolás, megkötés, lábbeli, cipőkefe, cipőkrém, időjárás, étkezés, evőeszköz, terítés, tálalás, abrosz, tanulóhely, játszóhely, mosdó, tisztálkodási eszköz, lefekvés, felkelés, gyalogátkelőhely, zebra, forgalom, jelzőlámpa, jármű, rendőr, karjelzés, Állj! Várj! Indulj! Nézz körül! Balra, azután jobbra figyelj!	x	x	x
14/1	2. Anyagok alakítása, modellezés 2.1. Képlékeny anyagok alakítása 2.2. Papírmunkák 2.3. Manipuláció fonallal, zsineggel 2.4. Természetes anyagok 2.5. Modellezés	Kemény, puha, képlékeny, agyag, gyurma, sógyurma, gömbölyítés, hengerítés, sodrás, lapítás, mélyítés, csigavonal, papír, sima, gyűrt, hajtogatás, él, tépés, nyírás, nedvszívó, éghető, cérna, fonal, zsineg, spárga, szál, csomó, csomózás, csokor, természetes anyag, műanyag, termés, falevél, toboz, makk, csuhé, kavics, sík, tér, modell, makett, terv, tulajdonság, forma, szín, nagyság, méret		x	

Technika és tervezés 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
6	3. Háztartás, gazdálkodás, életmód 3.1. Egészség, betegség 3.2. Egészséges életmód kialakítása	Közérzet, hangulat, jól érzem magam. rosszul érzem magam, napirend, rendszeres, néha, testi változás (fogváltás), nélkülözhetetlen táplálék, kerülendő étel, ital	x		x

A továbbhaladás feltétele	
A tanuló képes: - fizikai segítséggel az eszközök balesetmentes használatára - segítség adás mellett az alaptechnikák egyre önállóbb kivitelezésére - öltözködés, tisztálkodás tevékenységeinek elvégzésére fokozódó önállósággal, vizuális támogatás mellett - az étkezés folyamatában törekedni az önállóságra - részt venni a közvetlen környezet rendben tartásában - a gyalogos közlekedés szabályainak betartására segítséggel - a természetes anyagok minél szélesebb körének megismerésére vizuális támogatás mellett - legalább egy megismert anyag felismerésére - a saját egészségi állapot jelzése	

Technika és tervezés 3-4. osztály:

A tantárgy az erkölcsi nevelés terén kiemelt figyelmet fordít az alkotó munka megszerettetésére, a munkavégzés elemi szabályrendszereinek megismertetésére és mások munkájának megbecsülésére.

A nemzeti öntudat és hazafias nevelés terén az ünnepekre készülődés és az ünnepi hangulat elkülönítése a hétköznapoktól a környezet rendjében és a megjelenésben.

A családi életre nevelésben nagy szerepet játszik a tantárgy az esztétikus környezet kialakításában. Nagy hangsúlyt helyez a családi életben való munkamegosztás megismerésére. Felismerteti a környezetvédelem lehetőségeit a mindennapi életben.

A tanuló a pályaaorientáció megalapozásának érdekében megismeri az érdeklődését felkeltő elemi munkákat. Belátja a környezeti károkozás megelőzésének fontosságát, felismeri a veszélyekre felhívó jelzéseket.

5.1.1.13.3. Technika és tervezés 3. osztály

Az technika és tervezés tantárgy **heti/éves órakerete 3. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők
2. Anyagok alakítása, modellezés
3. Háztartás, gazdálkodás, életmód

Elvárható előzetes tudás

A tanuló képes:

- fizikai segítséggel az eszközök balesetmentes használatára
- segítség adás mellett az alaptechnikák egyre önállóbb kivitelezésére
- öltözködés, tisztálkodás tevékenységeinek elvégzésére fokozódó önállósággal, vizuális támogatás mellett
- az étkezés folyamatában törekedni az önállóságra
- részt venni a közvetlen környezet rendben tartásában
- a gyalogos közlekedés szabályainak betartására segítséggel
- a természetes anyagok minél szélesebb körének megismerésére vizuális támogatás mellett
- legalább egy megismert anyag felismerésére
- a saját egészségi állapot jelzése

Technika és tervezés 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
10/1	1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők 1.1. Önkiszolgálás Öltözködés Saját ruhanemű gondozása Étkezés Közösségi tér gondozása 1.2. Tisztálkodás (tusolás, fürdés menete, szabályai, haj- és körömápolás) Veszélyforrások a mosdóban, fürdőszobában, WC-n 1.3. Közlekedés Tömegközlekedés Tömegközlekedési illemszabályok Jelzőtáblák	Napszak, alkalom, ünnepi ruha, sportruházat, ápoltság, aktuálisan használt konyhai eszközök és tevékenységek, áramütés, takarítóeszközök, veszélyes anyagok, tömegközlekedési eszközök, udvariasság.	x	x	x
10	2. Anyagok alakítása, modellezés 2.1. Fa megmunkálása, Fa tulajdonságai Megmunkálásának eszközei Fa használatának területei (épület, bútor, tüzelés, papír) 2.2. Varrás, vágás Tű balesetmentes használatának szabályai Vágóeszközök balesetmentes használata 2.3. Természetes anyagok felhasználásával alkotások készítése 2.4. Modellezés	Szalma, nád, mag, termés, fonál, befűzés, pontosság, sík, tér		x	

Technika és tervezés 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
14/1	3. Háztartás, gazdálkodás, életmód 3.1. Teendők betegség, baleset esetén Gyógyszerek tárolása, alkalmazásuk feltételei 3.2. Egészséges életmód 3.3. Munkamegosztás a családban Saját környezet rendben tartása Növényápolás, kisállat gondozása a tanuló környezetében 3.4. Takarékoság	Veszélyforrás, segítségkérés helyszínei, formája, egészséges életmód, döntés, választás, káros szokás, felelősség, gondozási feladat, rendszeresség, megbízhatóság, takarékoság, pazarlás.	x		x

A továbbhaladás feltétele
A tanuló képes: - fizikai segítséggel a test és a ruházat gondozására - a közvetlen környezetében meglévő veszélyforrások felismerésére - a takarítóeszközök ismeretére vizuális támogatás mellett - segítséggel a gyalogos közlekedés szabályainak helyes alkalmazására a gyakorlatban - a tömegközlekedés eszközeinek és módjának felismerésére vizuális támogatás mellett - néhány famegmunkálási technika elsajátítására, irányítással egy egyszerű használati tárgy elkészítésére - varrőeszközök felismerésére, egyszerű öltésekkel kivitelezésére fizikai segítséggel - egyszerű alkotások készítésére természetes anyagokból - képességeinek megfelelően legyenek ismeretei a szelektív hulladékgyűjtésről

5.1.1.13.4. Technika és tervezés 4. osztály

Az technika és tervezés tantárgy **heti/éves órakerete 4. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők
2. Anyagok alakítása, modellezés
3. Háztartás, gazdálkodás, életmód

Elvárható előzetes tudás

A tanuló képes:

- fizikai segítséggel a test és a ruházat gondozására
- a közvetlen környezetében meglévő veszélyforrások felismerésére
- a takarítóeszközök ismeretére vizuális támogatás mellett
- segítséggel a gyalogos közlekedés szabályainak helyes alkalmazására a gyakorlatban
- a tömegközlekedés eszközeinek és módjának felismerésére vizuális támogatás mellett
- néhány famegmunkálási technika elsajátítására, irányítással egy egyszerű használati tárgy elkészítésére
- varróeszközök felismerésére, egyszerű öltésekkel kivitelezésére fizikai segítséggel
- egyszerű alkotások készítésére természetes anyagokból
- képességeinek megfelelően legyenek ismeretei a szelektív hulladékgyűjtésről

Technika és tervezés 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
10/1	1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők 1.1. Önkiszolgálás Öltözködés Saját ruhanemű gondozása Étkezés Közösségi tér gondozása 1.2. Tisztálkodás (tusolás, fürdés menete, szabályai, haj- és körömápolás) Veszélyforrások a mosdóban, fürdőszobában, WC-n 1.3. Közlekedés Tömegközlekedés Tömegközlekedési illemszabályok Jelzőtáblák	Napszak, alkalom, ünnepi ruha, sportruházat, ápoltság, aktuálisan használt konyhai eszközök és tevékenységek, áramútés, takarítóeszközök, veszélyes anyagok, piktogramok és jelentésük, tömegközlekedési eszközök, közlekedési jelzőtáblák, tiltó táblák, tájékoztató jelzések, udvariasság	x	x	x
10	2. Anyagok alakítása, modellezés 2.1. Fa megmunkálása Fa tulajdonságai, megmunkálásának eszközei Fa használatának területei (épület, bútor, tüzelés, papír) 2.2. Varrás, vágás Tű balesetmentes használatának szabályai Vágóeszközök balesetmentes használata 2.3. Természetes anyagok felhasználásával alkotások készítése 2.4. Modellezés	Szalma, nád, mag, termés, fonál, sablon, befűzés, mérés, mérőeszköz, pontosság, tervrajz, sík, tér		x	

Technika és tervezés 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik		
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
14/1	3. Háztartás, gazdálkodás, életmód 3.1. Teendők betegség, baleset esetén Gyógyszerek tárolása, alkalmazásuk feltételei 3.2. Egészséges életmód 3.3. Munkamegosztás a családban Saját környezet rendben tartása Növényápolás, kisállat gondozása a tanuló környezetében 3.4. Takarékoság	Veszélyforrás, segítségkérés helyszínei, formája, egészséges életmód, döntés, választás, káros szokás, felelősség, gondozási feladat, rendszeresség, megbízhatóság, takarékoság, pazarlás	x		x

A továbbhaladás feltétele	
A tanuló képes: - fizikai segítséggel a test és a ruházat gondozására, a kapcsolódó tevékenységek rendszeres elvégzésére - a közvetlen környezetében meglévő veszélyforrások felismerésére, illetve képességeinek megfelelően törekedjen azok elkerülésére - a takarítóeszközök ismeretére vizuális támogatás mellett - fizikai segítségadással a takarítóeszközök célszerű használatára - segítséggel a gyalogos közlekedés szabályainak helyes alkalmazására a gyakorlatban - legalább egy közlekedési jelzőtábla megértésére - a tömegközlekedés eszközeinek és módjának felismerésére vizuális támogatás mellett - néhány famegmunkálási technika elsajátítására, irányítással egy egyszerű használati tárgy elkészítésére - varrőeszközök felismerésére, egyszerű öltésekkel kivitelezésére fizikai segítséggel - egyszerű alkotások készítésére természetes anyagokból - legalább egy általa készített makett, modell felismerésére - a képességeinek megfelelően legyenek ismeretei a szelektív hulladékgyűjtésről, energiatakarékosságról	

Technika és tervezés 5-8. osztály:

A tantárgy célja:

A tantárgy tanításának célja a tanulók közvetlen környezetében szerzett tapasztalataikból kiindulva kialakítani a pontosabb, tudatosabb eligazodásukat a technika, a társadalom és a munka világában. Kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a tanulók életmódjának, szokásainak, magatartásformáinak alakítása próbák és gyakorlási lehetőségek során történjen. A pedagógus a tanulók egyediségének, megváltozott tulajdonság-együtteseinek figyelembe vételével járul hozzá a kommunikációs, a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság és a személyes és társas kapcsolati kompetenciák kialakításához.

A tantárgy feladatai:

A tantárgy kiemelt habilitációs és rehabilitációs feladatai közé tartozik a gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése, a problémafelismerő, a tervező, alakító, konstruáló képesség fejlesztése, a kíváncsiság, motiváltság ébrentartása. Feladata továbbá a cselekvőképesség fejlesztése, az önellátás kialakítása, motorikus képességek fejlesztése, a munkához való helyes viszonyulás kialakítása, az akaraterő, kitartás tudatos fejlesztése a reális énkép, önismeret kialakítása.

Technika és tervezés 5-6. osztály:

Az 5–6. évfolyam fókuszál a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra építve. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység, melyben előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon mindvégig jelen van a manipulációs és a képi szint is. Jellemző az egész személyiség fejlesztésére való törekvés, a saját élményen, tapasztalaton alapuló egészségmegóvás, az életvezetési problémák felismerése kiterjed a családi környezetre is.

5.1.1.13.5. Technika és tervezés 5. osztály

Az technika és tervezés tantárgy **heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. A személyes szükségletekkel kapcsolatos teendők
2. Anyagok alakítása, modellezés
3. Háztartás, gazdálkodás, életmód

Elvárható előzetes tudás
- Gyakorlottság az önkiszolgálásban. - Balesetvédelem, helyes testtartás, rend. - Elemi munkaszokások ismerete. - Az egészséges életmód elveinek elfogadása. - Igény a környezet rendjére. - Elemi szintű takarékosági technikák ismerete.

Technika és tervezés 5. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
5 /	<i>1.1. Önkiszolgálás</i> - Öltözködés - Saját ruhanemű gondozása - Étkezés <i>1.2. Tisztálkodás (a pubertáskor testi higiéniéje)</i> <i>1.3. Közlekedés</i> - Tömegközlekedés - Kerékpáros közlekedés - Illemszabályok - Jelzőtáblák	Divat, ízléses, előnyös, kirívó, fogyókúra, táplálkozási zavar, anorexia, elhízás, pubertáskor, testi változás, testápolás, közlekedési szabály, baleseti statisztika, időjárási front.	x		
17 / 1	<i>2.1. Papírmunkák</i> <i>2.2. Drót, zsineg, fonal, alufólia alakítása</i> <i>2.3. Természetes anyagok használata</i> <i>2.4. Modellelés</i>	Papírfajta, tervrajz, lépték, arány, építési mód, épületelem, funkció.		x	

Technika és tervezés 5. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
12/ 1	3.1. Egészség-betegség: betegségmegelőzés 3.2. Egészséges életmód 3.3. Házimunkák - Lakásgondozás - Ételkészítés 3.4. Gazdálkodás - Vásárlás	Tápanyag, zsír, szénhidrát, vitamin, kondicionálás, energiafajta, házimunka, eszköz, tevékenység, költségvetés, bevétel, kiadás.			x

A továbbhaladás feltétele
A tanuló képességeihez mérten legyen képes: - Ápolt, kulturált megjelenés, következetes és rendszeres testápolás. - Az élelmiszerek ismerete és csoportosítása az egészséges táplálkozás megvalósítása és az étkezési zavarok elkerülése érdekében. - A test változásainak érzékelése, a pubertáskornak megfelelő higiéniai szokások bevezetése. - Önállóság a gyalogos és közösségi közlekedésben, a kerékpáros közlekedés szabályainak elsajátítása. - Új anyagok és újabb technikák megismerése a tárgyak alakításához, modellek készítéséhez. - Az egészséges életmód érdekében szükséges tennivalók körének bővítése.

5.1.1.13.6. Technika és tervezés 6. osztály

Az technika és tervezés tantárgy **heti/éves órakerete 6. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. A személyes szükségletekkel kapcsolatos teendők
2. Anyagok alakítása, modellezés
3. Háztartás, gazdálkodás, életmód

Elvárható előzetes tudás
- Gyakorlottság az önkiszolgálásban. - Balesetvédelem, helyes testtartás, rend. - Elemi munkaszokások ismerete. - Az egészséges életmód elveinek elfogadása. - Igény a környezet rendjére. - Elemi szintű takarékosági technikák ismerete.

Technika és tervezés 6. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
5	<i>1.1. Önkiszolgálás</i> - Öltözködés - Saját ruhanemű gondozása - Étkezés <i>1.2. Tisztálkodás (a pubertáskor testi higiéniéje)</i> <i>1.3. Közlekedés</i> - Tömegközlekedés - Kerékpáros közlekedés - Illemszabályok - Jelzőtáblák	Divat, ízléses, előnyös, kirívó, fogyókúra, táplálkozási zavar, anorexia, elhízás, pubertáskor, testi változás, testápolás, közlekedési szabály, baleseti statisztika, időjárási front, rendőri intézkedés, közlekedési csomópont, forgalomirányítás.	x		

Technika és tervezés 6. osztály			Tematikai egységek		
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.
17 / 1	2.1. Papírmunkák 2.2. Drót, zsineg, fonal, alufólia alakítása 2.3. Természetes anyagok használata 2.4. Modellezés 2.5. Hulladékkezelés	Papírfajta, tervrajz, lépték, arány, építési mód, épületelem, funkció, szelektív, újrahasznosítás		x	
12/ 1	3.1. Egészség-betegség: betegségmegelőzés 3.2. Egészséges életmód 3.3. Takarékos energiafogyasztás 3.4. Házimunkák - Lakásgondozás - Ételtészítés 3.5. Gazdálkodás - Vásárlás	Tápanyag, zsír, szénhidrát, vitamin, kondicionálás, energiafajta, házimunka, eszköz, tevékenység, költségvetés, bevétel, kiadás, banki művelet, kölcsön, kamat, határidő, akció, leértékelés, kedvezmény.			x

A továbbhaladás feltételei

A tanuló képességeihez mérten legyen képes:

- Ápolt, kulturált megjelenés, következetes és rendszeres testápolás.
- Az élelmiszerek ismerete és csoportosítása az egészséges táplálkozás megvalósítása és az étkezési zavarok elkerülése érdekében.
- A test változásainak érzékelése, a pubertáskornak megfelelő higiénias szokások bevezetése.
- Önállóság a gyalogos és közösségi közlekedésben, a kerékpáros közlekedés szabályainak elsajátítása.
- Új anyagok és újabb technikák megismerése a tárgyak alakításához, modellek készítéséhez.
- Az egészséges életmód érdekében szükséges tennivalók körének bővítése.
- A tanuló életkorának és képességeinek megfelelően ismeretek az energiatakarékosságról, a szelektív hulladékgyűjtésről.
- A gazdálkodással és pénzhasználattal kapcsolatos fogalmak megismerése.

Technika és tervezés 7-8. osztály:

A 7-8. évfolyam célja felismertetni a munka és technika szükségességét és hasznát az ember életében. Az életmód és a munka világának összefüggései, az életmódból adódó problémák megláttatása során a szabad időre mint szükségletre is figyelmet kell fordítani, támogatva az egyensúly kialakítását a munka-tanulás-szabadidő szervezésében. Kiemelt feladat a tanulók egészségvédelmi, betegségmegelőzési és környezeti ismereteinek bővítése, a veszélyek és elkerülésük lehetőségének ismerete, a pályaválasztás, a pályaterületek kiválasztása és megismerése, a munkavégzés és kezűgyesség alakítása és az eszközhasználati jártasság gyakorlása.

5.1.1.13.7. Technika és tervezés 7. osztály

Az technika és tervezés tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők
2. Anyagok alakítása, modellezés
3. Háztartás, gazdálkodás
4. Pályaorientáció

Elvárható előzetes tudás
- Balesetvédelem, helyes testtartás, rend. - Következetes testápolás, tudatos higiénés magatartás. - Konkrét tárgy megfigyelése, lényeges és lényegtelen körülmény felismerése. - A pénz értékének ismerete. - Önismeret fogalma.

Technika és tervezés 7. osztály			Tematikai egységek			
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
4	1.1. Önkiszolgálás 1.2. Közlekedés	Bőrápolás, sminkelés, alkalomnak megfelelés, térképajta, közlekedési útvonal, közlekedési szabály és jelzés.	x		x	
12 / 1	2.1. Modellezés	Gép, elektromos hálózat, biztosíték, áramtalanítás, mérőóra-állás, vízvezeték, gázvezeték, időzítő, tömítés, hőfokszabályozó, balesetvédelem, használati utasítás, garancia.		x		
9	3.1. Vásárlás - Szavatosság. - Jótállás. - Garancia. - Csere. 3.2. Háztartási pénzgazdálkodás	Bevétel, kiadás, rezi, háztartási füzet, készpénz, megtakarítás, folyószámla.			x	
9 / 1	4.1. Önismeret - Képességek - Főbb érdeklődési területek 4.2. Pályaválasztással kapcsolatos alapfogalmak 4.3. Pályaképek, pályatükrök, egyes foglalkozások megismerése 4.4. Pályaalkalmasság	Önismeret, tréning, képesség, készség, őszinteség, továbbtanulás, pályaválasztás, pályaalkalmasság, önéletrajz, pályaválasztási tanácsadó, jelentkezési lap, foglalkozás, szakma, munkaügyi központ, munkakör, beosztás.				x

A továbbhaladás feltétele
- Ápolt, kulturált megjelenés, következetes és rendszeres testápolás. - Tájékozódás térképen, közlekedési jelzések felismerése és alkalmazása. - Menetrend használata. Közlekedéssel kapcsolatos tájékoztatás figyelemmel kísérése. - Működő modellek készítése irányítással. - Vásárlással, szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos fogyasztóvédelmi szabályok és információk ismerete. - Háztartási pénzgazdálkodás, felelős pénzkezelés elemeinek megértése, az ismeretek alkalmazása. - Pályaválasztás során felmerülő szempontok és teendők megismerése.

5.1.1.13.8. Technika és tervezés 8. osztály

Az technika és tervezés tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők
2. Anyagok alakítása, modellezés
3. Háztartás, gazdálkodás
4. Pályaorientáció

Elvárható előzetes tudás
- Balesetvédelem, helyes testtartás, rend. - Következetes testápolás, tudatos higiénés magatartás. - Konkrét tárgy megfigyelése, lényeges és lényegtelen körülmény felismerése. - A pénz értékének ismerete. - Önismeret fogalma.

Technika és tervezés 8. osztály			Tematikai egységek			
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
4	1.1. Önkiszolgálás 1.2. Közlekedés	Bőrápolás, sminkelés, alkalomnak megfelelés, térképajta, közlekedési útvonal, közlekedési szabály és jelzés, menetrend.	x		x	
12 / 1	2.1. Modellezés	Gép, elektromos hálózat, biztosíték, áramtalanítás, mérőóra-állás, vízvezeték, gázvezeték, időzítő, tömítés, hőfokszabályozó, balesetvédelem, használati utasítás, garancia.		x		
9	3.1. Vásárlás - Szavatosság. - Jótállás. - Garancia. - Csere. 3.2. Háztartási pénzgazdálkodás 3.3. Felelős pénzkezelés	Bevétel, kiadás, rezi, háztartási füzet, készpénz, bankkártya, jelszó, automata, átutalás, kamat, kölcsön, jelzálog, árverezés, megtakarítás, folyószámla.			x	

Technika és tervezés 8. osztály			Tematikai egységek			
Óraszám: (összes / függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
9 / 1	4.1. Önismeret - Képességek - Főbb érdeklődési területek 4.2. Pályaválasztással kapcsolatos alapfogalmak 4.3. Pályaképek, pályatükrök, egyes foglalkozások megismerése 4.4. Pályaalkalmasság 4.5. Pályaválasztással kapcsolatos dokumentumok 4.6. Továbbtanulási, szakmatanulási lehetőségek 4.7. A munkavállalás feltételei	Önismeret, tréning, képesség, készség, őszinteség, továbbtanulás, pályaválasztás, pályaalkalmasság, önéletrajz, pályaválasztási tanácsadó, jelentkezési lap, foglalkozás, szakma, munkaügyi központ, munkakör, beosztás.				x

A továbbhaladás feltétele
- Ápolt, kulturált megjelenés, következetes és rendszeres testápolás. - Tájékozódás térképen, közlekedési jelzések felismerése és alkalmazása. - Menetrend használata. Közlekedéssel kapcsolatos tájékoztatás figyelemmel kísérése. - Működő modellek készítése irányítással. - Vásárlással, szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos fogyasztóvédelmi szabályok és információk ismerete. - Háztartási pénzgazdálkodás, felelős pénzkezelés elemeinek megértése, az ismeretek alkalmazása. - Pályaválasztás során felmerülő szempontok és teendők megismerése és mérlegelése a helyes döntés érdekében.

5.1.1.14. Testnevelés és sport 1-8. osztály

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

A testnevelés és sport műveltségi terület célja a motoros tevékenységeken keresztül a gyermekközpontú személyiségfejlesztés, az egyéni motoros képességek, a testi és lelki kondíciók eltérő fejlődési ütemének figyelembe vételével a rendszeres fizikai aktivitás, az egészségtudatos, aktív életvezetésre való szocializáció elősegítése. Ennek érdekében a mozgáskészség, a motoros, kondicionális, koordinációs képességek fejlesztése, a motiváció a szabadidős sportokban való aktív részvételre, a szociális és emocionális képességek pozitív megerősítése, preventív egészségtudatos életvezetési szokások kialakítása. E célt szolgálja – többek között – az 1–6. évfolyamon külön témakörként tárgyalt és önálló fejlesztési területként megjelölt tánc tantárgy is.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében a fentebb felsorolt célok kiegészülnek a gyakran társuló testtartásbeli, mozgáskoordinációs és egyéb motoros anomáliák kezelésével, amelyek javítása a szomatopedagógia eszközrendszerével a testnevelés tantárgy rehabilitációs céljai között szerepel. A tantárgy terápiás célja, hogy az enyhén fokban értelmi fogyatékos tanuló kondicionális, koordinációs képességei és mozgásos cselekvésbiztonsága folyamatosan fejlődjen, hogy erősítse a szocializációs, rehabilitációs folyamatokat, esélyt teremtsen a munka világában való helytállásra.

A motoros készségfejlesztés-edzettség a fittségi szintnövelő és -megtartó testgyakorlatok végzése során, a motoros képességek fejlesztésének és szerepének tudatosítása mellett valósul meg. A motoros készségfejlesztés-mozgástanulás területén a sportágspecifikus és általános taktikai elemek elsajátítása egyénileg, párban és csoportban, valamint a motoros tanulással kognitív, affektív és szociális képességek fejlesztése során valósul meg.

A játék, játékoság szerepe kisgyermekkorától az ifjúkorig egyaránt fontos. Ezt szolgálhatják a játékos mozgásformák egyénileg, párban, csoportban, a sportág-előkészítő mozgásos játékok, az alkotó és kooperatív játékos feladatok, a kognitív, affektív és szociális képességek fejlesztése játékkal. Az egyénileg, párban, csoportban végzett játékos és sportág-specifikus versenyek nagy jelentőségűek a tanulók kognitív, affektív és szociális képességeinek fejlesztésében.

Preventív, életvezetési, egészségfejlesztési célokat szolgálnak a szabadidős sporttevékenységek, az életmódot, életstílust és életminőséget befolyásoló egyéni és társas tevékenységek.

A fentiekén kívül kiemelt általános fejlesztési feladatokat jelent a sajátos nevelési igényű tanulók esetében az erő, állóképesség, ügyesség, gyorsaság növelése, a koordinációs képesség, mozgástanulási, mozgásszabályozó, mozgásalkalmazkodó, egyensúlyozó képesség, valamint az adekvát reakciók, a ritmus és téri tájékozódó képesség fejlesztése. Pozitív jellemtulajdonságok – akaraterő, bátorság, fair play – kialakítása és fenntartása.

Kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs fejlesztési feladat a mozgásigény, kezdeményezőképeség erősítése, motiváció és bátorítás a mozgásos feladatok végrehajtására. Mozdalmas játékokban szabálytartásra, együttműködésre nevelés a játék örömeinek felfedeztetésével. A mozgásos alaptechnikák elsajátítása, a kitartás és az állóképesség fejlesztése kiemelt feladat az általános kondicionálás, testi hajlékonyság, végtagok ügyességének fejlesztése, a gyorsaság, az ugró, dobó, az egyensúlyozó képesség alakításával összhangban, a tanuló terhelhetőségének függvényében. A betegségekkel és az időjárási tényezőkkel szembeni ellenálló-képesség, edzettség biztosítása a mozgás segítségével.

Külön figyelmet kell fordítani a saját testen való biztonságos tájékozódás kialakítására a függőleges és vízszintes zónákban, a téri viszonyok pontos felismerésére és orientációra. A viszonzszavak felfogása, adekvát használata, a téri biztonság erősítése folyamatos feladat a tantárgy tanítása során. A gyermekek/tanulók önismereti képességének fejlesztése, az önállóság és a versenyszellem erősítése a mozgásfejlesztő, kondicionálást biztosító gyakorlatok önálló végzését és az általános helytállás képességét támogatja.

A testnevelés tantárgy a NAT és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve által megjelölt kompetenciafejlesztési feladatok megvalósítására integráltan kínál lehetőséget.

Enyhén értelmi fogyatékos gyermekek ismeretsajátítási folyamataiban az egyénre szabott motiváción és differenciált feladat kiosztásokon kívül jelentős szerephez jut a motoros tanulás, a tevékenységbe ágyazott kognitív fejlesztés.

A testi-lelki egészségre nevelés sokféle aspektusa valósítható meg a tantárgy keretében: a kitartás, az erőnlét, a fizikai állóképesség és a kooperativitás fejlesztésével a későbbi munkavégzés és a társadalmi integráció, az egyéni boldogulás esélye kap támogatást.

Az erkölcsi nevelés a kitartásban és erőfeszítésben, a sportszerűség megnyilvánulásaiban valósul meg a csapatjátékok során. Az egymásért való felelősségvállalás, a társ segítése, a társas kultúra fejlesztésének jó alkalmak a sorversenyek, a csapatjátékok és versenyfeladatok.

A fizikai állóképesség és a motoros képességek erősen befolyásolják a tanulók iskolai teljesítményét, pályorientációs lehetőségeit és a jövőbeni munkaerőpiaci alkalmasságukat. A szabadtéri testnevelésórák és szabadidős sporttevékenységek, túrák alkalmat adnak a környezettudatosság erősítésére, a természeti és az ember által teremtett környezet megóvására, minden élő iránti tiszteletre. Testnevelésórán az önállóan végzett, egyéni mozgás- vagy tartásrehabilitációs gyakorlatoknál nagy szerepe van a hatékony, önálló tanulásnak, amelynek transzfer hatása hasznosulhat a közismereti tantárgyak művelésében és a kulcskompetenciák fejlesztésében.

Testnevelés

1-2. évfolyam

A tantárgy célja:

Az iskolás létforma első két évében a testnevelés és sport tantárgy fő célja a mozgásformák elsajátíttatása, a mozgás örömeinek felfedeztetése, az egészséges életmódra nevelés és az esetleges testtartásbeli rendellenességek és a mozgásos ügyetlenség korrekciója. A közösségi mozgásformák során a kooperáció, a sportszerűség alapjainak megteremtése, a gyermek és szociális környezete számára egyaránt kedvező attitűdök kialakítása.

Az enyhén értelmi fogyatékos kisgyermek számára a testnevelés tantárgy számos lehetőséget kínál a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichikus funkciók fejlesztésére.

Feladat:

Kulcskompetenciáik fejlesztését számos területen szolgálhatja a testnevelés és a sport. Az anyanyelvi kommunikáció, a beszédértés és a beszédprodukció fejlesztését kiemelt feladatként említi az Irányelv. A testnevelésórákon vagy szabadós sporttevékenységek keretében számos alkalom kínálkozik az auditíven érzékelt beszéd megértésére és a megértettek alkalmazására. Az olvasás-írás elsajátításában elvitathatatlan a vizuomotoros koordináció, a lateralitás, a szerialitás biztonságos alkalmazása, amelyek – főképp a kisgyermekek – testnevelésóráinak jelentős részét adják. A feladatok végrehajtásához gyakorta szükséges a téri orientációra utaló viszonzyszavak megértése és az azok alapján történő cselekvés. A matematikai kompetencia fejlesztése transzferhatások révén, a funkcionális képességek javulása az érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet fejlesztésével valósul meg. A természettudományos kompetencia a mindennapi élet természettudományi műveltségeként, egészségvédelmi, betegség- és baleset-megelőzési ismeretekként van jelen a testnevelésórákon.

A gyógypedagógia eszköztárán, valamint az esetleges terápiás szükségleteken és lehetőségeken túl meghatározó az egyéni különbségekhez alkalmazkodó időmennyiség, a játékoság biztosítása, valamint a gyermeki kíváncsiság fenntartása/felkeltése.

5.1.1.14.1. Testnevelés 1. osztály

A testnevelés tantárgy **heti/éves órakerete 1. évfolyamon: 5/180**

Témakörök:

1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	30	}	180 óra/ tanév
2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	48/10		
3. Játék	35		
4. Versenyzés	26		
5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	16		
6. Tánc	15		

Testnevelés 1. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 1.Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
30	1.1 Torna -tartásos helyzetek oldalt és magastartásban -egyensúly és támasz gyakorlatok (talajon és torna eszközökön) - bordásfal gyakorlatok 1.2.Gimnasztikus mozgások - játékos utánozó mozgások - egyszerű gimnasztikai gyakorlatok ütemtartás nélkül - egyszerű 1-4 ütemű gyakorlatok - gimnasztika az optimális élettani terhelés alkalmazásával - egyszerű kéziszer gyakorlatok	szökdelés, páros láb. jobb bal láb, terpeszállás, fej, törzs, ujj, kéz, kar, nyújtás, hajlítás, körzés, kéziszer, labda, babzsák, bordásfal, tornapad, függés, döntés, fordítás, előre, oldalt	X					

Testnevelés 1. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
48/10	2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás 2.1 Rendgyakorlatok - térköz, távköz és testfordulatok adott irányokba - sorakozások egyes vonalban, oszlopban segédvonal mögött - kör alakítás szabadon 2.2. Testséma tudatosítását szolgáló játékok - testhelyzet tudatos változtatása(állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt) bemutatással és utánzással -testrészek megkülönböztetése taktilis ingerlése, testtájak megmutatása érintéssel - egyensúly érzékelés és észlelés fejlesztése: járással, forgással, gurulással 2.3. Torna talajtorna alapmozgásai: - elemi mozgások - támasz és egyensúlygyakorlatok talajon, padon, zsámolyon - függésyakorlatok bordásfalon és falinyújtón - gurulóátfordulás előre- egyedi megsegítéssel - testtartást javító gyakorlatok 2.4. Atlétikai elemek - járások - futások (kötetlen, lassú, gyors, egyenletes), álló és guggolórajttal - dobások egyénileg (célbadobások, medicinlabda dobások) - labdavezetési kísérletek - ugrások és szökdelések (fel-le és átugrások, ugró és szökdelő iskola, távolugrás helyből) - akadályfutások (a gyermekhez adaptált akadályokkal) 2.5. Úszás	állás, ülés, fekvés, hanyatt, hason, oldalt, járás, távolság, futás, test, kéz, láb, has, hát, fej, szem, orr, fül, labda, séta, forgás, sebesség, gurulás, gyors, lassú, akadály		x				

Testnevelés 1. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 3. Játék	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
35	3.1. Fogó és futójátékok - átfutó játékok 3.2. Énekes és mondókás körjátékok- népi gyermekjátékok 3.2. Labdás játékok - egyszerű labdás játékok - egyszerű kidobó játékok - célba dobó és rúgó játékok - játékok különböző méretű, anyagú és tulajdonságú labdákkal (gumilabda, kislabda, szivacslobda, gyógylabda stb..) 3.4. Egyéni sor és akadályverseny	játékszabály, fogócska, körjáték, verseny, labda: (gumi, tenisz, kosár, szivacs, pingpong, gyógy, futball, medicin), gurítás, dobás: kétkezes, egykezes pattintás, megfogás, elkapás, átadás, gurítás, adogatás			x			
	Témakör, téma, tananyag 4. Versenyzés		1.	2.	3.	4.	5.	6.
26	4.1. Atlétikai jellegű versenyek - futó, ugró, dobó versenyek 4.2. Labdás versenyek - egyszerű kidobó játékok - célba gurító, dobó és rúgó versenyek	játékszabály, fogócska, körjáték, labdák neve, gurítás, dobás, pattintás, megfogás, elkapás, kétkezes, egykezes, felső és alsó fogás, páros, átadás, elkapás, labdavezetés, adogatás, győztes, ellenfél, vesztes, sportszerűség				X		

Testnevelés 1. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
15	5.1 Testi-lelki egészség - játékos relaxációs gyakorlatok - testi higiéné tartalmi elemei és azok mindennapi gyakorlata - egészséges életmód alapelemei (étkezés, ruházat, pihenés, mozgás) 5.3 Természetben üzhető sportok (a helyi adottságok figyelembevételével) - labdajátékok, futóversenyek (a torna kivételével valamennyi) - szabadidő parkok lehetőségeinek kihasználása - futóbiciklizés, rollerezés Valamennyi évszakban lehetőség szerint a sportfoglalkozások 30%-át töltsék szabadban a tanulók. 5.4. Könnyített testnevelés és tartáskorrekció - a könnyített testnevelés személyre szabott lehetőségének megteremtése a gyógytestnevelővel való konzultáció alapján. - testtartást javító gyakorlatok	pihenés, relaxáció, edzettség, egészséges életmód, egészséges és nem egészséges étel, káros anyag, szabad tér, szabad levegő, természet, időjárás, korrekció, korrigálás, gyógytestnevelés, önuralom, önkontroll, képesség, betegség, állapot, javulás					x	
	Témakör, téma, tananyag 6. Tánc		1.	2.	3.	4.	5.	6.
15	6.1Mozgás- narráció -érzelmelek elemi szintű kifejezése gesztusokkal, mozdulatokkal -közös cselekvés tanári narrációra 6.2 Tematikus mozgások -induló, megálló, gyorsító, lassító gyakorlatok végzése 6.3 Népi gyermekjátékok 6.4 Népi tánc elemei	jobb, bal, állás, ülés, fekvés: hanyatt, háton, oldalt, hason, távolság, futás, test, kéz, kar, láb, has, hát, fej, szem, orr, fül, séta, forgás, sebesség, ritmus, tempó, dal, tánc, gyermekdal, népdal, néptánc, zene						X

A továbbhaladás minimális követelménye:	A tanuló legyen képes: testhelyzetének és a testhelyzet változásainak érzékelésére, ülő, fekvő testhelyzet elfoglalására (vezényszóra, bemutatás után és/vagy segítséggel), a járás és futás közötti különbség gyakorlati differenciálására, tornasorban biztonsággal megtalálni a helyét, másolás (utánzás) során legyenek képesek a játékos, két-, és négyütemű gyakorlatok végrehajtására, egyszerű futó- és fogójátékokat játszani.
---	---

5.1.1.14.2. Testnevelés 2. osztály

A testnevelés tantárgy heti/éves órakerete 2. évfolyamon: 5/180

<u>Témakörök:</u>		
1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	30	} 180óra/ tanév
2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	48/10	
3. Játék	35	
4. Versenyzés	26	
5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	16	
6. Tánc	15	

Elvárható előzetes tudás

A tanuló képes:

testhelyzetének és a testhelyzet változásainak érzékelésére,
ülő, fekvő testhelyzet elfoglalására (vezényszóra, bemutatás után és/vagy segítséggel),
a járás és futás közötti különbség gyakorlati differenciálására,
tornasorban biztonsággal megtalálni a helyét,
másolás (utánzás) során legyenek képesek a játékos, két-, és négyütemű gyakorlatok végrehajtására,
egyszerű futó- és fogójátékokat játszani.

Testnevelés 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 1.Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
30	1.2 Torna -tartásos helyzetek nyújtott, zárt kartartás - előre, oldalt és magastartásban -egyensúly és támasz gyakorlatok (talajon és torna eszközökön) - bordásfal gyakorlatok 1.2.Gimnasztikus mozgások - egyszerű gimnasztikai gyakorlatok ütemtartás nélkül - egyszerű 1-4 ütemű gyakorlatok - gimnasztika az optimális élettani terhelés alkalmazásával - egyszerű kéziszer gyakorlatok	szökdelés, páros láb. jobb bal láb, terpeszállás, fej, törzs, ujj, kéz, kar, nyújtás, hajlítás, körzés, kéziszer, labda, babzsák, bordásfal, tornapad, függés, döntés, fordítás, előre, oldalt	X					

Testnevelés 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
48/10 ↓	2.1 Rendgyakorlatok - térköz, távköz és testfordulatok adott irányokba - sorakozások egyes vonalban, oszlopban - nyitódás, zárkózás - kör alakítás 2.2. Testséma tudatosítását szolgáló játékok - testhelyzet tudatos változtatása(állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt) bemutatással és utánzással -testrészek megkülönböztetése taktilis ingerlése, testtájak megmutatása érintéssel - egyensúly érzékelés és észlelés fejlesztése: járással, forgással, gurulással és súlypont áthelyezéssel 2.3. Torna talajtorna alapmozgásai: - elemi mozgások - támasz és egyensúlygyakorlatok talajon, padon, zsámolyon - függésgyakorlatok bordásfalon és falinyújtón - gurulóátfordulás előre-hátra, egyedi megsegítéssel - gyertyaállás kartámasszal, egyedi megsegítéssel - testtartást javító gyakorlatok	állás, ülés, fekvés, hanyatt, hason, oldalt, járás, távolság, futás, test, kéz, láb, has, hát, fej, szem, orr, fül, labda, séta, forgás, sebesség, gurulás, gyors, lassú, akadály		x				

Testnevelés 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
↑	2.4. Atlétikai elemek - járások - futások (kötetlen, lassú, gyors, egyenletes, változó iramú), álló és guggolórajttal - futóiskola (sarokemelés, térdemelés, kötetlen futások, kanyarodás, alakzatok) - dobások egyénileg és párban (célba-, távolba-, medicinlabda dobások) -kislabdadobások - labdavezetések - ugrások és szökdelések (fel-le és átugrások, ugró és szökdelő iskola, távolugrás helyből és rövid rohammal kísérlet) - akadályfutások, szökdelések (a gyermekhez adaptált akadályokkal) 2.5. Úszás	állás, ülés, fekvés, hanyatt, hason, oldalt, járás, távolság, futás, test, kéz, láb, has, hát, fej, szem, orr, fül, labda, séta, forgás, sebesség, gurulás, gyors, lassú, akadály		x				

Testnevelés 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 3. Játék	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
35	3.1. Fogó és futójátékok - átfutó játékok és páros fogó játékok 3.2. Énekes és mondókás körjátékok- népi gyermekjátékok 3.2. Labdás játékok - egyszerű labdás játékok - kidobó játékok egyénileg és csapatban - célba dobó és rúgó játékok - játékok különböző méretű, anyagú és tulajdonságú labdákkal (gumilabda, kislabda, szivacslabda, gyögylabda stb..) 3.4. Sor és váltóversenyek - sporteszközök beépítésével	játékszabály, fogócska, körjáték, verseny, labda: (gumi, tenisz, kosár, szivacs, pingpong, gyógy, futball, medicin), gurítás, dobás: kétkezes, egykezes pattintás, megfogás, elkapás, átadás, gurítás, adogatás			x			
	Témakör, téma, tananyag 4. Versenyzés		1.	2.	3.	4.	5.	6.
26	4.1. Atlétikai jellegű versenyek - futó, ugró, dobó versenyek folyamatosan nehezített szabályokkal a tanulók haladásának függvényében. 4.2. Labdás versenyek - kidobó játékok - célba gurító, dobó és rúgó versenyek (kosárra, kapura) - labdavezetési versenyek	játékszabály, fogócska, körjáték, labdák neve, gurítás, dobás, pattintás, megfogás, elkapás, kétkezes, egykezes, felső és alsó fogás, páros, átadás, elkapás, labdavezetés, adogatás, győztes, ellenfél, vesztes, sportszerűség				X		

Testnevelés 2. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
15	5.1 Testi-lelki egészség - játékos relaxációs gyakorlatok - testi higiéné tartalmi elemei és azok mindennapi gyakorlata - egészséges életmód alapelemei (étkezés, ruházat, pihenés, mozgás, káros anyagok kerülése) 5.3 Természetben űzhető sportok (a helyi adottságok figyelembevételével) - labdajátékok, futóversenyek (a torna kivételével valamennyi) - szabadidő parkok lehetőségeinek kihasználása - futóbiciklizés, rollerezés Valamennyi évszakban lehetőség szerint a sportfoglalkozások 30%-át töltsék szabadban a tanulók. 5.4. Könnyített testnevelés és tartáskorrekció - a könnyített testnevelés személyre szabott lehetőségének megteremtése a gyógytestnevelővel való konzultáció alapján. - testtartást javító gyakorlatok	pihenés, relaxáció, edzettség, egészséges életmód, egészséges és nem egészséges étel, káros anyag, szabad tér, szabad levegő, természet, időjárás, korrekció, korrigálás, gyógytestnevelés, önuralom, önkontroll, képesség, betegség, állapot, javulás					x	
	Témakör, téma, tananyag 6. Tánc		1.	2.	3.	4.	5.	6.
15	6.1 Mozgás- narráció -érzelmelek elemi szintű kifejezése gesztusokkal, mozdulatokkal -közös cselevés tanári narrációra 6.5 Tematikus mozgások -induló, megálló, gyorsító, lassító gyakorlatok végzése 6.6 Népi gyermekjátékok 6.7 Népi tánc elemei - egyszerű lépésekből álló csárdások egyénileg és párban - körtáncok 6.5 Zenés torna	jobb, bal, állás, ülés, fekvés: hanyatt, háton, oldalt, hason, távolság, futás, test, kéz, kar, láb, has, hát, fej, szem, orr, fül, séta, forgás, sebesség, ritmus, tempó, dal, tánc, gyermekdal, népdal, néptánc, zene						x

A továbbhaladás minimális követelménye:	A tanuló legyen képes: - egysoros vonalban sorakozni - bemutatás után segítséggel elvégezni a 2-4 ütemű gimnasztikai gyakorlatokat - természetes akadályok ösztönszerű leküzdésére - szabályokat betartva játszani a fogó és futójátékokat - az alapvető biztonsági szabályok betartására - testrészei megnevezésére - testhelyzetének és a testhelyzet változásainak érzékelésére - szökdelésekre, alap és terpeszállásban valamint nyak-kar-törzshajlítás és körzés végzésére, ülő, fekvő testhelyzet elfoglalására(vezényszóra bemutatás után és/ vagy segítséggel - a járás és futás közötti különbség gyakorlati differenciálására - a tanult játékok nevének felismerésére - a mozgás és játék élvezetére
--	---

Testnevelés

3-4. évfolyam

A tantárgy célja:

A 3–4. évfolyamon a testnevelés tantárgy fő célja a mozgásformák elsajátíttatása, a mozgás örömeinek megélése, az egészséges életmódra nevelés. Az erő, az állóképesség, a gyorsaság és az ügyesség növelése, a motoros, a kondicionális és a koordinációs képességek fejlesztése az ismeretek koncentrikus bővítésével együtt történik.

A tantárgy feladata:

Fokozott figyelmet kell fordítani az esetleges testtartásbeli rendellenességek és a mozgásos ügyetlenség korrekciójára. A közösségi mozgásformák során a kooperáció, a sportszerűség alapjainak megteremtése, a gyermek és szociális környezete számára egyaránt kedvező attitűdök kialakítása a feladat.

5.1.1.14.3. Testnevelés 3. osztály

A testnevelés tantárgy **heti/éves órakerete 3. évfolyamon: 5/180**

Témakörök:

1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	30	}	180óra/ tanév
2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	48/10		
3. Játék	35		
4. Versenyzés	26		
5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	16		
6. Tánc	15		

Elvárható előzetes tudás

A tanuló képes:

egysoros vonalban sorakozni
bemutatás után segítséggel elvégezni a 2-4 ütemű gimnasztikai gyakorlatokat
természetes akadályok ösztönszerű leküzdésére
szabályokat betartva játszani a fogó és futójátékokat
az alapvető biztonsági szabályok betartására
testrészei megnevezésére
testhelyzetének és a testhelyzet változásainak érzékelésére
szökdelésekre, alap és terpeszállásban valamint nyak-kar-törzshajlítás és körzés végzésére, ülő, fekvő testhelyzet elfoglalására(vezényszóra bemutatás után és/ vagy segítséggel
a járás és futás közötti különbség gyakorlati differenciálására
a tanult játékok nevének felismerésére
a mozgás és játék élvezetére

Testnevelés 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
30	1.3 Torna -tartásos helyzetek nyújtott, zárt kartartás - előre, oldalt és magastartásban - állások (alap-terpesz-oldalt és haránt) - egyensúly és támasz gyakorlatok (talajon és torna eszközökön) - bordásfal gyakorlatok - mozgásos alapformák (térdelés, ülés, fekvés, emelés, leengedés, hajlítás, körzés, rugózások és összetett törzsmozgások) 1.2. Gimnasztikus mozgások - 2-4 ütemű szabadgyakorlatok - egyszerű 1-4 ütemű gyakorlatok - gimnasztika az optimális élettani terhelés alkalmazásával - egyszerű társas és kéziszer gyakorlatok	szökdelés, páros láb, jobb bal láb, terpeszállás, fej, törzs, ujj, kéz, kar, nyújtás, hajlítás, körzés, kéziszer, labda, babzsák, bordásfal, tornapad, függés, döntés, fordítás, előre, oldalt, hátra, törzsemelés, fekvőtámasz, malomkörzés, tölcserkörzés	X					

Testnevelés 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
48/10 ↓	2.1 Rendgyakorlatok - térköz, távköz és testfordulatok adott irányokba - sorakozások egyes vonalban, oszlopban - nyitódás, zárkózás - kör alakítás - menetelés kísérlete ütem és lépéstartással 2.2. Testséma tudatosítását szolgáló játékok - testhelyzet tudatos változtatása(állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt) bemutatással és utánzással -testrészek megkülönböztetése taktilis ingerlése, testtájak megmutatása érintéssel - egyensúly érzékelés és észlelés fejlesztése: járással, forgással, gurulással és súlypont áthelyezéssel 2.3. Torna talajtorna alapmozgásai: - elemi mozgások - támasz és egyensúlygyakorlatok talajon, padon, zsámolyon - függésyakorlatok bordásfalon és falinyújtón - gurulóátfordulás előre-hátra - gyertyaállás kartámasszal - testtartást javító gyakorlatok - torna elemek végrehajtása segítséggel: fészkek, mérlegállás, híd	vonal, oszlop, menetelés, térköz, távköz, állás, ülés, fekvés, hanyatt, hason, oldalt, járás, távolság, futás, test, kéz, láb, has, hát, fej, szem, orr, fül, labda, séta, forgás, sebesség, gurulás, gyors, lassú, akadály, híd mérlegállás, bölcső, függés, tarkóállás, hajítás, dobantás, keresztlépés, gurulóátfordulás		X				

Testnevelés 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás							
↑	2.4. Atlétika - járások - futások (kötetlen, lassú, gyors, egyenletes, változó iramú), álló és guggolórajttal - futóiskola (sarokemelés, térdemelés, kötetlen futások, kanyarodás, alakzatok) - dobások egyénileg és párban (célba-, távolba-, medicinlabda dobások) - kislabdadobások, kislabdahajítás - labdavezetések - ugrások és szökdelések (fel-le és átugrások, ugró és szökdelő iskola, távolugrás helyből és nekifutásból) - akadályfutások, szökdelések (a gyermekhez adaptált akadályokkal) 2.5. Úszás 2.6. Jégkorcsolya	vonal, oszlop, menetelés, térköz, távköz, állás, ülés, fekvés, hanyatt, hason, oldalt, járás, távolság, futás, test, kéz, láb, has, hát, fej, szem, orr, fül, labda, séta, forgás, sebesség, gurulás, gyors, lassú, akadály, híd mérlegállás, bölcso, függés, tarkóállás, hajítás, dobbantás, keresztlépés, gurulóátfordulás		X				
	Témakör, téma, tananyag: 3. Játék		1.	2.	3.	4.	5.	6.
35	3.1. Fogó és futójátékok - futáson alapuló játékok 3.2. Énekes és mondókás körjátékok- népi gyermekjátékok 3.2. Labdás játékok - egyszerű labdás játékok - kidobó játékok egyénileg és csapatban - célba dobó és rúgó játékok - játékok különböző méretű, anyagú és tulajdonságú labdákkal (gumilabda, kislabda, szivacs labda, gyógylabda stb..) - zsinórlabda és elemei - labdarúgás és elemei 3.4. Sor és váltóversenyek - sporteszközök beépítésével	játékszabály, fogócska, körjáték, verseny, labda: (gumi, tenisz, kosár, szivacs, pingpong, gyógy, futball, medicin), gurítás, dobás: kétkezes, egykezes pattintás, megfogás, elkapás, átadás, átvétel gurítás, adogatás, védekezés, játékok neve, támadás, cselezés, kerülés, védő, támadó			X			

Testnevelés 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 4. Versenyzés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
26	4.1. Atlétikai jellegű versenyek - futó, ugró, dobó versenyek folyamatosan nehezített szabályokkal a tanulók haladásának függvényében. 4.2. Labdás versenyek - kidobó játékok - célba gurító, dobó és rúgó versenyek (kosárra, kapura) - labdavezetési versenyek - sor és váltóversenyek 4.3 A sportági versenyek alapjai A versenyfeladatok labda és labda nélküli sportági versenyek egyre nehezebb formái	játékszabály, fogócska, körjáték, labdák neve, gurítás, dobás, pattintás, megfogás, elkapás, kétkezes, egykezes, felső és alsó fogás, páros, átadás, elkapás, labdavezetés, adogatás, győztes, ellenfél, vesztes, sportszerűség, zsinórlabda, futball, páros fogó, sorverseny, váltóverseny				X		
	Témakör, téma, tananyag: 4. Versenyzés		1.	2.	3.	4.	5.	6.
26	4.1. Atlétikai jellegű versenyek - futó, ugró, dobó versenyek folyamatosan nehezített szabályokkal a tanulók haladásának függvényében. 4.2. Labdás versenyek - kidobó játékok - célba gurító, dobó és rúgó versenyek (kosárra, kapura) - labdavezetési versenyek - sor és váltóversenyek 4.3 A sportági versenyek alapjai A versenyfeladatok labda és labda nélküli sportági versenyek egyre nehezebb formái	játékszabály, fogócska, körjáték, labdák neve, gurítás, dobás, pattintás, megfogás, elkapás, kétkezes, egykezes, felső és alsó fogás, páros, átadás, elkapás, labdavezetés, adogatás, győztes, ellenfél, vesztes, sportszerűség, zsinórlabda, futball, páros fogó, sorverseny, váltóverseny				X		

Testnevelés 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
15	5.1 Testi-lelki egészség - játékos relaxációs gyakorlatok - testi higiéné tartalmi elemei és azok mindennapi gyakorlata - egészséges életmód alapelemei (étkezés, ruházat, pihenés, mozgás, káros anyagok kerülése) 5.3 Természetben űzhető sportok (a helyi adottságok figyelembevételével) - labdajátékok, futóversenyek (a torna kivételével valamennyi) - szabadidő parkok lehetőségeinek kihasználása - rollerezés, görkorcsolyázás Valamennyi évszakban lehetőség szerint a sportfoglalkozások 30%-át töltsék szabadban a tanulók. 5.4. Könnyített testnevelés és tartáskorrekció - a könnyített testnevelés személyre szabott lehetőségének megteremtése a gyógytestnevelővel való konzultáció alapján. - testtartást javító gyakorlatok	higiéné, pihenés, relaxáció, edzettség, egészséges életmód, egészséges és nem egészséges étel, káros anyag, szabad tér, szabad levegő, természet, időjárás, korrekció, korrigálás, gyógytestnevelés, önuralom, önkontroll, képesség, betegség, állapot, javulás, napsugárzás, képesség,					X	
	Témakör, téma, tananyag: 6. Tánc		1.	2.	3.	4.	5.	6.
15 ↓	6.1 Mozgás- narráció -érzelmek elemi szintű kifejezése gesztusokkal, mozdulatokkal -közös cselevés tanári narrációra 6.2 Tematikus mozgások -induló, megálló, gyorsító, lassító gyakorlatok végzése - testtudat, mozgás, mozdulatlanság érzékelése - érzelmek kifejezése nagymozgásokkal - tempó és ritmus érzékelése	jobb, bal, állás, ülés, fekvés: hanyatt, háton, oldalt, hason, távolság, futás, test, kéz, kar, láb, has, hát, fej, szem, orr, fül, séta, forgás, sebesség, ritmus, tempó, dal, tánc, gyermekdal, népdal, néptánc, zene, csárdás, ugrós, keresztlépés, tér, irány, hegedű, citera						X

Testnevelés 3. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 6. Tánc	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
↑	6.3 Népi gyermekjátékok 6.4 Népi tánc elemei - egyszerű lépésekből álló csárdások egyénileg és párban - forgások egyénileg és párban - ugrós motívum (az ugrós tánc alapotívumai) - körtáncok 6.5 Zenés torna	jobb, bal, állás, ülés, fekvés: hanyatt, háton, oldalt, hason, távolság, futás, test, kéz, kar, láb, has, hát, fej, szem, orr, fül, séta, forgás, sebesség, ritmus, tempó, dal, tánc, gyermekdal, népdal, néptánc, zene, csárdás, ugrós, keresztlépés, tér, irány, hegedű, citera						X

A továbbhaladás minimális követelménye:	A tanuló legyen képes:
	felismerni és használni a legfontosabb kézi és tornaszereket vezényszóra segítséggel egyszerű mozgás(sor) végrehajtására tartáshelyzetek felvételére irány tartására aktív részvételre a közös játékokban a gyakorolt mozgáselemek, sportágak szabadterben, más körülmények közötti alkalmazására segítséggel elvégezni az előre és hátra gurulóátfordulásokat labdaérzékük fejlődjön és ezzel együtt a labdás játékok játszására is képes legyen egyszerű relaxációs gyakorlatok irányítás melletti elvégzésére egyszerű táncclépés utánpótlására bemutatás után gyors indulásokra irány és iramváltásokra a játék során

5.1.1.14.4. Testnevelés 4. osztály

A testnevelés tantárgy heti/éves órakerete 4. évfolyamon: 5/180

Témakörök:

1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	30	}	180óra/ tanév
2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	48/10		
3. Játék	35		
4. Versenyzés	26		
5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	16		
6. Tánc	15		

Elvárható előzetes tudás

A tanuló képes:

A tanuló legyen képes:
felismerni és használni a legfontosabb kézi és tornaszereket
vezényszóra segítséggel egyszerű mozgás(sor) végrehajtására
tartáshelyzetek felvételére, irány tartására
aktív részvételre a közös játékokban
a gyakorolt mozgáselemek, sportágak szabadterben, más körülmények közötti alkalmazására
segítséggel elvégezni az előre és hátra gurulóátfordulásokat
labdaérzékük fejlődjön és ezzel együtt a labdás játékok játszására is képes legyen
egyszerű relaxációs gyakorlatok irányítás melletti elvégzésére
egyszerű tánclépés utánpótlására bemutatás után
gyors indulásokra irány és iramváltásokra a játék során.

Testnevelés 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
30	1.4 Torna -tartásos helyzetek nyújtott, zárt kartartás - előre, oldalt és magastartásban - hajlított tartások csípőhöz, mellkashoz, vállhoz, térdhez - állások (alap-terpesz-oldalt és haránt) - egyensúly és támasz gyakorlatok (talajon és torna eszközökön) - bordásfal gyakorlatok - mozgásos alapformák (térdelés, ülés, fekvés, emelés, leengedés, hajlítás, körzés, rugózások és összetett törzsmozgások) 1.2.Gimnasztikus mozgások - 2-4 ütemű szabadgyakorlatok - egyszerű 1-4 ütemű gyakorlatok - gimnasztika az optimális élettani terhelés alkalmazásával - egyszerű társas és kéziszer gyakorlatok	szökdelés, páros láb, jobb bal láb, terpeszállás, fej, törzs, ujj, kéz, kar, nyújtás, hajlítás, körzés, kéziszer, labda, babzsák, bordásfal, tornapad, függés, döntés, fordítás, előre, oldalt, hátra, törzsemelés, fekvőtámasz, malomkörzés, tölcsérkörzés	X					
	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás		1.	2.	3.	4.	5.	6.
48/10 ↓	2.1 Rendgyakorlatok - térköz, távköz és testfordulatok adott irányokba - sorakozások egyes vonalban, oszlopban - nyitódás, zárkózás - kör alakítás - menetelés kísérlete ütem és lépéstartással - takarás, igazodás	vonat, oszlop, menetelés, térköz, távköz, állás, ülés, fekvés, hanyatt, hason, oldalt, járás, távolság, futás, test, kéz, láb, has, hát, fej, szem, orr, fül, labda, séta, forgás,		X				

Testnevelés 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
↑ 48/10 ↓	2.2. Testséma tudatosítását szolgáló játékok - testhelyzet tudatos változtatással (állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt) bemutatással és utánzással - testrészek megkülönböztetése taktilis ingerlése, testtájak megmutatása érintéssel - egyensúly érzékelés és észlelés fejlesztése: járással, forgással, gurulással és súlypontáthelyezéssel	sebesség, gurulás, gyors, lassú, akadály, híd mérlegállás, bölcső, függés, tarkóállás, hajítás, dobantás, keresztlépés, gurulóátfordulás		X				
	2.3. Torna talajtorna alapmozgásai: - elemi mozgások - támasz és egyensúlygyakorlatok talajon, padon, zsámolyon és tornaszekrényen - függésgyakorlatok bordásfalon és falinyújtón - gurulóátfordulás előre-hátra nehezített körülmények között - tarkóállás kartámasszal - testtartást javító gyakorlatok - torna elemek végrehajtása: fészek, mérlegállás, híd							
	2.4. Atlétika - járások - futások (kötetlen, lassú, gyors, egyenletes, változó iramú), álló és guggolórajttal - futóiskola (sarokemelés, térdemelés, kötetlen futások, kanyarodás, alakzatok)							

Testnevelés 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
↑	- futások (kötetlen, lassú, gyors, egyenletes, változó iramú), álló és - dobások egyénileg és párban (célba-, távolba-, medicinlabda dobások) -kislabdadobások, kislabdahajítás - labdavezetések - ugrások és szökdelések (fel-le és átugrások, ugró és szökdelő iskola, távolugrás helyből és nekifutásból, ugrókötélhajtás kísérletek) - akadályfutások, szökdelések (a gyermekhez adaptált akadályokkal) 2.5. Úszás 2.6. Jégkorcsolya	sebesség, gurulás, gyors, lassú, akadály, híd mérlegállás, bölcső, függés, tarkóállás, hajítás, dobantás, keresztlépés, gurulóátfordulás		X				
	Témakör, téma, tananyag 3. Játék		1.	2.	3.	4.	5.	6.
35	3.1. Fogó és futójátékok - futáson alapuló játékok 3.2. Énekes és mondókás körjátékok- népi gyermekjátékok 3.2. Labdás játékok - egyszerű labdás játékok - kidobó játékok egyénileg és csapatban - célba dobó és rúgó játékok - játékok különböző méretű, anyagú és tulajdonságú labdákkal (gumilabda, kislabda, szivacs-labda, gyógylabda stb..) - sportjátékokat előkészítő játékok 3.4. Sor és váltóversenyek - sporteszközök beépítésével	játékszabály, fogócska, körjáték, verseny, labda: (gumi, tenisz, kosár, szivacs, pingpong, gyógy, futball, medicin), gurítás, dobás: kétkezes, egykezes pattintás, megfogás, elkapás, átadás, átvétel gurítás, adogatás, védekezés, játékok neve, támadás, cselezés, kerülés, védő, támadó			X			

Testnevelés 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 4. Versenyzés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
26	4.1. Atlétikai jellegű versenyek - futó, ugró, dobó versenyek folyamatosan nehezített szabályokkal a tanulók haladásának függvényében. 4.2. Labdás versenyek - kidobó játékok - célba gurító, dobó és rúgó versenyek (kosárra, kapura) - labdavezetési versenyek - sor és váltóversenyek - labdarúgás, zsinórlabda, kosárlabda alapjai 4.3 A sportági versenyek alapjai A versenyfeladatok labda és labda nélküli sportági versenyek egyre nehezebb formái	játékszabály, fogócska, körjáték, labdák neve, gurítás, dobás, pattintás, megfogás, elkapás, kétkezes, egykezes, felső és alsó fogás, páros, átadás, elkapás, labdavezetés, adogatás, győztes, ellenfél, vesztes, sportszerűség, zsinórlabda, futball, páros fogó, sorverseny, váltóverseny				X		
	Témakör, téma, tananyag 5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés		1.	2.	3.	4.	5.	6.
15 ↓	5.1 Testi-lelki egészség - játékos relaxációs gyakorlatok - testi higiéné tartalmi elemei és azok mindennapi gyakorlata - egészséges életmód alapelemei (étkezés, ruházat, pihenés, mozgás, káros anyagok kerülése) 5.3 Természetben üzhető sportok (a helyi adottságok figyelembevételével) - labdajátékok, futóversenyek (a torna kivételével valamennyi) - szabadidő parkok lehetőségeinek kihasználása - rollerezés, görkorcsolyázás - kocogás	higiéné, pihenés, relaxáció, edzettség, egészséges életmód, egészséges és nem egészséges étel, káros anyag, szabad tér, szabad levegő, természet, időjárás, korrekció, korrigálás, gyógytestnevelés, önuralom, önkontroll, képesség, betegség, állapot, javulás, napsugárzás, képesség,					X	

Testnevelés 4. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
↑	Valamennyi évszakban lehetőség szerint a sportfoglalkozások 30%-át töltsék szabadban a tanulók. 5.4. Könnyített testnevelés és tartáskorrekció - a könnyített testnevelés személyre szabott lehetőségének megteremtése a gyógytestnevelővel való konzultáció alapján. - testtartást javító gyakorlatok	betegség, állapot, javulás, napsugárzás, képesség,					X	
	Témakör, téma, tananyag 6. Tánc		1.	2.	3.	4.	5.	6.
15	6.1 Mozgás- narráció -érzelmek elemi szintű kifejezése gesztusokkal, mozdulatokkal -közös cselekvés tanári narrációra 6.8 Tematikus mozgások -induló, megálló, gyorsító, lassító gyakorlatok végzése - testtudat, mozgás, mozdulatlanság érzékelése - érzelmek kifejezése nagymozgásokkal, tánclépésekkel - tempó és ritmus érzékelése 6.9 Népi gyermekjátékok 6.10Népi tánc elemei - egyszerű lépésekből álló csárdások egyénileg és párban - forgások egyénileg és párban - ugrós motívum (az ugrós tánc alapotívumai) - körtáncok - fiú és lány szerepek a táncban 6.5 Zenés torna	jobb, bal, állás, ülés, fekvés: hanyatt, háton, oldalt, hason, távolság, futás, test, kéz, kar, láb, has, hát, fej, szem, orr, fül, séta, forgás, sebesség, ritmus, tempó, dal, tánc, gyermekdal, népdal, néptánc, zene, csárdás, ugrós, keresztlépés, tér, irány, hegedű, citera						X

A továbbhaladás minimális követelménye (iskolai tagozat):	A tanuló legyen képes: felismerni és használni a legfontosabb kézi és tornaszereket vezényszóra egyszerű mozgás(sor) végrehajtására tartáshelyzetek felvételére irány és ütemtartásra labdával irányított dobások, rúgások kivitelezésére a játékszabályok betartására aktív részvételre a közös játékokban a gyakorolt mozgáselemek, sportágak szabadterben, más körülmények közötti alkalmazására segítséggel elvégezni a torna gyakorlatokat labdaérzékük fejlődjön és ezzel együtt a labdás játékok játszására is képes legyen egyszerű relaxációs gyakorlatok irányítás melletti elvégzésére egyszerű tánc lépés utánpótlására bemutatás után gyors indulásokra irány és iramváltásokra a játék során
---	---

Testnevelés

5-6. évfolyam

A tantárgy célja:

A testnevelés és sport tantárgy célja e szakaszban a mozgásformák készségszintre emelése, a mozgás örömeinek biztosítása, az egészséges életmódra nevelés, az esetleges testtartásbeli rendellenességek és a mozgásos ügyetlenség további korrekciója. A közösségi mozgásformák során a kooperáció, a sportszerűség alapjainak megteremtése, a tanuló és szociális környezete számára egyaránt kedvező attitűdök megszilárdítása.

Feladat:

Az órák feladata, hogy az erő és állóképesség, a gyorsaság és az ügyesség növelése, a motoros, kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése pozitív transzferhatást fejtsen ki a tanuló egyéni boldogulására.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztését széles körűen szolgálja a testnevelés és a sport. A testnevelésórákon vagy szabadós sporttevékenységek keretében életszerű alkalmak kínálóznak az auditíven érzékelt beszéd megértésére és a megértettek alkalmazására, a tantárgy szakkifejezéseinek fogalmi tisztázására és a szókincsbővítésre. Az anyanyelvi kompetencia művelésében a vizuomotoros koordináció, a lateralitás, a szerialitás biztonságos alkalmazása – amely gyakorta még felső tagozaton is gondot jelent – a testnevelés óráinak jelentős részét adják.

A nevelési feladatok közül az erkölcsi nevelés, az önismeret, a másokért való felelősségvállalás képességének fejlesztése valósulhat meg egyértelműen, de áttételesen szinte valamennyi nevelési feladat ellátására mód nyílik a testnevelésórákon, sportfoglalkozásokon.

5.1.1.14.5. Testnevelés 5. osztály

A testnevelés tantárgy heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 5/180

Témakörök:

1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	30	}	180óra/ tanév
2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	48/10		
3. Játék	30		
4. Versenyzés	26		
5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	21		
6. Tánc	15		

Elvárható előzetes tudás

A tanuló képes:
felismerni és használni a legfontosabb kézi- és tornaszereket,
vezényszóra egyszerű mozgás(sor)végrehajtására,
tartáshelyzetek felvételére,
segítséggel elvégezni a torna gyakorlatokat
irány és ütemtartásra,
labdával irányított dobások, rúgások kivitelezésére, a labdás játékok játszására,
a játékszabályok betartására,
aktív részvételre a közös játékokban,
mozgáselemek, sportágak szabad térben, más körülmények közötti alkalmazására,
egyszerű relaxációs gyakorlatok irányítás melletti elvégzésére,
egyszerű tánc lépés utánzására bemutatás után,
gyors indulásokra, irány- és iramváltásokra.

Testnevelés 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
30	1.5 Torna -tartásos helyzetek, fogások, ülések, támaszok, függések -egyensúly gyakorlatok 1.2. Gimnasztikus mozgások - vázizomzat erősítése és nyújtása egyszerű gimnasztikai gyakorlatokkal - gimnasztika az optimális élettani terhelés alkalmazásával - kéziszer gyakorlatok - társas gyakorlatok 1.3 Atlétika - járások, futások, ugrások-szökdelések, dobások - emelés-hordás párban, társakkal 1.4. Testtartást javító erősítő és légzőgyakorlatok 1.5. Küzdő – húzójátékok	függés, körzés, döntés, hajlítás, bemelegítés, emelés, hordás, 4-8 ütemű gyakorlat, egyensúly, súlypont	X					

Testnevelés 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
48/10	2.1 Rendgyakorlatok - térköz, távköz és testfordulatok adott irányokba - nyitódás, felzárkózás - sorakozások egyes és többes vonalban, oszlopban 2.2. Torna - támasz és egyensúlygyakorlatok talajon, padon, tornaszekrényen - függésgyakorlatok bordásfalán és falinyújtón - kapaszkodás a kötélén mászókulcsolással, mászási kísérletek kötélén - gurulóátfordulás előre-hátra - fészkek, híd, bölcso, mérleg állás, tarkóállás - zsugor fejállás és fellendülési kísérletek kézállásba 2.3. Atlétika - járások - futások (lassú, gyors, egyenletes és változó iramú), állórajttal - dobások egyénileg és párban (célbadobások, medicinlabda dobások, kislabdahajítás helyből, keresztlépéssel,) - ugrások (fel-le és átugrások, ugró és szökdelő iskola, távolugrás helyből és nekifutásból) 2.4. Úszás 2.5. Jégkorcsolya	terpeszállás, gurulóátfordulás, függeszkedés, bátor ugrás, terpesztés, dobantó, irány, iram, keresztlépés, gyorsítás, lassítás, vágta		X				

Testnevelés 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 3. Játék	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
30	3.1. Fogó és futójátékok 3.2. Labdás játékok - kidobó játékok - célba dobó és rúgó játékok - sportjátékot előkészítő és rávezető labdajátékok - sportjátékok: zsinórlabda, kosárlabda, labdarúgás(könnyített szabályokkal) 3.3 Népi gyermekjátékok 3.4. Sor, akadály és váltóversenyek	játékszabály, kosárlabda, indítás, átadás, alapvonal, oldalvonal, labdarúgás, labdaátvétel, kapu, kapufa, háló, szöglet, lábfej, kapura lövés, taktika, nyitás, egykezes, kétkezes			x			
	Témakör, téma, tananyag 4. Versenyzés		1.	2.	3.	4.	5.	6.
26	4.1. Atlétikai jellegű versenyek - futó, ugró, dobó, sor és váltóversenyek, ugróiskola 4.2. Labdás versenyek - kidobó játékok, labdavezetési versenyek - célba gurító, dobó és rúgó versenyek - sportjátékok: zsinórlabda, kosárlabda, labdarúgás (egyszerűsített szabályokkal)	játékszabály, labdarúgás, kosárlabda, zsinórlabda, verseny, terület, váltás, vesztes, győztes, rajt, cél, csapat, ellenfél,				x		

Testnevelés 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
21	5.1 A mozgás mint életforma - egészségfejlesztő motoros tevékenységformák megismerése és végzése - relaxációs gyakorlatok 5.2 Testi-lelki egészség - testi higiéné tartalmi elemei és azok mindennapi gyakorlata - egészséges életmód alapelemei, étkezés, ruházat, pihenés, mozgás, a káros anyagok kerülése 5.3 Természetben űzhető sportok (a helyi adottságok figyelembevételével) - labdajátékok, futóversenyek (a torna kivételével valamennyi) - szabadidő parkok lehetőségeinek kihasználása - kocogás - görkorcsolyázás, rollerezés 5.4. könnyített testnevelés és tartáskorrekció - a könnyített testnevelés személyre szabott lehetőségének megteremtése a gyógytestnevelővel való konzultáció alapján	higiéné, relaxáció, edzettség, fittség, gyógytestnevelés, korrekció, önuralom, önkontroll, prevenció					X	

Testnevelés 5. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 6. Tánc	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
15	6.1 A tánc, mint művészet- elmélet - élő és felvett színházi, tánc és mozgásszínházi, köztük társaik vagy más tanulók által készített produkciók megtekintése 6.2 Metrum, tempó, ritmus alkalmazás 6.3 Mozgásos, dramatikus és énekes játékok - Énekes-táncos játékok(lánc és körtáncok) - Népi -táncos játékok 6.4 Népek , nemzetiségek, etnikumok táncaiból -megtekintés, összehasonlítás(párhuzamok a magyar táncanyaggal)	mozdulat, motívum, irányok, népzene, műzene, élmény, ritmus, tempó, metrum, etikett, népi-, szalon és modern tánc						X

A továbbhaladás minimális követelménye:	A tanuló legyen képes: összetett mozgások, 4–8-ütemű tornagyakorlatok végrehajtására segítséggel, erőfeszítésre és kitartásra saját szintje szerint, gyors futásra, és távolugrás megkísérlésére, a labda átvételére és átadására, a játékszabályok betartására, aktív részvételre a közös játékokban, az elsajátított tornaelemeket segítséggel gyakorolja higiénés ismereteinek rutinszerű alkalmazására, egyszerű tánclépésekre bemutatás után zenével szinkronban mozgásra, a tánc mint mozgás, mint örömforrás élvezetére.
---	--

5.1.1.14.6. Testnevelés 6. osztály

A testnevelés tantárgy **heti/éves órakerete 6. évfolyamon: 5/180**

Témakörök:

1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	30	}	180óra/ tanév
2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	48/10		
3. Játék	30		
4. Versenyzés	26		
5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	21		
6. Tánc	15		

Testnevelés 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
30	1.1. Torna -tartásos helyzetek, fogások, ülések, támaszok, függések -egyensúly gyakorlatok 1.2. Gimnasztikus mozgások - vázizomzat erősítése és nyújtása egyszerű gimnasztikai gyakorlatokkal - gimnasztika az optimális élettani terhelés alkalmazásával - kéziszer gyakorlatok - társas gyakorlatok 1.3 Atlétika - járások, futások, ugrások-szökdelések, dobások - emelés-hordás párban, társakkal 1.4. Testtartást javító erősítő és légzőgyakorlatok 1.5. Küzdő – húzójátékok	függés, körzés, döntés, hajlítás, bemelegítés, emelés, hordás, 4-8 ütemű gyakorlat, egyensúly, súlypont	X					
	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás		1.	2.	3.	4.	5.	6.
48/10 ↓	2.1 Rendgyakorlatok - térköz, távköz és testfordulatok adott irányokba - nyitódás, felzárkózás, takarás, igazodás - sorakozások egyes és többes vonalban, oszlopban 2.2. Torna - támasz és egyensúlygyakorlatok talajon, padon, tornaszekrényen - függés gyakorlatok bordásfalon és falinyújtón (hintázás) - kapaszkodás a kötélén mászókulcsolással, mászási kísérletek kötélén - gurulóátfordulás előre-hátra - fészek, híd, bölcső, mérlegállás - tarkóállás, zsugorfejállás és fellendülési kísérletek kézállásba	terpeszállás, gurulóátfordulás, függeszkedés, bátor ugrás, terpesztés, dobantó, irány, iram, keresztlépés, gyorsítás, lassítás, vágta		X				

Testnevelés 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
↑	2.3. Atlétika - járások - futások (lassú, gyors, egyenletes és változó iramú), állórajttal - dobások egyénileg és párban (célbadobások, medicinlabda dobások, kislabdahajítás helyből, keresztlépéssel,) - ugrások (fel-le és átugrások, ugró és szökdelő iskola, távolugrás helyből és nekifutásból, magasugrás) 2.4. Úszás 2.5. Jégkorcsolya	terpeszállás, gurulóátfordulás, függeszkedés, bátor ugrás, terpesztés, dobbantó, irány, iram, keresztlépés, gyorsítás, lassítás, vágta		X				
	Témakör, téma, tananyag 3. Játék		1.	2.	3.	4.	5.	6.
30	3.1. Fogó és futójátékok -taktikai elemekkel 3.2. Labdás játékok - kidobó játékok - célba dobó és rúgó játékok -átadások, átvételek, labdavezetések (kézzel, lábbal), cselezések védővel szemben (1-1 elleni játék) - sportjátékok: zsinórlabda, kosárlabda, labdarúgás (könnyített szabályokkal) 3.3 Népi gyermekjátékok és néphagyományok 3.4. Sor, akadály és váltóversenyek	játékszabály, kosárlabda, indítás, átadás, alapvonal, oldalvonal, labdarúgás, labdaátvétel, kapu, kapufa, háló, szöglet, lábfej, kapura lövés, taktika, nyitás, egykezes, kétkezes			X			

Testnevelés 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 4. Versenyzés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
26	4.1. Atlétikai jellegű versenyek - futó, ugró, dobó, sor és váltóversenyek, ugróiskola, kötélugrás verseny 4.2. Labdás versenyek - kidobó játékok, labdavezetési versenyek - célba gurító, dobó és rúgó versenyek - sportjátékok: zsinórlabda, kosárlabda, labdarúgás (egyszerűsített szabályokkal)	játékszabály, labdarúgás, kosárlabda, zsinórlabda, verseny, terület, váltás, vesztes, győztes, rajt, cél, csapat, ellenfél,				X		
	Témakör, téma, tananyag 5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés		1.	2.	3.	4.	5.	6.
21	5.1 A mozgás mint életforma - egészségfejlesztő motoros tevékenységformák megismerése és végzése - relaxációs gyakorlatok 5.2 Testi-lelki egészség - testi higiéné tartalmi elemei és azok mindennapi gyakorlata - egészséges életmód alapelemei, étkezés, ruházat, pihenés, mozgás, a káros anyagok kerülése 5.3 Természetben űzhető sportok (a helyi adottságok figyelembevételével) - labdajátékok, futóversenyek (a torna kivételével valamennyi) - szabadidő parkok lehetőségeinek kihasználása - kocogás - görkorcsolyázás, rollerezés 5.4. Könnyített testnevelés és tartáskorrekció - a könnyített testnevelés személyre szabott lehetőségének megteremtése a gyógytestnevelővel való konzultáció alapján	higiéné, relaxáció, edzettség, fittség, gyógytestnevelés, korrekció, önuralom, önkontroll, prevenció					X	

Testnevelés 6. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik					
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 6. Tánc	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.	6.
15	6.1 A tánc, mint művészet- elmélet - élő és felvett színházi, tánc és mozgásszínházi, köztük társaik vagy más tanulók által készített produkciók megtekintése 6.2 Metrum, tempó, ritmus alkalmazás 6.3 Mozgásos, dramatikus és énekes játékok - énekes-táncos játékok(lánc és körtáncok) - táncmotívumok egymáshoz illesztése 6.4 Népi -táncos játékok -régi stílusú (ugrós, legényes) táncok és új stílusú (verbunk, csárdás) táncok -forgató típusú lépések(forgató mozgáscsoportjai) -a társastánc etikettjének néhány alapeleme 6.5 Népek , nemzetiségek, etnikumok táncaiból -megtekintés, összehasonlítás(párhuzamok a magyar táncanyaggal)	mozdulat, motívum, irányok, népzene, műzene, élmény, ritmus, tempó, metrum, etikett, népi-, szalon és modern tánc						X
A továbbhaladás minimális követelménye:	A tanuló legyen képes: összetett mozgások, 4–8-ütemű tornagyakorlatok végrehajtására, erőfeszítésre és kitartásra saját szintje szerint, gyors futásra, magas és távolugrás megkísérlésére, a labda átvételére és átadására, a játékszabályok betartására, aktív részvételre a közös játékokban, az elsajátított tornaelemeket egyre kevesebb segítséggel gyakorolja higiénés ismereteinek rutinszerű alkalmazására, egyszerű tánclépésekre bemutatás után és/ vagy szóbeli instrukció alapján, zenével szinkronban mozgásra, a tánc mint mozgás, mint örömforrás élvezetére.							

Testnevelés

7-8. évfolyam

A tantárgy célja:

A tantárgy célja a mozgásformák készsége szintre emelése, a mozgás igényének és az egészség megőrzésének életmódbeli szokásrendszeré válása, továbbá az erő és állóképesség, a gyorsaság és az ügyesség növelése azért, hogy a motoros, kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése pozitív transzferként hasson a tanuló egyéni boldogulására.

Feladata:

A közösségi mozgásformák során a kooperáció és a sportszerűség gyakorlattá válása, a pozitív attitűdök megerősödése a tanuló és szociális környezete számára egyaránt kedvező feltételeket teremthet a munkaerő-piaci helytálláshoz.

A testnevelés és sport tantárgy nevelési és kulcskompetencia-fejlesztési lehetőségei közé tartozik az anyanyelvi kommunikációs fejlesztés a testnevelés órákon vagy szabadidős sporttevékenységek keretében, amely az auditíven érzékelt beszéd megértésére – és a megértettek alkalmazásában –, és a (minimális) sportelméleti művelődési anyag feldolgozása során valósulhat meg. A természettudományos kompetencia a mindennapi élet természettudományi műveltségeként, egészségvédelmi, betegség- és baleset-megelőzési ismeretekként van jelen a testnevelésben és a sportban.

A kiemelt fejlesztési feladatok közül az erkölcsi és önismereti nevelés, a másokért való felelősségvállalás alapját képezhetik a tanulók boldogulásának.

5.1.1.14.7. Testnevelés 7. osztály

A testnevelés tantárgy **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 5/180**

Témakörök:

1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	30	}	180óra/ tanév
2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	56/10		
3. Játék	34		
4. Versenyzés	26		
5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	26		

Elvárható előzetes tudás

A tanuló képes:

összetett mozgások, 4–8-ütemű tornagyakorlatok végrehajtására,
erőfeszítésre és kitartásra saját szintje szerint,
gyors futásra, magas és távolugrás megkísérlésére,
a labda átvételére és átadására,
a játékszabályok betartására, aktív részvételre a közös játékokban,
az elsajátított tornaelemeket egyre kevesebb segítséggel gyakorolja,
higiénés ismereteinek rutinszerű alkalmazására,
egyszerű tánclépésekre bemutatás után és/ vagy szóbeli instrukció alapján, zenével szinkronban mozgásra,
a tánc mint mozgás, mint örömforrás élvezetére.

Testnevelés 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
30	1.1. Gimnasztikai elemek - bemelegítési technikák - gimnasztikus mozgás (vázizomzat erősítése és nyújtása egyszerű gimnasztikai gyakorlatokkal gimnasztika az optimális élettani terhelés alkalmazásával kéziszer gyakorlatok társas gyakorlatok) 1.2. Torna -tartásos helyzetek, fogások, ülések, támaszok, függések -egyensúly gyakorlatok - mászás és függeszkedés - kéziszer gyakorlatok - társas gyakorlatok - 4-8 ütemű gyakorlatok 1.3 Atlétika - járások, futások, ugrások-szökdelések, dobások - emelés-hordás párban, társakkal 1.4. Testtartást javító erősítő és légzőgyakorlatok 1.5. Küzdő – húzójátékok 1.6. Motoros tesztek kizárólagosan diagnosztikus célzattal	függés, körzés, döntés, hajlítás, bemelegítés, emelés, hordás, 4-8 ütemű gyakorlat, egyensúly, súlypont	X				

Testnevelés 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
56/10 ↓	2.1 Rendgyakorlatok - térköz, távköz és testfordulatok adott irányokba - nyitódás, felzárkózás, takarás, igazodás - sorakozások egyes és többes vonalban, oszlopban - menetelés 2.2. Torna - támasz és egyensúlygyakorlatok talajon, padon, tornaszekrényen - függésyakorlatok bordásfalon és falinyújtón (hintázás) - kapaszkodás a kötélén mászókulcsolással, mászási kísérletek kötélén, kötélmászás - vándormászás a bordásfalon - gurulóátfordulás előre-hátra - fészek, híd, bölcso, mérlegállás - tarkóállás, zsugorfejállás és fejállás kísérletek, fellendülési kísérletek kézállásba - szekrényugrás alacsony magasságú tornaszekrényen (guggoló és terpesz átugrások) 2.3. Atlétika - járások - futások (lassú, gyors, egyenletes és változó iramú), állórajttal, térdelőrajttal - dobások egyénileg és párban (célbadobások, medicinlabda dobások, kislabdahajítás helyből, járásból keresztlépéssel) - ugrások (fel-le és átugrások, ugró és szökdelő iskola, távolugrás helyből és nekifutásból, magasugrás) - lökések	fejlődés, szakadozás, biztonság, biztonságérzet, vándormászás, vágta, kitartó futás, leugrás, felugrás, átugrás, lábmunka, karmunka, hajítás, lökés		X			

Testnevelés 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	2.4. Tánc - régi stílusú táncok - új stílusú táncok - sport jellegű táncok (zumba) 2.5. Jégkorcsolya			X			
	Témakör, téma, tananyag 3. Játék		1.	2.	3.	4.	5.
34	3.1. Fogó és futójátékok -taktikai elemekkel 3.2. Labdás játékok - kidobó játékok - célba dobó és rúgó játékok -átadások, átvételek, labdavezetések (kézzel, lábbal), cselezések védővel szemben (1-1 elleni játék) - sportjátékok: zsinórlabda, kosárlabda, labdarúgás (könnyített szabályokkal) 3.3 Népi gyermekjátékok és néphagyományok 3.4. Táncos játékok - az 1-6. évfolyamon tanultak művelődési anyagából 3.5. Sor, akadály és váltóversenyek	játékszabály, kosárlabda, zsinórlabda, labdarúgás, védő, támadó, cselezés, nyitás, pontszerzés, góllövés, erőszakos, kíméletes, sportszerűség, „fair play“			X		

2024.

Testnevelés 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 4. Versenyzés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
26	4.1. Atlétikai jellegű versenyek - futó, ugró, dobó, sor és váltóversenyek, ugróiskola, futóiskola, kötélugró és kötélhúzó verseny - akadály és ügyességi versenyek 4.2. Labdás versenyek - kidobó játékok, labdavezetési versenyek - célba gurító, dobó és rúgó versenyek - sportjátékok: zsinórlabda, kosárlabda, labdarúgás (egyszerűsített szabályokkal) 4.3. Népi gyermekjátékok, versenyfeladatok - bigézés, karika hajtás, dióleső, tojásba vágás, csizmadobáló, öcsigolyó, petanque	játékszabály, labdarúgás, kosárlabda, zsinórlabda, verseny, terület, váltás, vesztes, győztes, rajt, cél, csapat, ellenfél, sportszerűség, „fair play“, teljesítmény, esélyegyenlőség, erőszakos, kíméletes				X	
	Témakör, téma, tananyag 5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés		1.	2.	3.	4.	5.
24 ↓	5.1 A mozgás mint életforma - egészségfejlesztő motoros tevékenységformák megismerése és végzése - relaxációs gyakorlatok, légző gyakorlatok - táncok különféle műfajai 5.2 Testi-lelki egészség - testi higiéné tartalmi elemei és azok mindennapi gyakorlata - egészséges életmód alapelemei, étkezés, ruházat, pihenés, mozgás, a káros anyagok kerülése - betegségek megelőzése, prevenció, védőoltások	higiéné, relaxáció, edzettség, fittség, gyógytestnevelés, korrekció, önuralom, önkontroll, prevenció, testtartás, bioritmus, napsugárzás, kullancs, napsugárzás					X

Testnevelés 7. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	5.3 Természetben űzhető sportok (a helyi adottságok figyelembevételével) - labdajátékok, futóversenyek (a torna kivételével valamennyi) - szabadidő parkok lehetőségeinek kihasználása - kocogás - görkorcsolyázás, rollerezés 5.4. könnyített testnevelés és tartáskorrekció - a könnyített testnevelés személyre szabott lehetőségének megteremtése a gyógytestnevelővel való konzultáció alapján	higiéné, relaxáció, edzettség, fittség, gyógytestnevelés, korrekció, önuralom, önkontroll, prevenció, testtartás, bioritmus, napsugárzás, kullancs, napsugárzás					X

A továbbhaladás minimális követelménye:	A tanuló legyen képes: 4–8 ütemű gyakorlatok végrehajtására, alakzatváltozásokban együttműködésre, erőfeszítésre és kitartásra saját szintje szerint, egy tanult elem önálló végrehajtására, a labda céltudatos irányítására, higiénés ismeretei rutinszerű és saját igény szerinti alkalmazására, a relaxációs gyakorlatok önsegítő alkalmazására nyugalmi és stresszhelyzetben segítséggel. Atlétikai mozgásokban az előző évhez képest növekedjen teljesítményszintjük. Tornagyakorlatok tökéletesedjenek, finomodjanak Sportjátékokban alakuljon ki az egységes csapatszellem.
---	---

5.1.1.14.8. Testnevelés 8. osztály

A testnevelés tantárgy **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 5/180**

Témakörök:

1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	30	}	180óra/ tanév
2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	52/10		
3. Játék	34		
4. Versenyzés	30		
5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	24		

Testnevelés 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 1. Motoros képességfejlesztés-edzettség fittség	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
30	1.1. Gimnasztikai elemek - bemelegítési technikák - gimnasztikus mozgás (vázizomzat erősítése és nyújtása egyszerű gimnasztikai gyakorlatokkal, természetes mozgások-eszközökkel és anélkül-a mozgáskészség és fittség növelésére, testtudat-saját test és eszközök szerepének tudatosulása az edzettségben, a biomechanikailag helyes testtartás fenntartása, gimnasztika az optimális élettani terhelés alkalmazásával, társas gyakorlatok) 1.2. Torna -tartásos helyzetek, fogások, ülések, támaszok, függések -egyensúly gyakorlatok - mászás és függeszkedés - kéziszer gyakorlatok - társas gyakorlatok - 4-8 ütemű gyakorlatok 1.3. Atlétika - járások, futások, ugrások-szökdelések, dobások, lökések - emelés-hordás párban, társakkal 1.4. Testtartást javító erősítő és légzőgyakorlatok 1.5. Küzdő – húzójátékok 1.6. Motoros tesztek kizárólagosan diagnosztikus célzattal	függés, körzés, döntés, hajlítás, bemelegítés, emelés, hordás, 4-8 ütemű gyakorlat, egyensúly, súlypont	X				

Testnevelés 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
52/10	2.1 Rendgyakorlatok - térköz, távköz és testfordulatok adott irányokba - nyitódás, felzárkózás, takarás, igazodás, fejlődés, szakadozás - sorakozások egyes és többes vonalban, oszlopban - menetelés 2.2. Torna - támasz és egyensúlygyakorlatok talajon, padon, tornaszekrényen - függésyakorlatok bordásfalon és falinyújtón (hintázás) - kapaszkodás a kötélén mászókulcsolással, mászási kísérletek kötélén, kötélmászás - vándormászás a bordásfalon - gurulóátfordulás előre-hátra és repülő gurulóátfordulás-kísérletek - fészek, híd, bölcső, mérleg állás - tarkóállás - fejállás és kézállás segítségével - szekrényugrás alacsony magasságú tornaszekrényen (guggoló és terpesz átugrások) 2.3. Atlétika - járások - futások (lassú, gyors, egyenletes és változó iramú), állórajttal, térdelőrajttal - dobások egyénileg és párban (célbadobások, medicinlabda dobások, kislabdahajítás járásból keresztlépéssel, nekifutásból kidobóterpesz felvételével) - ugrások (fel-le és átugrások, ugró és szökdelő iskola, távolugrás helyből és nekifutásból, magasugrás) - lökések	fejlődés, szakadozás, biztonság, biztonságérzet, vándormászás, vágta, kitartó futás, leugrás, felugrás, átugrás, lábmunka, karmunka, hajítás, lökés		X			

Testnevelés 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: összes/ függő	Témakör, téma, tananyag 2. Motoros képességfejlesztés-mozgástanulás	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	2.4. Tánc - régi stílusú táncok - új stílusú táncok - sport jellegű táncok (zumba) 2.5. Jégkorcsolya			X			
	Témakör, téma, tananyag 3. Játék		1.	2.	3.	4.	5.
34	3.1. Fogó és futójátékok -taktikai elemekkel 3.2. Labdás játékok - kidobó játékok - célba dobó és rúgó játékok -átadások, átvételek,(helyben és mozgás közben),labdavezetések (kézzel, lábbal), cselezések védővel szemben(1-1 elleni játék) - sportjátékok: zsinórlabda, kosárlabda, labdarúgás(könnyített szabályokkal) 3.3 Népi gyermekjátékok és néphagyományok 3.4. Táncos játékok - az 1-6. évfolyamon tanultak művelődési anyagából 3.5. Sor, akadály és váltóversenyek	játékszabály, kosárlabda, zsinórlabda, labdarúgás, védő, támadó, cselezés, nyitás, pontszerzés, góllövés, erőszakos, kíméletes, sportszerűség, „ fair play“			X		

Testnevelés 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 4. Versenyzés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
30	4.1. Atlétikai jellegű versenyek - futó, ugró, dobó, sor és váltóversenyek, ugróiskola, futóiskola, kötélugró és kötélhúzó verseny - akadály és ügyességi versenyek 4.2. Labdás versenyek - kidobó játékok, labdavezetési versenyek - célba gurító, dobó (kosárra és célba) és rúgó versenyek (kapura és célba) - sportjátékok: zsinórlabda, kosárlabda, labdarúgás (egyszerűsített szabályokkal- az írott és íratlan sportszerűségi szabályok betartásával) 4.3. Népi gyermekjátékok, versenyfeladatok - bigézés, karikahajtás, dióleső, tojásba vágás, csizmadobáló, öcsigolyó, petanque	játékszabály, labdarúgás, kosárlabda, zsinórlabda, verseny, terület, váltás, vesztes, győztes, rajt, cél, csapat, ellenfél, sportszerűség, „fair play“, teljesítmény, esélyegyenlőség, erőszakos, kíméletes				X	
	Témakör, téma, tananyag 5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés		1.	2.	3.	4.	5.
24 ↓	5.1 A mozgás mint életforma - egészségfejlesztő motoros tevékenységformák gyakorlása - relaxációs gyakorlatok, légző gyakorlatok tudatosulása - táncok különféle műfajai 5.2 Testi-lelki egészség - testi higiéné tartalmi elemei és azok mindennapi gyakorlata - egészséges életmód alapelemei, étkezés, ruházat, pihenés, mozgás, a káros anyagok kerülése - betegségek megelőzése, prevenció, védőoltások - önkontroll, önuralom	higiéné, relaxáció, edzettség, fittség, gyógytestnevelés, korrekció, önuralom, önkontroll, prevenció, testtartás, bioritmus, napsugárzás(UV A, UV B), kullancs					X

Testnevelés 8. osztály			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik				
Óraszám: összes/függő	Témakör, téma, tananyag 5. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.	5.
↑	5.3 Természetben űzhető sportok (a helyi adottságok figyelembevételével) - labdajátékok, futóversenyek (a torna kivételével valamennyi) - szabadidő parkok lehetőségeinek kihasználása - kocogás - görkorcsolyázás, rollerezés - környezettudatosságra törekvés 5.4. könnyített testnevelés és tartáskorrekció - a könnyített testnevelés személyre szabott lehetőségének megteremtése a gyógytestnevelővel való konzultáció alapján	napsugárzás(UV A, UV B), kullancs					X

A továbbhaladás minimális követelménye:	A tanuló legyen képes: 4–8 ütemű gyakorlatok végrehajtására, a bemelegítési technikák alkalmazására, alakzatváltozásokban együttműködésre, erőfeszítésre és kitartásra saját szintje szerint, néhány tanult elem önálló végrehajtására, a labda céltudatos irányítására, higiénés ismeretei rutinszerű és saját igény szerinti alkalmazására, a relaxációs gyakorlatok önsegítő alkalmazására nyugalmi és stresszhelyzetben segítséggel. Atlétikai mozgásokban az előző évhez képest növekedjen teljesítményszintjük. Tornagyakorlatai tökéletesedjenek, finomodjanak, a gyakorolt mozgáselemek, sportágak, szabadtérben, más körülmények közötti önálló alkalmazására.
---	--

5.1.1.15. Közösségi nevelés óra (közösségi nevelés) 5-8. osztály

Közösségi nevelés óra 5-8. osztály

Az közösségi nevelés órák fejlesztési céljaik, tevékenységeik közvetlenül szolgálják a nevelést, mintegy szintetizálva az egyes tantárgyakban közvetített fejlesztési, nevelési célokat, az iskolai nevelési folyamatot, lehetőséget biztosítva a tanítási órákon elsajátítottak elmélyítésére, aktualizálására, a tudásanyagának értékmozzanatokkal történő felruházására.

Az közösségi nevelés óra az közösségi nevelés tevékenység tanórai kereteként, a tanulók közösségi életének fórumaként segíti a tanulók megismerését, az egyéni sajátosságokhoz illeszkedő személyiségfejlesztést.

Célok, feladatok:

Az közösségi nevelés órák célja a gyermekközösségeknek és az egyes tanulók személyiségének fejlesztésével a közösség és az egyén egymáshoz, valamint a társadalomhoz való helyes viszonyának megalapozásával, a tanulók erkölcsi tulajdonságainak, meggyőződésének formálásával, az egyéni és a közösségi érdekek összehangolásával fejleszteni a szociabilitást, a testi-lelki harmóniát, a tanulók társas, egyéni és iskolai kapcsolatait, a szabálytudat erősítését.

Ennek érdekében az közösségi nevelés órán folyó munka járuljon hozzá – az egyéni szükségletek mentén – az énkép, az önértékelés alakításához, a közösen kialakított magatartási és viselkedési szokások elsajátításához, az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a demokrácia tiszteletéhez, a tolerancia, az őszinte kommunikáció, az értelmes kockázatvállalás attitűdjeinek kialakulásához.

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében kiemelt jelentősége van annak, hogy a tanulók közvetlen és közvetett úton is szerezzenek tapasztalatokat a felelős állampolgári viselkedésről, a környezettudatos, fenntartható fejlődésről. Olyan helyzetek megteremtése is feladat, melynek során felkészítjük a tanulókat a pályaválasztásra, a reális életcélok megfogalmazására. Tapasztalatokat gyűjthetnek a munka világáról, a szakmákról, ezáltal segíthetjük a pályaválasztásukat, a reális életcélok megfogalmazását, célkitűzését. Az közösségi nevelés órák a tantervi tartalmakon túl jelentős színterei az aktuális kérdések, események feldolgozásának is.

Közösségi nevelés óra 5-6. osztály

A két évfolyam fókuszában az áll, hogy a tanulói aktivitást serkentő módszerek alkalmazásával támogassa a tanulók önmagukért és a társakért való felelősségvállalását, annak megélését, hogy a társak és az egyén egymásra vannak utalva, ennek következményeként a másokért vállalt felelősséget átérzik, vállalásaikért helyt állnak, elfogadják, hogy a szabályok értük és a közösség védelméért vannak.

A tanulók felismerik jellemző tulajdonságaikat, jártasságot szereznek a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak alkalmazásában. Segítséggel keresnek olyan, az egyéni jellemzőikhez illeszkedő kikapcsolódást, szabadidős tevékenységet, amely hozzásegíti őket a testi, lelki egészség megteremtéséhez, képesek lesznek felismerni és segítséggel megfogalmazni érdeklődési körüket, amelyeket hozzá tudnak rendelni egyes tevékenységekhez, foglalkozásokhoz. Az közösségi nevelés órák fókuszálnak a családban betöltött szerepekre, a családi tevékenységrendszer jellemzőire, az egyes szerepekhez illeszkedő felelősségvállalás jellemzőire és arra, hogy a tanulók gyakorolják a különbségtételt a jóra ösztönző és a destruktív megnyilvánulások, jellemzők között.

5.1.1.15.1. Közösségi nevelés óra 5. osztály

Az közösségi nevelés óra **heti/éves órakerete 5. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Közösség és személyiség
2. Tanulás és munka
3. Én és a társadalom
4. Egészséges életmód

Közösségi nevelés óra 5. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
16/1	Én: önismeret, személyiség - tulajdonság, - viselkedés, - önmegfigyelésen alapuló felismerés, - befolyásolás - önértékelés - Tanulás és a tanulást nehezítő tényezők	tulajdonság, viselkedés, befolyásolás,	X	X		
12	Környezet: A család - A család mint egység, kapcsolatok, szerepek, feladatok - A család fogalma, típusai, tagjai - Munkamegosztás a családban - Konfliktus, vita, megoldás A lakóhelyen helyi társadalmi események, a részvétel lehetőségei	család, szülő, gyermek, nagyszülő, munkameg- osztás, vita, konfliktus,	X	X	X	
8	Testi és lelki egészség: - Önmaga bemutatása - „ez vagyok – ez voltam” (adatok gyűjtése önmagáról) - az életmód szerepe, - a testedzés, sport - a kikapcsolódás	pozitív tulajdonság, életmód, testedzés, kikapcsolódás				X

5.1.1.15.2. Közösségi nevelés óra 6. osztály

Az közösségi nevelés óra **heti/éves órakerete 6. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Közösség és személyiség
2. Tanulás és munka
3. Én és a társadalom
4. Egészséges életmód

Közösségi nevelés óra 6. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
14/1	Én: önismeret, személyiség - tulajdonság, viselkedés, - önértékelés és külső értékelés - Munka és személyiség - Munkasiker, kudarc, munkafegyelem	siker, kudarc, munkafegyelem,	X	X		
14	Környezet: Az iskolai közösségek - közösségek (iskola, évfolyam, osztály), szerepek, feladatok az iskolában - Alkalmazkodás az iskola rendjéhez: a Házirend - Iskolai hagyományok megismerése - Otthoni és iskolai élet összehasonlítása	közösség, hagyomány, Házirend,	X	X	X	
8	Testi és lelki egészség: - Énerősítés - Belső egyensúly - a segítségnyújtás, segítségkérés - a kikapcsolódás - regenerálódás	belső egyensúly, segítségnyújtás, regenerálódás				X

Közösségi nevelés óra 7-8. osztály

A tanulókat aktivizáló módszerek megtartásával az közösségi nevelés órák sajátos szerepet töltenek be annak támogatásában, hogy a tanulók megértsék a törvények szerepét mindennapi életünkben, elfogadják azok szükségszerűségét, az értékek és a szabályok viszonylagosságát, a normakövetés fontosságát. Helyzeteket kell teremteni ahhoz, hogy tudjanak érvelni, meggyőzni, mások véleményét elfogadva kiállni meggyőződésük mellett, vagy elvetni azt, átérezhessék a felelősségvállalás jelentőségét, felismerjék, hogy kiknek tudnak segítséget nyújtani. Csoportos feladathelyzetekben teremtsünk lehetőséget arra, hogy megfogalmazhassák véleményüket és fogadják el mások érvelését.

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében kiemelt jelentősége van a pályaorientáció támogatásának, annak, hogy tájékozódjanak a továbbtanulással kapcsolatban, segítséggel ismerjék fel érdeklődési körüket, összeegyeztessék azt a (szakma)tanulási lehetőségekkel.

5.1.1.15.3. Közösségi nevelés óra 7. osztály

Az közösségi nevelés óra **heti/éves órakerete 7. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Közösség és személyiség
2. Tanulás és munka
3. Én és a társadalom
4. Egészséges életmód

Közösségi nevelés óra 7. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
7/1	Én: önismeret, személyiség - Helyes önértékelés, bírálat - önbírálat, - elvárások önmagával szemben – mások elvárásai a tanulóval szemben - Iskolai közösség, tolerancia, másság elfogadása - Klikkek és barátok - Családi közösség,	bírálat, önbírálat, elvárás, tolerancia, másság, klikk, barát	X			
7	Tanulás, pályaválasztás: - önértékelés, - célkitűzés – tervek – végrehajtás - a munka szerepe, felkészülés, jövőkép	célkitűzés, terv, munka, pályaválasztás, speciális szakiskola,		X		
14	Környezet: A társadalom - Állampolgárság: jogok és kötelességek - Hírfigyelés, elemzés - Értékeink és védelmük (kulturális és természeti örökségünk) - Környezetünk védelme	állampolgárság, jog, kötelesség, érték, fenntarthatóság			X	
8	Testi és lelki egészség: - A serdülőkor testi, lelki jellemzői - nyitottság, zárkózottság, - Ízlés, ízléstelenség, egyéni stílus - Konfliktusok a családban (generációs, életmódbeli, szokástól eltérő) - Konfliktuskezelés: : vita, meggyőzés, konfrontáció	serdülőkor, konfliktus, ízlés, ízléstelen, nyitott, zárkózott, meggyőzés, konfrontáció,				X

5.1.1.15.4. Községi nevelés óra 8. osztály

Az közösségi nevelés óra **heti/éves órakerete 8. évfolyamon: 1/36**

Tematikai egységek felsorolása:

1. Község és személyiség
2. Tanulás és munka
3. Én és a társadalom
4. Egészséges életmód

Közösségi nevelés óra 8. évfolyam			Tematikai egységek, ahol a tananyag megjelenik			
Óraszám: (összes /függő)	Témakör, téma, tananyag	Kulcsfogalmak	1.	2.	3.	4.
8/1	Én: önismeret, személyiség - Saját korlátainak megismerése, felismerése - Elvárások – reális célok kitűzése - Kortárs csoportok és hatásaik, konfliktusok a csoporton belül - Sztárok és magányosak - A családi együttélés íratlan szabályai	kudarctűrő-képesség, saját korlátok, elvárás, reális cél kortárs csoport, sztár, magány, empátia, erkölcs, jog, szabályszegés, büntetés	X			
7	Tanulás, pályaválasztás: - érdeklődési területek, vonzódások, - jellem és motiváció a pályaválasztásban - reális pályakép	értékteremtés, jellem, pályaválasztás, speciális szakiskola,		X		
14	Környezet: A társadalom - Demokrácia, elfogadás, együttműködés - önkormányzat, DÖK működése - Értékeink és védelmük (kulturális és természeti örökségünk) - Környezetünk védelme	demokrácia, elfogadás, együttműködés, önkormányzat,	X		X	
7	Testi és lelki egészség: - Lelki és testi egészség összefüggése - Empátia, elfogadás, tolerancia, - Ismerkedés, kapcsolatteremtés, párkapcsolat	empátia, elfogadás, tolerancia, belátás, megértés,				X